Epigraphical Series No.21

INSCRIPTIONS OF ANDHRA PRADESH

NALGONDA DISTRICT

VOLUME I

Edited by

Dr. P.V. PARABRAHMA SASTRY, M.A., Ph.D.,

Retd. Chief Epigraphical Officer,

Dept. of Archaeology and Museums.

General Editor

Dr. V.V. KRISHNA SASTRY, M.A., Ph.D.,

Director of Archaeology and Museums

and Oriental Manuscripts Library

Government of A.P., Hyderabad.

Published by

THE GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

HYDERABAD

1992

Epigraphical Series No.21

INSCRIPTIONS OF ANDHRA PRADESH

NALGONDA DISTRICT

VOLUME I

Edited by

Dr. P.V. PARABRAHMA SASTRY, M.A., Ph.D.,

Retd. Chief Epigraphical Officer,

Dept. of Archaeology and Museums.

General Editor

Dr.V.V.KRISHNA SASTRY, M.A., Ph.D.,

Director of Archaeology and Museums

and Oriental Manuscripts Library

Government of A.P., Hyderabad.

Published by

THE GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

HYDERABAD.

1992

No. of Copies : 500

© Department of Archaeology and
Museums, Government of A.P.

Printed by
M/s Farah Printers,
Yousuf Bazar, Hyderabad Ph.No. 526360

CONTENTS

Preface
Historical note
Copper Plate Inscriptions of Tummalagudem :
Gōvindavarman I
Vikramēndravarman

Sl.No.	List of Inscriptions				Page
1.	Velamjala	Inscription of the Rāshṭrakūṭa king		Akālavarsha (Kṛishṇa II)	1
2.	Manthapuri	,,	_	Ayyanayyarasar	2
3.	Kolanupaka	,,	_	_	4
4.	Kolanupaka	,,	Western Chāḷukya king	Āhavamalla	5
5.	Saidapur	,,	,,	Jagadēkamalla I	7
6.	Saidapur	,,	,,	,,	11
7.	Kolanupaka	,,	,,	Trailōkyamalla	13
8.	Kolanupaka	,,	,,	,,/ (Sōmēśvara I)	16
9.	Kolanupaka	,,	,,	Trailōkyamalla	20
10.	Kolanupaka	,,	,,	,,	24
11.	Kolanupaka	,,	,,	_	28
12.	Kolanupaka	,,	,,	_	30
13.	Kolanupaka	,,	,,	_	33
14.	Kolanupaka	,,	,,	Tribhuvanamalla	35
15.	Tummalagudem	,,	,,	_	38
16.	Kolanupaka	,,	,,	Tribhuvanamalla	40
17.	Charda	,,	,,	Tribhuvanamalladēva	46
18.	Kolanupaka	,,	,,	Tribhuvanamalla	52
19.	Kolanupaka	,,	,,	,,	53
20.	Panugallu	,,	,,	,,	56
21.	Koppole	,,	,,	,,	58
22.	Koppole	,,	,,	_	59
23.	Kolanupaka	,,	,,	Tribhuvanamalla	59
24.	Pamulapadu	,,	,,	,, (Kandūri Mallikār-junadēva)	62
25.	Kolanupaka	,,	,,	Tribhuvanamalla	63
26.	Kolanupaka	,,	,,	Tribhuvanamalladēva	69
27.	Kollipaka	,,	,,	,,	73
28.	Kolanupaka	,,	,,	,,	76
29.	Kolanupaka	,,	,,	,,	79
30.	Kolanupaka	,,	,,	,,	82
31.	Kolanupaka	,,	,,	,,	87
32.	Devarakonda	,,	,,	Tribhuvanamalla	91

Sl.No.		List of Inscriptions			Page
33.	Kolanupaka	Inscription of the Western	Chālukya king	Tribhuvanamalla	92
34.	Bhuvanagiri	,,	,,	,,	97
35.	Gundrampalli	,,	,,	,,	98
36.	Kolanupaka	,,	,,	,,	101
37.	Chandupatla	,,	,,	Tribhuvanamalladēva	106
38.	Bhuvanagiri	,,	,,	Tribhuvanamalla	110
39.	Bhuvanagiri	,,	,,	,,	111
40.	Gundlapalli	,,	,,	,,	112
41.	Bhuvanagiri	,,	,,	,,	114
42.	Aler	,,	,,	Tribhuvanamalla	115
43.	Chandupatla	,,	,,	Tribhuvanamalladēva	117
44.	Panugallu	,,	,,	Tribhuvanamalla	122
45.	Devarakonda	,,	,,	,,	123
46.	Bhuvanagiri	,,	,,	,,	125
47.	Anamala	,,	,,	Bhūlōkamalla	127
48.	Parada	,,	,,	Pratāpachakravarti Jagadēkamalla	129
49.	Bhuvanagiri	,,	,,	,,	134
50.	Bollepalli	,,	,,	,,	136
51.	Kolanupaka	,,	,,	Jagadēkamalla	140
52.	Motakonduru	,,	,,	,,	143
53.	Anamala	,,	Kandūru Chōḍa chief	Śrīdēvi Toṇḍaya	144
54.	Rajapeta	,,	,,	Gōkarṇa Chōḍa	147
55.	Kishtapuram	,,	,,	Bhīma Chōḍa Mahārāja	149
56.	Mallepally	,,	,,	Bhīmadēva	150
57.	Edampalli	,,	,,	Udayāditya Chōḍa	153
58.	Panugallu	,,	,,	--	155
59.	Battuvariguda	,,	Haihaya chief	Sūriyarāja	156
60.	Battuvariguda	,,	,,	Rāyaparāja	157
61.	Maturu	,,	Kākatīya king	Mahādēva	160
62.	Jalalpur	,,	,,	Gaṇapatidēva	162
63.	Alugadapa	,,	,,	,,	168
64.	Ganapavaram	,,	,,	,,	170
65.	Kolanupaka	,,	,,	,,	174
66.	Vutlapalli	,,	,,	Gaṇapatidēva	177
67.	Cherlopalli	,,	,,	,,	182
68.	Chilkuru	,,	,,	,,	183
69.	Annareddigudem	,,	,,	,,	189
70.	Kottapalli	,,	,,	,,	190
71.	Chityala	,,	,,	,,	195
72.	Jalalpuram	,,	,,	,,	199
73.	Dosapadu	,,	,,	,,	207

Sl.No.	List of Inscriptions				Page
74.	Edampalli	Inscription of the	Kākatīya king	Gaṇapatidēva	208
75.	Amararam	,,	,,	,,	210
76.	Miryalaguda	,,	,,	,,	213
77.	Kannekallu	,,	,,	Rudrakumāra	214
78.	Bollepalli	,,	,,	Rudradēva (Rudrama)	215
79.	Peddamungal	,,	,,	Rudradēva Mahārāja	220
80.	Palakavidu	,,	,,	,, (Rudramadēvi)	222
81.	Alugadapa	,,	,,	Rudramadēvi	226
82.	Kolanupaka	,,	,,	,,	234
83.	Masapet	,,	,,	Rudradēva Mahārāja (Rudramadēvi)	241
84.	Agamotukuru	,,	,,	Rudramadēvi	243
85.	Chikatimamidi	,,	,,	Rudradēva Mahārāja	248
86.	Tummalagudem	,,	,,	,,	249
87.	Sarvel	,,	,,	,,	250
88.	Burugugadda	,,	,,	,,	251
89.	Inkrial	,,	,,	Pratāparudra Mahārāja	252
90.	Ganapavaram	,,	,,	Pratāpa Kumāra Rudradēva	254
91.	Kurella	,,	,,	Pratāparudra	255
92.	Alugadapa	,,	,,	,,	260
93.	Togarayi	,,	,,	,,	263
94.	Nadigudem	,,	,,	,,	269
95.	Rajaram	,,	,,	Pratāpa Kumāra Rudradēva Mahārāja	272
96.	Duppally	,,	,,	Pratāparudradēva	276
97.	Nadigudem	,,	,,	,,	281
98.	Meḷlacheruvu	,,	,,	,,	282
99.	Nadigudem	,,	,,	,,	284
100.	Kandukuru	,,	,,	,,	288
101.	Alugadapa	,,	,,	Pratāparudra	292
102.	Bollaram	,,	,,	,,	296
103.	Sarampet	,,	,,	,,	297
104.	Kolanupaka	,,	,,	,,	299
105.	Mellacheruvu	,,	,,	—	300
106.	Battuguda	,,	,,	—	300
107.	Kannekallu	,,	,,	—	301
108.	Rachakonda	,,	Velama chiefs	Anavōta	302
109.	Rachakonda	,,	,,	,,	304
110.	Rachakonda	,,	,,	Anavōtanāyaka	305
111.	Rachakonda	,,	,,	Anavōta	306
112.	Domalapalli	,,	,,	Mādānēḍu	307
113.	Murupunuthula	,,	,,	Vēdagiri	309

Sl.No.	List of Inscriptions				Page
114.	Bhuvanagiri	Inscription of the Velama chiefs		Singamanāyaka	313
115.	Rachakonda	,,	Qutb Shahi	Ibrahīm Shah	313
116.	Mangalapalli	,,	,,	Mohd. Quli Pādshah	314
117.	Kolanupaka	Inscriptions :	Miscellaneous		316
118.	Kolanupaka	,,	,,		316
119.	Cheruvugutta	,,	,,		318
120.	Battavariguda	,,	,,		318
121.	Battavariguda	,,	,,		319
122.	Tummalagudem	,,	,,		319
123.	Utukuru	,,	,,		324
124.	Utukuru	,,	,,		325
125.	Utukuru	,,	,,		326
126.	Gagillapuram	,,	,,		327
127.	Medlacheru	,,	,,		328
128.	Panugallu	,,	,,		329
129.	Bhuvanagiri	,,	,,		329
130.	Kolanupaka	,,	,,		331
131.	Kolanupaka	,,	,,		331
132.	Kolanupaka	,,	,,		332
133.	Kolanupaka	,,	,,		332
134.	Mangalaram	,,	,,		333
135.	Utukuru	,,	,,		335
136.	Nagulapadu	,,	,,		336
137.	Utukuru	,,	,,		337
138.	Panugal	,,	,,		338
139.	Kanekallu	,,	,,		340
140.	Gudivada	,,	,,		340
141.	Peddavidu	,,	,,		342
142.	Vadapalli	,,	,,		343
143.	Akaram	,,	,,		344
144.	Huzurnagar	,,	,,		346
145.	Pittalagundu	,,	,,		347
146.	Kangal	,,	,,		348
147.	Devarakonda	,,	,,		349
148.	Mettapalli	,,	,,		350
149.	Gundamapalli	,,	,,		351
150.	Vellaturu	,,	,,		351
151.	Kolanupaka	,,	,,		353
152.	Marepalli	,,	,,		354
153.	Tummalagudem	,,	,,		354
154.	Vellaturu	,,	,,		355
155.	Vellaturu	,,	,,		357

Sl.No.	List of Inscriptions			Page
156.	Devarakonda	Inscriptions :	Miscellaneous	359
157.	Saidapur	,,	,,	360
158.	Cheruvugutta	,,	,,	362
159.	Tummalagudem	,,	,,	362
160.	Kolanupaka	,,	,,	363
161.	Tangedupalli	,,	,,	364
162.	Aitapamala	,,	,,	365
163.	Atmakur	,,	,,	365
164.	Vadapalli	,,	,,	366
165.	Anantagiri	,,	,,	367
166.	Gurrampadu	,,	,,	368
167.	Narayanagudem	,,	,,	368
168.	Ganapavaram	,,	,,	370
169.	Devarakonda	,,	,,	371
170.	Devarakonda	,,	,,	372
171.	Kolanupaka	,,	,,	373
172.	Vellaturu	,,	,,	373
173.	Vellaturu	,,	,,	374
174.	Vellaturu	,,	,,	374
175.	Vellaturu	,,	,,	375
176.	Vellaturu	,,	,,	375
177.	Indnal	,,	,,	376
178.	Gundlapalli	,,	,,	376
179.	Rajupeta	,,	,,	377
180.	Marepalli	,,	,,	378
181.	Marepalli	,,	,,	378

PREFACE

The present book viz. The Inscriptions of Andhra Pradesh: Nalgonda District Volume I is the fourth in the District Series of Inscriptions, which the Department has undertaken to bringout, as a consequence of the villagewise epigraphical survey conducted in the district by the Epigraphy Branch of the Department of Archaeology and Museums.

The known history of Nalgonda District begins as early as 2nd-3rd c.A.D., as can be seen from the few label records in Brahmi characters, engraved on architectural and sculptural fragments at Gajulabanda, Phanigiri and Vardhamanakota. For instance a label inscription engraved on an architectural member of a Buddhist *Stūpa*, recently discovered at Vardhamana Kota, reads as ``*Upāśikāya Buddha rakshitāya dānaṁ*'', meaning the gift of a slab by an Upāśika named Buddharakshita. On palaeographical grounds the above record is datable to the third or fourth quarter of 2nd c.A.D. The next landmark in the history of the District is the Vishṇukuṇḍi period (4th to 6th c.A.D.) as evidenced by the Two Copper Plate Grants from the village Tummalagudem belonging to Gōvindavarma and Vikramēndra Bhaṭṭāraka Varma II. In fact the discovery of these two Copper Plate Charters brought about far reaching changes in the chronology and genealogy of the Vishṇukuṇḍi Kings. Set II of the above two records, furnishes for the first time the Śaka date 488 (i.e. 566 A.D.) which serves as the basis for building up the chronological history of A.P. on a sound basis. It is also interesting to find that these two grants record the construction of a Buddhist *Vihāra*, described as *Mahāvihāra* by Paramabhaṭṭārika Mahādēvi, queen of Gōvindavarma, at a place called Indrapura alias Indrapālanagara, i.e. Tummalagūḍem. It is also interesting to note that, for the first time, we come across the term *Stūpa* in these grants which has been mentioned as *Chaitya* in the earlier inscriptions at Amarāvati and Nagarjunakonda. Another important record of the District is the Velamjala inscription dated Ś. 829 (927 A.D.) belonging to Rāshṭrakūṭa Akālavarsha (Kṛishṇa II). The Saidapur inscription of the Western Chāḷukya King Jayasiṁha II Jagadēkamalla I, informs us of a certain Aggalayya, who was an expert physician and adept in surgery. An inscription from Kolanupaka belonging to the time of Trailōkyamalla Sōmēśvara I mentions a Mahāmaṇḍalēśvara Kōṭa Bhīmarasar, identifiable with the Kōṭa Chief of Dhānyakaṭaka or Dharṇikōṭa, near Amarāvati, from which, we learn that Trailōkyamalla, during his expedition to Vēṅgi, brought with him the Kōṭa Chief and appointed him as the Governor of Koḷḷipāka. This also pushes back the antiquity of the Kōṭa Chiefs of Dharaṇikōṭa, who are otherwise known to us only as the subordinates of the Kākatīyas of Warangal i.e. from the time of Rudra I. Further, the three Sanskrit inscriptions engraved in Nagari Characters, in Kolanupaka belong to the Pāramāra Chief Jagaddēva. Of them, two records dated in C.V. 29, Tāraṇa, Chaitra Śu.15, corresponding to A.D.1104, March 13, contain the family prasasti of the Pāramāra Kings and state that Jagaddēva built a temple called Jagaddēva Nārāyaṇadēva at Kolanupaka, and made munificent gifts to the God for the aṅga-raṅga bhōgas, renovation and feeding the ascetics and pupils etc.

Apart from the inscriptions of the imperial dynasties, Nalgonda District also furnishes inscriptions of the feudatories or subordinate chiefs like the Kandūru Chōḍas, the Cheṛaku Chiefs, the Rēcherla Chiefs, the Musunūri Chiefs and the Velamas of Rāchakoṇḍa and Dēvarakoṇḍa. Among them the Kandūru Chiefs ruled over Nalgonda and Miryalaguda taluks in Nalgonda District as the feudatories of the Western Chāḷukyas of Kalyāṇa and the Kākatīyas of Warangal, with Pānugallu as their headquarters. It is interesting to find that the language employed in almost all their records is Telugu.

As regards the Kākatīyas, the Maturu epigraph of Mahādēva is important, for, he is represented by only two inscriptions at other places. The Chandupatla epigraph dated 1289 A.D. Nov. 25 informs us that Queen Rudramadēvi died along with her general Mallikārjuna Nāyaka in a battle-field, while fighting against the Kāyastha Chief Aṁbadēva, who, according to the Tripurantakam inscription dated 1290 A.D. rebelled against his master. Rudramadēvi and defeated her, and several other Chiefs and generals.

Thus, the village-wise survey yielded about 300 inscriptions in all which have been divided into two volumes as Vol.I and Vol.II. Of them Vol. I containing 181 inscriptions is edited by Dr. P.V. Parabrahma Sastry, while Vol. II was edited by Late Dr. N.Venkata Ramanayya, formerly Deputy Directors (Epy.) and eminent epigraphists. I congratulate Dr. P.V. Parabrahma Sastry, Editor of the present Volume who took great pains to decipher the inscriptions and prepare texts and gists for each with meticulous care and expertise, highlighting the significance of each record in its proper perspective. I also congratulate Dr. N.Mukunda Rao, Chief Epigraphical Officer, Sri T.Mallikarjuna Rao, Sri. B. Jayaranga Rao and Sri G. Chandraiah, the then Epigraphy Assistants and Sri M. Komaraiah, Keeper of Estampages and Sri M. Innaiah, Sri S.A. Rahim, Sri D. Narayana, Estampage Takers for conducting village-wise survey in the district and locating the inscriptions and bringout neat estampages of inscriptions. I thank, Dr. N.S.Ramachandra Murthy, Assistant Director (Epy-Pub.) and Smt. B. Indumathi Devi and Sri C. Venkatesam Chetty, Publication Assistants for correcting the proofs carefully. In the end I thank, Sri S. I. Fazal, Proprietor M/s. Farah Printers who laboured hard to print this Volume neatly and in an attractive manner.

Due to certain unavoidable circumstances, the Index could not be included in the present Volume which will however find place in Volume II. I crave the indulgence of scholars for this unavoidable lapse.

It is my sincere and earnest hope that the present volume will serve the needs of scholars engaged in historical research and forms a valuable source material and win their critical appreciation.

Dr. V.V. KRISHNA SASTRY
Director
Archaeology and Museums.

HISTORICAL NOTE

The earliest inscription in the district of Nalgonda is found at Yelesvaram, near Nagarjunakonda on the left bank of the river Krishna, both now submerged under the waters of the Nagarjunasagar reservoir. Few label records of the early period in late Brahmi and early Telugu characters are incised on two stone octagonal columns, supposed to be *āyaka* pillars of a *stūpa*, exposed very near to them. Unfortunately those two pillars were not salvaged. The earliest record in 3rd century Brahmi characters reads as ``*Chīramahishah Pālonavatō putakah*''. The other labels in 5th-6th century characters read as *Indra Rāga*, *Śrī Sādumāñchi*, *Śrī Rēvamāñchi*, *Saṅghamāñchi*, *Śrī Raṇa Vikramaṇ*, etc. Other lengthier records read *Svasti Śrī Brahma Chūḍāmaṇi nityabhaṭāran; Svasti Śrī Sarvadāni Chaṇḍīśvara gōra Vāddhāku gōshṭhi*, *Prōli kaṁdākuṇḍugu icche.*

VISHṆUKUṆḌIS

The earliest dynastic records in this district are the two copper plate grants of the Vishṇukuṇḍi rulers, discovered in the village of Tummalagudem *alias* Indrapalanagara in the Ramannapeta taluk of Nalgonda District by Sri B.N. Sastry, and now acquired by the State Archaeological Museum, Hyderabad. One of those two sets was issued by Gōvindavarman, son of Mādhavavarman and grandson of Indravarman of the Vishṇukuṇḍi family in the king's 37th regnal year. It records the grant of two villages named Enmadala and Prenkaparu in favour of a Buddhist *sangha* of the *vihāra* that was built (at Indrapura) by his (Gōvindavarman's) chief queen Paramamahādēvi on the occasion of Vaiśākha Pūrṇamāsi (Buddha-Pūrṇima), with all the benefits of *nidhi*, *upanidhi*, *daṇḍa-kara-vishṭi - svōchhishṭa - bhāga - bhōga* and free from all impediments. The second set was issued by Vikramēndravarman, son of Indrabhaṭṭārakavarman, grandson of Vikramēndravarman, great grandson of Mādhavavarman and great great grandson of Gōvindavarman, in his 11th regnal year, with the specified Śaka year 488. It registers the grant of the village named Irundōrō for the enjoyment of the *bhikshu-saṅgha* of the four quarters staying in the *mahā vihāra*, established by Paramabhaṭṭārika-Mahādēvi, the chief queen, of Gōvindarāja in Śrīmad Indrapura. The record further states that the king Vikramēndravarman made the gift on the eighth day of the dark fortnight of the month of Kārttīka, when the king visited the place for the first time after his victorious campaign over the Pallava king named Siṁha. The executor of the grant *(ājñāpana)* was Mūlarāja, the foremost among the kings and born in a renowned family.

These two copper plate charters together, reveal for the first time, certain valuable points regarding the history of the Vishṇukuṇḍis. In the first place, they are found in the Telangana region of Andhra Pradesh at Indrapura or Indrapālanagara, a ruined village near Tummalagudem in Ramannapet taluk, Nalgonda district, which is not hitherto known to have been included in the realm of their authority. Secondly, the first charter happens to be the earliest copper plate inscription of the Vishṇukuṇḍi rulers. However, it seems to be the Sanskrit rendering of an earlier Prakrit charter. A still earlier record in Prakrit of the family mentioning *Gōvindarāja vihāra*, is found on a boulder at Chaitanyapuri in Hyderabad, about 40 Kms. up the river Musi from Indrapalanagara. This boulder

epigraph and the above copper plate grant set together, subscribe to the view that the Vishṇukuṇḍis rose to power, originally in the region of Hyderabad-Nalgonda area, some time in the 4-5th century A.D. The second copper plate set is deemed to be the last record of the family, if the Polamuru set I of Mādhavavarman IV is accepted as a spurious one, as discussed by this writer elsewhere (*Socio-Economic Growth in Early Andhra*). Thus, this part of Telangana remained under their authority from the beginning till the end, and their capital must have been somewhere in the region, which, in all probability was Kesaragutta, a pilgrim centre about 40 Kms. east of Hyderabad, where excavations brought to light an extensive fortification with gate-ways, several temples, and a number of Vishṇukuṇḍi coins.

The third important point furnished by these two copper plate charters, is the genealogy of the family, viz. Iṅdravarman, Mādhavavarman I, Gōviṅdavarman (donor of the first set) and Mādhavavarman II (the great empire builder and performer of several Vēdic sacrifices), Vikramēṅdravarman I, Iṅdra-bhaṭṭārakavarman and Vikramēṅdravarman II (from the II set), all members being in the order of father and son. Leaving the two members Dēvavarman and Mādhavavarman III of the collateral line, these two sets together furnish seven members, of whom atleast five happened to be regular rulers with known minimum regnal periods: (Gōvindavarman 37 years, Mādhavavarman II 50 years, Vikramēṅdravarman I about 15 years, Iṅdrabhaṭṭārakavarman 27 years and Vikramēṅdravarman II about 15 years, besides the regnal period of Mādhavavarman III, of the collateral line which is not certain). Thus we get, with marginal adjustments, a total period of about 170 years for the family. The last known date is Śaka year 488; i.e. 566 A.D. i.e. Vikramēṅdra (II)'s eleventh regnal year as furnished in the II set of present Tummalagudem plates•His 13th regnal year as recorded in the Tundi plates. Thus the last known date of the Vishṇukuṇḍi rule falls in about 568 A.D. Mādhavavarman IV of the Polamuru plates is not considered as they seem to be spurious. The Vishṇukuṇḍis were overthrown by Pṛthvī mahārāja of Raṇadurjaya family who ruled from Pishṭapura for 49 years, as known from his Gollavalli plates. Adding this period to 568 A.D. we arrive at 617-618 A.D. when Chāḷukya Pulakēśi II, according to his Maruturu plates, captured Pishṭapura in his eighth regnal year from Pṛthvī mahārāja of the Raṇadurjaya family. Thus the Tummalagudem set II furnishes an approximate date for the closing years of the Vishṇukuṇḍis, i.e., round about 570 A.D. Their initial date we get by deducting about 170 years of total period, that is circa 400 A.D. This is also confirmed by the Prakrit language and later Brahmi palaeography of the Chaitanyapuri boulder inscription, which refers to Gōviṅdarāja Vihāra.

Lastly, the two Tummalagudem sets reveal that the Vishṇukuṇḍis were originally Buddhists in their religious faith. In spite of Mādhavavarman(II)'s performing several Vēdic sacrifices, his son Vikramēṅdravarman I is described as a *Parama Saugata* (A staunch follower of Buddhism), and Vikramēṅdra II granted the II charter to the Buddhist *saṅgha* of Paramabhaṭṭārika *mahāvihāra.*

WESTERN CHĀḶUKYAS (BĀDĀMI)

The early Chāḷukyas of Bādāmi are not represented by their inscriptions, either stone or copper plate in this district. Some of their copper plate charters are discovered in its neighbouring district of Mahaboobnagar, (the

Gadval Plates, Kolhapur Plates and Iparunkal Plates) and few stone records of those rulers are found in the temple complex at Alampur.

RĀSHṬRAKŪṬAS

The Rāshṭrakūtas are represented in this collection by three epigraphs, (Nos. 1, 2 and 3). [There is an ancient site near the village Velamjerla, about 12 Kms. from Aler, where some ruins of a temple and an inscriptional slab are noticed buried under debris and earth. [Only one inscription could be unearthed without much difficulty]. Of them No. 1 is dated in Śaka, 829, Prabhava, Chaitra śu. Pourṇami, Budhavāra, which corresponds to A.D. 907, April 1, Wednesday, when a lunar eclipse occurred. The record refers itself to the reign of Akālavarsha, i.e. Rāshṭrakūṭa Kṛishṇa II and it registers a gift of one tank, 100 *mattars* of land and a garden, to a Jaina basadi by a certain Ravi Chandrayya. The next record from Kolanupaka (No. 3) also seems to be of the Rāshṭrakūṭa period and its contents are not clear. The record, (No. 2) is from Manthapuri, a village near Aler is dated in Śaka, 894, Āṅgīrasa, Mārgaśira śu.1, Ādityavāra corresponding to A.D. 972, November 10, Sunday. Surprisingly the record does not refer to any overlord, indicating political uncertainty, both in the Rāshṭrakūṭa capital and the revolutionary trends outside. A mahāsāmantādhipati named Ayyanayya, who bears the titles, Raṇadhīra, Nurmaḍidhavaḷa, Nanniyamēru, is stated to have made a gift of garden and lands with a sowable capacity of two *khaṇḍukas* of seed and 12 *mattars* of dry land according to the royal measure, to the god Raṇadhīrēśvara, installed by Kuchi (go) ravara at Manthapura.

WESTERN CHĀḶUKYAS (KALYĀṆA)

A majority of about fifty inscriptions found at Kollipaka belong to the latter Chāḷukyas. The earliest king represented in these records is Jayasiṁha II. Saidapur inscription No. 5 dated A.D.1034, mentions Koḷḷipāka-7000 and registers a gift of the village Muppanapalli in Ālēru-kampana-40 to a Jaina temple. The donor of the record, certain Aggaḷayya of Jaina faith, is extolled for his great skill in *Śastrachikitsa* i.e. treatment of diseases by surgery. This is therefore an important epigraphical ellusion to Indian surgery in the eleventh century A.D. In Kollipaka temple museum, there is a hero-stone which contains an inscription stating that certain Annayya leṁka, Jayasiṁha died for the cause of his master. Jainism in Kollipaka might have received royal patronage during the time of Jayasiṁha also. In fact all these kings had extended their patronage to this religion though they were Śaivas in their religious pursuits.

Trailōkyamalla (A.D.1047-1068) is represented by about 6 inscriptions in Kollipaka. His earliest record here registers a gift to the five *maṭhas* of the place by the merchant guild of the Aruvas and the Gavuḍas, while Mahāmaṇḍalēśvara Kommanayya was administering Koḷḷipāka-7,000 (province). Other subordinates at Kollipaka during the reign of Trailōkyamalla Sōmēśvara, were Mahāmaṇḍalēśvara Nimmarasar (A.D.1056), Mahāmaṇḍalēśvara Buddharasar (A.D.1064), certain Amitarasar (1067), and Mahāmaṇḍalēśvara Kōṭa Bhīmarasar identifiable with an early Kōṭa Chief of Dhānyakaṭaka or Dharaṇikōṭa near Amaravati. In fact his *prasasti* in this record is quite

similar to that found in their records at Amaravati and Velpuru and he is also explicitly stated to be the lord of Dhānyakataka-Puravarādhīśvara. It is therefore, reasonable to believe that Chālukya Trailōkyamalla, during his expedition on Vēṅgi brought this Kōṭa chief with him and appointed him as Governor of Kollipāka. He seems to be Bhīma I of that family, whose inscriptions are not found so far in that region. With this connection with Kollipaka, the Kōṭa chiefs were accredited with the title of Kollipākapuravarādhīśvaras (lords of Kollipaka town).

King Bhuvanaikamalla is represented by two records, one datable to A.D. 1070. It seems to be a confirmatory grant issued by his subordinate Mahāmaṇḍalēśvara Asagamarasar of Rāshṭrakūṭa origin and the latter's minister Lakshmidharayya. Another record datable to A.D.1074 records the grant of *suṅka* of the capital Kollipāka to Trailōkyamalla Ravvisetti by the same Asagamarasar. Another record of the same Chief is dated in Śaka 996, Ānanda (A.D.1074) and records a gift of some land to a certain brāhmaṇa. This record, surprisingly, does not refer to the overlord as early as A.D. 1074. It is still more conspicuous to find Mahāmaṇḍalēśvara Eruva Toṇḍarasar, a Telugu-Chōḍa chief sets up an inscription at the same place in Śaka.999, Piṅgaḷa Jyēsṭha śu.13, (A.D.1077, May 8) (No. 13) to record his gift of perpetual lamps to the god Sōmēśvara Dēva of Kollipāka, wherein no reference is made to any overlord. This may indicate that the civil war at Kalāyaṇa between Bhuvanaikamalla and Tribhuvanamalla was not finally settled.

It is also to be noted here, that this Toṇḍarasar of the Eruvachōḷa family, must have been the second member in that line, the first one being Eruva Bhīma according to the genealogy furnished in the Vollala inscription of Mallikārjuna Chōḍa (Ep.Andhrica Vol.IV and Inscriptions of A.P. Nalgonda, Part II.) It seems that Bhīma was the earliest member who came to Telingana and settled at Pānugallu as a subordinate under Trailōkyamalla Sōmēśvara I.

CHĀḶUKYA VIKRAMA ERA

A good deal of controversy prevails regarding the date of commencement of the Chāḷukya Vikrama Era, i.e. the exact date of coronation of Chāḷukya Vikramāditya VI. Dr. P.B.Desai basing on an inscription in the State Archaeological Museum, Hyderabad, fixes the first year of Chāḷukya Vikrama Era in the cyclic year Piṅgaḷa, Śrāvaṇa śu.15, Lunar eclipse, corresponding to August, 6, Śaka 999, and February 26, 1077 A.D. (*Corpus of Inscriptions in the Kannada Districts of Hyderabad state,* Hyderabad Archaeological series, 18, pp.5 ff.). The present record dated in Śaka 999, Piṅgaḷa, Jyēshṭha śu.13 (A.D.1077, May 8 Monday) does not mention any overlord. Perhaps, this is due to the unsettled condition which still prevailed in this part of the kingdom. This may also indicate that Sōmēśvara II was still alive. The next record (No. 14) is dated about three months later i.e. Piṅgaḷa, Bhādrapada śu.5 and states Tribhuvanamalladēva as overlord. Conspicuously, Eruva Toṇḍaya Chōḷa, in the former record is not stated to be the governor of Kollipāka, Instead a certain Śaṅkaragaṇḍarasar of the later record is stated to be ruling over Kollipāka-7000. He is stated to have granted to his minister some monetary income due from *aṅgaḍis* of Kollipāka rājadhāni. Another inscriptional slab cut into two pieces, contains the date Śaka.999 Piṅgaḷa, Chaitra, Amāvāsya; but unfortunately the name of the overlord is missing.

The inscriptions dated C.V.6, Durmati, from Kollipāka and C.V.7, Dundubhi from Charda, (Nos. 16 & 17) in the neighbourhood belong to Kāmarasar of the Parichhēdi family. His ancestors are named Panda (father), Ganda (grandfather) and Panda (great grandfather) of the Durjaya line. Kāma is stated in the record to have obtained Kollipāka-7000, as fief, by means of a copper plate charter from the king Tribhuvanamalla. It is interesting to note that the Parichhēdi chiefs of the Guntur region claim themselves to be the lords of Kollipāka (*Kollipāka-Puravarēśvara*) and we notice the same genealogical list in their records also. (SII.IV.986,1106). It is therefore evident that Kāma of this record who obtained Kollipāka-7000 as permanent fief by means of copper plate record, for some reason or other had to serve the Western Chālukya king and later seek his fortunes in the coastal region, under the Chālukya-Chōlas of Vēngi. Kāmarasar in this record is eulogised as *Kumāra* perhaps to indicate the king's great affection for him, like Pāramāra Jagaddēva, who is also attributed with the title *kumāra*. The recipient of the gift village was Śrikantha Pandita, a disciple of Īśānapandita, again a disciple of Gōkarnarāsi Pandita of Bhujangavali, obviously of Kālāmukha sect of Śaivism. Śrikantha is described to be proficient in *Tarka, Vyākarana*. and other branches of learning.

Four inscriptions (Nos. 18 to 21) dated C.V.12, 15, and 16 represent Mahāmandalēśvara Kandūru Tondaya Chōla Mahārāja, of Kāsyapa gōtra, Karikālanvaya, and Sūryavamsa. In an earlier record dated Saka 999, Pingala (No. 18), we notice Eruva Tondarasar of the same lineage. That record does not refer to any overlord. These four records on the other hand call him as Kandūru Tondeyachōla. The Ollala inscription of Mallikārjuna Chōla, younger brother of this Tondaya dated C.V.22, A.D. 1098, states that Bhīmachōda, son of Eruva Tondaya Chōda obtained Kandūrunādu as fief from Tribhuvanamalla Chakravarti, probably for supporting the latter's cause for the throne of Kalyāna against Bhuvanaikamalla. Since then, these chiefs became *Kandūrupuravarēśvaras*. That Bhīma had four sons of whom present Kandūru Tondaya was the eldest and Mallikārjuna or Mallachōda was the last. Tondaya Chōda in an inscription at Panugallu dated C.V.15 (No. 20) is noticed to have made a gift of land to a brāhmana who is said to have immersed the ashes of Kandūru Bhīma Chōda in the river Ganges. Here there is a slight discrepancy in the dates. If Kanduru Bhīma according to this Panugallu epigraph, died in C.V.15, A.D.1091, (No. 20) how could it be possible that his son Tondaya's records are seen from C.V.12, A.D.1087 (No. 18). This we have to reconcile by assuming that the latter was exercising authority even before his father died. Of the four records of Kandūru Tondaya at Kollipāka, three records pertain to the gifts of land and taxes to the deities Sōmanāthadēva and Vishnudēva, whereas the fourth registers a gift of some local taxes to a Kālāmukha ascetic Rāmēśwarapandita. This line of ascetics is stated to belong to the Kālāmukha School of Śaivism founded by Lakulīśa.

JAGADDĒVA

Kollipāka province was governed by Mahāmandalēśvara Jagaddēva, a Pāramāra prince, for a short period of more than two years. Three lengthy inscriptions of this prince are located in the Veeranjaneyaswamy temple here, two (Nos. 25 and 26) being dated in C.V.29, Tārana, Chaitra Śu.15, lunar eclipse, A.D.1104 March, 13, and the third in C.V.31, Vyaya, Vaiśākha Akshatritīya, A.D.1106, April 6. These three inscriptions in mellifluous

Sanskrit-verse contain the family *prasasti* of the Paramara kings beginning from the legendary origin., i.e. the birth of the mythical hero Paramara from the sacrificial pit of Vasishtha, hence the family name. In that lineage were born kings of great repute like Harsha, whose son was Munja *alias* Vakpatiraja and also Utpala. His younger brother was Sindhuraja *alias* Sodala whose son was Bhoja. The latter's uncle was Gondala whose son and grandson were Udayaditya and Jagaddeva respectively.

Jagaddeva was succeeded at Kollipaka by Kumara Someswara the eldest son of Tribhuvanamalla, the prince designate, whose inscription at the place is dated C.V.32, Sarvajit, Ashadha, Purnima (July 7, A.D.1107). (No. 27) An inscription of Mahaprachanda Dandanayaka Banasaveggada Anantapala, dated in C.V.31, Uttarayana-Samkranti confirms the pious gift of Jagaddeva, of Pembarti village. Kumara Somesvara's inscriptions are noticed here till C.V.37, A.D.1112, after which there is a gap of about 18 years, there being no records of any chief. Again we come across another record of Kumara Somesvara dated in C.V.50, Visvavasu, A.D.1125, which is on the four sides of the Manastambha near the ruined temple in the tank behind the Somanatha temple. It is a Jain record, the object of which is to register the grant of the village Panupura for the *anga* and *ranga bhogas* of the goddess Ambika, installed in *Ambaratilak* a (Jain temple) at Kollipaka. The pillar on which the record is incised is called variously as Manastambha, Kirtistambha and Jayastambha in the record itself. The date of the record corresponds to March, 24, 1125 A.D. The said gift of the village was made by the Chalukya prince, Ganga Permadi Kumara Somesvara at the request of dandanayaka Sayipayya, the commander of Kollipaka-7000. The deity Ambika, to which the gift was made is the Sasanadevi of the Jain Tirthankara Neminatha.

The record contains separate eulogies of both Kumara Somesvara and Sayipayya. Somesvara is said to have defeated the lord of Kalinga on the battle field, plundered his country and captured his elephants. He is also praised to have destroyed the armies of the Dravida king. The inscription on the fourth side contains an account of the preceptors of Kanurgana. Meghachandra Maladhari is first mentioned. His disciple was Nandi Suri whose disciple was Padmaprabha muni. His brother was Siddhantadeva muni Meghachandra whose disciple was Madhavendu. It states that the Manastambha was caused to be erected near the shrine of the goddess Ambika by preggada Kesiraja, a devout Jaina.

Two inscriptions of the time of Jagadekamalla II are found at Kollipaka. A Jain epigraph mentions the *Samadhi* of Megha Chandra. [Siddhanta Munimdra]. Another record mentions Jayachandrasuri. A certain Mahamandalesvara Kumara Mayideva, the disciple of Nemichandradeva is stated in a record to have installed the image of Parsvadeva of Mulasangha, Kanurgana and Tintrini gachha.

THE CHODAS OF KANDURU

With Koduru and Panugallu as their capitals these Choda chiefs ruled over Kandurunadu comprising the present Jadcharla and Acchampet taluks in the Mahbubnagar district and the Nalgonda and Miryalguda taluks of the Nalgonda district from about A.D.1060 to 1160. Of all the available records of these chiefs the Ollala epigraph

is very important as it furnishes the names of some early members of this family. According to its narration, a branch of the main Chōḍa kings of Orayuru, was ruling over the Eṟuva region. Bhīma (I) among those kings became the ruler of Panugallu, the eastern suburb of Nallagonda town where we find an old temple of the Chāḷukya period and some inscriptions of these chiefs. It is not known whether the Eṟuva region extended on both sides of the river Kṛishṇa and perhaps got its name after the Telugu word Eṟu, the river. To Eṟuva Bhīma was born Toṇḍaya (I), whose son was Chōḍa Bhīma(II) who had four sons. They were Toṇḍaya(II), Irugaya, Malla or Mallikārjuna and another son, third in order, whose name was lost due to breakage in the stone. Mallikārjuna Chōḍa is stated to have granted the village Ollala to his minister Appana-Preggaḍa in Śaka 1020, A.D.1098. Another stone inscription found at Panugallu is set up by Toṇḍaya, probably Malla's elder brother, in the Chālukya Vikrama year 15 corresponding to A.D.1091. It records *vrittis* of land to a brāhmaṇa who carried the ashes (*asthis*) of Kandūru Bhīma Chōḍa (II) to immerse them in the holy Gaṅga and offered *piṇḍas* (for the deceased king) at Gaya. The details thus furnished in the record enable us to fix the last date of Bhīma II to be A.D.1091 and obviously this Bhīma must have been the father of Toṇḍa II and Malla of the Ollala record. This epigraph further states that Chōḍa Bhīma, the father of Toṇḍa II and Malla, having pleased the king Vikrama-chakravarti, that is Tribhuvanamalla Vikramāditya VI, obtained from him the region of Kandūru-nāḍu as fief. Hence, they got the title Kandūru-puravarādhīśvara and are known as Kandūru Chōḍas. It is also noticed that the above cited Panugallu epigraph of Toṇḍaya II dated A.D.1091 refers to the death of Chōḍa Bhīma II. A still earlier record datable to A.D.1089, of this Toṇḍaya II who is credited with the title Kōḍūrupuravarēśvara is noticed in Kolanupaka in the Nalgonda district. It is likely that this Toṇḍaya assumed power even when his father was alive probably due to the old age of the latter. It is worth noting that Bhīma II might have got the fief of Kandūru-vishaya from Vikramāditya VI on account of his help to the latter in wresting the throne from Sōmēśvara II. Other details about the political career of Bhīma II are not known.

The actual history of these chiefs with reference to the Kākatīyas begins from Toṇḍaya II, the eldest son of Bhīma II. About half-a-dozen epigraphs of this chief have come to light so far. Two are from Kollipaka, of which one is dated in Chāḷukya Vikrama year 13, A.D.1089, referred to above, the date of the other being missing. Of the three from Panugallu the unpublished one is dated A.D.1091 cited above. Of the other two, one is undated and the other is dated A.D.1124 and records a gift of a village Pittampalli by Toṇḍaya's wife Mailāmbika for the merit of her second son Bhīma. The same record states that she had three sons named Udaya, Bhīma and Gōkarṇa of whom the second named Bhīma seems to be the king of Panugallu at that time. Having been issued by Mailāmbika, the last cited record need not be assigned to the time of Toṇḍaya II. In fact we have discovered a record of Bhīma(III) probably Toṇḍaya's second son by Mailāmbika, in Ramalingalagudem near Nalgonda, and it is dated C.V.29 corresponding to A.D.1106. As Bhīma II according to the Panugallu epigraph mentioned above died in A.D.1091, this Bhīma Chōḍa must be Bhīma III, the second son of Toṇḍaya II and Mailāmbika.

We are not certain how long this Bhīma's elder brother Udayāditya was in power. Bhīma's earliest record of C.V.29, A.D.1106 might be of the time when he was young. It seems customary among these chiefs that even uncrowned princes were issuing independent grants. Such assumption alone solves the chronological disparity, that

he happened to be an enemy of Kākatīya Rudra in the fifties of twelfth century A.D. We have noticed above a similar instance that Toṇḍaya II set up the Kollipaka epigraph in A.D.1089 while his father Bhīma II was alive. In the later generations also we notice such overlapping of dates in some cases. The recent discovery of Bhīma Chōḍa's inscription at Kistapuram, Ramannapet taluk, Nalgonda district, datable to A.D.1157 confirms the assumption that Bhīma was alive till then.

After A.D.1124 there arose differences between the two brothers Bhīma III and Gōkarṇa. Kandūrunāḍu formed the *yuvarāja-vṛitti* (appanage) of Kumāra Tailapa, the second son of Chāḷukya Tribhuvanamalla by his queen Chandaladēvi. According to a fragmentary inscription found at Panugallu it appears that Kumāra Tailapa distributed his appanage between the two Chōḍa brothers, Kandūru-vishaya in Mahbubnagar district to Bhīma and Panugallu-vishaya to Gōkarṇa Chōḍa. This arrangement continued without any hitch as long as the emperor Tribhuvanamalla was alive. But after the king died in A.D.1126 there developed some disloyalty to the new king Bhūlōkamalla Sōmēśvara III, in Bhīma and his followers. This assumption is supported by the non-mention of the overlord in their records. But his brother Gōkarṇa Chōḍa's inscriptions on the other hand mention the Chāḷukya king indicating his unfailing loyalty. For instance, the Anamala epigraph of this chief was dated in the first regnal year of Bhūlōkamalla Sōmēśvara III, A.D.1127. It is interesting to note that there is another record at the same place dated just one year later, i.e. A.D.1128, which does not mention the ruling king. Further, it states that certain Śrīdēvi Toṇḍaya Chōḍa bestowed the lordship of Cheṛaku-70 division on certain Ajjana Earayanapeggeḍa obviously displacing the officer of Gōkarṇa Chōḍa. Subsequently Gōkarṇa himself was slain as we know from the Anumakonda inscription of Rudra. Since we do not get Gōkarṇa's records later than 1128 A.D. it may be surmised that this incident took place some time in that year. Śrīdēvi Toṇḍaya's identity cannot be established with certainty. But it is likely that he was the son of Udayachōḍa, the eldest brother of Gōkarṇa, mentioned in the Panugallu inscription of their mother Mailāmba. He was brought back to power in his late father's place, disposing of Gōkarṇa Chōḍa the loyal subordinate of Bhulōkamalla. The presence of two records at Anamala belonging to the rival chiefs thus reveals the true picture of the political leanings of the members of this Chōḍa family.

The next phase in the history of these chiefs is connected with the Kākatīya chiefs Prōla II on one occassion and his son Rudra at a later stage. It is dealt with elsewhere in the context of their respective exploits. (JAHRS XXXVI-1)

After passing through the semi-independent state which they enjoyed for nearly two decades Gōkarṇa's son Udayachōḍa the only remaining chief of this family honourably acknowledged the supremacy of Kākati Rudra who by then was an independent ruler. He seems to have lived upto A.D.1176 the date of his last known record found in Nelakondapalli in the present Khammam district. The region ruled by Udayachōḍa seems to be very extensive comprising nearly six taluks of the present Nalgonda and Mahbubnagar districts which was bigger than that of his ancestor Bhīma II. The Mamillapalli epigraph of his two sons Bhīma IV and Gōkarṇa is dated in A.D.1178. As subordinates of the Kākatīyas they virtually became politically insignificant. The members of the family continued for a pretty long period simply enjoying their fiefs. The last known record of these chiefs is that in the village

Agamotukuru in the Miryalaguda taluk of the Nalgonda district, which records the installation of the god Vīra Malnāthadēva by Kandūri Rāmanāthadēva Chōḍa Mahārāja after the name of his father Vīramalnātha Chōḍa and the grant of some lands as *vṛittis* to the same deity in A.D.1282. It is very interesting to note that even after surrendering themselves to the Kākatīyas they were not mentioning in their records the Kākatīyas as their overlords. Only the last Agamotukuru epigraph refers to the prosperous reign of Kākatīya Rudramadēvi. This does not however, indicate their insubordination or disloyalty. Another noteworthy feature of this subordinate family is that more than one brother or cousin appears to have been vested with full powers of a ruler at the same time which makes the chronological arrangement of their regnal years very difficult. There seems to be a custom among these chiefs to set up inscriptions recording gifts of lands and villages in the names of young princes with all their family titles without using the word Kumāra.

A consolidated genealogical scheme of these Chōḍa chiefs with the known dates may be shown as follows. Only the members known upto the Mamillapalli epigraph dated S.1100, A.D.1178 are shown with their regnal periods whereas the remaining members are simply mentioned as we do not know their dates clearly.

- Eruva Bhīma I (lord of Panugallu)
  - Toṇḍa I
    - Chōḍa Bhīma II (Obtained Kandūrunāḍu from Vikramāditya VI) (died in A.D. 1091) m. Gangadēvi
      - Toṇḍa II m. Mailāmba
        - Udayachōḍa I (Sridēvi Toṇḍaya)
        - Bhīmachōḍa III (A.D.1105-1159?)
        - Gōkarṇachōḍa I (died in A.D.1128)
          - Udayanachōḍa II (A.D. 1136-1176)
            - Bhīma IV (A.D.1176)
            - Gōkarṇa II
              - Sōmanāthachōḍa
                - Udayādityachōḍa
                - Bhīmadēvachōḍa
                  - Vīramalnāthachōḍa
                    - Rāmaṇāthadēvachōḍa
      - Iruga
      - name lost
      - Mallachōḍa (issued Ollala grant in A.D.1098)

KAKATIYAS

Among the Kākatīyas, king Mahādēva is the earliest member represented in this collection. (No.61) The Maturu epigraph in the Miryalaguda taluk, records the gift of the village Lemkala Māṭūru by that king to the god Mahēsvara, the presiding deity at the northern gateway of Śriparvata, on the full moon day of the month of Mārgaśira of Piṅgaḷa in the Śaka year 1119, corresponding to A.D.1197, November 26, Wednesday.

Two inscriptional stone pillars in the collection of the Khajana Building Museum, Golconda, which are supposed to have been brought from Jalalpuram contain the genealogical description of the Cheṟaku chiefs, who were ruling the Amarabad region as subordinates under the Kākatīyas. The records are datable to Gaṇapatidēva's reign. One of the two dated Śaka 1124, A.D. 1202 (No.62) furnishes the interesting information that an early member of the family obtained Cheṟaku-12 from the Chōḍa chief Bhīma. When Kākati Rudradēva waged war against Chōḍa chiefs of Kanduru, it is said, Kāṭa and his three brothers of the Cheṟaku family rendered military help to the Kākatīya king, in defeating Udaya chōḍa and seiging his town and obtained in recognition, the region of Guṇḍiyapūḍi, Rāpūḍi, Goṭṭipasundala, Toṟṟūru and Rūpurālu villages. Therefore, it seems that the Cheṟaku chiefs changed their loyalty in favour of the rising Kākatīyas. Since then they continued to be trusted subordinates and generals of the Kākatīyas, ruling the same region of the present Acchampeta and Amarabad taluks of the Mahbubnagar district. Further, these two records furnish us a detailed genealogical list of these chiefs till A.D.1253, the date of the second record.

Of the later members of the Cheṟaku chiefs Māraya and his son Gaṇapaya are mentioned in the Palakavidu inscription (No. 80) dated Saka 1191, A.D.1269. Cheṟaku Vēlūri Bollayaraḍḍi is also mentioned in the same record and his relationship with the other members is not given.

The Kāyastha chief Gaṅgaya sāhiṇi is represented, for the first time by three inscriptions in this collection. The Cherlopalli epigraph (No. 67) which is dated in the cyclic year Śubhakrit corresponding to A.D.1242 is the earliest of all his records. The second in order is his Kottapalli record (No.70) dated Śaka 1173, Virōdhikṛit, Vaiśākha Amāvāsya, corresponding to A.D.1251 and this is also earlier than his hitherto known earliest one of Durgi, in the Palnad taluk of Guntur District which is dated some months later than this (SII X.No. 334 dated Ś.1173, Virōdhikṛit, Āśvayuja su.13). His third inscription in this collection is the Chityala epigraph datable to A.D.1253. In the Durgi inscription it is said that Gaṅgaya-sāhiṇi was ruling the country beginning from Panumgallu to Marjavadi, but the staement was not supported by any corroborative evidence. These three records, discovered near about Panugallu itself, thus make it clear that Gaṅgaya-sāhiṇi was really empowered to rule over the vast area comprising almost the modern Nalgonda, Western parts of the Guntur and Prakasam districts and a major part in the Cuddapah District. It is also known from the Cherlopalli epigraph that Gaṅgaya-sāhiṇi was taken into his military service by Gaṇapatidēva in about A.D.1242. When he entered the service of Manumasiddhi, the Telugu Chōḍa king of Nellore, as alluded to by Tikkana Sōmayāji in his *Nirvachanōttara-Rāmāyaṇa* is not known.

The Kottapalli and the Chityala inscriptions give the names of Gangaya's father and grandfather as Dhasuva (or Jasuva) and Dhanva respectively. Originally they seem to be the residents of Dwāraka, the abode of Lord Śrī Kṛishṇa. Both the inscriptions were set up by Gangaya-sēnāpati to record the gift of these villages to the god Kṛishṇa of Dwāraka and other deities of the same place.

RUDRAMADĒVI

During the reign of Rudramadēvi certain Kannāradēva bearing the title *rāyasthāpanāchārya* is noticed in the Alugadapa inscription. The Masapet epigraph dated A.D.1275 refers to certain *Nissaṁkavīra* Bolnāyani Mallikārjunanāyaka, who seems to be identical with Mallikārjuna-nāyaka son of Bollaya, having the title *Nissaṁkavīra* mentioned in one of the Panugallu epigraphs of Kumāra Rudradēva's period (Corpus II- PP.104-5). In the Chikatimamidi inscription of the year Sarvajit (A.D.1288) Queen Rudramadēvi's officer Annaya preggaḍa is noticed to have made some gift to the god Malnāthadēva.

According to the Chandupatla epigraph she is known to have died some time before November A.D.1289, for, it records a gift by a servant named Puvvula Mummadiṁgāru for the attainment of Śivalōka, the abode of the God Śiva, by the Kākatīya Queen and his master Mallikārjuna Nāyaniṁgāru. This Chandupatla village being situated in the proximity of Pangallu, the capital town of the Queen's subordinate Nissaṁka vīra Mallikārjuna-nāyaka, the chief mentioned in the two records must have been identical. Further, the Panugallu record being set up by Immaḍi Mallikārjuna-nāyaka making a gift for the merit of his father Nissaṁka Vīra Mallikārjuna on the day corresponding to 16th May, 1290 A.D. (Corpus II, PP 104-5) six months later than the Chandupatla record. It is not improbable that Mallikārjuna nāyaka of the Chandupatla and Immaḍi Mallikārjuna's father of the Pangallu record are one and the same and he was a military general in the service of the Queen.

Again, the Chandupatla epigraph indicates that the Queen Rudramadēvi and her military general Mallikārjunanāyaka died almost on the same day before its date. That is 25th November, A.D.1289, Friday. It is likely that the Queen died along with her general in some military engagement. The Kākatīya armies at that time were seriously engaged in a war with Aṁbadēva the Kāyastha Chief who, according to his Tripurāntakam inscription (SII X-465 dated A.D.1290, September 5) rebelled against the Kākatīya Queen and having defeated several chiefs and generals of the Kākatīyas declared independence (*Sarvān Āndhra-mahipatin raṇa-mukhē jetā yasō labdhavān*). It is therefore clear that Aṁbadēva defeated all the Andhras including the Queen Rudramadēvi in battle field before that date. So it is not improbable that the Queen inspite of her old age, of about 80 years, in order to rouse inspiration among her warriors and generals took the field in person and met with the fatal end along with her general and bodyguard Nissaṁka Mallikārjuna-nāyaka of Panugallu. In fact, Aṁbadēva's record mentions certain Mallikārjunapati also among the adversaries who were defeated or killed by him.

PRATĀPARUDRA

The earliest reference to Pratāpa Rudra is noticeable in the Palakavidu inscription dated Śaka. 1191, A.D.1269, which indicates that he was made prince designate by that time, probably Gaṇapatidēva, in A.D.1267, in order to avoid opposition regarding Rudramadēvi's succession to the throne, nominated Pratāpa Rudra as Prince designate. It is also likely that Pratāpa Rudra at that time was a grown up prince of about 20 years age and was capable of assisting his grandmother in the administration. Among the subordinate chiefs of this king *Peṁḍlikoḍuku* Malliṅātha, in the inscription of Inkrial in this collection and Palakavidu in the other volume, is a new chief. The Inkrial epigraph interestingly furnishes the prevailing custom of collecting donations in a village. The chief *leṁka* named Ellu-rautu, as it seems, sets up the deity of Malliṅāthadēva after his master and requests the village elders to make gifts to the god. Accordingly, they make such provision by levying a contribution of one *chinnam* on each *marṭuru* of wet land in the three neighbouring villages. Instead of approaching his master for this additional levy on the cultivators, the *leṁka* humbly requests the village elders, which indicates that the subordinate chiefs had no power to impose additional levies on the villagers. The Palakavidu inscription of the same chief is important, in that it furnishes the names of certain measures and taxes.

In several inscriptions of this period we come across the term *ashṭādasa-prajā* or eighteen castes which represents the civic body of the village, which is empowered to look after the village administration.

RĒCHERLA CHIEF

The Utlapalli inscription (No.66) (A.D.1228) contains the genealogy of four members of the Rēcherla chiefs, viz. Bamma, Kāṭa, Kāma and the donor of the record of Gaṇapaya whose relationship with the former members is not known from the extant portion. Some Lōki raḍḍi son of Bēti raḍḍi is seen.

MUSUNŪRI KĀPAYANĀYAKA

Within a decade after the fall of the Kākatīyas, the alien rule of the Bahmanis was opposed by a confederation of the local chiefs under the leadership of Prōlaya nāyaka and his brother Kāpayanāyak alias Kāpanāyaka belonging to the Musunūri family. The Muslims were initially driven out from the Andhra country. Prōlaya ruled for a short period of about five years and after his death his cousin Kāpanāyaka became the leader of the confederation. He could not only consolidate the forces of the local chiefs but also reinforced his strength by the external forces of Hōysāla Ballala, Sōmadēvarāja of Aravīdu and Rāmanātha, the erstwhile ruler of Kampili and made a concerted effort in driving away the remaining Muslim generals from Telangana as well. In this confederation, the Velama Chiefs with their strong holds at Rachakonda, Pillalamarri and Devarakonda also played considerable part. However, owing to their differences with Kāpayanāyaka, they lost Pillalamarri to that chief in about Śaka 1279, A.D.1357, the date of his inscription at Pillalamarri. Thus, although they could eliminate the authority of the Muslim invaders, the internal enemity between the Musunūri chief Kāpaya and the Rēcherla Velama chief Siṅgama

grew to such gravity that the latter and his sons Anapōtanāyaka and Mādanāyaka attacked Kāpayanāyaka in a crucial battle at Jallipalli where Singmanāyaka lost his life in 1361 A.D. and Kāpayanāyaka was still holding Ōrugallu as his capital. In a renewed attempt after eight years in 1369 A.D., the Velama chiefs led their armies against Ōrugallu. Kāpayanāyaka had necessarily to check the advancement of the Velama armies and both the forces met at a place called Bhīmavaraṁ somewhere near Ōrugallu. A fearful battle ensued between the two forces in which Kāpayanāyaka lost his life and the Velamas captured Ōrugallu.

VELAMA CHIEFS

The Velama brothers became unopposed masters of a considerable part of Telangana, with their nucleus at Rachakonda, in the Nalgonda district. The forts of Bhuvanagiri, Devarakonda and Pillalamarri in the same district besides those of Orugallu and Ainavolu in the Warangal district and Amanagallu in the Mahbubnagar district were some of the important forts of their kingdom. But Anapōtanāyaka chose Rāchakoṇḍa as his principal seat and made it an impenetrable fort. During the reign of Anavōta I, the Reḍḍi king Anavēmā Reḍḍi of Koṇḍavīḍu invaded the Velama territory. The inscriptions at Vadapalli dated 1377 A.D. and Burugugadda of the same time both in the Nalgonda district indicate that the Velamas lost that part to the Reḍḍis, temporarily. In order to defend the newly founded kingdom from the attacks of the Reḍḍi king Anavēma of Koṇḍavīḍu who was already occupying the region upto Śrīśailaṁ, Anapōta posted his brother Mādānāyaka at Devarakonda in the southern part of the Nalgonda district. Since then the descendants of Māda became the occupants of that fort enjoying independent status. The two branches though separated, for all practical purposes they were united as a single authority in the political strategies and military undertakings.

Anapōta was succeeded by his son Singa II or Kumāra Singamaneḍu who ruled the kingdom from 1383 to 1399 A.D. His contemporary at Devarakonda for a long time was Pedavedagiri. During their period, the Vijayanagara king Harihara II invaded Telangana under the leadership of his son Bukkarāya II, but the invasion was repelled by the combined forces of the Bahamani Sultan and the Velama chiefs.

Kumāra Singa was a patron of men of letters and poets. Viśvēśvara, the author of *Chamatkāra Chandrika,* a work on Sanskrit rhetorics flourished in his court. In a second attack, in 1397 A.D. the Vijayanagar prince Bukka II captured the fort of Panugallu in Mahbubnagar district and invaded Rāchakoṇḍa also but it was foiled by the Velama chiefs. Kumāra died in 1399 A.D. and was succeeded by his eldest son Anapōta II, who ruled for about twenty years. His valorous deeds are much praised in their family chronicle *Velugōṭivāri Vaṁśāvaḷi.* He is credited with the retaliation against the Vijayanagara invaders and recapture of the Panugallu fort. Some reputed generals in the Vijayanagara armies are stated to have been defeated by Anapōta II. In his last days it seems he had differences with the Bahmanis of Gulbarga and strengthened his relations with Bukkarāya's son Dēvarāya I. Anavōta II died in 1421 A.D. His contemporary rulers at Devarakonda were Kumāra Mādānāyaka and Rāmachandranāyaka, the sons of Peda Vēdagiri.

Anavōta II was succeeded by his younger brother Mādānēḍu who ruled Rāchakoṇḍa for about ten years and was succeeded by Anavōta's son Siṅgamanāyaka III generally called Mummaḍi Siṅga. Like his grandfather Siṅga II, he too was a reputed scholar and patron of men of letters. He also possessed the title *Sarvajña* like his grandfather. His contemporaries in the Devarakonda branch were Liṅgamanēḍu and Kumāra Vēdagiri, the sons of Kumāra Mādānāyaka II. Mummaḍi Siṅga had a long rule of 45 years, 1430-1475 A.D. Kumāra Vēdagiri of Devarakonda, according to *Velugōṭivāri vaṁśāvaḷi,* slew in a battle Māchā reḍḍi, the brother of Peda Kōmaṭi Vēmāreḍḍi of Koṇḍavīdu. But within a short period Peda Kōmaṭi retaliated against the Velama kingdom and killed Kumāra Vēdagiri in a renewed attack. The elder brother Liṅgamanēḍu is praised at length describing his victories on different occasions. Siṅga III of Rāchakoṇḍa and Liṅgamanēḍu of Dēvarakoṇḍa were often changing their political leanings with the Bahmani Sultans for sometime, with the Vijayanagara rulers for sometime and the rising Kaḷiṅga king Kapilēśvara Gajapati for sometime and utlimately lost their individuality in the first half of the fifteenth century. Kapilēśvara could easily ride over them and occupy the Velama forts of Ōrugallu and Rāchakoṇḍa, but within a short period the entire Velama Kingdom was conquered by the Bahmani Sultan Alaud-Din-Shah who drove away the Kaḷiṅga generals from Telangana and posted his brother Mahamud Khan as Governor at Ōrugallu. In the next phase Humayun Shah, son and successor of Ala-Ud-Din raided the territory of the Velama chiefs, particularly on Dēvarakoṇḍa. But before the Muslim armies could reach there, the Velama chiefs appealed to Kapilēśvara for help who readily despatched large contingents of army to Telangana under the leadership of his son Haṁvīra in about 1460 A.D. The Muslim governor at Ōrugallu and other invading generals were routed and Telangana was brought under the Velama chiefs, but at the mercy of the Gajapati forces. After the death of Kapilēśvara Gajapati, that is 1468 A.D. Muhmad Shah II again invaded over Telangana and captured all the forts which were under the Velama chiefs. By about 1475-6, the entire Telangana formed part of the Bahmani kingdom. The Velama Chiefs had to leave Telangana and seek new venues in the Vijayanagara Kingdom.

The Velamas were valorous warriors and created a distinct place for the district of Nalgonda in the history of Medieval Āndhradēśa. Besides, they earned a name as lovers of scholastic achievements and patrons of men of letters. Peda Siṅga *alias Sarvajña* Siṅgabhūpāla II is credited to be the author of *Rasārṇava Sudhākara,* a Sanskrit work on rhetorics, one of the standard works on the subject. His grandson, Siṅgabhūpāla III was also credited with the title *Sarvajña.* His uncle Mādānāyaka one of the five sons of Siṅga II was a devotee of Rāma. He constructed a temple to the god Śrī Raṁganātha in Śrīraṅgapura. He was a scholar and wrote a commentary on Rāmāyaṇa known as *Rāghavīya* which he dedicated to Śrī Rāma as described by his wife Nāgāṁbika in her inscription set up on a tank near Rachakonda dated Ś.1351, (1439 A.D.).

విష్ణుకుణ్డి గోవిందవర్మ తుమ్మలగూడెం తామ్రశాసనమ్

మూలము

(ప్రతిబింబముల నుండి)

మొదటి పట్టిక

మొదటి రేకు రెండవ వైపు

1. స్వస్తి [॥ *] జితం భగవతా తేన సంబుద్ధేన కృపాత్మనా నిర్వ్వాణ -
   ప్రాప్తయే యేన సత్యమార్గ్గః ప్రదర్శిత ః॥ సర్వ్వ సత్య
2. త్యాగాభిజన నయ వినయోత్సాహాది గుణసంపదా స్వయమభిగత -
   రాజ్యానాం సమ్య క్ప్రజాపాలనా త్ప-
3. థి తావదాత పృథుయశసాం రాజ్ఞాం విష్ణుకుణ్డీనా మమల -
   విపుల సకల కుల తిల -
4. కేన శ్రీమహారాజేన్ద్ర వర్మ్మ సత్పౌత్రేణ మహారాజ శ్రీ మాధవ
   వర్మ్మణః సుపుత్రేణ స్వనయ
5. భుజ బలోత్సాహ ప్రభావానురాగావాప్త స్వరాజ్యేన శౌర్య్య-
   ధైర్య్య ప్రతాపాను భావాద -

రెండవ రేకు మొదటి వైపు

6. (న్య) సామన్తాక్రాన్త రాజ్యాన్తరేణ దానమానాదిభి రనురక్త
   వర్ణ్ణా మ శ్రమ స్వజన పరిజనేన గ్రామక్షేత-
7. హి రణ్య ద్విరద తురగ గోబలీ వర్ద్ద శయనాసన యానపాన
   భోజన భాజన భవన వసనాభరణ కన్యా-
8. దాసీదాస సహస్రాణాం దాత్రా అనేక దేవాయతన విహార సభా
   ప్రపా తడాకోదు(ద) పాన ఆ-
9. రామ ప్రతిసంస్కారా పూర్వ్వ కరణేనాలంకృత సకల
   దిగన్తరేణ భిక్షు ద్విజానాథ యాచక వ్యా-
10. ధిత దీన కృపణ జనోపభుజ్యమాన న్యాయాధిగత విభవ
    ధనసముదయే నాసకృ దసకృ త్స్వ సర్వ్వ

11. స్వత్యాగినా సకల శాస్త్రార్థ శ్రవణ పరిజ్ఞానా దిహాపరత్ర
చానన్య చక్షుషా విద్వచ్చూర మహా

<u>రెండవ రేకు రెండవ వైపు</u>

12. కులీనజన సమాశ్రయేణ సకల సత్త్వధాతు త్రాణాయో
త్పాదితమహాబోధి చిగ్తే(త్తే)న మహారాజ శ్రీ
13. గోవిన్ద వర్మణా ఆత్మనః ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్య సంవత్సరే
సప్త త్రింశత్కే వైశాఖ పూర్ణ్ణ మాస్యాం భగ-
14. వతో దశబల బలినః చతుర్వైశారద్య విశారద స్యాష్టాదశా-
వేణిక బుద్ధ ధర్మ్మ సమాలంకృత -
15. మూర్త్తే ర్ద్వాత్రింశ న్మహాపురుష లక్షణ వరోపలక్షిత స్య
జాతి జరా మరణ శోకాదిషు బహు -
16. సంసార దుఃఖ నిమగ్న సర్వ్వ సత్త్వోత్తారణాయానేక కల్పా-
సంఖ్యేయోపచిత పుణ్యజ్ఞాన సంభార భార -
17. స్యాపగత రాగద్వేష మోహ జనన మరణ దుఃఖస్యాప్రతి-
హతానావరణ సకల జ్ఞేయ జ్ఞానా -

<u>మూడవ రేకు మొదటి వైపు</u>

18. త్సమ్యక్సంబుద్ధస్య బుద్ధస్య మార్గ్గ మభిప్రపన్నం
నిర్వ్వి డ్వైరాగ శీల శిక్షాధుత గుణాద్ధ్యయన శ్రవణ చి-
19. న్తన భావనా ధ్యాన సమాధి సమాపత్త్యాదిభి ర్గుణగణై
రనుత్తరం పుణ్యక్షేత్రం త్రియాన యాయినం చాతుర్ద్ది -
20. శ మార్య్య సంఘ ముద్దిశ్య త్యాగ పరిభోగాన్వయ మౌపాధి -
కఞ్చ పుణ్యక్రియా వస్త్వభి నిర్వ్వర్త్త -
21. యిష్యతా మాతాపిత్రోః సర్వ్వ సత్త్వానాఞ్చ నిఖిలదారి -
ద్ర్యద్ర్య దుఃఖోపశమహేతోఃస్వస్యాగ్ర -
22. మహిష్యాః పరమ మహాదేవ్యా విహారస్య దీపధూపగన్ధ -
పుష్ప ధ్వజ పాన భోజన శయనాసన గ్లాన -
23. భైషజ్య ఖణ్డస్ఫుటిత శీర్ణ్ణ సంస్కారాది కుశల మూలానుప -
చ్ఛేదార్థం ద్వావేమదాల ప్రేణ్కపఱు

మూడవ రేకు రెండవ వైపు

24. నామధేయౌ గ్రామౌ ఉదకదాన పూర్వ్వకం మతిసృష్టౌ సనిధి -
సోపనిధి సదణ్డకర విష్టి స్సోచ్ఛిష్ట భాగ-

25. భోగప్రదేయావచారభట దూత వల్లభ రాజపురుషై రప్రవేశ్యౌ
విముక్త సకల పరిహారౌ విష్ణుకుణ్డి-

26. కుల వంశ్యై రాజభిస్సంరక్షణీయౌ సంవర్ద్ధ నీయౌ చ [। *]
స్థితిరేషా స్థాపితా [। *] స్థిత్యతి క్రమే పఞ్చ -

27. మహాపాతకయోగః ప్రవృత్త పుణ్యక్రియా విచ్ఛేదే చానన్త -
దుఃఖ భూయిష్ఠే నరకే తిర్య్యగ్-

28. ప్రేతగతి ష్వనిష్ట కర్మ్మణ ఫలోపభోగ మనుభవతి ॥
భవన్తి చాత్ర మనుగీతా [ః*] శ్లోకా [ః*] ॥

29. షష్టిం వర్ష సహస్రాణి స్వర్గ్గే వసతి భూమిదః [। *]
ఆచ్ఛేత్తా చానుమన్తాచ తాన్యేవ నరకే వసేత్ ॥

నాల్గవ రేకు మొదటి వైపు

30. స్వదత్తాం పరదత్తాం వాయోహరేత వసున్ధరామ్ [। *]
సవిష్ఠాయాంక్రిమి ర్భూత్వాపితృభి స్సహ పచ్యతే ॥

31. బహుభిర్వ్వసుధా దత్తా బహుభి శ్చానుపాలితా [। *]
యస్యయస్య యదా భూమి స్తస్యతస్య తదా ఫలమ్ ॥

32. భువి మేరూదధీయావ ద్దివీన్దు రవిమారుతా [ః ।*]
తావచ్ఛ్రీ విష్ణుకుణ్డీనాం పృథివీం శాస్తు శాసనమ్ ॥

విష్ణుకుణ్డి విక్రమేన్ద్రవర్మ తుమ్మలగూడెం తామ్రశాసనమ్

మొదటి రేకు రెండవ వైపు

1. దీప్త్యా దిఙ్మణ్డలం వ్యాప్తం యస్య బాలార్క్క తేజసః [।*]
   సత్యాశ్రయ సుత [ః] శ్రీమాన్ సజయ త్యుత్తమాశ్రయ [ః ॥*
2. స్వస్తి । భగవచ్ఛ్రీ పర్వ్వతస్వామి పాదానుధ్యానా వాప్త ప్రజా
   పరిపాలనాధికారాణాం బ్రహ్మక్షత్ర -
3. తేజోభృతాం విష్ణు విక్రమ నయ సమ్పదాం విష్ణుకుణ్డీనాం
   షడభిజ్ఞా ప్రాతి హార్య్య దర్శ -
4. నామగ్రహ జనిత సుగత శాసనాభిప్రసాదస్య విబుధ భవన
   ప్రతిస్పర్ద్ధి శోభా -
5. సముదాయానేక మహావిహార ప్రతిష్ఠాపనాధిగతానన్త బ్రాహ్మ -
   పుణ్యాసంభారస్య మహా -
6. రాజశ్రీ గోవిన్ద వర్మ్మణః పుత్రస్యైకాదశాశ్వమేధ బహు
   సువర్ణ్ణ పౌణ్డరీక వాజపేయ
7. క్రతుసహస్ర సర్వ్వమేధ రాజసూయ పురుషమేధా ద్యహరహ
   స్సమ్యగనుష్ఠిత శ్రుతివి-

రెండవ రేకు మొదటి వైపు

8. హితాశేష దుష్కర కామ్య కర్మ్మానుష్ఠానస్య ప్రాగ్దక్షి -
   ణాపరాంబునిధి రేవా సరిత్సలిల వల -
9. య విభూషణాయా భువోభర్త్తు ర్మ్మహారాజశ్రీమాధవ -
   వర్మ్మణః ప్రియ పుత్రస్య వాకాటక మహా -
10. దేవీ సుతస్య మహాకవేః పరమసౌగతస్య మహారాజశ్రీ విక్ర-
    మేన్ద్రస్య సూనో రనే-
11. క చాతుర్ద్దన్త విజయాధిగతాశేష చక్రవర్తి క్షేత్రాధి-
    పత్యస్యస్ఫురద్ధ(ద్ఘ)ర్ఘ
12. కర సహస్రావలీ పరిగత స్వభుజ దినకర ప్రభా[వ] విధ్వ -
    స్తాశేష దాయాద -

13. మణ్డల ఘనతిమిర పటలస్య శ్రీ(న్ద్రభట్టారక వమ్మణా:
ప్రియసూను స్తదనురూప -

రెండవ రేకు రెండవ వైపు

14. శౌర్యాతిశయ సమస్త రాజరి(ఋ)షి గుణ సమ్పద్యోగ
సామర్థ్యా త్ప్రకృతి మణ్డలేన

15. శైశవ ఏవా రోపిత రాజ్యభారః పరమదామ్మి కో ధమ్మ -
విజయీ ప్రణతానేక సామన్త మ-

16. కుట మణిమయూఖోద్భాసిత వరచరణయుగళః శ్రీ మా
న్విక్రమేన్ద్ర భట్టారక వమ్మా నా -

17. గత కాలభావినః స్వపర వంశాలంకారభూతా న్పర్వానేవ రాజ -
రి(ఋ)షీ ననురూపే -

18. ణ సత్కృత్యైత్థ మవబోధయతి యథా [।*] ప్రథిత ప్రభా -
వాన్యరాజ వంశ సాత్మి -

19. భూత పృథివీపతి పదప్రసహ్యారణ వ్యక్త నిరతిశయ మహి
మానం శ్రీ మా-

20. ధవరాజాభిధానం సుతచ్ఛలేన మనోహరాకారబద్ధం నయ -
పరాక్రమాది గుణ సన్దో -

21. హ మభిప్రజాతాయా విష్ణుకుణ్డికుల బహుమతైక -
సమ్భన్దితాభిఖ్యాత మాహాత్మ్య

మూడవ రేకు మొదటి వైపు

22. మశేష సామన్తకుల తిలకాయమానాభిజన మవికలగుణ మణి -
కిరణ నిక -

23. ర విచ్ఛురిత విపుల దిగన్తరాలం శ్రీ పృథివీ మూలరాజ వంశముత్తత్తి
పరిగ్రహేణ

24. శ్రియేవ సాగర మలంకృతవత్యా ప్రతివిషయ మతి బహు ప్రకార
మనోరమో -

25. దార కమ్మాదృత స్తూప విహార చూళామణిభి రలంకృత సకల
దక్షిణా -

26. పథస్య శ్రీ పార్వ్వతేయ పూర్వాపర క్షితిపతి పరంపరాహార
మధ్యనిరు-

27. పమ విరాజితయా కౌస్తుభాయమాన యశోజన్మనః గుణరూప
సంపద్భి

మూడవ రేకు రెండవ వైపు

28. రనుగత గోవిన్దస్య శ్రీ గోవిన్ద రాజస్య మూర్త్తిమతీం శ్రియం
ప్రత్యవిషయీకృత మ-

29. నోరథయా పరమభట్టారికామహాదేవ్యా శ్రీ మదిన్ద్రపుర
ముచ్చై రలంకర్త్తు కామ -

30. యేవ ప్రతిష్ఠాపితే శ్రీ మతి పరమ భట్టారికా మహావిహారేస్మాభిః
ప్రవర్ద్ధమా -

31. న విజయ రాజ్య సంవత్సరేకాదశే కార్త్తిక మాస కృష్ణ -
పక్షాష్ట-

32. మ్యాం చాతుర్ద్దిశాయ్యార్యవరభిక్షుసంఘ పరిభోగాయ
సర్వ్వ దాన సహి -

33. త స్సర్వ్వబ్రి(బా)ధా పరిహారేణ ఇరున్డాటోనామ
గ్రామోదత్తః

నాల్గవ రేకు మొదటి వైపు

34. స సర్వైరేవ రాజరీ(ఋ)షిభిః శ్రుతిస్మృతి సదాచారాను
వృత్తిభిః సమ్యక్పరి-

35. పాల నీయః [।*] యశ్చాత్ర లోభప్రమాదాజ్ఞాన క్షుద్ర పరివార -
దోష వశాద్ధర్మ్మ

36. విలోపాయ ప్రవర్త్తేత తస్యేమాని స్మృతి విహితాని పాతకాని
భవన్తి ॥ నిఘ్న -

37. తాం భర్తృ గోవిప్ర బాలయోషి ద్విపశ్చితః [।*] యాగతిస్సా
భవేద్వ-

38. త్రిం హరతః శాసనాంకితామ్ ॥ బహుభిర్వ్వసుధాదత్తా
బహుభిశ్చాను -
39. పాలితా [।*] యస్యయస్య యదాభూమి స్తస్య తస్య తదా
ఫలమ్ ॥*షష్టిం

నాల్గవ రేకు రెండవ వైపు

28. వర్ష సహస్రాణి స్వర్గ్గేమోదతి భూమిదః [।*]
ఆక్షేప్తాచ తాన్యేవ
41. నరకే వసేత్ ॥ కృత్వా పల్లవ భ[ం]గ పేలవబలం సింహాహ్వాయం
పల్లివం ప్రత్యా-
42. వృత్యయదాగతః ప్రథమతః శక్రాభిధానం పురం [।*] ప్రాదా -
చ్చాసన ముత్తమాశ్రయ
43. ఇతి ఖ్యాతస్తదేదం నృపః స్వాష్టాశీతి చతుః శతే శకపతేస్సంవ-
44. త్సరాణాం గతే ॥ యేనో ద్ధృతా భర్తృ కులస్య లక్ష్మీ
రథః పతన్తీ నయవి -
45. విక్రమాభ్యాం[మ్] [।*] ఆజ్ఞాపనా ఖాతకుల ప్రసూతః
శ్రీ మూలరాజః స నృపేషు ముఖ్యః ॥

INSCRIPTIONS OF ANDHRA PRADESH
Nalgonda District

No. 1
VELAMJALA
(Bhuvanagiri Taluk)

On a slab near a ruined construction outside village.

Rāshtrakūta

Akālavarsha (Krishna II)

Śaka. 829 ; Prabhava, Chaitra śu.Punnami, Budhavāra, [**A.D. 907,** April 1, Wednesday. Lunar eclipse also occurs]

The inscription refers itself to Akālavarsha (i.e. Krishna II) and records the gift of 100 *marttars* of land to a basadi, and a garden by certain Rāvi Chandrayya, a subordinate of the king.

పూర్ణకుంభ

1. స్వస్త్య కాలవర్ష శ్రీ పృథువీ వల్లభ మహరా[జా]
2. ధి రాజ పరమేశ్వర భటారం చతురుధధి వళయ
3. వళయిత వసున్ధరా పాలి ప్రవర్ద్ధ మాన విజయ రా
4. జ్యాభివృద్ధి సలుత్తిరె తత్ప్రసాదది సమస్త భవ్య
5. జన(నా)శ్రయ నకళంక దర్శన నతి [వ]త్తి ళ్ప్రరదం భగదత్తన్ని
6. జాంకుస శ్రీ రావిచన్ద్రయ్య నెమ్మర్న్దలెయ సాశనారూ [డిమా]
7. [ళుత్తిరె] సక వర్ష మెణ్భు నూఱిప్పత్తొ[ం]బత్త నెయ ప్రభ[వ]
8. సంవత్సరదిం కుంభదొళ బృహస్పతి ప్రవర్తిసె చైత్రమా
9. సె విమళ పౌళి(డి)వముం బుధవార దన్దు కెఱెయుం కెఱెయ
10. బళగణ దిసెయొళు నూమ్మర్త్త న్నేలనుమం బసదిగె గొ
11. ట్టె కెయ నిరుబసది య నన్దన వన కెల్లదె పెఱదు బస

12. ల్లదు ఈ స్థితియం వల్లవయ్య మొద[ళ]గ యఱువర్గ్గముణ్డు

13. ళు యూర్ప్రజయుం సలిసు వర సలి [స] దా వానాను మెంబ్బం

14. కెఱెయ నీ రొళ్నెల్లం బెళెయిసి దన్దు సాసిర కవిలెయన ళిద

15. పాపం అఱువత్తు సాసిర వర్ష పలోళగన పుఱువాగి

16. పుట్టు గుం మంగళ మహాశ్రీ తెఱెముల రాజ్య ణ్ణంది

No. 2

MANTHAPURI

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone pillar near the old temple near the tank outside the village.

Ayyaṇayyarasar

Śaka. 894 ; Āṅgīrasa, Mārgaśira śu. 1, Ādityavāra. [A.D.972, November 10, Sunday] Bṛihaspati in Kanya.

The record does not refer to any overlord. Certain Mahā-Sāmantādhipati named Ayyaṇayya, who bears the titles, Raṇadhīra, Nūrmaḍi-dhavaḷa, Nanniya-Mēru etc., is stated to have made a gift of garden, and lands according to Rājamāna to the deity Raṇadhīrēśvara, obviously, installed after his own title by Kuchi [Go]ravaru in the village Maṇthapura. The *aruvaṇa* of the land for the two crops is twenty *pons*. The record is attested by Śrī Nanniyamēru :

The date of the record being the last year of the Rāshtrakūṭa rule in the Deccan, reference to any overlord is omitted to indicate the political uncertainty. The subordinate himself does not seem to be of the Rāshtrakūṭa origin.

SIVALINGA

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సకవర్ష ౮౯౪
2. వెయ ఆంగీరస సంవత్స
3. ర[గ్గ] బృహస్పతి కన్నెదొ-
4. ళ్ ప్రవర్త్తిసి తద్వర్షా-
5. భ్యన్త[ర]ద మార్గ్గశిర శు-
6. ద్ధ పాడి ఎవు మా
7. దిత్య వారదన్దు చ-

8. [అ] సంఖాత్మజం (?) స
9. మధిగత పఞ్చ
10. మహాశబ్ద మ
11. హా సామన్తా ధి
12. పతి రణధీర నూ
13. మ్మఁడి ధవళం మా-
14. నావళోకం ధళ
15. ముఖాదిత్యం వ-
16. జ్ర దక్కెఁంగి కోష్ఠం

SECOND SIDE

17. గుణుక్కెనాళెం బొ-
18. ళప్ప నరసకర-
19. మ విశిష్ట జనా
20. శ్రయం నన్నియ మే[రు] శ్రీ?
21. [గె] మదయ్యణయ్య
22. రసర్ మస్తపూరా
23. ళ్ కుచి[గొ]రవర
24. మాడిసిద రణ
25. ధీరేశ్వర కెక్కొట్ట
26. స్థితి జక్కెయగా-
27. వుణ్డస కెరెయె[వు]
28. పరిసూ।త మం పూవి-
29. న తోణ్ట దొడెయు-
30. మం పఽబకడకా
31. లోళ్ రాజమాన
32. మిఖఁణ్డుగం బీజ

33. దెడెయు మ[ం] [తెం] కణ

34. దెసెయ కల[ష్ట]ల కె

35. య్యొళ రాజమానం

36. పన్నెరడు మత్త ర్బ్బల్వొ

37. ళ దెడెయుమం

THIRD SIDE

38. ఆచన్ద్రార్క్క తారంబరం

39. సెల్ల మిదక్కె అరువ

40. ణమేరడు ఫల దొళం

41. ధరణం పొన్నె నిరువర్ ఈ

42. స్థితియొళ్ సుఖం బా

43. పళెయాఅరవి(చి)

44. యపయ్య నాణతి బి -

45. రుదయ్య నధ్యక్ష [-]

46. [-] చిఅె వనతా వ[-]

47. [- - - య బీడు స[-]

48. ద్ధి [విగ్ర హి] డ

49. [- - మె] ట్వరద = [- - మెయ్యొం బరద] ?

50. శ్రీ నన్నియమేరు

No. 3

KOLANUPAKA

On a stone near the Jain mandir.

The inscriptional stone is partly broken on the edge. It seems to record the death of the Jain ascetic named Mēghachandra who entered samādhi by observing *sanyasana* following *Kāyaśuddhi* etc.

TEXT

- - - - - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - - - - -

1. మవేది పాద పద్మో ప నతాన్యే-
2. యేనేవత్త్రి సుతం నెగల్ద్ టిద్దు కా - -
3. కాపుర రాష్ట్రకూట తిళకోన్నతి స - -
4. న్ను త జైన [గేహ] దొళ్ ॥ ఒద్ద - -
5. శిష్యరం నియమదిం దె పగల్వర [మే - -]
6. ది నందదిం దొడిసి కాయశుద్ధి - -
7. తివె గదెపాగి బరుత్తమం గ - -
8. దాద [ఱి] బెష్టెయిం ద ఱి దు - -
9. ళ మనల్లి యెకయ్యనిక్కి - -
10. పాడిత చారుస న్యసన రా - -
11. ళవొప్పదె మేఘ చంద్రరం - -
12. ఇంతు గుణాఢ్య రింతు స [కళార్థ - -
13. మెకోవిదరింతు భవ్య హృధ్వాంత - - -
14. శరింతు బళవత్తప రింతు నృపాళ చ - - -
15. ళికాక్రాంత పదాబ్జరారె నుత ము - - -
16. రె బణ్ణిసె మేఘచంద్ర సిద్ధ - - -
17. రమునీంద్ర రుత్తమ సమాధి

No. 4

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone set up in front of Jaina Mandir.

Western Chālukya

Āhavamalla [Taila II or Sōmēśvara I if the year is Śaka 969]

S.909 ; Sarvajit, Kārtika śu.5, Sōmavāra [**A.D. 987**, Oct. 30, Sunday not Monday]

The inscription refers itself to the reign of the Chālukya king Āhavamalla, probably Taila II and mentions some merchant guild. Other details not clear.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సకవరి-
2. ష ర్ంర్ సర్వ్వజి-
3. త్ సంవత్సర ద
4. కార్త్తిక సుద్ధప
5. ఞ్చమియు సోమ
6. వార దన్దు శ్రీ ప్రిధి-
7. వీ వల్లభ మహా
8. రాజాధిరాజ పర
9. మేశ్వర పరమ భ -
10. ట్టారకం చాళుక్యాభ -
11. రణం శ్రీమదాహవ
12. మల్లదేవ

SECOND SIDE

1. .... సుఖ సంకథా
2. వినోదదిం ప్రిథ్వీరాజ్యం
3. గెయ్యుత్తిర అఱు
4. వరుసెట్టి య ర య్యూ్వ -
5. ఆ [–] ప్పదింబరు -
6. గరము బరియా -
7. ఆ గెద వణయ వ-
8. నాచన్ద్రార్క్క తారం
9. బరం సల్పె కొట్టరిదంకి -
10. డి సిద వంప్రయోగ -
11. యు బారణాసియు -
12. సాసిరకవిలె – –
13. – – సిర

No. 5

SAIDAPUR

(Bhuvanagiri Taluk)

On a huge stone pillar lying in the village.

Western Chāḷukya

Jagadēkamalla I

Ś.956; Bhāva, Jyēshṭha Punnami, Bṛihaspativāra [**A.D.1034**, June 4, Tuesday], Lunar eclipse

It states that the king camping at Poṭṭalekeṟe on the occasion of a lunar eclipse, made a gift at the request of Vaidyaratnākara Prāṇāchārya Aggaḷayya to the jain temples Buddhasēna jinālaya at Mucchanapalli constructed by Aggaḷayya himself and Vaidyaratnākara Jinālaya at Ikkuriki, both included in Alēru–40 kampaṇa of Kollipāka –7000. The record in the second part extols the greatness of the Physician Vaidyaratnākara Prāṇāchārya Aggaḷayya who is stated to have been specialist in Śastra (surgery) and Śāstra (Science) and was capable of curing even the severe diseases that cannot be cured by other physicians. The third part gives the details of the boundaries.

It is interesting to note that surgery in the system of Āyurvēda was practised with efficiency in those days. Aggaḷayya is stated to be the royal physician.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ స్పృ
2. థ్వీ వల్లభ మహారాజాధి రాజ
3. పరమేశ్వర పరమ భట్టారకం
4. సత్యాశ్రయ కుళ తిళకం చా -
5. ళు క్యాభరణం శ్రీ మజ్జగదే -
6. కమల్ల దేవర్ సకవర్ష ౯౫౬
7. నెయ భావ సంవత్సరద జేష్ఠ
8. ద పుణ్ణమి బృహస్పతి
9. వారదన్దు పొట్టళ కెఱె -
10. య నెలె వీడి నొళ్సోమ గ్రహణ ను -

11. హా పవ్వ౯ నిమిత్తదిం వైద్యరత్నా [క] ర౯ ప్రా -
12. ణాచాయ్య౯ నగ్గళయ్యన బిన్నప దొళ్
13. కొల్లిపాకె ౭౦౦౦ దొళగణ ఆలే
14. ఱు ౪౦ ఱ బళియ ముప్పనపల్లి యొళ-
15. గ్గళెయ్యాన మాడిసిద బుద్ధ సేన జినా
16. లయక్కె మిక్కుటికి యొళెమాడి సిద వైద్యర
17. త్నాకర జినాలయక్కెం ముచ్చన పల్లియ గావు
18. ణ్డ [ం] నర వైద్య నగ్గళయ్య నమాడిద మయ్యా౯ -
19. దె యొ ళాయెరడు బసదియ భోగక్కెం ఖ
20. ణ్డ స్ఫుటిత నవ సుధాకమ్మా౯ది గళం జా-
21. కబ్బెయ రెకబ్బెయ బసదియ ప్రతిబద్ధ
22. [క] జ్జికాస్థాన మాగె దేవభోగం తత్ప్ర-
23. తిబద్ధం బుద్ధిపాకెవాళిగె స-
24. [బె] తం బిట్ట ముప్పన పళియొళ్దులల్లెవ [వం]

హి ?

SECOND SIDE

25. ౦ ని [ర్దే౯] హాయ స [తాంహితాయ విదుషాం....]
26. తాత్మానా మారోగ్యాయ నృణాం సుఖాయ సుహృదాం తు-
27. ష్ట్యై గురూణాం సదా రక్షాయై జిన [శాస] న స్య భిష -
28. జాం శాస్త్ర క్రియాసం [శయాప్త్యైద్యుచ్ఛేదాయ చ] ప-
29. ద్మ భూస్సహజః శ్రీ వైద్యరత్నాకరః ఒ-
30. ఆయుర్వే౯ద విదాం సదా పటుధియాం యేశాస్త్ర
31. కమ్మ౯ క్రమే ప్రౌఢా శ్రీ జగదేకమల్ల
32. నృపతే య్యే౯ శాస్త్ర పారంగతా స్తేషాం
33. సంసది శస్త్ర శాస్త్ర కు [శలః] శ్రీ -
34. వైద్య రత్నాకరః జేతా

35. నా [బల] రగ్గళ బు
36. ధనిధి శ్శస్త్రే ణ శాస్త్రే
37. ణావా
38. యద్యత్ర శస్త్రి[దిషు] కమ్మర్
39. కరోతిలోక [త్వ] ంతు ప్రవేత్సి నర్ర వై-
40. ద్యకమగ్గళాయ్యర్: దివ్యంత థాపది
41. ద(త)థాపి సుఖం విధాతుం సింహస్యతస్యచ (జయసింహ?)
42. తథా మ [హి [మా *] గుణస్వల అశక్యవ్యాధే బ్యాడే [వ్యాధే]
43. పి పరై బ్బిర్ షగ్బి వ్యర్ధి ప్ర [కర్షే] తదు
44. పక్రమేచ తా మగ్గళాయ్యర్ం పున రూ [హ]
45. దక్షం నిరూహ దక్షం కథయంతి ది [క్షు] [11*]
46. [ఉమాతన్త్రిమాద్యంల -] సంగ్రహ పరిచ్ఛే ద
47. క్రియా కౌశళోద్దామ ప్రథిత శస్త్రి శా -
48. స్త్రి విషయ ప్రాగ [న్య] మనూజ్జితప్ర [దం]
49. [కమ్మిగ] చక్ర వర్తి జయసింగ [ం] మె
50. ....
51. ....

THIRD SIDE

52. ప్రదియొళర సంగె [పణ్డరాగరకుడువ] జయ
53. సింగం [దా] గద్యాణ .... బసది. రక్కె బా-
54. [డరక] వొన్డు రాటాణ మెరడు కరెయనేల
55. – కిసుకాడు మాగెమత్త న్నూ టు పూ-
56. దోంటమొన్డు నివేశనం పత్తు[ఘర] ద్రమ్మ
57. మొన్డు గావుణ్డన మాన్యద పాఱగా-
58. గె ఱ కిదమా మి యొళ్వన్నెరడ ఱ కొల
59. గావుణ్డన .... ట్టర ..... డుకొ-

డ60. ణ్డదో. య సిరియ కెయ్యమొణ్ణ

61. మ్మడియ బిట్టద తెంకణ మద్దిన

62. ధువియ్గెం చికబెయొళ్ ఊ [-] కాల్గ

63. ళొళ్గెల్ల -- ణాముఱుపూణం

64. .... ల్గళ ప్రతిబద్ధ .... గిలాళా

65. గెయ్యుద్రమ్మంఘర ద్రమ్మని మొన్దు -

66. వణ - కొణు సోయారమియ్యొద్దన్దు తాళబనమొన్దు పా

67. లెబ్బెం - తొటెయ [ద] డయొళద్వార-పడువణ

68. -- ణుస యగామెమెం యాగె పడువలు మూడ

69. లు నన్దనవన - మెన్యెయ తొణ్టక్కం మత్తన్నాణల్వ

70. త్త ...... మూడణ గ [ద్దె-] మెబెట్టదసా మా మాన్య -

71. దకెయ ... బోటియ్యదె... పిదగణబెట్ట ద

72. .... కెయ్యత్తమ్మా మాఱయ్యత్తు ఆయా

73. రసీమె దిశాగదొళ - బియకన్దు కూర కతన క

74. ఱెయ దశాన ప కాణొందు ....

75. మూఱువల్లె ఆగ్నేయ దొళ్దు నన కుందెయ న

76. మావరిష్ణగండ ద క ల్లోన్దు ళుం - గెయలాం -

77. నడకల్లోన్దు తెంకల్వ - ణయె ంబూ .... వీరెమొళె

78. .... కల్లదిన్దు నా-తెమొళ్వెలంగ కు [ళె] యొ

79. న్దు పడువణదె .... యొ ...... న్దువాయ

80. వ్యదొళె అవికుంబెయ మాకె - ప్పణుసె -

81. యకం ....

No. 6

(No 1[illegible]1 of 1976)

SAIDAPUR

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone pillar set up in the fields by the side of the road.

Western Chāḷukya

Jagadēkamalla

Ś. 956, Bhāva

The stone being very rough, the record is illegible. It seems to record the endowment of some land to the Jaina temple situated in Ālēru–40 of Koḷḷipāka–7000, by certain *gavuṇḍas*. Other details not known.

TEXT

FIRST SIDE

1. ఌ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
2. శ్రీ ప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధి రా-
3. జ పరమేశ్వర పరమ భట్టారక సత్యా
4. శ్రయకుల తిళకం చాళుక్యా భరణం
5. శ్రీ [మజ్జగదేకమల్ల దేవ.........
6. ....[illegible] నెయబావ
7. ....
8. తెలు
9. ....
10. ....
11. .... కొళ్లిపాకె ౭౦౦౦
12. .... ణ ఆలేఱు ౪౦ ఱ బఱియ -
13. .... పళియొ ళగ్గళ
14. .... సేన జినాళయ
15. .... కుఱ్ఱిటికి యొాళ్ మాడిసిదె [వై]

16. ద్య రత్నాకర జినాళయక్కె [ముప్పన]
17. పళ్లియ గావుణ్డన ....
18. య్యే ...... మయ్యే ....
19. ఆ .... ఖణ్డ
20. స్ఫుటిత నవ సుధాకమ్మ౯ ౧౦ గ
21. జా కబ్బెమారెకబ్బె - బాదియ
22. ప్రతి వష౯ [దలజ్జి రాస్థాన]
23. దేవభోగ బిట్ట ......
24. శవషే౯ ప్రతి యోళం ....
25. .... దానవింకు ....
26. పాం గద్యాణ ౧౦ బసే
27. ....
28. టణమెరడు కరియనేల
29. నుంకిసు కాడు మాగె మ
30. త్తరుమూఱు పుదొంట
31. ఒంన్దు నివెశనం పత్తు
32. పుర ద్రమ్మమొ
33. న్దు గావుణ్డన మాంన్య
34. .... గటిద భూమియొళ్
35. పన్నెరదటి కొరుగావుణ్డ [సా]
36. మాన్య .... దుకొ
37. ణ్డు పొళియ పిరియ కెఱె
38. యొళుగమ్మ వెయబెట్టన

SECOND SIDE

ILLEGIBLE

No. 7

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On one of the stone pillars recently unearthed in the village.

Western Chāḷukya

Trailōkyamalla

Ś.969, Vyaya (not verifiable) [**A.D. 1047?**]

Certain Mahāmaṇḍalēśvara Kommaṇayya ruling Koḷḷipāka – 7000 is stated to have made a gift (not clear) probably with the consent of the *nakara* of sixty aṟuvas and twelve gauṇḍas to the five *maṭhas*.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్త భువ -
2. నాశ్రయ శ్రీ ప్రిథ్వీవ-
3. ల్లభ మహారాజాధి రా-
4. జ పరమేశ్వర పరమ
5. భట్టారకం సత్యాశ్రయకు-
6. ళతిళకం చాళుక్యాభర-
7. ణం శ్రీ మత్త్రైలోక్యమ-
8. ల్ల దేవర్ కోల్లాపు-
9. ర దికెక్కఱ వీడి నాళ్ సుఖ
10. సంకథా వినోదదిం రా-
11. జ్యాభివృద్ధి ప్రవర్ద్ధ
12. మాన మాచంద్రాక్కఱం
13. సలుత్తమిరె తత్పాద
14. పద్మోపజీవి స్వస్తి స-
15. మస్త భువనవల్లభ

16. శ్రీ మత్త్రైలోక్య మ-
17. ల్లి వల్లభ ప్రసాదా
18. సాదిత మహా మ-
19. ణ్డ ళేశ్వర

SECOND SIDE

1. విమణ్డితం
2. చలమత్తి (?)
3. వాతం సుజ -
4. నచూడామ -
5. ణి మాబ్బ్రణల
6. ణ్ణ సయ్యా -
7. నగ్గ వార -
8. ణ నరి ల [-]
9. మ శ్రీమన్మ
10. హా మణ్డళే -
11. శ్వర కొమ్మణ
12. య్య రసం కొ -
13. ళ్లిపాకె [యె]
14. ట్బా సిరము
15. మనాళుత్త
16. మిట్టు సక
17. వర్షణ

THIRD SIDE

1. ణలణ నెయ వ్య-
2. య సంవత్సర ద
3. చైత్ర సుద్ధ - సో -

4. మ హారదన్డు కో-

5. ళ్లి పాకెయం చ

6. త్తు ప్పూ౯ రక్ష్యం [పక్ష్య]

7. మఠ స్థానక్బం [అ]

8. జున స్పి౯ద్దెయర

9. నగరక్బం పన్నిబ్బ౯ -

10. గ్గ౯మణ్డ నెఖద

11. లాగి సమస్త వా -

12. ద్రజ గె [--]

13. [-- దియ --]

14. యనాచంద్రా క్బా౯ం

15. బర బిట్ట ర్.

FORTH SIDE

1. సామాన్యో -

2. యం ధమ్మ౯ -

3. సేతున్రిపా-

4. ణాం కాలే కా -

5. లేపాలనీయో్య

6. భవద్భిస్స

7. బ్బా౯నేతాన్భా -

8. వినః పార్త్థి౯

9. వేంద్రా న్భూయో -

10. భూయో యాచతే

11. రామభద్రః

12. స్వదత్తం

13. ప దత్తం వాయో

14. హారేతి వసుంధ
15. రాం షష్టి వ్వర్ష ష
16. సహస్రాణి విష్ఠా -
17. యాం జాయతే
18. క్రిమి । జక్ర
19. రాజంబరదం

No. 8

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On another stone at the same place.

Western Chālukya

Trailōkyamalla (Sōmēśvara I)

Ś.973; Vikṛita [**A.D.1050**]

The inscription refers itself to the prosperous reign of the Chālukya Trailōkyamalla (Sōmēśvara I) ruling from the nelaviḍu, Paiṭhāna and introduces the Śaiva ascetic named Vipra Sōmibhaṭṭāraka, the *sthānādhipati* of Saṁkēśvara of Podarupāka who is stated to have granted sixty *mattars* of black soil, situated to the west of the tank to a certain Chaṇḍimayya, the *leṁka* of Gaṁgamarāja. The Śaiva ascetic is credited to have been proficient in Sōmasiddhānta and a *Mahāvratin*.

TEXT

FIRST SIDE

1. - - - మేశ్వర ప -
2. - - - ట్టారకం స -
3. - - - శ్రయ కుల తి -
4. శకం చాళుక్యా భ-
5. రణం శ్రీమత్త్రై -
6. లోక్యమల్లదేవర
7. విజయరాజ్య
8. ముత్తరోత్తరా-

9. భివృద్ధి ప్రవ

10. ర్ధమాన మాచ -

11. న్ద్రార్క్క తారం స -

12. లుత్తమిరె ప -

13. యి ట్టణదనెలె

14. వీడి నోళ్ ॥ స్వస్త్య -

15. గణిత భువన

16. భవన ప్రలబ్ధ

17. లబ్ధా [మ] ళత -

18. దాణి ముఖ కమ -

19. ళ వినిర్గత సోమ

20. సిద్ధాన్తాభి ప్రాయ

SECOND SIDE

1. - - - మౌనా - - -

2. పరాయణం - - -

3. స్మోద్ధా ళిత [పు-]

4. డ్రా ళంక్రిత ఖట్వాం -

5. గ కపాళ డమరు

6. గ మృదంగ కాహళం

7. శ్రీ శ్రీనాథ పాద

8. పంకజ భ్రమర

9. మహావ్రతిదానాం -

10. బురాసి సత్య త -

11. పోనిధి దాయాద్య

12. దల్లటుం కొళ్లిపా -

13. కెయ తొంగద సం -

14. కేశ్వర ద పాదరు
15. పాకెయ స్థానాధి
16. పతి గళప్ప
17 శ్రీమత్ విప్ర
18. సోమి భట్టా –
19. రకర్ సకవర్ష
20. ౬౭౩ నెయ
21. వికృత సంవత్స–
22. రద

THIRD SIDE

1. – – – [వా] రద
2. – – – మ్మతళ [వ్ప]
3. త్తి సువ్విపా –
4. కెయ పడువ –
5. ణ దెసె యల్లి
6. పొసతు కెటెయం–
7. మాడిసల్కి గంగ –
8. మ రాజంగం లెంక
9. చండి మయ్యంగ కు –
10. ళియమ సెట్టిగ
11. కొట్ట మయ్యా౬దె
12. మె న్తనె కెటయ
13. నీరెనేతు నెలక్కె
14. పరిగుమ నితు నె–
15. లను మం పలం మా –
16. డి సల్గి మద ఱ్రప –

17. తిబద్ధ మాకెటి -
18. య బడగణ దె
19. సె యొళఱువత్తు
20. మత్తక్కరియకె -
21. య్యం మాడియొకుక్క
22. వరిది నోవసముం
23. పచ్చు వందిన సల -
24. గ బెళెయుం పూ -

FOURTH SIDE

1. - - - మ - - -
2. ఱుక క్షుద్రోపద్రవ
3. గళ మాడసల్ల ఈమ-
4. య్యాదెయం తప్పదె కు -
5. డి గె మయ్యాదెయం
6. ప్రెతిపాళిసువరి [ద]
7. తప్పిదవరు బారణాసి యొ -
8. ల్కవిలెయుమం బ్రాహ్మ -
9. ణ రుమం కురుక్షేత్ర దొళ్
10. తపోధనరుమం కొంద పా-
11. ప॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా
12. యోహరే తు వసున్ధరా ష -
13. ష్టివ్వరిష సహస్రాణి [మి] -
14. ష్టాయాం జాయతే కృమి ॥
15. సామాన్యోయం ధమ్మ్ర
16. సేతు నృపాణాం కాళే కా-
17. శేపాళ యో భవద్భి స-

18. ర్వ్వానేతాంభావినః పార్ద్ధి -

19. వేంద్రా భూయో భూ -

20. యోయాచతే రామభద్ర -

21. ః మద్వంశజాః పరమహీ -

22. పతి వంశజావా పాపాద -

23. పేత మనసా భువి భూమి

24. పాళా [-] ఏ పాళయంతి మ-

25. మధర్మ్మ మిదం సమస్తం తే-

26. షాం మయావిరచితోం-

27. జ ళిరేష మూర్ద్ధ్ని ॥ ఉభ-

28. య సన్మతదిం బరెదం

29. రెప్ప రాజం ॥ భద్రం

30. సుభం మంగళ ॥

No. 9

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On another stone unearthed recently.

Western Chāḷukya

Trailōkyamalla

Ś.986; Krōdhi, Bhādrapada śu.13, Thursday [**A.D. 1064**, Aug. 27; Friday?]

The inscription refers itself to the prosperous reign of Chāḷukya Trailōkyamalladēva, ruling from Kalyāṇa and introduces his subordinate Mahāmaṇḍalēśvara Buddharasa, who bears a string of titles. At his instance his minister Pergaḍe Kāvaṇayya is stated to have given certain previleges with regard to the collection of dues in the *aṁgaḍi,* in favour of certain Kāḷapaseṭṭi.

Text

First Side

1. స్వస్తి సమస్త భువ
2. నాశ్రయ శ్రీ ప్రి-
3. ధ్వీ వల్లభ మహా-
4. రాజాధి రాజ ప-
5. రమేశ్వర పరమ
6. భట్టారక సత్యా-
7. శ్రయ కుళతిళ-
8. క చాళుక్యా భ-
9. రణ శ్రీ మత్రై
10. ళోక్యమల్ల దేవ
11. ర విజయ రాజ్య
12. ముత్త రోత్త రాభి
13. వృద్ధి ప్రవర్ద్ధన మా-
14. న మాచన్ద్రార్క్కన

Second Side

15. తారం సలుత్తమి-
16. రె కల్యాణద నె -
17. లెవీడినోళ్ సు -
18. ఖ సంకథా వినో -
19. దదిం రాజ్యంగెయ్యు -
20. త్తమిరె తత్పాద
21. పద్మోపజీవి సమ-
22. ధిగత సంచమహా-
23. శబ్ద మ హామణ్డ -

24. శేశ్వర సాయ్యర్య మ-
25. హేశ్వర ముళివర
26. గణ్డ కదన ప్ర [చ] ణ్డ
27. రాయ [లే] క క్షేత
28. పాళ జయాంగనా
29. లోళ నయనాభి
30. రాము గణ్డ గజ
31. భీమ సుభయ బ -
32. ల సుభట వేశ్యా భు -
33. జంగ నయ్యన సిం -
34. గ నరిమణ్డళిక
35. మద నివారణం భా -
36. గల దేవి యరగ -
37. న్థ వా [ర] ణం శ్రీ మ -
38. న్మహామణ్డ -

THIRD SIDE

39. శేశ్వర బుద్ధరస [బె] -
40. సదిం సమస్త రాజ్య
41. భార నిరూపిత మహా
42. మాత్య పదవీ విరాజ-
43. మాన మానోన్నత ప్రభు
44. మంత్రోత్సాహ సక్తి
45. త్రయ సమ్పన్నరప్ప
46. శ్రీ మత్సెగ్గడె కావ
47. ణయ్య - - - సకవ -
48. షణ ణ[రా]ఱ నెయ క్రో -

49. ధి సంవత్సర ద భా(ద-
50. పద సుద్ధ ౧౩ బృహ-
51. స్పతి వారదందు శ్రీ
52. కొల్లి పాకె యొళ్
53. మనె వక్కళ కెరియ
54. కాళపసెట్టిగె గొట్ట
55. కంభ మర్య్యాదె యె
56. న్తెనె అంగడియొ
57. ళె నూరిళి బటు

FOURTH SIDE

58. పత్తల్ల [-] ళిల [--]
59. వటమ తిఱువ [-]
60. అవర కె రి య [-]
61. త్తక్క జిల్లదేయ
62. ల్ల కొలణల్లు క-
63. డప చిన్నముంజె -
64. ట్కయ కూరు
65. పాత సుమిల్ల
66. సర్వ్వబాధా పరి-
67. హారమాగె ప్రె -
68. తిపాళిసు వర్
69. సామాన్యోయం
70. ధర్మ్మసేతు నృపా -
71. ణాం కాళేకాళే పా -
72. ళ నీయో భవద్భిక
73. సర్వ్వానేతాంభాగినః

74. పార్థివేంద్రాన్భూ -

75. యో భూయో

76. యాచతే రామ -

77. భద్రః ॥ ❀

No. 10
KOLANUPAKA
(Bhuvanagiri Taluk)

Old collection. On a stone slab in the ceiling of the Chaṇḍika shrine.

Western Chāḷukya

Trailōkyamalla

Ś.989; Plavaṁga Vaiśākha śu.5, Sōmavāra, Saṁkrānti [Irregular, as the week day and Saṁkrānti (Vṛishabha) fall on śu. 7 and not on śu.5. The former day coincides with **A.D. 1067**, April, 30, Monday.]

The inscription refers itself to the prosperous reign of the Chāḷukya king Trailōkyamalladēva. His subordinate Mahāmaṇḍaleśvara Kōṭe Bhīmarasar who bears a string of titles, is stated to have made the gift of all the minor taxes of the *dēvabhōga* village Gāḍicheṟuvu included in Māndhenapura - 70 to the god Śrī Svayaṁbhū Sōmēśvara and Nanninārāyaṇa Vishṇudēva of the capital Koḷḷipāka, while he was governing the province of Koḷḷipāka – 7000. Bhīmarasar bears the titles *Dhānyakaṭakapuravarēśvara,* the Lord of the town of Dhānyakaṭaka, which is identifiable with the famous Dharaṇikōṭa near Amarāvati. His other epithets are Gaṇḍabhēruṇḍa, [*chi?*] *dpuli - vadhū - maṅgala sūtra - haraṇa, Chāmuṇḍarāya - Chāṇūra Murāntaka, Kaligaḍa mogaḍakai, Siddhi Chōḷamṛigaśārdūla,* Mallachōḷa *mastaka śūla,* etc. This Bhīma is, probably Bhīma I of the Kōṭa family of Dharaṇikōṭa. It is note - worthy that he joined the service of the Chāḷukya king Trailōkyamalla and fought against the Chōḷas in the coastal region.

Text

First Side

1. స్వస్తి సమస్త భువ-

2. నాశ్రయ శ్రీపృ -

3. థ్వీ వల్లభ మహా -

4. రాజాధి రాజ పర –

5. మేశ్వర పరమభ –

6. ట్టారకం సత్యా శ్ర –

7. యకుళతిళకం చా –

8. ళుక్యా భరణ శ్రీ –

9. మత్త్రైళోక్య మల్ల

10. దేవర విజయ రా –

11. జ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి

12. ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రా

13. ర్క్క తారంసలుత్తుమిరె

14. తత్పాద పద్మోపజీవి స-

15. మధిగత పంచ మహా –

16. శబ్ద మహామణ్డళేశ్వ

17. రం శ్రీ ధాన్య కటక

18. పురవరేశ్వరం నన్ని మా –

19. ర్త్తణ్డం గణ్డభేరుణ్డం [–]

20. కొమ్మ సిరచ్ఛేదం – –

SECOND SIDE

21. [– డ్పు] ళి వధూ

22. మంగళసూత్ర

23. హరణం విక్రమా

24. భరణం చావుణ్డ

25. రాయ చాణూర

26. మురాన్తకం వైరి

27. పురాన్తకం కొ –

28. ణ్డి గ భయ నట

29. నాటీ [ధీ] సూత్రధా -
30. రం ఏకాంగ వీరం చా -
31. ళుక్య కటక సామ -
32. న్తము కొళ్వం చోళ
33. సామన్త బృకోదరం
34. గణ్డర గణ్డం కద -
35. న ప్రచణ్డం గణ్డ
36. కాళానళంవిరోధి
37. విళయానళం సంగ్రా
38. మ విజయి కలి
39: గడ మొగడ కై
40. సిద్ధి చోళ్రమిగ
41. శాద్దూ౯ళం మల్ల
42. చోళమస్త క [ళూ]
43. ళం శ్రీ మ -
44. న్మహా మణ్డళే -
45. శ్వరం కోటెయ
46. భీమరస కొ్ల౯ళ్లి-
47. పాకె యచ్చా -

THIRD SIDE

48. [సిర మ] నాళుత్త సకవష౯
49. ౯ర౯ నెయ ప్లవంగ సంవ -
50. త్సర ద వైసాఖ సుద్ధ ౫
51. సోమవారం సంక్రాన్తి నిమి -
52. త్యదన్ను శ్రీ రాజధాని
53. కొళ్ళిపాక య పిరియ

54. కెఱెయొ [వియొకెదగణ]

55. శ్రీ స్వయంభు సోమేశ్వర

56. దేవగ్గెః మా [చ రి సూత్ర]

57. దొళగణ నన్ని నారాయణ

58. విష్ణుదేవగ్గెః మూం [ద్ధి నెపు] -

59. రమెప్పత్తఅబళియ

60. దేవభోగ గాడి చెఱువి

61. న కిఱుదెఱె గళెల్ల మ

62. ధ్యా [హ్నదలి] నివేద్యక్కె

63. బిట్ట ॥ స్వదత్తం ప

64. రదత్తం వా యోహరేతి

65. వసుంధరాం షష్ఠివ్వర్షః -

66. సహస్రాణి విష్ఠాయాం

67. జాయతే క్రిమిః ॥

68. మద్వంశజాః పర మ -

69. హీపతి వంశజావా పాపా -

70. దపేత మనసో భువి భా-

71. వి భూపాః యే పాలయం [తి]

FOURTH SIDE

72. మమధమ్మఃమిదం స

73. మస్తం తేషా మయా

74. విరచితోం జలిరేష

75. మూర్ద్ధిః ॥ శ్రీ రా -

76. జధాని కొల్లిపా కెయ

77. శ్రీ స్వయంభు

78. సోమేశ్వర దేవగ్గెః

79. శ్రీమత్త్రైళో -

80. క్య మల్ల [

81. - - య్య నకర [ ]

82. - - ట్ట ॥ ఉత్తరాయ

83. ణ సంక్రాన్తి [దాళ]

No. 11

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On another stone unearthed in the village.

Western Chāḷukya

King not mentioned

Ś.996, Ānanda, Uttarāyaṇa-saṁkrānti [**A. D. 1074**, Dec. 24]

Without referring to any overlord, the record states that Mahāmaṇḍalēśvara [*Asagarasar*] who bears the titles *Lattalūrpuravarēśvara, Raṭṭarādhēya, Koḷlipākeya gōva,* made a gift of one *mattar* of gaḷde land by the side of the *Arasara Kāluva* (canal), free from all impediments to a brāhmaṇa named Sūraya, on the occasion of uttarāyaṇa - saṁkrānti.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమధిగ

2. త పంచమహా

3. శబ్ద మహా

4. మణ్డళేశ్వరం

5. వీరమహే-

6. శ్వరం కొల్లి పా-

7. కెయ గోవ

8. మ ఒవుగ కా-

9. వం అత్తలూ -

10. ప్పుఽరవరేశ్వ-

11. రం పరమ [మా]

12. హేశ్వరం

SECOND SIDE

13. కుంత కౌంతేయం

14. రట్ట రాధేయం [గ] -

15. ణ్డర హీరం విక్ర -

16. మధీరం సాహ -

17. సోత్తుంగం హ-

18. ర చరణ కమ -

19. ళ భ్రింగం శ్రీమ-

20. హో మణ్డ -

21. ళేశ్వర [నస] గ -

22. రసర్ సక -

23. వషఽ ఽఽఽ నె -

THIRD SIDE

24. యానంద సంవత్స-

25. రదుత్త రాయణ

26. సంక్రాంతి నిమిత్త

27. దం మూగ [?] బ్రా -

28. హ్మణం సూరయం -

29. గె మంతపూర ల్ల -

30. రస ర కాలువ

31. యలు సర్వఽ బా -

32. ధా పరిహోర వా-

33. గి ౧ మత్త రు

34. గల్దెయ ధారా

35. పూర్వ్వకం ఘాడి

36. కొట్టర్.

FOURTH SIDE

37. స్వదత్తాం ప-

38. ర దత్తాం వా -

39. యోహరేతి

40. వసుంధరాం

41. షష్టి వర్ష

42. సహస్రా -

43. ణి విష్ఠా యాం

44. జాయతే

45. క్రిమి. శ్రీ.

No. 12

KOLANUPAKA

(No.207 of 1980)

On two lintels of the small Nandi maṇḍapa in the Museum.One single inscriptional pillar has been vertically broken into two pieces for the purpose of two lintels of the maṇḍapa.

Western Chāḷukya

King's name missing

Ś.999; [Piṁ]gala, (Chai)tra Amāvāsya, Ādivāra.

The inscription is very important in deciding the commencement of Tribhuvanamalla's reign. This date is some day in April **A.D. 1077**. The following number of Ēṟuva Toṇḍayạ is dated in May **A.D. 1077**, and it does not mention the overlord. Its next number in 14, of Saṅkaragaṇḍarasa dated in August of the same year mentions Tribhuvanamalla as overlord. Surprisingly the present record belongs to [Asa]gamarasa, with the same titles as of No. 14, but dated earlier than that of Toṇḍaya. How this Chōḍa chief came in between the two records in Nos. 12 and 14 at the same place belonging probably to the chief of the same family within a gap of just three - four months is not known.

This record registers some gift of some land to the god [A]sagēśvara, installed after his name by the chief [Asa]garasar, who bears the titles, Lattalur puravarēśwara, Raṭṭamā[rtāṇḍa] etc.

Toṇḍarasa of the following record No. 13, is mentioned as only Ēṟuva chief, but not as Kandūru puravarādhīśvara or Koḍūrupurvarādhīśvara as is common with the Telugu Chōḍas of this region.

The order of the records is as follows :

1. Asagarasa No. 12 dated April 1077 - overlord's name missing .
2. Ēṟuva Toṇḍaya No. 13 dated 8th May 1077 - overlord not mentioned.
3. Sankaragaṇḍarasa No. 14 dated 27 August 1077, overlord Tribhuvanamalla.

It seems that Vikramāditya deputed Toṇḍaya to exercise a kind of unofficial authority, parallel to that of the official authority of Bhuvanikamalla, with Asagarasa as subordinate, or a deputation by Toṇḍaya to influence the former to the side of Vikramāditya. Sankaragaṇḍarasa seems to be a member of the same Raṭṭa family and newly appointed by Vikramāditya.

TEXT

FIRST SIDE

I PIECE II PIECE

\- - - - - - - - - -

\- - - - - - - - - -

1. \- - - - - త్త రోత్త
2. \- - - - - ప్రవర్ద్ధ
3. \- - - - - చంద్రార్క్క
4. తారం సలుత్త మి రె త
5. త్పాద ప [ద్మో] । పజీవి స
6. మధిగ [త] । పంచమ
7. హా శబ్ద [మ] । హామండ
8. శేశ్వరం[వీ-] । మహేశ్వ
9. రం కొల్లి పా - । యగోపం
10. మఱెవు - । వం త్త

11. లూప్పుర్ణర–| రేశ్వరం ప –
12. రమ మా – | శ్వరం – – –
13. కౌంతేయం | – – – – – –
14. రట్ట మా – | – – – –
15. డె గ – – | – – – – – –
16. వి(క్రమ | హే
17. డ [సం – షి వ] సుం(డి
18. ళెంగ కళితము
18. – – – – – – – – – రాయ

SECOND SIDE

– – – – – – – – – – – –
– – – – – – – – – – – –
– – – – – – – – – – – –

19. హితం (శ్రీమన్మ [హా –]
20. మండళేశ్వరం – –
21. గమరస [క్కొల్లి –]
22. కెయనె – – –
23. ళు సుఖ సం – – –
24. వినోదదిం రాజ్యం – – –
25. య్యుత్తమిరె స –
26. – – షణ ణణ[ణ] [నె య]
27. గళ సంవత్సర ద – –
28. (త్రదమా వాస్య [ఆ] – –
29. ది వారదందు రా –
30. ధాని కొల్లి పాకె
31. ళ (శ్రీమ – –

32. తమ్మ మాడిసి

33. - - సగీశ్వర దేవ

34. - - గక్కె ము

35. - - క్కె ఊప -

36. - - లు తర - - - -

37. రద నేలం - - - - -

38. అ - మనెయక్కె - -

39. టయదాళ్ తా -

40. మల్లియ మఠద

FOURTH SIDE MUCH ABRADED

- - - - - - - -

- - - - - - - -

- - - - - - - -

IMPRECATORY

41. - - - - బహుభివ్వ్ర

42. - - - - రాజభి

43. స్వ గరాది భిః - -

- - - - - - - - -

No. 13

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On the same stone of Kōṭa Bhīma's inscription (No. 10 supra)

Ś. 999; Piṅgala, Jyēshṭa śu. 13, Sōmavāra [**A. D. 1077**, May, 8 Monday if it is adhika Jyēshṭa; or June 7, Wednesday if it is nija - Jyēshṭa]

No overlord is mentioned. This was the year when Bhuvanaikamalla Sōmēśvara II was dislodged by Tribhuvanamalla Vikramāditya VI. Mahāmaṇḍalēśvara, Ēruva Toṇḍaya Chōḷa

Mahārāja of Kāsyapagōtra and Karikālānvaya is introduced. His subordinate [or servant]-yipa Sarbaya Kāmaṇa is said to have made a gift of two *nandādivige* (perpetual lamp) to the god Sōmēsvara of Kollipāka, for which he paid forty *gadya*. This Chōḷa chief seems to be Toṇda I of the Vollāla in*cription,whose son was Bhīma II, who obtained Kandūru nāḍu as permanent fief from Tribhuvanamalla. The gift amount was perhaps given to the ūru, ie. village civic body as trustee.

Text

First Side

1. స్వస్తి సమధిగత పంచ
2. మహాశబ్ద మహా
3. మణ్డళేశ్వర ను
4. దార మహేశ్వరం
5. సూర్య్యవంశోద్భ -
6. వ కుళతిళక కాస్య -
7. పగోత్ర కరి కాలాన్వ -
8. యి నామాది సమస్త ప్ర -
9. సస్తి సహితం శ్రీమన్మ -
10. హా మణ్డళేస్వర
11. నేఋవయి తొణ్డ
12. రసర తొతు [యిపస]
13. బ్బర్యి కామణను సకవర్ష
14. ర్ర్ర్ నెయి పింగళ సంవ -
15. త్సరద జేష్ట సుద్ధ త్రయో-
16. దసి సోమవారదందు కొ-
17. ల్లిపాకయి సోమేశ్వర దే
18. వర్గ్గ [ఐనందదివిగె]
19. కొట్ట[illegible]డు గద్య నాల్వ
20. త్తు [ఇన్తి ఊరి] గెయి నా -
21. చంద్రాకర్ం బరం నడ
22. [యి] సువుదు ||

No. 14

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On another stone unearthed in the village

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

Ś. 999; Piṁgaḷa, Bhādrapada śu. 5, Ādivāra, [A. D. 1077, Aug.27]

(This is the first regnal year of Tribhuvanamalladēva Vikramāditya VI, but not stated in the record)

The inscription refers itself to the prosperous reign of Chāḷukya Tribhuvanamalladēva ruling from Kalyāṇa. His subordinate named Saṁkaragaṇḍarasar who bears a string of titles including *Lattalūrpuravarēśvara, Koḷḷipākeya gōva* and *Raṭṭamārtāṇḍa* is stated to have granted the *siddhāya* of one *gadyāṇa* for each *aṁgaḍi* or shop per annum to be paid by all the (members) *nagara* of Koḷḷipāka (merchant guild) for the enjoyment of Kāvanayya *pergada* and other *Karanaṁs*.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్తభు -
2. వనాశ్రయ శ్రీ
3. ప్రిథ్వీవల్లభ మహా
4. రాజాధిరాజ
5. పరమేశ్వర పర -
6. మ భట్టారకం స -
7. త్యాశ్రయ కుళ -
8. తిళకం చాళుక్యా -
9. భరణం శ్రీమ -
10. త్రిభువన మల్ల
11. దేవర విజయ
12. రాజ్యముత్తరో -
13. త్తరాభి వృద్ధి

14. ప్రవర్ద్ధమాన
15. మా చంద్రా –
16. ర్క్కతారం కల్యా
17. ణద వెలెవి –

SECOND SIDE

18. డివాళ్ ముఖనం –
19. కథా వినోదదిం
20. రాజ్యం గెయ్యుత్తు
21. మిరె తత్పాదపద్మా –
22. రాధకం పమధిగ –
23. త పంచమహా
24. శబ్ద మహామ –
25. ణ్డ లేశ్వరం అత్తలూ –
26. వ్పుర వరేశ్వరం
27. కొల్లిపాకెయ గొ –
28. వం సుభటర దేవం
29. రట్ట మార్త్తణ్డం విక
30. ర కొళ్గణ్డం మావ –
31. వ గన్ధ వారణం అ –
32. రి మణ్డలిక మద –
33. విదారణం కటక
34. ప్రాకారం పమ –
35. ర జయధీరం భువ –
36. నైక రామం బిరు –
37. దంక భీమం మూ –

THIRD SIDE

38. అులోకద గణ్డం
39. గండరొళ్గణ్డం క్ష –

40. ౘ్రియపవిత్రం

41. పరనారీ పుత్రం

42. వైరిహృత్సెల్లం ని -

43. గళంక మల్లం రి -

44. పు భయంకర ప -

45. రాక్రమం సిద్ధి మై -

46. లారదేవ లబ్ద వ -

47. రప్రసాదం మృగమ

48. దామోద నామా -

49. ది సమస్త ప్రశస్తి

50. సహితం శ్రీమ -

51. న్మహామణ్డ ళే -

52. శ్వరం సంకరగణ్డ

53. రసర్ దేవ కొళ్లిపా -

54. కె యేచ్చాసిర

55. నాళుత్తు సుఖసం -

56. కథా వినోదదిం

57. రాజ్యం గెయ్యుత్తం

FOURTH SIDE

58. సక వర్ష ౯౯౯ నె -

59. య పింగళ సంవ -

60. త్సరద భాద్రపద

61. సుద్ధ ౫ ఆదివార

62. దందు దణ్డనాయ -

63. కం పెగ్గడె కావణ -

64. య్య ప్రముఖ కరణం

65. గళ సుభవనె యొళ్

66. శ్రీ రాజధాని కొల్లిపా -

67. కె సమస్త నగర -

68. క్కె పుత్రానుపౌత్రి

69. క మాచంద్రార్క్క తారం ప -

70. ర్యంతాగె కొట్ట ధర్మ్మ వ -

71. త్తొ వర్ష ప్రతియుం

72. దంగడి యొళొంద గద్యా -

73. ణం పొన్న సిద్ధాయమం

74. తెత్తు సుఖం బాళ్వదీ

75. ంభ మర్య్యా దయం త -

76. ప్పిద వర్గ్గ   గంగెయలు సా -

77. సి ర కవిలెయం కొన్ద

78. పాప । స్వదత్తాం పరద -

79. త్తాం వాయోహరేతి వ -

80. సున్ధరాం శష్టి వర్ష

81. సహస్రాణి విష్టా -

82. యాం జాయతే క్రిమిః ।

No. 15

(No. 279 of 1965)

TUMMALAGUDEM

(Ramannapet Taluk)

11th century characters.

On four sides of a stone pillar of the ruined temple near Indrapalagutta. Third side not copied, as it is touching the wall.

It registers a gift of some wet land by a certain Mahāsāmantādhipati Saṅkaragaṇḍarasa, who bears the title Raṭṭaramēṟu, to the Jayadhīra Jinālaya. He seems to be identical with his namesake mentioned in the undated Akunuru epigraph who is stated to be governing Kollipāka-

naḍu–20000 (Ins. of A. P. Warangal Dist. No. 3 and the un ublished epigraph unearthed recently at Kadivendi, both in Jangaon Taluk).

TEXT

FIRST SIDE

----

1. యి పు స వ
2. రది స్వస్తి స
3. మధిగత పంచ
4. మహాశబ్ద మ -
5. °సామన్తా
6. ధిపతి జయ
7. ధీర భువనయ్క
8. రామానభిమాన
9. ధవళ రట్టర మే
10. రు రాజభూరిశ్ర
11. వ విద్విష్ట నారా
12. యణ ధమ్మ౯రత్నా
13. కర శ్రీ మత్సంక
14. రగణ్డరస జ
15. యధీర జినా
16. లయక్కె

SECOND SIDE

----

1. బీజద సీణ్నే౯ల
2. స బిట్ట గావు
3. గా లొళ గణ్డ
4. భీజద సీణ్నే౯

5. అ న బిట్టరు
6. స్వదత్తం పరద
7. తాం [వ్వ] యోహరే
8. తి వసున్ధర ష -
9. ష్టి వర్ష సహస్రా
10. ణి విష్ఠయాం
11. జాయతే క్రిమి
12. బహుభిర్వ్వసు
13. దత్త నా రాజ
14. భిః సగరా
15. ది భి యస్య

THIRD SIDE

----

1. భూమి త
2. స్య తస్య
3. తదా ఫలం
4. సిద్ధాయ ప
5. గద్యాణ ౧
6. ధరణ ౧

No. 16

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a huge stone pillar lying near the boddurayi in the village

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C.V.6; Durmati, Paushya ba. 6, Friday, Uttarāyaṇa-saṁkrānti [**A.D. 1081**, Dec. 24]

The inscription in Kannada poetry and prose, begins with the eulogy of the Chāḷukya kings Trailōkyamalla, son of Jagadēkamalla and former's son, Vikramāditya Tribhuvanamalladēva. The latter's subordinate was Kāmarasar son of Paṇḍanṛipa of the Durjaya family. Paṇḍa's father is said to have been

Gaṇḍa whose father again was Paṇḍa. Thus the lineage of Kāmarasar, is Paṇḍa-Gaṇḍa-Paṇḍa and Kāma. It is interesting to note that similar names occur in the genealogy of the Parichhēdi chiefs of the coastal region who also claim to have born in the family of Durjaya. It is further interesting to notice that the Parichhēdi chiefs designate themselves as the lords of Koḷḷipāka–7000 region (SII. IV–986 and 1106). The present record states that Kāmarasa obtained Koḷḷipāka–7000 from the emperor Tribhuvanamalla through a copper plate grant, probably during the same year i.e. C.V.6. Therefore it is not unlikely that Kāma of the present record might have been one of the ancestors of the Parichhēdi chiefs. He is said to have defeated the kings of Utkaḷa, Kēraḷa, Kaḷiṅga, Dravila and Magadha, obviously participating in the expeditions of his overlord, over those countries.

The present inscription registers the grant of Mānugalu (village) as *sarvanāmasya* to the Saiva ascetic Śrikaṇṭha paṇḍita, disciple of Īśānasakti–paṇḍita, again a disciple of Gōkarṇarāsipaṇḍita of the Bhujangavaḷi sect. Śrikaṇṭha–paṇḍita is said to have been a great scholar in several branches of learning like Tarka, Vyākaraṇa etc. This and the inscription at Charda are identical excepting for the description of the Saiva ascetics Śrikaṇṭha paṇḍita and his preceptors who are not mentioned in the Charda record.

Text

First Side

1. [స్వ]స్తి శ్రీ వసుధైక వల్లభం
2. మహా రాజాధిరాజం నృళోక స్తు -
3. త్యం జగదేకమల్ల తనుజం
4. త్రై[ళో]క్యమల్లం ప్రతాపాస్తా -
5. రాతినృపాళ నాతన సుతం
6. విక్రాన్త లక్ష్మి కరేణు స్తం -
7. భం భువనత్రయైక తి -
8. ళకం చాళుక్య చక్రేశ్వరం ।
9. అనవద్యం వీర సింహాసన
10. పతి విజయశ్రీ వధూ -
11. కాన్త ముర్వీశ వినుతం చాళుక్య
12. వంశాంబర కువళయ మి -
13. త్రం ప్రతాపానురాగావన -

14. తోర్వీఁ పాళమౌళిస్థగిత ప -
15. దయుగం లీళెయిం పాళిసు -
16. త్తిర్ద్దఁను దన్వన్మేఖళాళంకృత వ-
17. సుమతియం వి(క్రమాదిత్య
18. దేవం ॥ స్వస్తి సమస్త భువనా(శ్ర -
19. య(శ్రీ పృథ్వీ వల్లభ మహా -
20. రాజాధిరాజ పరమేశ్వరం ప -
21. రమభట్టారకం సత్యా(శ్రయ -
22. కుళతిళకం చాళుక్యా భ
23. రణం (శ్రీమ(త్రిభువనమ -
24. ల్లదేవర విజయరాజ్యము -
25. త్తరోత్తరాభివృద్ధి (ప్రవర్ద్ధఁ మా -
26. న మాచం(ద్రాక్కా౯ఁ తారంబరం స -
27. లుత్తమిరె తత్పాద పద్మోపజీ
28. వి॥ స్వస్తి(శ్రీ విజా(జ)గిమ పణ్డ
29. నృపనాతం గాత్మజం వైరివీర
30. స్తో మాచళ వ(జ్రి గణ్డప నృ -
31. పం తన్నందనం విద్విష ద్దస్తిమ్యా -
32. హ మృగారి పణ్డ మహీ -

SECOND SIDE

33. పం తత్సూను శౌయ్యఁ స్ఫు
34. ర ద్దస్తోత్థాత నిశాత ఖ -
35. (ఢ్గ సలీలాస్త మ్మాఁగ్న వి ద్వి -
36. ద్బలం ॥ అలఘు పరా -
37. (క్రమైక నిధి ధుజ్జఁ -
38. య వంశమణి (ప్రదీ -

39. సముజ్వళతర కీర్త్తి మ -

40. ణ్డలిక వీరశిఖా

41. మణి కామభూప ను -

42. త్కృళ లయకేతు కేరళ

43. [కుంజర] మృగాది కళిం -

44. గ భూమి భృద్బళ వి -

45. ళయజ్వరం ద్రవిళదర్ప్ప

46. హరం మగధాభ్రమారు -

47. త । స్వస్తి సమధిగత పం -

48. చ మహాశబ్ద మహా -

49. మణ్డళేశ్వరం కొల్లిపా -

50. కాపురవరేశ్వరం దుర్జ్జ -

51. యకుళ కుముదచం -

52. ద్రం విభవ మహేంద్రం

53. మ[ల్లి]కావల్లభం జయాం -

54. గనా వల్లభం భీమన సిం -

55. గం సాహసోత్తుంగం

56. శ్రీ మత్త్రిభువన మ

57. ల్ల దేవ పాదార విన్ద షట్చ

58. రణం గణ్డరాభరణ నా -

59. మాది సమస్త ప్రశస్తి

60. సహితం కుమారం

61. శ్రీమన్మహామణ్డ

62. ళేశ్వరం కామరసరు

63. కొల్లిపా కయేట్చా -

64. సిరద మన్నెయ సా -

65. మన్త్రిక మిదం చక్ర -

66. వర్త్తియ దయియిం

THIRD SIDE

67. తాంబ్రశాసన సహిత మాగె స -

68. వెదు రాజధాని కొల్లిపాకె యొ -

69. ళ్సుఖ సంకథా వినోదదిం

70. రాజ్యం గెయ్యుత్త మిర్ద్దు శ్రీ -

71. మచ్చాళుక్య విక్రమ కా -

72. ల ౬ నెయ దుర్మ్మతి సంవ -

73. త్సర ద పౌష్య బ ౬ శుక్రవా -

74. ర దంది ముత్తరాయణ సంక్రా -

75. న్తి మహాపర్వ్వ నిమిత్తదందు -

76. స్వస్తి సమస్త భువన సంస్తూ -

77. యమాన విజ్ఞానదేవాన్వ -

78. య సరస్సరోజాయమా -

79. న సమస్తశాస్త్రకుశల శ్రీగో -

80. కర్ణ్ణ రాశి పణ్డిత దేవర శిష్య

81. రనేకశాస్త్ర పారావార పా -

82. రంగమ శ్రీ మదీశానశక్తి ప -

83. ణ్డిత దేవర శిష్యరు । కారు -

84. ణ్యక్కెనివాస మింద్రియ జ

85. యక్కాస్థాన ముర్వ్వీనుతాచార -

86. క్కాశ్రయ మోళ్వినిప్ప డె

87. యశః శ్రీ వల్లభం సూక్త్య

88. ళంకారం క్షాన్తి సుధానిధాన

89. కళశం విజ్ఞానదేవాన్వయాధార

90. తార్క్కిక శాబ్దికైక తిళ -

91. కం శ్రీకణ్ఠ యోగీశ్వర ।

92. భుజంగవలి భూషణ రప్ప

93. శ్రీకణ్ఠ పణ్డిత దేవర

94. పాదప్రక్షాళనం గెయ్దు

95. చడెయ మల్లేశ్వర దేవర్గ్గె

96. ఖణ్డ స్ఫుటిత నవసుధా

97. కర్మ్మక్కె మంగభోగక్కం రం

98. గభోగక్కం తపోధనర్గ్గె విద్యా -

FOURTH SIDE

99. [ర్థి] గళ్గం త్రిభోగాభ్య [న్త] -

100. ర సిద్ధియిం సర్వ్వ [న] -

101. మన్య [ం] కాడి [మాను -]

102. గలం ధారా పూర్వ్వక మా -

103. [గి] కొట్ట । అదఱసీమా -

104. గ్రామంగళు మూడలు

105. పల్లేఱు తెంకలు వేము

106. లు పడువలు మొగలి

107. పాకె బడగలు నేత్ర క -

108. ల్లు యీధర్మ్మమం రక్షి -

109. సు దార్గ్గె గంగెయం మిందు

110. గయె యొ ళ్పిండమని -

111. [ళ్ద] పురిశ్చంద్ర దాళ్యానం

112. గా శ్వశ్వమేధయాగం గెయ్ద

113. ఫలమక్కు ఇదం కిళిసి

114. దార్గ్గె బాణరాసి యొళ్కు

115. విలెయం కురుక్షేత్ర దా -

116. ఘ బ్రాహ్మణరం శ్రీ ప -

117. ర్వ్వ త దాత్తపోధన రం కొన్ద

118. పాప । స్వదత్తాం పరః

119. దత్తాం వా యోహరేత వసు -

120. స్ధ రాం షష్టి వర్ష సహ -

121. స్రాణి విష్ఠాయాం జా -

122. యతే క్రిమిః । బహు -

123. భిర్వసుధా దత్తా బహు

124. భిశ్చానుపాలితా య -

125. స్యయస్య యదా భూ -

126. మి స్తస్య తస్య తదా ఫ -

127. లం । సామాన్యోయం ధ -

128. ర్మ్మ సేతు ర్నృపాణాం కాలే ·

129. కాలే పాలనీయో భ -

130. వద్భిః సర్వ్వానేతాన్భావినః

131. పార్త్థివేంద్రాన్భూయో -

132. భూయో యాచతే రామ

133. భద్రః । మాధవ భ -

134. ట్టోపాధ్యాయర బరెపం ।

No. 17

CHARDA

(Nalgonda Taluk)

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalladēva

C. V.6; Durmati, Paushya ba. 6, Friday, Uttarāyaṇa-saṁkrānti [A.D. 1081, Dec. 24 Friday]

The inscription begins with the genealogical account of the (later) Chāḷukya – chakrēśvara Vikramādityadēva. His feudatory chief named Kāmabhūpa of [Dur]jjaya family is extolled to have fought several battles with the armies of Utkaḷa, Kēraḷa, Draviḍa and Magadha kings. Having obtained from the emperor, the sāmanta lordship of Koḷḷipāka–7000 through a copper plate charter, Mahāmaṇḍalēśvara Kumāra Kāmarasar made the grant of the village Mānugal with *tribhōgābhyantara–siddhi* and sarvanā-

masya privileges to the god Mallesvaradeva of the village, on the holy occasion of the uttarayana–samkranti. The boundaries of the gift village are said to be Palleru to the east, Vemula to the south, Mogalipaka to the west and Netrakallu to the north. The gift is intended for the repairs and white washing of the temple, worship and offerings to the god Mallesvara and for the feeding of ascetics and students. Obviously the temple is attached with a feeding house and an educational institution. [Also see the record of Kolanupaka of the same chief dated on the same day. The recipient of the grant is named as Srikanthapandita in it.]

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తిశ్రీ వసుధైక
2. వల్లభ మహారాజాధి
3. రాజం నృళోకస్తుత్య జ
4. గదేకమల్ల తనుజం
5. త్రైళోక్యమల్లం ప్రతా
6. పాస్తారాతి నృపాళ న
7. తన సుతం విక్రాంత ల
8. క్ష్మీ కరేణుస్తంభం భువన
9. త్రయైక తిళకం చాళు
10. క్య చక్రేశ్వరం । అనవద్య
11. వీరసింహాసన పతి విజ
12. యశ్రీ కాంతావధూ కాంత ను
13. ప్వీణ వినుత చళుక్య వంశాం
14. బర కువళయ మిత్రం
15. ప్రతాపాను రాగావన తోప్వీణ
16. పాళ మౌళిస్థగిత పదయు
17. గళీ వెయి పాళిసుత్తి ర్దణ ను
18. దన్వన్మేఖళాళంక్రిత వసు

19. మఱియ[ం] విక్రమాదిత్య దేవ[ం]
20. స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ
21. శ్రీ ప్రిథ్వీ వల్లభ మహారాజా
22. ధిరాజ పరమేస్వర పరమ
23. భట్టారకం శత్యాశ్రయ కుళతి
24. ళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీ
25. మత్త్రిభువనమల్లదేవర
26. విజయ రాజ్యముత్తరో
27. త్తరాభి వ్రిద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన

SECOND SIDE

28. మాచంద్రార్క్క తారంబరం స
29. లుత్తమిరె తత్పాద ప
30. ద్మోపజీవి । స్వస్తిశ్రీ [వి]
31. దేంగీము పణ్డన్నప నా
32. త గాత్మజం వైరి వీర [–]
33. మా [–] చళ వజ్రి గణ్డ[ప]
34. – [సృ] పంతన్న – సంక
35. ద్వి[ష]ద్దస్తి వ్యూహ మృ
36. గారి పణ్డమహీపం [– –] శౌ
37. య్యార్ [స్ఫుర ద్ద] స్తో –
38. త విశాల ఖడ్గ సలి
39. లాంతర్మ్మగ్న విద్విడ్బలం
40. అలఘు పరాక్రమై
41. క నిధి దుజ్జయవంశ
42. మణిప్రదీప నుజ్వ

43. శతర కీర్తి మణ్డళిక

44. పిరశిఖామణి కామ

45. భూప నుత్కళ లయ కే[తుం]

46. కేరళ కుంజర మృగాధి

47. పం [కళింగ] భూమి భృద్భ

48. ళ విళయజ్వరం ద్ర

49. విడదర్ప హరం మగ

50. దాధ మారుతం । స్వ

51. స్తి సమధిగత పంచ

52. మహాశబ్ద మహామ

53. ణ్డళేశ్వరం కొల్లిపాక

54. పురవరేశ్వరం దుజ్జ

55. యకుల కుల జ

56. డ ------ మ

57. పేంద్ర మల్లికాపల్ల

THIRD SIDE

58. భం జయాంగనావల్లభం [శ్రీ]

59. మనసింగం సాహసోత్తుంగ[ం]

60. గణ్డరాభరణం శ్రీమత్త్రిభు

61. వనమల్ల దేవపాదార విం -

62. ద షట్చరణం నామాది స

63. మస్త ప్రసస్తి సహితం శ్రీ

64. మన్మహామణ్డళేశ్వరం కు -

65. మారం కామరసం కొల్లిపా -

66. కె యెచ్చాసిరద మన్నెయ సా -

67. మంతిక [మెంటీ] ం చక్ర వ -

68. ర్త్రి యదయె[యిం] తాంబ్రశాస

69. న సహితం మాగెపడెదు రా –

70. జధాని కొల్లిపాకెయొళ్సుఖ

71. సంకథావినోదదిం రాజ్యం గెయ్యు

72. త్తమిర్ద్దు శ్రీమచ్చాళుక్య విక్ర

73. మ కాలద ౬ నెయ దుర్మ్మతి

74. సంవత్సరద పౌష్య బహుళ [౬]

75. శుక్రవారదది నుత్తరాయ

76. ణ సంక్రాంతి మహా పర్వ్వనిమి

77. త్త దండు చిడెయ మల్లేశ్వర

78. దేవర్గ్గె ఖణ్డ స్ఫుటిత న

79. వ సుధాకర్మ్మక్కృమంగభోగ

80. క్కృం రంగభోగక్కృం తపోధన

81. ర్గ్గం విద్యార్త్థిగళ్గం త్పభోగాభ్యం

82. తర సిద్ధియిం సర్వ్వనమస్యం కా

83. డి మానుగలం ధారాపూర్వ్వక

84. మాగె కొట్టిరదఱ చతుస్సీ

85. మాగ్రామం గళు మూడలు పల్లే

86. ఱు, తెంకలు వేములు పడువ

87. లు మొగలిపాకె బడగలు నే

88. త్రకల్లు । ఈధర్మ్మ మంతప్పదె [బ]

89. తిపాసిదవర్గ్గె గంగెయ [మింప]

90. రయొళ్పణ్డయిట్టు పురున్యంద్ర –

FOURTH SIDE

91. ద్దానంగా – శ్వమేధ యాగం

92. గెయ్దఫల మక్కృమిరం

93. అడిసిద వర్గ్గె కురు

94. క్షేత ద్బ్రాహ్మణరం
95. వారణాసి యొ
96. శ్చవిలెయ శ్రీపర్వ్వత
97. దాక్షపాధనరం కొ
98. ంద పాపముక్కు ॥
99. స్వదత్తా పరదత్తాం
100. వాయోహరేత వసు
101. స్ధరాం షష్టి వర్ష్ష సహ
102. స్రాణి విష్ఠాయాం జా
103. యతే క్రిమిః ॥ బహు
104. భిర్వ్వసుధా దత్తా బ
105. దత్తాబహుభిశ్చాను
106. పాలితా యస్యయస్య
107. యదా భూమిస్తస్య త
108. స్య తదా ఫలం ॥ సా
109. మాన్యోయం ధర్మ్మసే
110. తుర్నిపాణాం కాలే కా
111. లే పాలనీయో భవ
112. ద్భిః సర్వ్వనేతాన్భావిన
113. ః పార్త్థివేంద్రాన్భూ
114. యో భూయో యాచ
115. తే రామభద్రః ॥ నవిషం
116. విష మిత్యాహుర్ద్దేవ
117. వస్వం విషముచ్యతే
118. విషమేకాకినం
119. హంతి దేవస్వం పుత్ర
120. పౌత్రి కం ॥

No. 18

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

(from the old collection of D. V. Ramanacharlu)

Western Chālukya

Tribhuvanamalla

C. V. 12; Prabhava, Uttarāyaṇa - saṁkrānti [A. D. 1087, Dec..25]

Fragmentary. The beginning and the grant portions missing. It seems to refer to the reign of Chāḷukya Tribhuvanamalla ruling from Kalyāṇa. His subordinate Mahāmaṇḍalēśvara Kaṁdūra Toṇḍaya Chōḷa mahārāja of Kāśyapagōtra, Karikālānvaya and solar race and the lord of Kōdūrpura, ruling Koḷḷipāka–7000 province seems to have made some gift for the *aṁga-raṁga bhōga* of the god Sōmēśvara.

TEXT

A.

1. - - - కల్యాణదనెలె
2. వీడినోళ్సుఖ సంకథా వినో -
3. దదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తుమిరె
4. తత్పాదపద్మోప జీవి
5. సమధిగత పంచమహా
6. శబ్ద మహామణ్డళేశ్వరం
7. వీరమాహేశ్వరం కోడూ
8. ప్పుర్రవరేశ్వరం సూయ్యర్
9. వంసోద్భవ కుళ తిళకం
10. కాస్యపగోత్ర కరికా -
11. లాన్వయ నామాది సమ -
12. స్త ప్రపస్తి సహితం

B.

13. శ్రీ మన్మహా మణ్డళేశ్వరం
14. కన్దూర తొణ్డయ చోళమ
15. హరాజ కొల్లిపాకె ఎచ్చా

16. సిరముమం సుఖదినాళు
17. త్తుమి మిట్టు శ్రీ మచ్చాళుక్య
18. విక్రమ గాలద పన్నెరడె నె
19. య ప్రభవసంవత్సర దుత్త -
20. రాయణ సంక్రాన్తి పవ్వ౯ ని -

C

----

21. - - - ళ శ్రీ సోమేశ్వర దేవగ్గె౯ అం
22. గ భోగక్కె రంగభోగక్కెం స -
23. వ్వ౯నమస్యమాగె కొట్టం । @
24. సామాన్యోయం ధమ్మ౯ సేతు
25. న్రిపాణాం కాలేకాలే పాల
26. నీయో భవద్భిః సవ్వా౯ నేతాన్ భా
27. వినః పాత్థి౯వేంద్రాన్ భూయో
28. భూయో యాచతే రామభద్రః
29. స్వదత్తం పరదత్తం వాయోహరే
30. త వసున్ధరా సష్టి వ్వ౯షసహ
31. స్రాణి విష్టాయాంజాయతే క్రిమిః
32. బరెహదేవణ । ---

No. 19

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk,

(from the old collection of D. V. Ramanacharlu)

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C. V. 16; Prajapati, Sūryagrahaṇa [A, D. 1091, May 21, Solar eclipse]

This inscription refers itself to the prosperous reign of the Chāḷukya king Tribhuvanamalla, ruling from Kalyāṇa. His subordinate Mahāmaṇḍaleśvara, Kandūra Toṇḍaya Chōḷa Mahārāja of Kāsyapagōtra, Karikatanvaya and Sūryavaṁsa and the lord of Kōḍūrupura is stated to have made the gift

of Baḷiya Duddaṇḍi in Mānemāgga–70, as *sarvanāmasya*, to the god Somesvara of Koḷḷipāka–7000, the capital town, for the renovation work and feeding the ascetics.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ
2. శ్రీపృథ్వీ వల్లభ మహారా -
3. జాధి రాజ పరమేశ్వర ప -
4. రమ భట్టారకం సత్యాశ్ర
5. య కుళతిళకం చాళుక్యా -
6. భరణం శ్రీ మత్త్రిభువ -
7. నమల్ల దేవర విజయ -
8. రాజ్య ముత్తరోత్తరాభివ్రి -
9. ద్ధి ప్రవర్ద్ధ మానమా చం -
10. ద్రార్క్క తారంబరం కల్యా -
11. ణద నెలెవీడి నొళ్సుఖ సం -
12. కథా వినోదదిం రాజ్యంగెయ్యు -
13. త్తుమిరె తత్పాద పద్మోప జీ -
14. వి సమధిగత పంచమహా
15. సబ్ద మహామణ్డళేశ్వరం
16. వీరమహేశ్వరం కోడూ
17. ర్పురవరేశ్వరం సూర్య్యవం -
18. సోద్భవ కుళతిళకం కాస్య -
19. పగోత్ర కరికాలాన్వయ
20. నామాది సమస్త ప్రసస్తి

SECOND SIDE

21. సహితం శ్రీమన్మహామణ్డళే
22. శ్వరం కన్నార తొణ్డయచోళ
23. మహారాజం కొళ్లిపాకె ఎ -
24. చ్చాసిరముమం సుఖది నాళుత్త
25. మిట్టు శ్రీమచ్చాళుక్య విక్ర
26. మ గాలద పదినాఱనెయ ప్ర -
27. జాపతి సంవత్సరద సూర్య్య
28. గ్రహణ నిమిత్తదిం కొడద ప
29. - - - రాజధాని కొళ్లి -
30. పాకెయ శ్రీ సోమేశ్వరదే -
31. వర్గ్గ ఖణ్డ స్ఫటిక జీర్ణ్ణ -
32. ద్ధారక్కం తపోధనానర్గ్గహా
33. ర దానక్క[ం] మానెమార్గ్గెను -
34. ప్పత్తఱ బళియ దుద్దణ్డిగె
35. యం సర్వ్వసమస్యమాగె
36. ధారాపూర్వ్వక మాగె.
37. కొట్టర్ ఈ ధర్మ్మవం నడ యి
38. సదిక్ద్దెరప్పాదె గంగె బాణ
39. రాసి శ్రీపర్వ్వత దా -
40. శె పన్నిచ్చాసిరద తపోధనరం
41. బ్రాహ్మణరం కవిలెగళ
42. న ళి ర పా ప । శ్రీ ౦

No. 20

(No. 164 of 1969)

PANUGALLU

(Nalgonda Taluk)

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C. V. 15; Prajāpati, Kārttika śu. 11 Gu. [A. D. **1091**, Oct. 25, Saturday not Thursday] Uttarāyaṇa-saṁkrānti.

This inscription refers itself to the prosperous reign of the Chāḷukya king Tribhuvanamalladēva. His subordinate, Mahāmaṇḍalēśvara Śrīmat Toṁḍayachōḍa Mahārāja of Sūryavaṁśa [Kāśyapa] gōtra and Karikālānvaya and his queen [Yā] kamabbe Mahādēvi, are stated to have made the gift of some lands in Pānugallu to Ayajja Prōlamayya who had carried the *asthis* (=ashes) of his (Toṇḍaya's) father Kaṅdūri Bhīma Chōḍa-Mahārāja for immersing them in the river Gaṅga by *paṟuvu* (walking all the way) and performing the *piṁḍa* ceremony at Gaya for the deceased.

TEXT

1. స్వస్తి [సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ పృథ్వీ వల్ల]
2. [భ మ] హారా [------]
3. [రమ భట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక]
4. చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువన [మ]
5. ల్లదేవర విజయరాజ్య [ముత్తరోత్త] రాభి
6. వ్రిద్ధి ప్ర[వర్ద్ధౝ మాచంద్రార్క్కౝ మగునట్లుగానుండ -]
7. త్పాదపద్మోపజీవి [--- దైవ] సమ[ధి]
8. గత పంచమహా[శబ్ద మహామండ] లేశ్వర [స]
9. రమేశ్వర [------] సూర్య్యౝ
10. వంశోద్భవ--------- గోత్రకరికా [-]
11. న్వయనామాది ------ సప్త సహిత ----
12. హామండలేశ్వర శ్రీ[మత్] తొండయచోడ మ

13. హోరాజులును వారి - - - - [యాకమబ్బె] మహాదే

14. వియు [శ్రీమచ్చాలుక్య - - - - కాలమున

15. ౧౫ గు ప్రజాపతి సంవత్సర కార్త్తిక సుద

16. ౧౧ యు గురువారమునాండు శ్రీమన్మహా

17. మండలేశ్వర కన్దూరి భీమ [-] చోడ మహా

18. రాజుల యస్థులు పరువున గొంపో

19. యి గంగబెట్టి గయ పిండం బెట్టి వచ్చిన ఆ

20. యజ్జ ప్రోలమయ్యకు [ఉ]త్తరాయణ సం

21. క్రాంతినాండు ధారాపూర్వకము సేసి యి

22. చ్చిన వ్రిత్తులు [--------] యుం బానుంగ్గం

23. టనోదయ ----- యొద్ద నుత్తర [మ]

24. గండ ఘడ । ------- ను బెద్ద చెఱకు

25. న నార -------- గు ౧౫ ---- ష

26. డ్డను తమ్ముండు లోకరాజా ---------

27. -------- తమ్మ -------- గురవా

28. డ ఖ౧౦ ------ తాట నము వెలిపొలము

29. లోనుగా ఖ౧౧ --- చంద్రార్క్క స్థాయిగ

30. నిచ్చితిమి । బహుభిర్వ్వసుధా దత్తా రాజభి సగ

31. రాదిభిః । యస్య యస్య యదాభూమి తస్య తస్య త

32. దాఫలం ॥[స్వదత్తాం పరదత్తాం] వాయోహరేత వ

33. సుంధరాం [షష్టివ్వర్ష సహస్రాణి] విష్టాయాం జాయ

34. తే క్రిమి ॥

No. 21

(No. 11 of 1975)

KOPPOLE

(Devarakonda Taluk)

On a stone set up on the tank bund

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C. V. (not given); Āṅgīrasa, Uttarāyaṇa-saṁkrānti [Corresponds to **A. D. 1092,** Dec. **24**],

This inscription refers merely to the Chāḷukya Vikrama Kāla. It records the gift of the tank at Kroprōlu and some rēvaḍu land at Ō(bi)jālapaṭṭu to certain Bilrikaṁṭi Anaṁta [Chimka] paṇḍita for [maintaining] the choultry attached to Rudrēśvaradēva (temple) by Mahāmaṇḍalēśvara Kaṁdūri Toṇḍaya Chōḍa Mahārāja, of Sūryavaṁśa, Kāśyapagōtra and Karikālānvaya. The title Kōḍūrupura-varādhīśvara which appears in his Kolanupāka inscription is not mentioned here.

Text

1. స్వస్తి సమధిగత పంచమ -
2. హాశబ్ద మహా[ం] మం -
3. ణ్డ ళేశ్వరం వీర మహేశ్వ
4. రం సూర్య్య వంశోద్భవ కు -
5. లతిలక కాస్యపగోత్ర కరి
6. కాలాన్వయ శ్రీమత్ క
7. న్దూర తొణ్డెయచోళ మహా
8. రాజులు చాళుక్య విక్రమకాల వు
9. వ ఆంగిరస సంవత్సరము నుత్తరాయణ
10. సంక్రాంతి నిమిత్తమున బిల్రికంటి అనంత
11. [శ]క్తి పండితులకు క్రొప్రోలిచెఱువును వ -
12. [లప] యిపుట్లు ఒ[బి]జాలపట్టు రేవడును [రుద్రే]
13. శ్వరదేవర సత్రమునకు ధారాపూర్వ్వకము
14. సేసి యిచ్చిన దత్తి [చంద్రా] దిత్యుల కలయం -
15. త గాలమునకు ॥ స్వదత్త పరదత్తా వాయో -

16. హరేతి వసుంధరా షష్టి వర్ష సహస్రాణి
17. విష్ఠాయాం జాయతే [కృ]మి ॥ న విషం విష
18. మిత్యాహు దేవస్వం విషమేకాకినం హ -
19. ంతి దేవస్వం కు (పు)త్రపవుత్రికం ॥ బ్ర -
20. హ్మ దేవ వస్వపహాని వాహనాని మహీప -
21. ంతే యు కాలే ప్రసీయ్యర్గంతే సేదాసేత -
22. దో యథా

No. 22

(No. 11 of 1975)

KOPPOLE

(Devarakonda Taluk)

On a stone slab in the fields.

Western Chāḷukya

TEXT

1. శ్రీ మత్కాందూర తొండయచోళ మహా
2. రాజరు చిల్లకల్లి అనంతశక్తి పండి
3. తులకాడ్లు గడిచి రుద్రేస్వరదేవర స
4. త్రమునకు విడిచిన చేను న నలుప
5. యివుట్లు ४० ॥

No. 23

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri taluk)

On a stone near the Somesvara temple.

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C. V. 22; Īśvara, Pushya śu.5, Uttarāyaṇa-saṁkrānti [A. D. 1097]

The record refers itself to the prosperous reign of Chāḷukya Tribhuvanamalladēva ruling

from Kalyāṇa. His subordinate daṇḍanāyaka Chiddarasar ruling Koḷḷipāka–7000 is stated to have granted the village Baḷiya Pākugūṭu, situated in Kōdāḍa–12 for the *aṁga-bhōga* and *raṁga-bhōga* of the god Sōmēśvara. Some other gift is also recorded at the end for a perpetual lamp to the same deity. Seems to be incomplete.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్త భువనాశ్ర
2. య శ్రీప్రిథ్వీ వల్లభ మహ
3. రాజాధిరాజ పరమేశ్వర పర
4. మ భట్టారకం సత్యాశ్రయ కు -
5. ళతిళకం చాళుక్యాభరణం
6. శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదే-
7. వర విజయరాజ్య ముత్త -
8. రోత్తరాభి వ్రిద్ధి ప్రవర్ద్ధ మా-
9. న మాచంద్రార్క్క తారంబరం
10. కల్ల్యాణద నెలెవీడి నోళ్సు-
11. ఖ సంకథా వినోదదిం రాజ్యం
12. గెయ్యుత్తిమిరె శ్రీమన్మహా
13. ప్రచణ్డ దణ్డ నాయకం వి[బ్ధ]
14. వరదాయకం సత్య రా-
15. ధేయం శౌచాంజనేయం పర
16. ణగత వ్రజపంజరం వైరిది -
17. కుఞ్జర చావన గన్ధవా ర-
18. ణ రిపుమద నివారణం
19. శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవ -
20. పాదారాధకం పరబలసా -
21. ధక నామాది సమస్త ప్రస -
22. స్తి సహితం శ్రీ మన్మహా సా -
23. రి సన్ధి విగ్రహ ద్రోహ ఘ -

24. రట్టం దణ్డనాయకం చిద్ద -

25. రసర్ కొల్లిపాకె ఎచ్చా -

26. సిర ముమం సుఖదినాళు-

SECOND SIDE

27. త్రి శ్రీమచ్చాళుక్య వి -

28. క్రమవర్షద ౨౨ డె -

29. నెయ ఈశ్వర సంవ-

30. త్సరద పుష్య బహు-

31. ళ ౫ బృహస్పతి వా -

32. రదన్దు ఉత్తరాయ

33. ణ సంక్రాన్తి పర్వ్వని-

34. మిత్తం శ్రీ రాజధాని

35. కొల్లిపాకె శ్రీ శ్వ-

36. యంభు సోమేశ్వర

37. దేవర అంగ భోగక్కం

38. రంగ భోగక్కం కొడద -

39. ౧౨ ఆ బళియ పా

40. కుగూటుయం సర్వ్వ -

41. సమస్య త్రుభో-

42. గాభ్యన్తర సిద్ధి యా-

43. గి ధారాపూర్వ్వక

44. మాడి కొటర్ ||.

45. శ్రీ సోమేశ్వర దేవర నం

46. దా దివిగె గె మన్య

47. సోమరసర్ దేవరయి

.... (in complete)

No. 24

PAMULAPADU

(Nalgonda Taluk)

(from the old collection of D. V. Ramanacharlu)

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla; Kaṅdūri Mallikārjuna Chōḍa

C. V. 22; Īśvara, [A. D. 1098,]

Although it does not refer to the Chāḷukya overlord Tribhuvanamalla, the record is dated in the Chāḷukya Vikrama year 22, corresponding to A. D. 1098. It records the gift of land (with the sowing capacity) of seven *puṭṭis* of *Āḍlu* (grain) to certain Uppari Mallaya, in the field of Āmanikallu, the prime bāḍamu (town?) in the division of 70 (villages) by the Kaṅdūri Chōḍa chief Mallikārjuna Chōḍa. The purpose for which the said gift was made is not mentioned. This record and the Ollala inscription of the same Kaṅdūri Chōḍa chief Mallikārjunadēva Chōḍa Mahārāja are dated in the same year. These are the only two records of this chief so far known (See Epigraphia Andhrica Vol. IV).

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమధిగత పంచమహా
2. శబ్ద మహామణ్డలేశ్వర వీర
3. మహేశ్వర కోడూర్ప్పుర వరే-
4. శ్వర సూర్య్యవంశోద్భవ కు-
5. లతిలక కాస్యప గోత్ర కరి-
6. కాలాన్వయ నామాది సమ-
7. స్త ప్రసస్తి సహితంబున
8. శ్రీమన్మహామండలే -
9. స్వర కందూరి మల్లికార్జ్జ
10. నచోడ మహారాజులు
11. చాలుక్య విక్రమగాలము
12. ౨౨ గు నీశ్వర సంవత్స
13. ర శ్రాహ శ్రిం ది మొద
14. లి బాడ[మా]మని కం -

15. [టి*] పాలమున నేడు వు

16. ట్లాడ్ల పట్టు భూమి

17. యుపరి కొడుకు

SECOND SIDE

18. మల్లియ కిచ్చిన సమ్మతి

19. పత్రమెట్ల [ట్లే] పుత్రాను ప-

20. వి త్రిక మా చ[ంద్రా][1] క్కర్క స్థాయి

21. ం [గా] నేడువుట్ల పట్టును స

22. వ్వ [ర్] కార పరిహారముంగా [ను]

23. గుడ్పి సాక ముందు వా-

24. రీ మయ్యార్ద దప్పక ప్ర-

25. తి పాలించు వారు యీ

26. ధమ్మర్ [వు][2] దప్పినవారు గంగ

27. కఱుతం గవిలలం జం

28. ప్పినవారు [॥]*

No. 25

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On the front inner wall of the mukhamandapa of Viranarayana temple.

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C. V. 29; Tāraṇa, Chaitra, Pūrṇima, Ādivāra, lunar eclipse [A.D. 1104, March 13, Sunday]

The inscription in Devanagari characters and Sanskrit language begins with the legendary account of the Pāramāra kings i.e. the description of the mount Arbuda, the hermitage of the Rishi Vasishṭha, and the story of the seizure of Nandini the divine cow by Viśvāmitra, and the birth of the warrior Pāramāra out of Vaśishṭha's sacrificial fire. The kings, Vairisiṁha, Śrī Harsha and Śrī Muñjarāja, the great scholar and patron of the poets are mentioned. Muñja's brother was Sindhurāja, who was an elephant in uprooting the tree like enemies. His son was Bhōja who was as liberal as the divine tree Kalpataru and who excavated a good number of great tanks all over the kingdom. He is said to have conquered the Gurjara country. He also constructed the great temple to the god Mahākāla which surpasses in sanctity the river Gaṅga and the mount Kailāsa the abode of Śiva.

Bhōja, the record states, was succeeded by prince Udayāditya of the same family. Among his several sons, prince Jagaddeva was reputed as valorous as Hanuman in burning the towns of the enemy kings. The Chāḷukya emperor is said to have received him with affection. Jagaddēva is said to have led an expedition to the South where he defeated the king Ballāla and gained victory over the Andhras.

While the Chāḷukya king Tribhuvanamalla was ruling from Kalyāṇapura, his subordinate *(pādapadmōpajīvin)* Kumāra Mahāmaṇḍalēśvara Jagaddēva, with the permission of his master made the gifts to the god Jagaddēvanārāyaṇadēva, consecrated by him, for the *anga-ranga-bhōgas, renovation,* and feeding the ascetics and pupils. The gifts include, part of the income due from the former Appēśvara temple of Pedda Pemvaru in Koḷḷipāka-12 villages, excluding the king's share of one-third out of the 20 *dramma* income and the village, ten *nivartanas* of wet land, a garden in Niḍungalūru village and a levy of five, four and three gold *rūpakas* from each village of the three grades *uttama, madhyama* and *adhama* respectively, one dēva māna of oil per each oil mill in the town, three garlands by each garland maker and the village Maddigaḷḷu in Pulganūra-70 in Chabbidēśa.

TEXT

FIRST SIDE

1. --- नारायणो योग [- - - स्य] हसितं वाहो
प्रवाहश्रियं विभ्राणः शत पत्र मित्र दुहितुर्ल्लक्ष्म्या (- - -)
निर्व्विध्न - - -

2. (- - - यो) हंसश्रेणि सवर्ण्ण गर्ण्णव सुता कान्तास्य कौक्षेयक :
॥१॥ अधिक मधिक प्रादुर्भूता : प्रभाव महानिधेर्मधुविज-
यिनः कायच्छायाः पुनन्तु जगत्त्रयीम् । उदधिदु-

3. हितु व्वत्केन्दु श्रीविकास विलोकनादिव तरलितनीली
रागार्ण्णवस्य नवोर्म्मयः ॥२॥ उद्दण्डैः पुण्डरीकै रूपचित
कटक क्षोणि रक्षीण खड्गः प्रागल्भी ल -

4. ब्धकीर्ति र्नृप इव तिलकोत्तुङ्गः श्रृङ्गारसद्मा । अत्रख्यातोस्ति
शैलोर्ब्बुद इति जगति ध्वान्तलुण्टाक कान्ति :ज्ञः प्रागल्भा-
र्य्यस्य मौलौ द्युमणि रपि मिलन्नत्नमूर्त्ति वि(वि) -

5. भर्त्ति ॥३॥ आश्चर्य्य साहचार्य्य दिनकर किरण ध्वान्तयोः पद्मराग
द्यो (ज्यो)ति व्यामिश्र नीलन्मणि निवहमहश्चद्याना
य स्तनोति । यच्चित्रं चन्द्र मूर्द्धा रजनि मनु जनै र्दृश्यमानो
प्यनु -

6. ग्रः स्थाने स्थाने मुनीना मुदयदुपनिषत्सम्विदामाश्रमेषु ॥४॥

तत्र कीर्त्तिमिव स्फूर्त्ति रम्या माश्रम वासिनः । तपांसि तप्यमानस्य
वसिष्ठस्य महामुनेः ॥६॥ कौ-
7. मुदी मिव पूर्ण्णेन्दोः कामदेति हविर्गावीम् । जहार जलदस्पर्द्धी — *ज्ञ
कदचिद्राधिनन्दनः ॥६॥ गाधेरगाध हृदय (क्रुध) मात्मजं (सु)-
निर्ण्णीय दुर्न्नय विशेष वशंवसिष्ठः । खिन्नो य याज्ञिक मनोरथ
लब्धपूर्त्ति स्फू-
8. र्त्यै हविर्भुजि हविर्न्निवहं जुहाव ॥७॥ वीरस्तस्मादकस्या त्कर कलित
धनुर्द्दण्ड चण्ड प्रभावः कोपि प्रीतात्कृशानो र्ग्घनघटित यशो
मौत्तिकाभीष्ट वृष्टिः । प्रास्कन्दन्निन्दुवंश्या नपिसवितृ –
9. भुवो प्यक्रमेण प्रकारा (त्क्षात्रे) णक्षत्रियाणां त्रजगद भयद प्रौढि
राविर्ब्बभूव ॥८॥ प्रख्यतिः परमार इत्यभिधया तस्याभवन्नन्दिनी
मान (ट्) घपदर्ध(?) मर्च्चितते तस्मै वसिष्ठो मुनिः
10. प्रादादुद्धत गधिनन्दन जिते निःशेष विश्वम्भरा साम्राज्याशिष माशिषो
हि यदहो सत्यरिषिणामिमाः ॥९॥ इह हुतवहवंशे कीर्ति कर्ण्णा –
वतंसे प्रभावति भुविराजा वैरिसिं
11. हो बंभूव कुसुम स्वग्वृष्टयो दृष्टपूर्व्वा : ॥१०॥ सूर्य्याचन्द्रमसौ प्रताप
यशसो र्य्यस्योपमान पुनर्य्यस्यौपम्यपद समुद्र मदनौ
12. गाम्भीर्य्य सौन्दर्य्ययोः । औदार्य्यस्य महोदयस्य च मनोधैर्य्यस्य
शौर्य्यस्य च प्रायोधापि समान मन्य दुचितस्पर्द्ध यदीयस्य न ॥११॥
प्रत्यशं यत्प्रताप ज्वलेनं धनशिखा मण्डलप्लुष्ट
13. दु(दृ)ष्टक्षोणीपाल प्रवीर प्रवर सहचरी बाष्यवारि प्रवाहाः ।
आक्रान्तानेकतु(च्छ) क्षितिभृदुरूकर व्राजविभ्रजितोघाद्धास्व
त्सन्ताप (स –) प्रशम मशमपी (–) राज्येपिचक्रुः ॥१२॥
चन्द्रः समुद्रादिव च –
14. ण्डभानुः प्राचीमहाद्रेरिव जन्मलेभे । श्रीहर्ष इत्यभ्युदथी च
त्समाद्यास्माज्जयश्री र्व्ववृधे मुधेषु ॥१३॥ यत्सैन्येदैन्य
दानोत्सुक महसि महा हंकृतीनां रणोर्व्वी (माक्रा)-
15. मत्यक्रमेणोद्धर तुरग खुरोड्डीन रेणुच्छलेन । शत्रूणां
भूतधात्री शरणमिव गत प्रत्यवायं स्वकान्त त्रणायान्वेष्टुकामा
दिशि विदिशि महा सम्भ्रमा द्भ्राम्यति स्म ॥१४॥
16. नीवी कर्षणतः पटाञ्चल परिक्षेपैः क्षपासूतसुकाः कुर्व्वत्योमणिदीप
दीप्ति शमन श्रद्धानु वर्द्धम्मुधा । क्रीडाधाम्नि यदर्थिना
मभिनव व्रीडा विलासस्पृशः कामम्मुग्ध मृगीदृशः

17. स्मरसमुध्वासायहासाय च ॥२५॥ समस्तसामन्त शिखण्ड-
मण्डन स्फुरन्मणि स्फार महस्तरंगितौ । विरेजतुर्य्यच्चरणौ
निरन्तर प्रियाङ्गसङ्गदिव कुङ्कु. माङ्कितौ ॥२६॥ तस्मादभू दन-
18. नुभूत पराभवोरिभुपालतः कविकुलार्ण्णवपूर्ण्णचन्द्रः श्रीमुञ्ज
राज इति यस्य रहस्य मासी द्वशा (द्वास) मुखाम्बुरूहि वागधि
देवतायाः ॥२७॥ द्वारि द्वारि द्विपेन्दः कति न सुमनसा यत्प्रसादा
त्प्रमादाद(प्यु)
19. त्कर्ष न्नलेभे रिपु सुभटचमू र्य्यत्र चुक्रोध याजि । उद्गीयन्ते यदीयाः
कुच पुलकभर प्रस्फुटत्कञ्चुकाभिः स्वर्ल्लोक प्रेयसीभिः शुचितर रूचयो
द्यापि कीर्ति प्रतानाः ॥२८॥ अनु च तदनुजोभुदुल्लस-
20. द्दान पाथ स्तरलित करपद्मः सद्य साम्राज्य लक्ष्मयाः (अ) रितरु
परिपाटी पाटन प्रक्रियायां द्विरद इव समर्थः पार्थिवः सिन्धुराजः ॥२९॥
यत्प्रस्थान धनार्थियोग निनदद्वैरी भरत्रासित
21. क्रूरक्षत्रिय पक्ष पक्ष्मल दृश म्बाष्पोद बिन्दूत्करैः । शैलोत्तुङ्ग कुचान्त -
राल तरलै र्म्मेने मनोहरिभिः कामम्भूरपि भूरि मौक्तिक मणि
श्रेणी सुभिक्षोत्सवम ॥३०॥ यस्मिन्नूर्ज्जित चा-
22. पतर्ज्जित रिपु श्रेणीभुजि क्षमाभर बिभ्राणे भुजविक्रमेण विजय
श्रीकेलि कारौजसा क्रीडन्तिस्म दिशा गजाः फणि पतिः श्रीकान्त
पर्यङ्कतां चक्रे मुक्ततरग्रयोपि कमठश्चिक्रीड पायो -
23. निधौ ॥३१॥ सिन्धुराजा दभूत्कल्प शाखीव त्यागिशेखरः । ततः
प्रौढ प्रतापौर्व्व वह्ने र्भोज महीपतिः ॥३२॥ यत्सेनाधीश्वराणा
मनणु रणजय श्रान्तिज स्वेद विन्दुव्रज च्छेदाय राज प्रण-
24. ति घटनया प्युन्न तप्रौढि भाजा स्वीचक्रु स्ताल वृन्त श्रिय मधिक-
तरान्दोलिता व्विप्रवाहाः कावेरीतीर वीरूत्कुसुम
समुदया मोदिनो गन्धवाहाः ॥३३॥ यस्य प्रत्याश मभ्रंलिह -
लहरि समाक्षिप्त - स -
25. प्ताम्बुराशी नुर्व्वी भर्त्तु स्तडागान्परिकलित महाभूमिभागा
न्विलोक्य अन्य श्रीपाञ्चजन्यामरकरि शशभृत्कौस्तुभादान हेतो
रूत्साहं नाकिनोन्तः पुनरपि समुदश्चक्रिरे चक्रिमुख्याः ॥३४॥ य
26. त्सेनापति पुञ्जकुञ्जर घटासंघट्टघंटारव त्रास त्याजित गर्ब्भगूर्जर
वधू दत्ताभिशापोक्तिभिः । वर्द्धन्तेस्म सहैव वाडव शिखिज्वाला
सहा द्वयापिनः प्रत्यायोधन भीममालव भट प्रौढ प्र-

27. तापाग्नयः ॥२५॥ पार्थस्येव कृतार्थतां कृतमते र्य्यस्याहवे धन्विन
स्तन्वन्तिस्म गुणोज्झितापि गुण प्राग्भार साराः शराः । रामस्येव च
धाम यस्य भुवनानन्दाय सन्तः सदा गायान्तिस्म सवि–
28. स्मयं बहुमुख प्रत्यर्थि सार्थच्छिदे ॥२६॥ भूयोभि स्त्रिदिवं किमेति
पथिभि र्भागीरथी भूधरः कैलासः किमुपैत्यनेक गुणतां कामारि
कारूण्यतः । यस्याभ्रंलिह विभ्रमा निह महाकालादि वैमानि–
29. क प्रसादा नवलोक्य विभ्रतिसुराः स्वान्तेषु शंकामिति ॥२७॥ तत्र –
स्वर्ग्ग विलोकनेत्सुकमतौ श्रीभोजदेवे भवत्तद्वंश्यः सुभटप्रधान
मुदयादित्याभिधानो नृपः । यस्यौद्यत्पुलकावलोक्य (कावलीषु)
30. निखिलक्ष्मामण्डलोन्त भन् (र्भवन्) प्रागल्भी पटुतां वराह वपुष
स्तुष्टावलोकत्रयी ॥२८॥ यद्वाहु राहव महीषु विशेषतोपि शेषः
समध्दृत धरावलयो बभूव । क्रूरप्रहार विषंनिर्म्मत दीर्घ नि–
31. द्रांश्चित्रं न्नय न्नभरता मपरान्नरेन्द्रान् ॥२९॥ परनर निरपेक्षः
सख्यसीमा स्वसंख्य प्रतिभट परिपाटी पाटने यः पटीयान् ।
अनु (समुच) (समद?) करीन्द्रच्छेद मेकोमृगेन्द्रः प्रतिगिरि यदपेक्षा ।
32. मीक्षते न्यस्य नैव ॥३०॥ जाता स्तस्य च सूनवः कति च वा
सख्याण्र्णवोल्लंघन प्रारम्भ प्रवग प्रवीर पदवी संक्रान्त विक्रान्तयः ।
श्लाध्य स्तेषु तदप्यभूत्परपुरी निच्छद्मदाहक्षम प्रेद्धूत प्र–
33. तिभावधिर्भुवि जगद्देवो हनूमानिव ॥३१॥ बाल्येपि शिक्षित
मशिक्षित संख्य केलि भङ्गेन येन तपनीय परंपरायाः । भेगश्च दानमपि
दिव्य यशे निदान मादान मेव रिपु भूपति
34. संपदां च ॥३२॥ जेतुं य त्पूितरि त्रिविष्टपभटव्रातं प्रवीरव्रत व्यापारेण
पुराणपूरूष समाख्यातौ प्रयाते दिवम् । भीमस्याम कृतार्थ मर्ज्जुन
यशः क्रान्तं चलुक्यावनी पूर्ण्णेन्दु र्य्यममंस्त
35. धर्म्मतनयं देवः समीपागतम् ॥३३॥ वैरी येन सदाक्षिणात्य नृपते
र्व्वल्लाल इत्याख्यया प्रख्यातः प्रधन स्थलीषु निधन याते स्वसेना
भटैः । आरूढेन गजं पदातिदलनात्प्रणावशेषः कृतः
36. किंस्तुप्यं जननीपरं न–हिसुतं सूते स्म ताट्टग्विधम् ॥३४॥ जेतुं शत्रु
परंपराः परिभवं नेतु विपत्तीः सता मानेतु प्रभविष्णु विक्रमनिधौ
दोष्णिप्रवीर श्रियम् । उत्पन्नः प्र–
37. तिपन्नकर्ण्ण इति यः कर्ण्णानतंसो वनीकामिन्याः कृतधीः श्रियः
सुकृतभूर्भोतुंच दातुंचताः ॥३५॥ संग्रामलोलुपेनापि ग्राम
परंपरा । प्रकारि दानवीरेण द्विजसा दुःसहौजसा ॥३६॥ वि–

38. मुखत्व परस्त्रीषु कुर्व्वतापि कुतूहलम् । आकृष्य येन केशेषु
विभुक्तः शत्रु भूतयः ॥३७॥ दृष्टे दिग्भयनीरन्ध्रे यस्मिन्नन्ध्र
पुरन्ध्रयः । शत्रुत्वमपि मित्रत्व कान्तेष्वात्मनि मन्वते ॥३८॥ दत्वापि

39. विस्मरति लक्ष मलक्षितोपि विज्ञायते बहुषु विग्रहकामदेवः यश्चित्र
मत्रि (नयनोद्भव) कान्तिकान्त कीर्त्तिः करोति मुदमम्बुजलोचनानाम् ॥
॥३९॥ शीतांशु श्रीसुधाभिः परिकरित सुप

40. र्व्वाण मुर्व्वीसुधाशुः प्रसाद दुग्धीसिस्नधु प्रतिम मरचय
त्सोग्रणी र्द्धर्म्मिकाणाम् । अन्त र्ज्जागर्ति यस्यत्रिभुवन सुकृतो -
द्भूतये कैटभारि र्य्यश्चित्र संविधत्ते कल [शभ] व महः प्रौढिभिः
प्रौढिमानम् ॥४०॥ ॥ ळ

41. ळ ॥ स्वस्तिसमस्तभुवनाश्रय श्रीपृथ्वीवल्लभ महाराजाधिराज परमेश्वर-
परमभट्टारक सत्याश्रयकुलतिलक चालुक्याभरण श्रीमत्त्रिभुवन
मल्लवल्लभे-

42. न्द्रे कल्यग्णोणपुर निवेशित निज विजय स्कन्धावारे साम्राज्यसुखमनूभवति
तदतुज्ञया तत्पादद्धोपजीवी समस्त प्रशस्तोपेत समधिग-

43. तपंचमहाशब्दालंकारालकृत कुमार महा मण्डलेश्वर श्रीजगद्देवः
स्वनिर्म्मापित श्रीजगद्देवनारायणदेवाय अगरगभोगार्थ (--) खण्डस्फु-

44. टित नवसुधाकर्म्मनिर्म्माणर्थं मुनिजनस्वाध्यायान्नदानार्थं श्रीम-
च्चालुक्यविक्रमवर्षे एकोनत्रिंशत्तमे ताराणाख्ये चैत्रपूर्णिमाया
मादिवारे सो-

45. मग्रहणे तुङ्गभद्रातटे कोल्लिपाकदेशे पत्तनप्रतिवद्ध द्वादशामध्ये
पद्यद्दपे(ब) रू नामग्राम प्रागप्पेश्वरदेवीय गृहाद्दम्म
विंशति भक्तभाग मध्ये

46. राजकीय त्रिभाग मध्यन्तरीकृत्य तद्गुरु तथा देवभाण्डागार स्वर्ण्णेन
रामलचेरूवु ग्रामे (बद्ध) जगद्देव महोदधितडागपृष्ठे दशनि-

47. वर्तन शालि क्षेत्रं तथा निड्डुङ्गलूरग्रामे ऊपरकुल्या नदी मध्ये
पुष्पफलावल्यर्थं वाट्रिकां तथा-प्रतिग्रम मुत्तम मध्यमाधम क्रमेण
पंच चत्वारि

48. त्रीणि स्वर्ण्णरूपकाणि तथा पत्तने गाणवाविलिहट्टे देवमान (चकुदु)
प्रतिगृहं मालाकारेषु पुष्पसूत्रत्रय तथा [च] व्वि देशे पुल्लुनूर-

49. सप्ततिमध्ये मद्दिगट्लु ग्रामं च सर्व्व नमस्यं कृत्वा दत्तवान् [।]

No. 26

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On another stone pillar unearthed

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalladēva

C. V. [31]; Vyaya, Vaiśākha śu. 3, Aksha–tṛitīya [**A. D. 1106,** April 6]

The record introduces the prince Jagaddēva who is said to have been the son of Udayāditya and grandson of Goṇḍala of the Pāramāra line in which great kings like Śrī Harsha, Muṅja, Sindala, Bhōjadēva and others were born. Then it refers to the Chāḷukya king Tribhuvanamalla *alias* Chāḷukya Rāma and Vikrānta-chakrēśvara, who, out of affection brought Jagaddēva the prince of Dhāra and treating him like his son bestowed on him part of the Kuntala country. Jagaddēva is stated to have conquered the kings of Vēgi, Draviḷa, Chakrakūṭa, Mahira and Ballāla, of which the conquest of the last king is described in a separate verse.

Such Jaggaddēva residing in his own capital Koḷḷipāka, it states, granted the village Goshṭipaḷu in Ālēṭi-Kampaṇa with all immunities as Dēvabhōga to the god Sōmēśvara and the attached *maṭha* built by Bammadēva-nāyaka son of Dhakkaṇanāyaka, at the king's fort Bhuvanagiri on the occasion of Akshaya-tṛitīya. The gift was intended for the *aṁga-raṁga-bhōgas* of the god Sōmēśvara and for feeding (the ascetics and students) in the *maṭha*. Some other monetary gifts are also recorded.

Text

First Side

1. లక్ష్మీశ్వరస్య జగదుద్భవహేతు -
2. భూత నాభిప్రభూత కమల ప్ర-
3. భవస్య హేతుః । పాయాదహేతు ర-
4. విచింత్య మహాప్రభావో మాహే -
5. శ్వరా నచలాధిపతిమ్మర్హేశః ॥ అ-
6. స్తి ప్రశస్త నరపాల మణిప్రసూ-
7. తిః సంరక్ష్యమాణ శరణార్థి ధ-
8. రాధరేంద్రః । రాజ్ఞాంనిజాభ్యుదిత
9. రాజసమృద్ధ లక్ష్మ్యా లోకేసుధా
10. ణ్ణర్ణవ సమః పరమార వంశః ॥ శ్రీ
11. హర్ష ముంజనృప సింధల భోజదేవము-
12. క్ష్మేమ రాజ్య కమలా మను భూత వత్సు

13. తద్వంశ జేషు బహుషు క్షితి పాలకేషు
14. జాతస్తతస్తదను గొందలభూమి పాలః ।
15. ఉదేత్య తస్మాద్భూచంద్రా దుదయా-
16. ద్రీంద్ర సంనిభా ద్రాజ్యంచ కార ధారాయా -
17. ముదయాదిత్య భూపతిః । చిత్రమౌ
18. వ్యార్ణః పవిద్ధార్ణవశ్శీ శత్రుదుర్గత్రయ
19. క్షయే ఏకోప్యభూ త్ప్రతాపాగ్ని రుద -
20. యాదిత్య సంభవః । తేజశ్శీ
21. సమూర్త్తిరివ విరాజమానస్త స్యాత్మ -
22. జాతః ప్రతిపంనః కర్ణ్ణః । అమానదానా-
23. దిగుణప్రవృద్ధో రాజా జగద్దేవ ఇతి ప్ర-

SECOND SIDE

24. సిద్ధః । దానాంబు శో[భితకరో-]
25. ధృతభద్రచిహ్నః క్షో[ణీభరో-]
26. ద్వహనకేలి సమర్త్థః [మూర్త్తిః]
27. ప్రఖ్యాత వంశ విభవో [విభు-]
28. ధాభి వృద్ధి హేతుః సురద్వి [ప]
29. ఇవ ప్రతి పంన కర్ణ్ణః [। కల్యా]
30. ణ [మూర్త్తి రవనీధర -] ముఖ్య భూతః [పా]
31. దాశ్రి తాఖిల [ధరోవిబు]
32. [ధాధివాసః - - -] అ-
33. త్యంనతః స్థిరతర స్థితిహేతు
34. రుర్వ్యా హేమాచలేశ ఇవ కుం -
35. తలధారిణీశః । హేలో
36. త్థాత నిశాత ఖడ్గ దళితాన్
37. కృత్వా జగత్కంటకాన్ ధృత్వా

38. వక్షసి నిశ్చలం ప్రియత

39. మాం సామ్రాజ్య రాజ్య శ్రియం

40. భీతా యాత వినీత భూత-

41. ల పతీన్ దత్వా భయం పాల -

42. యన్దేవశ్రీ కుంతలవల్లభో

43. విజయతే విక్రాంత చక్రే -

44. శ్వరః ॥ సశ్రీచాలుక్య -

45. రామః సకలనృపశిరో -

46. మండనాభ్యర్చితాం-

47. ఘ్రిః స్నేహేనానీయ

48. ధారాపురి విభు విభవం నిర్వి -

49. శ్రాంతం వసంతం దత్వార్ధం కుం-

50. తలోర్వ్యాః పితృజనచ -

51. రితైః పుత్రవన్మానయం -

THIRD SIDE

52. [---] శ్రయశ్రీ పృథ్వీ వల్ల [---]

53. [---] రాజపరమేశ్వర పర [--]

54. సత్యాశ్రయ కులతిలక చా [--]

55. [-] శ్రీమత్త్రిభువన మల్లవల్లభ [--]

56. కల్యాణపుర నివేశిత నిజవిజయ స్కంధా

57. వారే సుఖేన రాజ్యమను భవ -

58. తి ॥ వేగీశం ద్రవిలాధీశం చక్రకూటే -

59. శ మాహిరం బల్లాళం స జగద్దేవో జితవా-

60. న్ దిగ్జయోద్యతః ॥ సైన్యే కర్నా-

61. టకానాం దిశిదిశి నిఖిలే కాందిశీ-

62. కే స్వకీయే ప్యేకోబాహుబలేన ప్రబల

63. మరిబలం షట్సహస్రం నిహత్య బల్లా-

64. ళస్యాజిరంగే జయమపహృతవాన్

65. లీల యా[భీ]శముచ్చై రారూఢః కా-

66. ళ మేఘం నిజవిజయ గజం శ్రీ జగ-

67. ద్దేవభూపతిః తతో నిజరాజధాన్యాం కో-

68. ల్లిపాకాయాం సుఖసం కథా వినోదే-

69. న స్థిత్వా రాజ్య లక్ష్మీమనుభవన్ వల్లభ-

70. స్య దుర్గ్గ స్థానే భువనగిరౌదివ్యతీర్త్థస్య

71. సోమేశ్వర స్యోత్తరతీరే దక్షిణే నాయక-

72. స్వపుత్రేణ నిజాన్వయ పవిత్రేణ బ్రమ్మ

73. దేవనాయకేన నిర్మ్మాపి తస్య త్రైపూరు-

74. ష దేవాలయస్య సోమేశ్వరమఠాపా-

FOURTH SIDE

75. [--- ష్టి] త దేవమతే

76. [---] స్య బ్రహ్మేశ్వర

77. [---] సుధా కర్మ్మ నిర్మ్మా -

78. [---] వాంగభోగ రంగభోగ -

79. [---] నిజన స్వాధ్యాయాన్న

80. [---] ర్త్థం శ్రీముచ్చాలు -

81. [-- వి] విక్రమవర్ష ఏక-

82. [-] శత్తమే వ్యయ సంవత్సరే

83. [-] శాఖ శుద్ధ అక్షయ తృతీ-

84. యాయా మాదిత్య వారే అ-

85. క్షయ తృతీయా నిమిత్తం ఆ-

86. లేటి కంపణక మధ్యే గోష్ఠి-

87. పాలునామ గ్రామ మనంగులి

88. ప్రేక్షణీయం పరిహృతసర్వ్వ

89. కరబాధం దేవభోగీకృత్య

90. ధారాపూర్వ్వకం జగద్దేవ

91. మహామణ్డలేశ్వరో దత్త-

92. వాన్ । ధర్మ్మో యం

93. స్వధర్మ్మనిర్వ్విశేష [మ] శేషైర్న్నర-

94. పతిభి ర్ద్దేశాధికారి భిశ్చ పరి-

95. పాలనీయః । బహుభి ర్వ్వ -

96. సుధాదత్తా రాజభిః సగరాది -

97. భిః। యస్య యస్య యదాభూ-

98. మి స్తస్య తస్య తదా ఫలం । స్వద-

99. త్తాం పరదత్తాం వాయో హరే-

100. త వసుంధరాం షష్టిర్వ్వర్ష

101. సహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే -

102. క్రిమిః । సామాన్యోయం ధ -

103. ర్మ్మసేతు ర్న్నృపాణాం కాలేకా -

104. లే పాలనీయో భవద్భి స్స -

105. ర్వ్వానేతాన్భావినః పార్త్థి

106. వేంద్రాన్భూయో భూయో

107. యాచతే రామచంద్రః ।

No. 27

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a broken stone pillar lying in the *Mukhamandapa* of Somesvara temple

Western Chālukya

Tribhuvanamalla

C. V. 32; Sarvajit, Āshāḍha Pūrṇima Ādityavāra [A. D. 1107, July, 7]

It is mentioned in the record that Sūryagrahaṇa (solar eclipse) was the occasion of the gift. But the tithi being *Pūrṇima* and that a lunar eclipse occurred on that day, the mention of solar eclipse seems to be an oversight by the composer or scribe.

The record is partly damaged. It seems to record that Kumāra Sōmēśvara made some gift to the Pārśvanātha Jinālaya in the village of Chappaliya, Timtriṇī-gachchha, Krāṇūrgaṇa and Padmanandi Siddhāntadēva are mentioned.

TEXT

FIRST SIDE

1. జయత్యు ద్యత్కాంతి స్ఫ్రుర మహో
2. హృత్కృ ---------
3. ------
4. పూర్ణైః శుభగుణైః ।
5. ----
6. ------
7. ప్రకరణ ------
8. శరణాగత భూమి భృత్పక్షరక్ష -
9. కదక్షః పరహిత ధృతనానా
10. [వ] స్తు విస్తారకీర్తిః అవి హ -
11. త నిజసీమావార్ధిః వర్తీకృతో
12. వ్వీః వ్వీఃదిత సకల లక్ష్మీ [ర] స్తి చా-
13. ళుక్య వంశః। జితేషు రాజ్యే -

Stone Broken

SECOND SIDE

1. స్కంధావారే సుఖేన రా
2. జ్య సుఖ మను భవ -
3. తి । పుత్రకః క్షత
4. పవిత్ర భూషణః
5. --- ప్రతాపా
6. ----
7. -- కలంభ్రా
8. తోగ్ర కంఠీరవః చా-

9. ళుక్యా న్వయ వార్ద్ధి వ-
10. ర్ద్ధన విధుః। శ్రీమత్కు-
11. మారోత్తముః సోమే-
12. శ్వోయం విరాజతే శ్రీ-
13. భువన ప్రస్తుత్య కీర్త్తి
14. ప్రియః। సమస్త నృ
15. ప జనస్తుత్య సత్య వా -
16. క్య కొంగులివర్మ్మ ధ
17. ర్మ్మ మహారాజాధి
18. రాజ పరమేశ్వర కొ[ళా]
19. – – రవరేశ్వరః –

Stone Broken

THIRD SIDE

1. – మారసోమేశ్వ –
2. రః – – – నిజరాజ
3. ధాన్యాం – – ల్లి పాకా
4. యాం శ్రీమచ్చాళుక్య
5. విక్రమ వర్షే ద్వాత్రిం
6. శత్తమే సర్వ్వజిత్సంవ
7. త్సరే ఆషాఢ పూ –
8. ర్ణ్ణి మాయామాదిత్య
9. వారే సూర్య్య గ్ర-
10. హణ నిమిత్తం కొడ
11. [వ] ద్వాదశగ్రామము
12. ద్యే [చపలి]యనామ గ్రా –
13. మ [పూర్వ్వత – – –] శ్రీ
14. మత్పార్శ్వనాథ జినా
15. లయస్య నవసు
16. ధా కర్మ్మ నిర్మ్మాణార్త్థం

17. [గేహాంగణ ॥ - -] రంగ
18. భోగార్థకం మునిజన స్వా
19. ధ్యాయాన్నదానార్థకం శ్రీ-
20. మత్కాణూర్గణ
21. మునిముఖ్య తింత్రి
22. ణీగచ్ఛ పద్మనంది సి-
23. ద్ధా[ంతదేవ శిష్య శ్రీ]

Stone Broken

FOURTH SIDE

Illegible

Seems to contain imprecatory verses

No. 28

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

In the Somesvara temple

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C.V.33; Sarvadhāri, Āshāḍha śu.1, Thursday, solar eclipse [A.D. 1108, June 11]

The inscription refers itself to the prosperous reign of the Chāḷukya king Tribhuvanamalla ruling from Kalyāṇa and introduces his minister and Bānasaverggeḍe Daṇḍanāyaka Anantapāla. His officer *Kirvvaṭṭeya-Voḍḍarāvuḷa-ḍabbu pannāya* named Gōpatiyayya is stated to have made the gift of one *nandādiviga* (perpetual lamp) to the god Sōmēśvara of Koḷḷipāka included in his area. The merchant guild of the place had made the gift of some levy on the *aṁgaḍis* or shops.

TEXT

FIRST SIDE

1. ౯ [స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ -
2. పృథ్వీ వల్లభ మహారాజాధి రా
3. జ పరమేశ్వర పరమభట్టారకం
4. సత్యాశ్రయకుళతిళకం చా-

5. ళుక్యాభరణం శ్రీమత్ప్ర భు -
6. వ న మల్లదేవ ర్క్కల్యాణ పుర -
7. ద నెలెవీడినోళ్సుఖ సంకథా వి -
8. నోదదిం రాజ్యం గెయ్యుత్తమి రె
9. తత్పాద పద్మోపజీవి సమధి గ-
10. త పంచమహాశబ్ద మహా సామ[ం]
11. తాధిపతి మహాప్రచండ దండనా -
12. యకం విబుధ వరదాయకం [సుజ]
13. నప్రసంనం నుడిదు మత్తెంనం గోంత్ర
14. పవిత్రం పరాంగనాపుత్రం తుర
15. గరేవంతం వైరికృతాంతం సాహ
16. సోత్తుంగ నయ్యన సింగ నామాది స-
17. మస్త ప్రశస్తి సహితం శ్రీమన్మ -
18. హా ప్రధానం బాణసవెర్గ్గడె దం -
19. డనాయక ననన్తపాళయ్యన పె-
20. ర్గ్గడె కిర్వ్వట్టెయ వడ్డరావుళ డ-
21. బ్బ పంనాయ దధికారి సమస్త రా-
22. జ్య భర నిరూపిత మహామా-
23. త్యపదవీ విరాజమాన మానోం-
24. నత ప్రభు మంత్రోత్సాహ శక్తి త్ర-
25. య సంపనం గోపతి యయ్యంతం నా-
26. ళ్ద ను బెసదిం శ్రీమత్కొళ్పాకె య-
27. శ్రీస్వయంభు సోమేశ్వర దేవ ర్గ్గ [శ్వర -]
28. ర్గ్గశె పారిఖాయిమం శ్రీమచ్చాళు-
29. క్య విక్రమ వర్షద 33 నెయ సర్వ్వ
30. ధారి సంవత్సర దాషాఢ శుద్ధ పాడి [-]
31. వముం బృహస్పతి వారదన్దు సూ
32. ర్య్యగ్రహణ నిమిత్తది దేవర్గ్గ నం - .

SECOND SIDE

33. దా - - - దం నడె -
34. యిసువన్తాగి కొట్టర్
35. శ్రీమత్కొల్లిపాకె య
36. సెట్టిగరు సమస్త న -
37. గర [- మడి] సూర్య్యో
38. గ్రహణ నిమితదిందేవ-
39. ర నివేద్యక్కం దివిగెగ-
40. మంగడియలు [తి రాగి]
41. [గె నాడొల్చళ రియుమ
42. రమాన వొణ్న [యి మ]
43. కొట్ట రీధమ్మో మెప్రతిపా -
44. లిసువరదక్కు న్యాయము -
45. చింతిసిదవ [ప్పొడెగ -]
46. యలుం బాణరాశి య -

47. లు కురుక్షేత్ర దలు సా-

48. సిర్వ్వ బ్రాహ్మణ రు [ముం]

49. సాసిర కవిలె [- - -]

50. కొన్దు పాపం ॥ సామాన్యో

51. యంధర్మ్మ సేతుర్నృ పాణాం

52. కాలే కాలే పాలనీయో

53. భవద్భిః సర్వ్వానేతాన్భావి

54. నః పార్త్థివేంద్రాన్భూయో

55. భూయో యాచతే రామ

56. చంద్రః ॥ బహుభిర్వ్వసు

57. ధా దత్తా రాజభిః సగరా

58. దిభిః యస్యయస్య య -

59. దాభూమిస్తస్య తస్యత -

60. దాఫలం ॥ స్వదత్తాద్ద్విగుణం

61. - - - -

62. ర దత్తా పహారేణ స్వద-

63. త్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

No. 29

KOLANUPAKA

On a foundation stone of the temple

Fragmentary

Western Chaḷukya

Tribhuvanamalla

[C.V.34; Virōdhi, Akshaya Tṛitiya] [**A.D. 1109**]

This record seems to have been set up by Kumāra Sōmēśvara, on the said date, probably during his first stay at Koḷḷipāka, replacing Jagaddēva of the Pāramāra family. His *antaḥpuraverggeḍe* is stated to have made some gift. The prince Gangapermāḍi (Kumāra Sōmēśvara) is attributed with the conquest of the countries of Chōḷa, Paṁchāḷa, Māḷava, Chēra, Gūrjara and Siṁhaḷa.

TEXT

FIRST SIDE

– – – –

1. – – య్యార – –
2. త్రయోళభిరం – – –
3. – – కులార్ణ్ణవ బాడవానళం ॥ – – –
4. – క్యవంశ దొళనేక రానత పీరో – –
5. – – శకరంబు నిధి వృతధరెయ నత – –
6. – – నవద్య నృప శరాళ్దరల్లిం బళియ – . –
7. – – ద్వంశజం తైలభూపనాతన పరాక్రమ –
8. మెన్తెనె ॥ వృ ॥ ధరెయం పబ్బి రె మెబ్బు త – –
9. మిరమం బె కొండు మార్త్తాండ సుబ్బా క్ర – –
10. యం రాజీపతేజదిం బెళప వాల్పెం కొ–

SECOND SIDE

– – – –

– – – –

1. – – త్తరాభివృద్ధి – – –
2. – – తారం సలుత్త మిర – – – –
3. – –వీడినాళ్ సుఖ సుఖ సంకథా వి –
4. – – జ్యంగెయుత్తిరె తదాత్మజం తత్పా–
5. – – ప జీవి ॥ ధురదొళ్మాళాం ష .
6. – – బీసుదెఆగవాడా చోళ పాంచాళ
7. మాళవ్య రంచేరదిందం బెదకి బిది –
8. – – నె ధంగదావానళం గూర్జ్జర శౌర్య్య ధ్వం–

9. సకం సింహళ బళ విళయం గంగపెమ్మాడి

10. సాముం పాఅగాగి కొట్ట రు

THIRD SIDE

----

1. - విక్రమవర్ష ద [3---]

2. ---- రోధి సంవత్సర దక్షయ --

3. - - - యా మహాపుణ్య తిథిని --

4. దింగుడపర్వత శక్కరాపర్వ---

5. వణపర్వత గోసహస్రా ది మ [--

6. దానంగళం మాడుత్తి అ దాన కాలా-

7. ళంతః పర వెగ్గడె మహాప్రధానం క

8. న డ సన్ధి విగ్రహి దణ్ణనాయకం కా-

9. న[ం] డావి అష్టభోగతేజ

FOURTH SIDE

- - - -

- - - -

1. - - జాః పరమహీ ప - - -

2. - - సో భువి భావి భూపా - - -

3. - - ధర్మ మిమం సమస్తం తేభ్యో - -

4. - - రేషమూర్ద్ని ॥ ఆలోకాక్కశి - -

5. - - వుదక్కి ధర్మ మీ ధర్మమం పాలి -

6. - - లవొళ్వ నాళ్గె మళెగ ళ్బె ళ్వం నెగం కొళ్గె -

7. - - జలం గళ్తొరె గువ్వె కొబ్బె బెళె గెందుం తిక్కి -

8. దండాగి పం శ్రీలోలం మెఱె గూర్జ్జితా-

9. భ్యుదయ మెం భద్రం శుభమంగళం

10. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

॥ అప్పేశ్వర దేవరె పూర్వ్వర్ దలు

No. 30

KOLANUPAKA

Provenance not noted (Museum?)

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C.V.34; Virōdhi, Vishu Saṁkrānti [**A.D. 1109–10**]

The inscription refers itself to the prosperous reign of the Chāḷukya king Tribhuvanamalla ruling from Mānyakeṟiya–nelavīḍu and his son Mahāmaṇḍaleśvara Kumāra Sōmēśvara ruling over Koḷḷipāka-nāḍu and other regions. The latter's Saṅdhivigrahi and Mahāpradhāna Daṇḍanayaka Kāḷimayya's younger brother Tikkapayya, the Daṇḍanāyaka of Koḷḷipāka-7000 is stated to have requested the king and with his consent (the prince Sōmēśvara?) granted the third part of the king's share of the *Kolva* (produce of grain) due from the *dēva bhōga-talavṛitti* of Tāṁḍipāmula, the *prabhutva-agrahāra* of Sōmanātha bhaṭṭa, in Kalvacheḍla-40, baḷiya.

In the end there is a post script which records the gift of a perpetual lamp to the god Sōmanāthadēva of Koḷḷipāka by certain Mailiseṭṭi for which he gave 8 *gadyas*.

TEXT

FIRST SIDE

1. శ్రీ వసుధా వధు దంష్ట్రాగ్రావ స[ధం]
2. [ధా] ళిరె సమస్త భువనం గళు మ-
3. తివె పిళెద జరనిగె శుభావళి -
4. యం ధమ్మ్ర్ క్రతుర్ గా దివరాహం ॥
5. శ్రీ మచ్చళుక్య వంశలలామం క్రోడధ్వ
6. జాభిరామ నయోధ్యాధామం సత్యాశ్ర-
7. యనిజనామం సింహాసనాదిపతియె[నె] -
8. నెగటుం ॥ అంతెనెనెగటి నినిత్తలన[న్తి]
9. నృపంన్నెగళె నెగటు విక్రమధాత్రీ.-

10. కాంత సుతం నెటుం జయకాంతా
11. కున్తళ సుగన్ధ తైలం తైలం ॥ ఉదియిసి
12. తత్తైల బళాభ్యుదయదె నిజవంశదీ
13. ప కందశవమ్మర్గం విదితయగనాద
14. నాభూపదిళీపం గాదనాత్మజం జయసిం
15. హం ॥ చోళన నొడిసి దాజయశాళిగె జ-
16. యసింహ నృపతిగాత్మజనాదెం త్రైళో-
17. క్య మల్లన నమిత చోళో రస్తీక్ష్ణ సెల్లినా -
18. హవమల్లం ॥ ఆసకళ చక్రవ
19. ర్త్తిగె భాసుర కీర్త్తిగె ముకుందమూర్త్తి
20. గె కమళావాసం సుతనాదం సింహా
21. సనపతి విక్రమాంకనెసెయె నిజాంకం ॥
22. గౌడనగంటలం మురెవ బల్లర మాదళ -
23. కన్నర్గనళ్గరు ళ్వాడువ కాళరక్కసన [గు]
24. వ్విర్గసె చోళననెత్తరిందమొలా డువయాంతు
25. ధానవెనె బణ్ణిస దిప్పర్గవ రాచ్చర్గళుక్య పె-
26. మ్మార్గ డియ సింహ శాబ దొడనా
27. డియ శౌర్య్యర్గ దొళార రూఢియం ॥
28. వనజాక్ష సురధ కౌస్తుభ దను నా-
29. యక మధ్య నాయక స్థితియిం తజ్జన
30. పతి సుత మధ్య దొళెసెద నెయ్దు సో -
31. మేశ్వరం కుమారక రత్నం ॥ ద్రవిళాధీశ్వ -
32. ర కన్నిర్గ గూజ్జ.ర్గర రిపుక్ష్మాపాళ కరుళ్ళళిక్కి
33. వార్ధిర్గ వరగంగెదరం హిమాద్రివరమో -
34. [డుత్తిటు రెండందె దో ద్రర్గవి -]

SECOND SIDE

35. [ణో] త్తాళ కరాళ ఖడ్గ ఖ -
36. ర ధారా మార్గ ర్గ సంజాత కీ -

37. ర్త్తి వధూ టీ న[టి] గాన డిటి

38. దుదెరగం ధాత్రి సోమేశన ॥

39. స్వస్తి సమస్త భువనా

40. శ్రయ శ్రీ ప్రిథ్వీ వల్లభ మ -

41. హారాజాధిరాజ రాజ -

42. పరమేశ్వర పరమభట్టా

43. రకం సత్యాశ్రయకు

44. ళతిళకం చాళుక్యాభర-

45. ణం శ్రీ మత్త్రి భువనమల్ల

46. దేవర విజయరాజ్యము

47. త్తరోత్తరాభి వృద్ధి ప్రవ

48. ర్ధమాన మాచంద్రార్క్క తా-

49. రంబరం మాన్యకేతీయ

50. నెలెవీడి నోళ్ సుఖ సం -

51. కథా వినోదదిం రాజ్యం గె

52. య్యుత్తమిరె తత్సుతం

53. తత్పాదపద్మోపజీవి

54. సమస్త నృపజన [స్తు]త్య

55. సత్యవాక్య కొంగుళి

56. వర్మ్మ ధర్మ్మ మహారా-

57. జం రాజపరమేశ్వరం

58. కొళాళపురవరేశ్వరం

59. నన్దగిరినాథం రాజమాం

60. ధాతం మదగజేంద్ర లాం

61. ఛన మయూర పింఛ ధ్వ -

62. జ విరాజమాన పద్మా

63. వతీలబ్ధ వరప్రసాదం

64: మృగమదామోదం

65. జయదుత్తరంగ నం-
66. నియగంగం విబుధచి-
67. న్తామణి మణ్డళిక మ-
68. కుటచూడామణి దై -
69. య్యా మహావరాహం వీ -
70. ర లక్ష్మీ వివాహ గేహం
71. బప్పనగన్ధ వారణం

THIRD SIDE

72. రిపురాయమదనివారణం నామా
73. ది సమస్త ప్రశస్త సహితం శ్రీమన్మహా
74. మండళేశ్వరం చాళుక్య గంగపెమ్మానా
75. డి కుమారం సోమేశ్వర దేవరు కొళ్లి -
76. పాకెనాడాదియాగి పలవుం దేశం
77. గళనాళుత్తమిర్దు మహాప్రధా-
78. నాంతః పుర వెర్గ్గడె మనెవెర్గ్గ
79. డె కంనడసంధి విగ్రహి దండ నా-
80. యకం కాళిమయ్యన బింన పదిం
81. దాయయ్యన తమ్మం కొళ్లిపాకెయె.
82. చ్చాసిరద దండనాయకం తిక్క-
83. పయ్యన బింనప దొళ మవ
84. ధారిసి శ్రీమచ్చక్రవర్త్తి యాజ్ఞె-
85. యిం చాళుక్య విక్రమ వర్ష
86. ద ౩౪ నెయ విరోధి సంవత్సర
87. దవిషు సంక్రాంతి యలు శ్రీ స్వ-
88. యంభు సోమేశ్వర దేవర రంగ
89. భోగక్కం మంగభోగక్కం క-
90. ల్వచెడ్ల నాల్వత్త ఆబళియ సో-
91. మనాథ భట్టర ప్రభుత్వ దగ్గ

92. హారం తాండిపాములం కంబెనింబె -

93. బసదిగె మున్నె నడెవ దేవ భో -

94. గదతళ వ్రిత్తియల్లి నాడనాళ్వర -

95. సర కొళ్వ త్రిభాగ వొళగాగి స-

96. వ్వ౯బాధా పరిహార మాగెకొట్టర్ ॥

97. స్వదత్తాం పరదత్తాం వాయోహ -

98. రేత వసుంధరాం షష్టి వ్వ౯ష౯ స -

99. హస్రాణి విష్టా యాం జాయతే -

100. క్రిమిః ॥ బహుభి వ్వ౯సుధా

101. దత్తా రాజభిః సగరాది

102. భిః యస్య యస్య యదాభూ -

103. మిస్తస్య తస్యతదాఫలం ॥

FOURTH SIDE

104. సామాన్యోయం ధమ్మ౯సే -

105. తున్నృ౯పాణాం కాలేకాలే -

106. పాలనీయోభవద్భిః

107. సవ్వా౯నేతాన్భావినః పా-

108. త్థి౯వేంద్రాన్ భూయో

109. భూయో యాచతే రా-

110. మభద్రః ॥ మద్వంశ

111. జాఅ్పరమహీపతి

112. వంశ జావా పాపాదపే-

113. త మనసో భువిభా -

114. వి భూపాః । యేపాల

115. యన్తి మమధమ్మ౯ మి-

116. మం సమస్తం తేభ్యో

117. మయా విరచి తోం

118. జలిరేష మూర్ధ్ని౯ ॥

119. శత్రుణాపి కృతో ధ-

120. మ్మ[ణ]ః పాలనీయః ప్ర-

121. యత్నతః శత్రురే

122. వ హి శత్రుః స్యా

123. ద్ధమ్మణః శత్రున్నణక

124. స్యచిత్ ॥ ౧౨౧

Post Script ?

1. స్వస్తి కొల్లి పా -
2. క స్వయంభు సో
3. మనాథ దేవర
4. కు బల్లి సెట్టి మై -
5. లిసెట్టి మాయి -
6. కబ్బె గెధమ్మ ణ వా -
7. గి నన్దాది విగెయ
8. విలిసిద గద్యాణ (ర)?

No. 31
KOLANUPAKA

On another stone unearthed in the village

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalladēva

C.V.35; Vikṛiti Kārttīka śu.15, Ādivāra, lunar eclipse [**A.D. 1110,** Oct.29, Sunday]

The inscription refers itself to the prosperous reign of the king Chāḷukya Tribhuvanamalladēva, and introduces the prince Kumāra Sōmēśvara, who bears a string of titles and is stated to have made a gift of ten *mattars* of *nīru-nēla* (wet land) to the brāhmaṇa named Ādityabhaṭṭa Sōmayāji, on the occasion of the lunar eclipse. Another gift of 12 *mattars* in Goṁdūra of Koḷḷipāka-nāḍu and 12 *mattars* in Iṭṭakāyala village, included in Koḷḷipāka-1000 as *paramēśvaradatti. Mahāpradhāna, saṅdhi vigrahi, daṇḍanāyaka, Kāḷimarasar,* executed the order.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్త –
2. భువనాశ్ర–
3. యశ్రీ ప్రిథ్వీ వ-
4. ల్లభ మహా
5. రాజాధిరాజ ప–
6. రమేశ్వర పర–
7. మ భట్టార–
8. కం సత్యాశ్ర–
9. య కులతిళకం
10. చాళుక్యా భ–
11. రణం శ్రీమ–
12. త్రిభువన మ–
13. ల్ల దేవర విజ–
14. య రాజ్యము–
15. త్తరోత్తరాభి–

SECOND SIDE

16. వృద్ధి ప్రవర్ద్ధౝ మా-
17. న మాచంద్ర
18. తారం సలుత్త మి–
19. రె శ్రీమత్త్రిభు–
20. వన మల్లదేవర–
21. మగం సమస్త నృ–
22. పజన స్తుత్య స–
23. త్య వాక్యం కొంగు–
24. ణి ధమ్మౝ వమ్మౝ

25. మహారాజాధి రా-

26. జ. పరమేశ్వరంకొ-

27. ళాల పురవరేశ్వ-

28. రం నందగిరి నా-

29. థం శౌచమాన్థా-

30. తం మదగజేం

31. ద్ర లాంచ్ఛనం మ-

32. యూర పిచ్ఛ

33. ధ్వజ విరాజ మా-

34. నం పద్మావతీ ల-

35. బ్ధ వరప్రసాదం

36. మిగమదామో-

37. దం జయదుత్త రం-

38. గ నన్నియ గంగ

39. విబుధ చిం [తా] మ-

40. ణి మణ్డళి-

THIRD SIDE

41. క మకుట చూడా

42. మణి ధైర్య్యామ-

43. హావరాహం వీర-

44. శ్రీ కేళిగేహం రిపు-

45. రాయ మదనివా-

46. రణం బప్పనగంధవా-

47. రణం నామాది స-

48. మస్త ప్రశస్తి స-

49. హితం శ్రీమచ్చా-

50. ళుక్య గంగపెమ్మార్

51. డి శ్రీమన్మహా

52. మణ్డళేశ్వరం కు-
53. మారం సోమేశ్వ -
54. ర దేవరు శ్రీమ
55. చ్చాళుక్య విక్రమ
56. వర్ష ౩౫ నె విక్రితి
57. సంవత్సరద కార్తిక
58. ద పున్నమె ఆదివా
59. రదందు సోమగ్రహ-
60. ణ నిమిత్తదిం దేవ-
61. తార్చనానంతర
62. దలు మహాదాన-
63. ంగళం మాడు
64. త్త [- - -]

FOURTH SIDE

65. ఆదిత్యభట్ట
66. సోమయాజిగ
67. ళ్గె హంనిమత్తరు
68. నీరునేలనం ధా-
69. రాపూర్వ్వక
70. మాడి కొట్టు శ్రీ -
71. మన్మహా ప్రధా-
72. ని సంధి విగ్రహి
73. దణ్డ నాయకం
74. కాళిమరసగ్గె
75. సంముఖా దేశదిందె
76. కొళిపాకెనాడాళు
77. గొండూరలు [౧౨]
78. మ్మత్త రునీరునే -

79. లనకుడివెందు బె -

80. పసలుకొళ్లిపాకె [-ళ్]

81. సాసిరద బళియ

82. ఇట్టకాల ఊరియ

83. కాల్వయలు ౧౨ మ

84. ర్త్తరు నీర్నెలన ప-

85. రమేశ్వర దత్తి యా

86. గి కొట్ట శాసనం

No. 32

DEVARAKONDA

On a broken stone in the fort

Western Chāḷukya

[Tribhuvanamalla]

C.V.35; Vi [kṛi] ta, Paushya śu. 13, Ādivāra, uttarāyaṇa-saṁkrānti [**A.D. 1110**, Dec. 25, Sunday]

Fragmentary. It seems to record some gift to the gods and brāhmaṇas, of some land by Chākarāja, the sēnabōva of Kibbaṭṭi vaḍḍarāvuḷa - daṇḍanāyaka Bhīmanāyaka, son of Gōpatirāja. Other details missing.

Text

First Piece

\- - - - - -

1. శ్రీ మచ్చాళుక్య

2. - - మవర్షదం ౩౫ దె నెయవి -

3. [కృ] త సంవత్సరద పవుష్య

4. సుద్ధ త్రయోదసి ఆది-

5. వారదం దుత్తరాయణ స-

6. ంక్రాంతి నిమిత్తం తుంగభద్ర

7. యంక్రిష్ణ బెన్నెయ కూడు

8. అల్లి కివ్యట్టెయ వడ్డరా-
9. పుళ ద దండ నాయకం గో-
10. పతి రాజసముగం భీమనాయ-
11. కం తన్న సేనబోవం చాకరాజ
12. కె తెయ కెళగణ గద్దె యం

SECOND PIECE

- - - - -

1. - - పు - - - -
2. - కుళగోక - - -
3. - రవివేద్యక్కె మ - -
4. - ల్లియ మూళస్థాన-
5. - ళారియ నివేద్యక్కె
6. - త్తర్ ౧ గంగాధర భ -
7. రమత్తరు 3 బిడె భట్టరు
8. - - పెద్దన భట్టరిగె - -
9. - - రు దామర జంగ - -
10. - - గం మత్తరుళ్ల- -

No. 33
KOLANUPAKA

On another stone unearthed

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C.V.35; Khara, Pausha 11, Thursday [**A.D. 1111,** Dec. .12]

The inscription begins with the usual *prasasti* of the Chāḷukya king Tribhuvanamalla and introduces his son Kumāra Sōmēśvara with all his titles. His daṇḍanāyaka Kāḷimayya, requesting his master, is said to have granted three *mattars* of wet land near the Rāmal tank, to the west of Jagaddēva Nārāyaṇa-mānya, to the god Mallikārjuna, installed by his brother Tikkapayya, who was also a daṇḍanāyaka at Koḷḷipāka. He also granted another 3 *mattars* of wet land to Brahmēśvara dēva installed by his son-in-law Brahmadēva-nāyaka.

TEXT

FIRST SIDE

1. శ్రీ మహీదంష్ట్రాగ్రదోళ -
2. బి. రామతీయం
3. తళెదు భృంగికేద గౌళ
4. [సి]ర్ద్ధా మాళిక్కె వాలిరె
5. నెగళ్దు ద్ధామం రక్షి -
6. సుగె నిమ్మనాది వ-
7. రాహం ॥ స్వస్తి సమ-
8. స్త భువనాశ్రయ
9. శ్రీ ప్రిథ్వీ వల్లభ మహా
10. రాజాధిరాజ పరమే-
11. శ్వరం పరమభట్టారకం
12. సత్యాశ్రయ కుళ-
13. తిళకం చాళుక్యాభ-
14. రణం శ్రీమత్త్రి భువన
15. మల్లదేవర విజయ
16. రాజ్య ముత్తరోత్తరా-
17. భివృద్ధి ప్రవర్ద్ధ మాన
18. మాచంద్రార్క్క తారంబ-
19. రం సలుత్తమిరె జయం-
20. తీపురద నెలెవీడి నా·

21. ళు సుఖ సంకథా వినో-
22. దదిం రాజ్యం గెయ్యుత్త-
23. మిరె తత్కుమారం
24. స్వస్తి సమస్త ప్రపజన
25. స్తుత్య సత్యవాక్య
26. కొంగుణి వర్మ్మ
27. మహారాజాధిరాజ ప-
28. రమేశ్వరం కొళాళపు-

Second Side

29. రవరేశ్వరం నందగి-
30. రినాథం రాజమాం-
31. ధాతం మదగజేంద్ర-
32. లాంఛన మయూ-
33. రపించ ధ్వజ విరా-
34. జమాన పద్మావ-
35. తీలబ్ద వరప్ర-
36. సాదం మృగమ-
37. దామోదం జయ-
38. దుత్తరంగం నన్నియ
39. గంగం విబుధ చి-
40. న్తామణి మణ్డళి
41. క మకుట చూడా-
42. మణి ధైర్య్య మ-
43. హావరాహం వీర
44. శ్రీ కేళిగేహం రిపు-
45. రాయ మద నివా-
46. రణం బప్పనగంధ
47. వారణం నామా

48. ది సమస్త ప్రసస్తి స-
49. ~హితం శ్రీ మన్మహా
50. మణ్డళేశ్వరం
51. చాళుక్యగంగపెమ్మార్ణ-
52. డి కుమారం సో-
53. మేశ్వర దేవరు కొ-
54. ల్లి పాకె ఎచ్చాసిర
55. మాది యాగి ప-
56. ల వుందేశంగళనా-

THIRD SIDE

57. ళుత్తమిరె తత్పాద పద్మోపజీవి
58. సమస్త ప్రశస్తి సహితం శ్రీమ
59. దంతళి పుర వెగ్గ్ణడె సంధి విగ్ర-
60. హిదండ నాయకం కాళిమయ్య-
61. ంగళ్ చాళుక్య విక్రమ
62. వర్షద ౩౫ నెయ ఖర
63. సంవత్సరద పుష్యసుద్ధ
64. ౧౧ బృహస్పతి వారదం-
65. దుఉత్తరాయణ సంక్రాంతి ప-
66. వ్వణ నిమిత్తమా గి శ్రీ మ-
67. దరసంగె బిన్నపంగె-
68. య్దు ధారాపూర్వ్వ
69. కమాగి పడెదు త-
70. న్న తమ్మం కొల్లిపాకె
71. నాడ దండనాయక
72. తిక్కపయ్యం మాడిసి
73. ద మల్లికార్జున దే-
74. వర్గ్ణ హొళల బళియ

75. రామంం కెఱెయల్లి
76. జగద్దేవ నారాయ -
77. ణదేవర మాన్యది ంప-
78. డువణ గద్దెఁ మత్తరు
79. 3 అర్లియ తమ్మళియం

FOURTH SIDE

80. ప్రతికంట బమ్మ
81. దేవనాయకను
82. మాడిసిద బ్రహ్మే-
83. శ్వర దేవగ్గెఁ గద్దెఁ మ-
84. త్తరు 3 స్వయం
85. పాకి మల్లి భట్టో-
86. పాధ్యాయగ్గెఁ
87. కల్వేడు
88. నాల్వత్త ఱ బళి
89. య నల్గాటన
90. పి ఱియ కెఱె-
91. య వెరడు కా-
92. లు వెయ మాద-
93. ల్గాల గద్దెఁ మత్త
94. రు 3 స్వదత్తాం-
95. పరదత్తాం వా
96. యోహరేతి
97. వసుంధరా షష్టి
98. వ్వఁషఁ సహస్రా-

99. ణి విష్ఠాయాం
100. జాయతే క్రిమిః ।
101. ఆఋమత్తరొళగె
102. ఎ - - - మత్త
103. ర - - - - -

No. 34
BHUVANAGIRI

[Provenance not known]

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C.V.36; Khara, Vaiśākha su. 15, Tuesday, lunar eclipse [**A.D. 1111**]

Partly illegible. It seems to register the gift of a *Nandādiviga* (perpetual lamp) to the god Sōmēśvaradēva by Lakshmīdēva, the daṇḍanāyaka of Bhuvanagiri and perhaps the Karaṇams of the place. It is worth noting that the forts were governed by Daṇḍanāyakas in this period. Capitals like Koḷḷipāka were under Mahāmaṇḍalēśvaras.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ
2. పృథ్వీవల్లభ మహారాజాధి రాజ
3. పరమేశ్వర పరమ భట్టారక స-
4. త్యాశ్రయ కుళ తిళక చాళుక్యా-
5. భరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదే-
6. వర విజయరాజ్య ముత్తరోత్త
7. రాభివృద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచం
8. ద్రాకర్కతారం జయన్తిపురదనె-
9. లవీడినోళ్ సుఖసంకథా వి-
10. నోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్త

11. మిరె శ్రీమచ్చాళుక్య విక్ర-
12. మ వర్షద ౩౬ నెయ ఖ-
13. ర సంవత్సరద వైసాఖ శుద్ధ పూ-
14. ణ్ణిమె మంగళ వారదందు సోమగ్ర-
15. హణ తిథినిమిత్తదిం శ్రీమద్భువ-
16. నగిరియ దణ్డనాయకం లక్ష్మీదేవ
17. య - - - కరణగళప్ప శ్రీ సో-
18. మేశ్వర దేవర నందాదివిగె - - -
19. పో - - - - - -
20. - - - - - - - -
21. - - - - - - - -
22. - - - - - - - -
23. రాపూర్వ్వక మాచంద్రార్క్కతా-
24. రం నడివంతాగి కొట్టు రధర్మ్మ
25. నడె వధికారి గళప్పదె ప్ర-
26. తిపాళిసిదవరిగె వారణా
27. సియలు కొడుకొళగు మం
28. హాంన్నలు కట్టిసి కోటి కవిలె
29. యం కోటి బ్రాహ్మణరిగె కో -
30. ట్ట పుణ్య మీధర్మ్మమం కెడిసి
31. దవర పాతక @ @

No. 35

(No. 37 of 1974)

GUNDRAMPALLI

[Ramannapet Taluk]

Western Chāḷukya

[Tribhuvanamalla]

C.V. 36, Khara, Kārtika Purnnima, lunar eclipse [**A.D. 1111**, Oct. 18 Wednesday]

It records the grant of [Kaṁba———] for the worship and offerings of the god Rāmeśvara, of [——— palli] by Kētanāyaka, son of Nallabaru nāyaka and the bhaṇḍāri of Muppamadēvi. The identity of this lady is not known. Kākati Prōla II's queen was named Muppama, but the identity cannot be proved.

Text

First Side

1. స్వస్తి శ్రీ
2. మచ్చా
3. ళుక్య
4. విక్రమ
5. కాల ద
6. లు ము
7. ప్పయా
8. ఱ గు
9. ఖ ర సం
10. వత్సర
11. కార్త్తిక
12. [పుర్ణ్ణి -]
13. - - - - -
14. న సోమగ్ర
15. హణ నిమి-

Second Side

16. త్తము
17. న ము-
18. ప్పమ
19. దేవుల
20. బండరి

21. నల్ల [బ]
22. రునా
23. యకు
24. నికొండు
25. కు [గేత]
26. నాయ
27. కుణ్డు
28. [రామ]
29. ప [ల]
30. మ [– –]
31. ము –
32. ము [ప]
33. ల్లి రా –

THIRD SIDE

34. మిాశ్వర
35. దేవర –
36. కు హ
37. విబలి
38. అచ్చఁ న
39. లకున
40. వ్యఁ బాధ
41. పరిహార
42. ముగాని
43. చ్చిని – –
44. కంబ [దూ]
45. – – – –
46. – – – –

47. – – –

48. వసున్ధరా

49. షష్టివ్వర్ష

50. సహస్రాణి

FOURTH SIDE

51. విష్ఠాయాం

52. జాయతే

53. క్రిమి ॥

54. సామాన్యో

55. యంధర్మ్మ

56. సేతు – –

57. ణాం కాలేకా

58. లేపాలనీ

59. యోభవ

60. ద్భిః సర్వ్వా

61. నేతాన్భా

62. వినః పా

63. ర్థిణ వేన్ద్రా

64. భూ యో

65. భూ యో

66. యాచతే

67. రామచంద్రః

No. 36
KOLANUPAKA

On another stone unearthed at the same place

Western Chālukya

[Tribhuvanamalla]

C.V.37, Naṁdana, Dakshiṇāyana - *saṁkrānti* [**A.D. 1112,** June]

It begins with the invocation to the boar-incamate of the god Vishṇu. Then follws the description of the Chālukya family and the king Āhavamalla. and his son Tribhuvanamalla. Sōmēśvara the latter's son with all his titles, is said to be the lord of Koḷḷipāka dēśa. It is stated that he made gifts on the occasion of Dakshiṇāyana *saṁkrānti,* of ten *nivartanas* of wet land under the big canal at Nellūṭu village situated in the Kaṁpaṇa of Kaluvachēḍu-40 to Kēśava bhaṭṭōpādhyaya, son of Mayūra nāyaka of śāṁḍilya gōtra, ten *nivartanas* of wet land at the canal head of the small tank in the village Vaḍḍagi cheṟuvu to Gōlayabhaṭṭōpādhyāya, son of Vallanabhaṭṭōpādhyāya of Hārīta gōtra and ten more *nivartanas* in the same Nellūṭu village to Vāmanabhaṭṭa son of Pennebhaṭṭa of Bhāradvāja gōtra. All the three donees were also granted forty *nivartanas* each of *karaṁbu-bhuva* (dry land) and house sites in the respective villages.

TEXT

FIRST SIDE

1. జయతి ధృతధరాఢ్యే
2. యస్య దంష్ట్రాగ్ర కోటి స్ఫుర -
3. తి మృదుమృణాలీసూక్ష్మపం-
4. కాంకితేవ స నిజఖురపుటా-
5. గ్రక్షుణ్ణ పాతాల పాల ప్రబ-
6. ల దను సుతారిః క్రోడరూపో
7. మురారిః ॥ అనుపమ నిజ
8. శౌర్య్యాకృష్ట విద్విష్టలక్ష్మీ ర్వి-
9. నయ వినతమిత్రక్షత
10. రక్షాతిదక్షః అనవరత
11. కృతానేకేష్టి విఖ్యాత కీర్త్తిః
12. సకలనృప గుణాఢ్యో
13. భాతి చాలుక్యవంశః ॥ తస్మా
14. దుదేత్య కృతవత్సు నృపే-
15. షు రాజ్యం సత్యాశ్రయాది-
16. షు బహుష్వను గమ్యధర్మ్మం
17. జాతస్తతో బహు కలానిధి రీ-

18. శ్వరాంశో భూమే బ్బర్భూవ ప-
19. తి రాహవమల్లదేవః ॥ త-
20. స్యాత్మజో విక్రమ చక్రవ-
21. ర్తీ పెర్మ్మాడి రాజ్ఞాజితరాజ
22. లోకః। విష్ణోరివాం శో ధరణీం
23. విధాతుం నిష్కంటకాం జాత
24. ఇవ ప్రసిద్ధః ॥ తస్మిన్సమస్తభువ-
25. నాశ్రయశ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహా-
26. రాజాధిరాజ పరమేశ్వర పరమ
27. భట్టారక సత్యాశ్రయ కుల
28. తిలక చాళుక్యా భరణశ్రీ

SECOND SIDE

29. మత్త్రి భువనమల్ల వల్ల భేం
30. ద్రే కల్యాణ పురనివేశిత
31. నిజవిజయ స్కన్ధావారే సు-
32. ఖేన రాజ్యసుఖ మనుభ-
33. వతి ॥ తత్కుంతలేశస్యసు
34. తః కుమారః సోమేశ్వరో
35. దుర్ద్దమబాహుశక్తిః ని-
36. శాతబాణాహత వైరి దై -
37. త్యోవిరాజతే శాశ్వత రా-
38. జలక్ష్మీః ॥ స సమస్తమ-
39. హనీయ మహితోత్తుం -
40. గ చాళుక్య గంగ విజయ ల-
41. క్ష్మీనివాస దక్షిణ దోర్ద్ద-
42. ణ్డ ద్వాదశ మణ్డలిక
43. మణ్డలీమార్త్తణ్డ ప్రతా-

44. పాక్రాంత నవఖణ్డ -
45. భూమణ్డల ధ్రాజలీలా చ-
46. మత్క్రృతాఖణ్డల త్రిభువ-
47. న రంగప్రవర్తిత కీ-
48. ర్తి నర్తకీ సూత్రధార
49. శరణాగత వజ్రప్రాకా-
50. ర విబుధచింతామణి
51. మణ్డలికముకుటచూ-
52. డామణి కున్తల రాజ్యా-
53. భ్యుదయ కారణ బప్ప-
54. న గంధ వారణ శ్రీమన్మ

THIRD SIDE

55. హామణ్డలేశ్వరః కుమారః
56. సోమేశ్వరదేవో నిజోప-
57. భుజ్యమాన కొర్లిపాకదే-
58. శప్రతి బద్ధ కలువిచేడ
59. కంపణక చత్వారింశద్గ్రామే -
60. షుమధ్యే నెల్లూటు గ్రామే
61. బృహత్తటాకోప బృంహిత బృ-
62. హత్కుల్యాయాః ప్రథమ
63. ప్రవేశముఖే దశనివర్తనాం
64. పానీయభువం శ్రీమచ్చాలు-
65. క్యవిక్రమవర్షే సప్తత్రింశ -
66. త్తమే నందన సంవత్సరే దక్షి -
67. ణాయన సంక్రాంతి నిమిత్తే శాం-
68. డిల్య గోత్రాయ శ్రీమన్మయ్లా-
69. ర నాయక పుత్రాయ కే-

70. శవ భట్టోపాధ్యా యాయ
71. దత్తవాన్ ॥ తథావడ్డగి చెఱు -
72. వులు గ్రామే లఘుతటాకో
73. పబృంహిత బృహత్కుల్యాయాం
74. ప్రథమ ప్రవేశముఖే దశని -
75. వర్త్తన నాం పానీయ భువం హారీ
76. తగోత్రాయ శ్రీమద్వల్లనభ -
77. ట్టోపాధ్యాయ పుత్రాయ గో-
78. లయ భట్టోపాధ్యాయాయ
79. తస్మిన్నేవ నిమిత్తే దత్తవాన్ ॥

FOURTH SIDE

80. తథా తస్మిన్నేవ నెల్లూటు
81. గ్రామే తత్కేశవభట్టో-
82. పాధ్యాయ కేదారానం -
83. తరం దశనివర్త్తనాంబు
84. భువం భారద్వాజ గోత్ర
85. పెన్నెభట్ట పుత్ర వామన
86. భట్టాయ దత్తవాన్। తేభ్య-
87. స్త్రిభ్య స్తత్ర గ్రామేప్రత్యే-
88. కం చత్వారింశన్నివర్త్తనక -
89. రంబు భువం గృహస్థా
90. నద్వయంచ దత్తవాన్ ॥
91. బహుభిర్వసు ధా దత్తా -
92. రాజభిస్సగరాది భిః
93. యస్య యస్యయదా భూ-
94. మిస్తస్యతస్య తదా-
95. ఫలం ॥ స్వదత్తాం పరద
96. త్తాం వా యోహరేత

97. వసుంధరాం షష్టింవర్ష
98. సహస్రాణి విష్ఠాయాం
99. జాయతే క్రిమిః ॥ శ్రతు -
100. ణాపి కృతోధర్మ్మః పా -
101. లనీయః ప్రయత్నతః శ-
102. త్రురేవహి శత్రుః స్యాద్ధ -
103. ర్మ్మః శత్రున్న కస్యచిత్ ॥

No. 37

(No. 39 of 1976)

CHANDUPATLA

[Bhuvanagiri Taluk]

On a stone slab set up in the wall of the well near the old Siva temple.

Western Chāḷukya

[Tribhuvanamalladēva]

C.V.40; Manmatha, Māgha śu. 5 Guru [A.D

The inscription is in Kannada verse. It records the construction of the temple to the god Viddēśvara installed by Vidda-daṇḍanāyaka and the well called Vidyādhara - tīrtha by the same. It gives a lengthy account of the family of Viddadaṇḍanāyaka.

TEXT

FIRST SIDE

1. శ్రీ-జయత్యావిష్కృతం విష్ణోర్వ్వారాహం క్షోభితార్ణ్ణవం దక్షిణోంనత దంష్ట్రాగ్ర
విశ్రాంత భువనం వపుః ॥ సమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్ర చామర చారవే త్రైలోక్య నగరారంభ
మూలస్తంభాయ శంభవే ॥ స్వస్తి సమస్త భువ -
2. నాశ్రయ శ్రీ పృథ్వీ వల్లభ మహారాజాధి రాజ పరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయ
కుళతిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువన మల్లదేవర విజయ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి.
3. ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క తారం సలుత్తమిరె కొళ్లిపాకాపురద నెలెవీడి నొళ్సు ఖసంకథా
వినోదదింరాజ్యం గెయ్యుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి శ్రీ మన్మహాప్రధాన
కరహరదధిష్ఠాయకం హడపవళం దండ

4. నాయకం మల్లియణభట్ట ర్త్తమ్మ వంశావతారమం పెళసిదరదెన్తెనె ॥ క॥ త్రిజగముమం బసిఱొళెతాల్ది జనార్ద్దననెనె సేవనా మహాత్మన నాభ్యంబుజ దొళ్ పుట్టిద నంభోజజం తదబ్జజ ముఖాబ్జిజం ద్విజవంశ॥ ఎరడనె

5. యపద్మ సంభవ నరుంధతీ వల్లభ శ్రుతి స్మృతిశాస్త్రాచరణాచార్య్యం సకళామరమునిప శ్రేష్ఠ నెసేవ నల్లివసిష్ఠ ॥ ఆ మునిపనగోత్ర దొళు ద్దామ రమావాగ్విళాస రమళయశ శ్రీ ధామ రెనెనెగటిరఖిళమహామహి

6. మోదయరనేక రా ద్విజవరరొళ్ ॥ దేవనుతవాసుదేవం శ్రీవనితేశం వినీతనెసేవన్తె మహీదేవనుతవాసుదేవం శ్రీవనితేశం వినీతనెనేక రమెసెగుం ॥ శ్రీ వాసుదేవవిభుగం శ్రీ వధుగం మదననుదియిపంతుదియిసిదం శ్రీ వాసుదేవ విభుగం.

7. శ్రీ వధుగ [ం] పుణ్యమూర్త్తి మల్లచమూపం ॥ క్షితినుతెతత్పుణ్యాత్మన సతి చందలరాణి వనజనిభవదనె మహాసతి దయెయె పుణ్య వనితాకృతియాగి ర్ద్దత్తె నల్కొసొగయిసు తిప్పర్దె ॥ సురభిపశుత్వమంబిసుటు కొడెరడల్లదిరల్కొ బల్లొడిండొరెయెనల -

8. క్కుమింతునడెయల్ నుడియల్ కడుచెల్వెయప్పా దాసురల తెపాటియక్కుముళిదంతు ధరామర కామధేను గీ పరిజన కల్పవల్లరిగె చందలరాణి గవేం సమానమె॥ సిరియిం హరిసరసతియిం విరించనుమెయిం భవం విరాజిపవొలానిరవద్య

9. వరి తెయిందం విరాజికుం విమళకీర్త్తి మల్ల చమూపం ॥ మనుమార్గ్గాన్విత రామహాత్మ ననుజచ్చావుండ దండాధినాథనుమాసంనుత సోమనాథ విభువుంపు త్రబ్బుర్ధం వాసుదేవ నుమార్య్య స్తుత రుద్రదేవనుముదారం విక్రమాదిత్యదేవను మామ్నాయ విదర్ద్దయాత్మ

10. రెనెధన్యం మల్లదండాధిపం ॥ ఆవిప్రవరనసోదర మావం శివధర్మ్మ నిర్మ్మళం సద్గుణ జన్మావాసం విమళయశః శ్రీ విభవం విద్దరాజనూర్జ్జి తతేజం॥ జనకంవిప్రకుళ ప్రదీపనెనిసి ర్ద్దా దిత్య భట్టం యశఃస్వినితం నంబికె మాకణాంబికెనుత శ్రీ దేవియక్కం మహాజనర.

11. క్షామణి వాసుదేవ విభుభావం మల్లపందేశనార్య్యనుతం కుప్పళియంగడెం పిరియనా శ్రీ విప్రవిద్యాధర॥ శ్రీ విద్ద రాజవిభుగెణెయావం పరిపూర్ణ్ణ పుణ్యనిధి సకళవచః శ్రీ వల్లభ నఖిళధరిత్రీ వళయస్తోత్ర పాత్ర చారుచరిత్రతః పొగట్పిడిళా

12. తళం పడెదువందిగెమం దిరమెందు శిష్టకోటిగె నిధియెందు బంధు నికర క్కేత వర్మ్మ నెయెందు నరాన్నతోక్తిగె కణియెందు నద్గుణ మహామణిగళ్గె పయోధియాదజెట్టిగననుదారనం నుజననం విబుధజనన్తుత విద్దరాజనం ॥ అమృతాంభోధినెతంనగుణ్పు గళెయి

13. కుత్తిప్పం[దా] మే[రు] శైళముమం తన్నయ పెర్మ్మె నెవరిసుతికుర్ల్ల తన్నదానం సురద్రుమ దార్ప్పన్నగు తిప్పర్దాత్రి దశబృందక్కేవు దెగానమెందు మహీలోక దొళెం దొడిం పిరియనావం విద్దరాజంబరం ॥ మనువెంతంతె సువృత్తనర్థ పతి

14. యంతంతీశభక్తం జనార్దననెంతంతె వినీతనింద్రనగమెంతం తుంనతం ధమ్మ౯నందన నెంతంతతి ధామ్మి౯కం రవిజనెంతంతత్థి౯ గాత్థి౯వ సజ్జా౯న నెంతంతె పరాక్రమక్రమ సమ్యగ్రం విప్రవిద్యాధరం ॥ అఆనతీతవెంబివెరడు మన ఆవని హంపరమనతివ

15. నిత్తు దుత నగెంద. ఆవం త్రి శుద్ధి యింకు డలఆవం శ్రీ విద్ద రాజ నెం నద రొళరె ॥ పతి భక్తి [యొ] శెవసిష్ఠ నసతిగె నళోర్వి౯ పనస తి గె రామనసతి గీ సతి దొరెయె నలా విభువిన సతి సోమాంబికె విరాజకుంస్త్రీ రత్నం ॥ దినపతగముషాస –

16. తిగం మనువు దియిసువం తె విద్ద విభుగం చంద్రానసె సోమాంబికెగం సంధననాదం మనుచరిత్ర కేశవదేవం॥ మనుమార్గ౯ం విప్రవిద్యాధరనెనిసిద విద్యాధరంతందెచంద్రాననె సాధ్వీస్తుత్యె సోమాంబికె జనని బుధశ్రేణిసద్బంధు

17. వగ౯ం తననిశందేవదేవం స్మరహరనిధిదైం మహాదేవనెంధన్యనొభారద్వాజ గోత్రాంబుజవన దినపం కేశవాదిత్యదేవం॥ అనుజ ర్ధా౯మ్మి౯ కర్ద౯మ్మ౯ నందన నెనిప్పా౯ం కేశవా య్యా౯ంగె సజ్జనచింతామణి మల్లిదేవను మనింద్యాకార చావుండరాయనుం

18. ముర్వి౯స్తుత వాసుదేవనుముదారస్తుత్య నారాయణాఖ్య సుమాపాండవరం నరజ్ఞా౯ నయశ్రీభామినీ వల్లభమ్॥ గురుకవిగళె కవిబుధ సేవ్యరల్లదరనాశ్రయి సిదరంనరె విద్యాధర [మ]ంత్రి గళభినుత రప్పరాజనుం నందిరాజ నుంకృత కృత్యమ్॥ ఎనమల్కి౯ష్ట విశిష్ట తుష్టి బళె

19. యర్విద్వత్సుప్రశ్రీతిరంజిసె తన్నిందివిజషె పిత్రతిథిపూజా [నిర] మనూరి మాడిసిదం భాస్క౯రగేహమంపినుతమం విద్దేశ్వరా వాసదొళ్సుధాచక్రదొళప్ప రాజనెవలం వన్యంపెఆద్దనరమ్॥ ఇంతప్పెధమ్మ౯ పత్నియుమింతప్పె తనూజ రు నయశ్రీయుత రాగింత

20. ప్ప మంత్రి గళు మెూళ్వింతనగా గల్కొ౯ విద్దరాజనధన్య ॥ బెసగెయనడుపగల్క౯రవాసఆ బట్టెయొళె పణ్త మావుంనె రముం కాసారము మిప్పంతిరె భూసుర నిధి భువనగిరి యొళిద్దం విద్దం ॥ ఇవనుం విద్యాధరం సత్పథగతినిరతం భోగన్నంనందన విప్రవరాహార ప్రదంతాం

21. పరహిత మనె మాదల్కొ౯వె ది[ప్ప] నీతం భువన క్షోణీధ్ర దొళముం మళయగిరి యొళం తాతనెందందె కేళి భవనం చె[యిుం]తు విద్యాధరపతియె వలం విప్రవిద్యాధరేంద్రం ॥ పరహితచరితం విద్దేశ్వర దేవపదాబ్జ షట్పదం సౌజన్యాభరణం మాడిసిదం భాసురమాగల్పం ద్రపట్టనొళె శివ గృహ

22. మం॥ భువనంగళొళెసెగంభూభువనం తద్భావనదల్లి భువనాచళమాభువనాద్రియ మూడలె రూఢి వడెదు] చంద్రపురవల్లి విద్దేశగృహ॥ హరి శిఖిహరిదితిజాబ్ధిప హరివైశ్రవణేశ హరి విరించద్విద్దేశ్వర దేవన నాలగి పంతిరెవిక్షతినిళయవల్లి లక్ష్మి నిళయం ॥

23. రవి శర్వ్వం తత్తనూజ భర్గ్గవతి దిగీశమ్మార్త్ప్రకౌషూచ్యుత [భై]రవ వాణీ హోమ భేరితతిరస వతి కల్పో దెకజారణం కల్గివరె తంబావి దేవార్చ్చనె సవన గృహం వ్యాఖ్యె కొట్టర మొళ్ళారబాగిల్మాద మొప్పెల్కరమసెవుదు విద్దేశ్వం పుణ్యతీర్త్థం ॥ ధరణీ కాంతెయ రత్నాభ

24. రణంబొల్కం వమెచెల్వు వెత్తుదు విద్దేశ్వరమల్లి సొగయికుంపుష్కరిణి కరహారమధ్య నాయకమణి వాల్ ॥ వరపద్మాళంకృతం సంనుత రుచితం స్వచ్ఛభావాన్విత శంకర పూజారాజితం రాజతమభివిసుతం భవ్యసేవ్యం గభీరం శరణాయాతాం

25. గరక్షం సకళజనమనోరంజనం విప్రవిద్యాధర తీర్త్థం విప్రవిద్యాధర విభువనె పొల్తెయ్దె కణ్గొప్పుతికుర్క్కం ॥ వరనీరేజాననం కోమళ వినుత లసన్మూర్త్తి కూర్మ్మోంనతాత్మాంఘ్రి రథాంసరోరుహం హంసగమన విభవ మీనలోళేక్షణం షట్చరణాని కోద్భవే-

26. ణీ విళసన మెసెయల్తంనోళి విప్రవిద్యాధర తీర్త్థం విప్రవిద్యాధర పతిసతియం పొల్తు కణ్గొప్పు తికుర్క్కం ॥ వరరక్తవ్యక్త పద్మోదయ విభవయుత ప్రోల్లసచ్చండ దండస్ఫుర దుద్యత్పుండరీకం ప్రవిపుళబిళసచ్చక్ర చక్రం ధరిత్రీచరసేవ్యభవ్య.

27. వీచీ చయ చమరరుహశ్రీధరం విప్రవిద్యాధరతీర్త్థం తీర్త్థరాజాధిపనెనిసి మనంగొందు చెల్వాగి తొకుర్క్క॥ నియుతాత్మం నిజవంశ జాతమాతమ్మార్దలెందల్తె గంగెయనాభవ్యభగీరథం భరదేతం దంనోడ పాతాళగంగెయ నీనూత్నభ-

28. గీరథం సుచరితం లోకోపకారార్త్థం మక్షయపుణ్యోదయ మాగె తందనధికం శ్రీ విప్రవిద్యాధరం ॥ సవియద్ద్యుదధి మితచాళుక్య విక్రమాబ్దమనె మన్మథాబ్దద మాఘప్రవిశుద్ధ పంచమిగురుదివసదొళిదనెసెయెవిద్దవిభుమాడిసిదం ॥

29. శివభద్రోపమ కేశవార్య్య రనవద్యభ్బా విప్రఖ్యమాధవ ధీరకుర్క్కర్ శల త్రివిక్రమ బుధ వ్విద్యావినోదాభిధాన విళాసకర్క్క విరత్న భూషణ విశేష్యవ్విష్ణు భట్టమ్మార్ హోకవిగళం ననెబణ్ణి సగ్గరెయొళెం విద్యాధరం ధన్యను ॥ వన విధినిల్పిన వసుధెని

30. నిల్పిన మాహిమరశ్మినిల్పినందినపతినిల్పినం భతతినిల్పిన మొప్పువ మేరునిల్పినం మనుమునిమార్గ్గ విద్ద విభునిమ్మిర్త ధమ్మర్ మగణ్యపుణ్యాభాజన మిదు భూజనప్రకర పూజిత మాగియెనిల్కె ధాత్రియోళ్॥

31 శ్రీ వాగ్వల్లభసుత జగత్రయముమం మా [ప్ప] తు గోవిందనం కావం తక్కర్ శాంకరం బెళగువిదె శిత్రదాద్యరాశాలిమోళ్తావిప్పం తిరెమాడినిత్యసుఖమం తాల్దిర్ద్ద దేవోత్తమం శ్రీ విద్దేశ్వర దేవనీగె శివభక్త శ్రేణి గానన్దమం ॥

No. 38

(No. 16 of 1976)

BHUVANAGIRI

[Bhuvanagiri Taluk]

On the entrance gate of the fort near Peenugula dibba

Western Chāḷukya

[Tribhuvanamalla]

C.V.48; Śōbhakṛit, Vaiśākha .... **[A.D. 1123 ....]**

Fragmentary. Details missing

TEXT

FIRST PART

- - - - - - - - - -

1. - - - శ్రీమచ్చాళుక్య వి -
2. క్రమ వర్షద ౪౮నెయ
3. శోభకృత్సంవత్సరద
4. వైశాఖ శుద్ధ పక్షద

- - - - - - - -

SECOND PART

1. దత్తం పర - - -
2. సున్ద రాః - - -
3. ప్రాణిమి - - -
4. క్రిమిః - - -

No. 39

("No. 15 of 1976)

BHUVANAGIRI

On a stone near the gate of the fort.

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C.V.48; Sōbhakṛit; Vaiśākha śu. 3, Akshatṛitīya, Ādityavāra [**A.D. 1123**]

It records the gift of some dues from the oil-millers for the god Sōmēśvaradēva of Bhuvanagiri tīrtha, by Sarvādhyaksha-daṇḍanāyaka Kēsiyarasar, the suṁkha - sāhaṇa veggaḍa, Dehāradadhishṭhāyaka and (Jōdhara dadhishṭhāyaka?)

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తిశ్రీమత్త్రి భువన మల్లదే -
2. వర దేహార దధిష్ఠాయక [సు]
3. [ఖ] సాహణవెగ్గడ [జోధర] -
4. ధిష్ఠాయకం సర్వ్వాధ్యక్ష ద-
5. ణ్డనాయక కేసియర -
6. సర్ శ్రీమచ్చాళుక్య వి-
7. క్రమవర్ష ద ೪೮ నెయ-
8. శోభ కృత్సం వత్సరద
9. వైశాఖ శుద్ధ పక్షద -
10. క్ష్రతితీయ యు ఆది-
11. త్యవార దందు భువనగిరి
12. యతీర్త్థదిం శ్రీ సోమేశ్వ-
13. రదేవర్గ్గె అల్లియ పు-
14. రద తెల్లిగర గాణంగళో-
15. న్దు గాణం [బలి - వు]ళియె యొ-

16. లాదగాణం [గళ్గెణగా ణక్కె]
17. ద్రమ్మవగె యోగె [- -] రా
18. యమం తెఱు - - బదెల్లి
19. మెలె[స]మం - - స
20. ర్వ్వ బాధా పరిహార్ణ్ణమా
21. గెధారా పూర్వ్వ కంమా -
22. డి కొట్ట రీధర్మ్మ [క్కె-]
23. ప్రతికూళ రాదరప్ప -
24. దె బా ణరాశి యల్లిసొసి
25. రకవిలెగళం బ్రాహ్మణరు
26. మనళిదపా ప [వర్గ్గం॥]
27. స్వదత్తాం పరదత్తాం వాయో
28. హరేత వసుంధరాంషష్ఠి
30. ర్వ్వర్ష సహస్రాణి విష్ఠా
30. యాంజాయతే కృమిః

No. 40

(No. 13 of 1975)

GUNDLAPALLI

[Huzurnagar Taluk]

On a slab in the ruined Siva temple

Western Chālukya

Tribhuvanamalla

Śaka 1045; C. V. 48, Śōbhakṛit, Māgha śu. 15, lunar eclipse [**A.D. 1124,** Feb. 1]

It contains two parts. The first part registers the gift by Mahāsāmanta Pōtaya, of the land with sowing capacity of two *puṭṭis of āḍlu* in the field of Jakkavāya for the worship and offerings to the god Mallikārjunadēva installed by Guṇḍama Sūraya at Kuṁchamu kālu (some place).

The second part registes the gift of two *rūkas* per month for the perpetual lamps to the same god by Bollamrāja, the *vaḍḍarāvula-suṅka* -peggaḍa of Koṇḍapalli- nāḍu and certain Dudda Bhaṭṭu the *peru-suṁka-veggaḍa*, on the occasion of the lunar eclipse. The gift was obviously, out of the amount of the *suṁkas* collected, because, the future incumbents are also asked to honour the gift.

TEXT

1. స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ పృథ్వీ వల్లభ మహారాజాధిరాజ
2. పరమేశ్వరం పరమభట్టారకం సత్యాశ్రయ కులతిలకం చాలుక్యా-
3. భరణం శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర విజయరాజ్యముత్తరో-
4. త్త రాభివృద్ధి ప్రవర్ద్ధ మాన మాచంద్రార్క్క తారమ్మై ప్రవర్త్తించుచుణ్డ
5. స్వస్తి సమధిగత పంచమహాశబ్ద మహాసామన్త పదవీవిరాజ మా-
6. న్యులైన శ్రీ మన్మహాసామన్త పోతయ శక వర్షములు ౧౦౪౫ అగు
7. శోభకృత్సంవత్సర శ్రాహి గుండమ సూరయ గుంచముకాలు
8. క డంబ్రతిష్ఠసేసిన మల్లికార్జ్జునదేవరకు హవిబలియర్చ్చన
9. లకు రెండు వుట్లొడ్ల పట్టు జక్కావాయపొలమున నాచంద్రార్క్క
10. స్థాయిగానిచ్చె మంగళమహా శ్రీ శ్రీ స్వదత్తాంపరదత్తాంవా
11. యోహరేత వసున్ధరాం షష్టిర్వ్వర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయాంజాయతేక్రిమి॥

12. శ్రీమచ్చాలుక్య విక్రమ కాలము ౪౮ అగు శోభకృత్సంవత్సర మా-
13. ఘ శుద్ధ పంచాదశి సోమగ్రహణ నిమిత్తమునం గొణ్డపల్లి
14. నాంటి వడ్డరావుల సుంక్య వెగ్గడ బొల్లమరాజునుం బెరుసుంక్య
15. వెగ్గడ దుద్ద భట్టును నీదేవరకు నందాదీవియలు రెంటికి నె-
16. లకు రెండు రూకలిచ్చిరి సుంక్కము వడసిన వారెవ్వరైన నీధర్మ్మువు
17. న డపరైరేని గంగ కఱుత నేనూఱు గవిలలం జంపినవారు
18. ద్విషంతియే మత్సరలో భభాజో నరా యిమంధర్మ్మ మధర్మ్మ శీలాః
19. తేగోఘ్న మాతృఘ్న పితృఘ్న లోకాన్వ్రజన్తి విప్రఘ్న గతించఘోరాం ॥

No. 41

(No. 12 of 1976)

BHUVANAGIRI

(Bhuvanagiri Taluk)

On the door jamb of the fort near the Peenugula dibba

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla,

[C. V. 50], Krōdhana

Fragmentary. Introduces certain Mahāmaṇḍalēśvara, who bears a string of titles. Details missing.

TEXT

BROKEN SLAB

1. – – స్తభువనాశ్రయ శ్రీమ-
2. – మహారాజాధి రాజ –
3. – – శ్వర పరమభట్టా –
4. – – త్యాశ్రయ కుళ తిళ-
5. – – క్యాభరణ శ్రీమత్రిభు-
6. – – దేవర విజయ రాజ్య
7. – – వ్రిద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన
8. – – తారం బరం సలు –
9. – – ల్యాణద నెలె వీ –
10. – – ఖ సంకథావినో –
11. – – జ్యంగెయ్యుత్త
12. – – ద పద్మోపజీవి స –
13. – – పంచ మహాశ –
14. – – మణ్డళేశ్వరం –
15. – – హనమహే –
16. – – రురాయకద –
17. – – రో హ క భ గ –

18. - - కజనచారు -

19. - - జన మనో రం -

20. - - ద భంజనం -

21. - - హేత్వాతం బిరుద

22. - - గిరివ్రజ -

23. - - క వీరం వీరా -

24. - - ణ్డళిక బన్దికా -

25. - - యంకకాలం కృ -

26. - - సింగన కై సురి -

27. - - న దిశాపట్టం -

28. - - క లలాట ప -

29. - - ణ్డళిక బమ్మ -

30. - - రకక్కఱసం శ్రీమత్రి -

31. - - దేవపదకమళ -

32. - - హోయసింగం -

33. - - ప్రశస్తి సహితం -

34. - - మణ్డళేశ్వరం సే -

35. - - చ్చాఱళుక్య విక్ర -

36. - - త్రైనెయ క్రోధన -

37. - - భాద్రపద -

38. - - దివారదందినా -

39. - - ణపవ్వఱ నిమి -

Incomplete

No. 42

(No. 30 of 1970)

ALER

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone lying near the stream by the road to Kolanupāka,

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

C. V. 50, Viśvāvasu

The inscription refers itself to the prosperous reign of Tribhuvanamalladēva ruling from Jayantīpura. It mentions Sōmanāyaka, the *savadore* of Ālēṛu-40, certain Vēmiraḍi and Būdiraḍi. Other details are not known, as the record on the III and IV sides is illegible.

TEXT

FIRST SIDE

1. - - - - - -
2. సమస్త భు -
3. వనాశ్రయ
4. శ్రీ ప్రిధ్వీ వ-
5. ల్లభ మహా రా -
6. జాధి రాజప -
7. రమేశ్వర ప-
8. రమభట్టా -
9. రక సత్యాశ్ర -
10. యకుళ తిళ -
11. కం చాళుక్యా -
12. భరణం శ్రీ మ -
13. త్రిభువన మ-
14. ల్ల దేవర వి-
15. జయ రాజ్యము -
16. త్త రోత్తరాభి
17. వృద్ధి ప్రవర్ధ
18. మానమాచం -

SECOND SIDE

19. ద్రార్కతారం జ-
20. యంతీపుర ద

21. నెలవీడి నా-
22. ళుసుఖ సంకథా
23. వినోదదిం రాజ్యం
24. గెయ్యుత్తమిరె
25. శ్రీమచ్చాళు -
26. క్యవిక్రమ
27. వర్షద ౯౦ నెయ
28. విశ్వావసు సం వ-
29. త్సరద ఆశ్వ-
30. యుజ బహుళ
31. [౧] సోమవారదం -
32. దు ఆలేఱ న -
33. ల్వత్తఱ సవదొ -
34. రె సోమనాయ-
35. క్కం వేమి రడి
36. బూది రడి
37. యు అవన

THIRD AND FOURTH SIDES ILLEGIBLE

No. 43

(No. 38 of 1976)

CHANDUPATLA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a broken stone pillar near the ruined Siva temple

Western Chāḷukya

[Tribhuvanamalla dēva]

....

The record gives the genealogical list of the Chāḷukyas beginning from Satyāśraya, his son Jayasiṁha, his son Raṇarāga, his son Polạkēsi, his son Kīrttivarman, his brother Maṅgaḷārṇava,

Kīrttivarman's son Satyāśraya, his son [Na]davaridēva, his son Ādityavarma, his son Kīrttivarman, his uncle Bhīmaparākrama, his son Kīrttivarman, his son Tailapadēva, his son Vikramāditya, his son Bhīmarāja, his son Ayyaṇayya, his son Vikramāditya, his son Tailabhūpa, his son Satyāśraya, his son Daśavarma, his son Vikramāditya, his son Jayasiṁha etc., (.......................................) and his brother Vikramāditya. The subordinate of the last named king was Viddamayya daṇḍanāyaka, who is said to have installed the deity Viddēśvara at Chandrapaṭṭaṇa. He is also stated to have made some land gifts at several places in the [Koḷḷi]pāka-nāḍu to the god.

Text

First Side

1. స్వస్తిశ్రీ జయశ్చాభ్యుదయశ్చ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2. జాయంతే భువనాని యాంతి విళయం తిష్ఠన్తియస్యేచ్ఛ -
3. యా యత్రైవాధిగత ప్రభావ మహితా బ్రహ్మేద -
4. యో దేవతా యస్యాత్మానలవా ర్మ్మరుద్విధు వియ -
5. [ద్యౌ] స్వద్దరా మూర్త్తయః శ్రీమాన్ సర్వ్వజగత్ప్ర భుర్వ్విజయ-
6. తే దేవస్సవిద్దేశ్వరః॥ [1] గ॥ స్వస్తి సమస్త
7. భువన సంస్తూయమాన మానవ్యస గోత్రరుహారీ -
8. తిపుత్రరుం కౌశికీవర ప్రసాద లబ్ధ శ్వేతాతపత్రాది రా-
9. జ్య చిహ్నరుం సప్తమాతృకా పరిరక్షితరుం కార్త్తికేయ
10. వరప్రసాద లబ్ధ మయూరపింఛ కుంతధ్వజరుం భ-
11. గవన్నారాయణ ప్రసాదాసాదిత వరవరాహలాంఛనే -
12. క్షణ క్షణ వశీకృతారాతిమ రాజమండళరుం సమస్త భు-
13. వనాశ్రయ సర్వ్వలోకాశ్రయ విష్ణువర్ద్ధన విజ
14. యాదిత్యాది విశేషాభిధానరు మెనిసి నెగళ
15. [రా]జరత్నంగ ళ్గ్రు ద్భవ భూమి యాద చాళుక్యవం
16. శమదెస్తెనె ॥వృ॥ అయనయ లక్ష్మియం తళె
17. [దు] రట్ట ఘరట్ట మెనల్ప్పదళ్దు దుర్జ్జయ జయది
18. విజృంభిసి కదంబ డంబర మం కళల్చి రూడియ-
19. నళరందళంగిడిసి మౌర్య్యర శౌర్య్య మనిళ్దు కొంద
20. ధాత్రియొళభి రంజి కుంకళ చురీశ కుళార్ణ్ణవ బాడ

21. బానళం ॥ క ॥ ఎనిసిద చళుక్య వంశదొళనేక రాన

22. త విరోధి భూపాళ కరంబు నిధి వృత ధరెయ నతి

23. బళ రనవద్య నృపాళరాద్ధ రవరం బళియా ॥ క్షత్రియ

24. పవిత్ర నమళచరిత్రం సత్యాశ్రయ క్షితీశ్వర న సుహృ

25. ద్గోత్రాద్రి వజ్ర నాతపుత్రం జయ సింహ వల్లభం నృ

26. పసింహం ॥ ప్రాళేయ కిరణ కీర్త్తి నృపాళ శిఖా మ

27. ణి విరోధి హరణ జయశ్రీ లీళెయొళేకచ్ఛత్రదె పాళి

28. సిదం ధరెయ నాతన వని ఖ్యాతం ॥ ఆ జయసింహ నృపం

29. గె తనూజం రణరాగ నవన తనయం దిన కృత్తేజ పా –

30. [ల] కేసి మహారాజం రిపురాజ కు ధర కుళ సురరాజం ॥

31. [వృ] ॥ లే॥ సెనలశ్వమేధ మఖ-కాళదొళా పొలకేసిదేవ ని

32. [చ్ఛా] సిర బాడమం నృపతి శిఖామణి రిత్విజగార్యిద్ద కొ

33. ట్ట నా కేసరివిక్రమంగె తనయం భు వనస్తుత కీర్త్తి వర్మ్మ

34. నా భాసుర కీర్త్తి కాంత ననుజం జనప్రాగ్రణి మంగళార్ణ్ణ

35. వం॥ వ॥ ఆ కీర్త్తివర్మ్మన మగం సత్యాశ్రయం తత్తనయ

36. [నె డవరిదేవ నాతన మగ నాదిత్యవర్మ్మం తదపత్యం కీ

37. ర్త్తివర్మ్మ నాతని కిఱియంమం భీమపరాక్రమం తత్త –

38. నుజం కీర్త్తివర్మ్మ నాతన మగం తైలపదేవం తత్తనూ

39. భవం విక్రమాదిత్య నాతన మగం భీమరాజం తత్త నూ

40. జ నయ్యణయ్య నాతనమగం విక్రమాదిత్యం తద్భ

41. వం తైలభూపనాతన పరాక్రమెంతెనె ॥ వృ ॥

42. ధరెయం ప ర్బ్బిరె మర్బ్బు తత్తిమిర మం బెంకొండు మార్త్తండ

43. న ద్ధరతేజం నిజతేజదిం బెళప వొల్బెంకొండు మక్క

44. ణ్ణరం ధురద్రొశట్ట రకయ్గె వొదనెలనం స్వాయత్త

45. మం మాడిదేర్త్తరవిం నూర్మ్మడి తైలభూప నళవం

46. [పే] ళ్బణ్ణి సల్బకుక్కె మె ॥క॥ క్షితి నుతె జాకలదేవిగ.

SECOND SIDE

(BROKEN AND ABRADED)

47. – – – విపంగం తనయం క్షితిపతి సత్యా –

48. – – – నతం ననుపమం దనవమ్మర్గాం ॥ ఆరాజ

49. – – – గుణోద్భాసి విక్రమాదిత్యం తద్భూర

50. – – – పు వారణ జయసింహనెనిసిదం జ

51. – – – వృ ॥ ఆ జయసింహ దేవ నతనూ భవనా –

52. – – – వనం భోజసుహృత్ప్రతాపనపురాణ [డి] –

53. – – – గ్రయాగ వి[శ్రాజిత] హెూమధూమ పరితా –

54. – – – య కనుగ్ర వైరి భూపాళ మనో [వ] శంకరి నశేష

55. – – – వళయైక శంకరం ॥ ఆ మహీపాళన తనయం

56. – – – నృపం తదను [జ–] శ్వర చూడామణిని

57. – – – విజయో [– – – –] మూర్తిగ విక్ర

58. – – – భూపం ॥ బెసెయె [– – –] రిల్పసరిసె –

59. – – – [– – – నాతన – – –] సదనమెనె

60. – [శౌద్ర – – – యరుడప్ప – ॥

61. వ ॥ విభవ – – – హ దీప

62. – – – [ముఖాంబర విద్యుతి]

63. కోటియం – – ననగళ

64. కాదిమె – – – కాళమ

65. – – – ళ భూపా

66. శ – – – ప్రద కే

67. రళ – – – కణ్నర్గ

68. – – – విజయభుజం

69. విక్రమాదిత్య – – – – –

SOME LINES BADLY DAMAGED

1. స్వస్తి సమస్త భువ నా
2. శ్రయ శ్రీ ప్రిధ్వీవల్లభ మహారాజాధి రాజ పర
3. మేశ్వర పరమ భట్టారకం - - - కుళతిళకం చా
4. ళుక్యాభరణం - - - - - - - - - - - - విజయ
5. రాజ్యముత్తరోత్తరాభి - - - - - - - మాన మాచం
6. ద్రాక్కార్ణతారం సలు - - - పద్మోపజీవి స
7. మధిగత పంచ - - - - - - - - - - - - ధిపతి
8. మహాప్రచండ దండనాయక - - - వాంఛా ఫ
9. ళ ప్రదాయకం - - - సహస్ర కి
10. రణం సౌజన్య రత్నా - - - సకళ కళా
11. - - - కుంద పాద - - - మత్తమధు కరం
12. సత్య రత్నాకరం - - - శౌర్య్యార్ణ
13. దక్ష నామాది - - - శ్రీమన్మహాప్ర
14. ప్రధానం కరహారెడు - - - దండనాయ
15. కం మల్లియణ - - - - - - - - - - - విద్ద
16. మయ్యారు దన - - - చంద్ర పట్టనం
17. శ్రీమన్మహేశ్వ - - - విద్దేశ్వర
18. దేవగ్గార్ణ శ్రీమ - - - మచ్చా
19. ళుక్య విక్రమ - - - సం
20. వత్సరద ఫాల్గు - - - యుం సోమ
21. వారదందు - - - య పో [న్నా]

THIRD SIDE

(FRAGMENT)

1. రమ - - - - - - - - - - - - -
2. పర్వార్ణ నిమిత్త - - - - - - - - -
3. గో సహస్రా ది - - - - - - - -
4. పమిటి దక్షిణ - - - - - - - -

5. వేద్యక్క్రం నృత్త గీతవాద్య - - -

6. దిత తపొ సబెసక్క్రం పొద - - -

7. పొకె నాడొళ గణ కంపణ వాలేఅనా - - -

8. మొగలిపొకెయుమం చంద్ర పట్టెన పడు - - -

9. ళగె పోలవెరయల్లి కెఱెయు మనల్లి తెంక - - -

10. మత్తరు కరంబము మనూర సోమవీ ధియుం ముడె - -

11. కెరియ నివేశనముమం దేవర గోపురదిం బడగలు - -

12. [డు]వలు మూగి ఎరడు మత్తరు తొంటముమంతీండే అ - -

13. లదొడగె ౧౦౦ మత్తరు కరంబముం మూఱు మత్తరు - -

14. ట్టెయుమనంగడి యపొలదొళగె ౧౦౦ మత్తరు కరంబ -

15. ము - - - - - హరిణియు పొలదొళగె

16. ఒందుమత్తరు గట్టెయు మ మత్తరుకరంబము

17. మం బీరవళ్ళియ పొలదొళగె ౫౦ మత్తరు కరంబము

18. మం పులిగిడిల పొలదొళగె ఎరడుమత్తరు గట్టెయు

19. మం ౫౦ మత్తరు కరంబముమం భువనగిరియ పొలదొళగె

20. ౫౦ మత్తరు కరంబముమం పొదాటూర బడ గవొలద [౭]

21. డగిచెఱువినకెళగె మొదలుగా లల్లి ౧౦ మంత్తరుట్టె

22. యు మ నల్లిం నైరిత్య దళు ౨౫౦ మత్తరు వెలివొలను మి

INCOMPLETE

No. 44

PANUGALLU

(Nalgonda Taluk)

Location not known.

Western Chālukya

Tribhuvanamalla

....

The record is partly damaged. Mentions Tailapa, the son of the emperor, and seems to record gift to a brāhmaṇa, son of Vaidyanātha in Gōkarna-brahmapuri, probably by Mahāmaṇḍalēśvara Bhīma Chōḍa who is said to have obtained the whole of Kaṇḍūru maṇḍala as fief from Tailapa. Details not clear.

TEXT

1. - - - త్ర విశ్రాన్త భువనం వపుః [॥] స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీ వల్లభ - -

2. - - - [త్యా]శ్రయ కుళతిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్ల దేవః కుశలీ సా - -

3. - - - లితాఖిలారాతి వర్గ్గః శ్రీమత్కల్యాణ [పురస్థిత]
నిజ విజయస్కన్ధావారే సుఖేన - -

4. - - - మహీంపెర్మ్మాడిదేవేఖిలాంశాస[త్య]త్ర చళుక్య
విక్రమ సమాశ తస్యాయ - - అద్దోక్ష్మాపరిపా ?

5. - - - స్య శుక్ల దశమీ యుక్తార్క్క వారే ని (జే) ॥ లబ్ధ్వా తైలప
దేవాఖ్యాత్తనయాచ్చక్ర వర్త్తినః లబ్ధాఖిలే కందూ

6. - - - పతిః। సమస్త గుణసంపన్నః శ్రీమహామండలేశ్వరః॥
ధర్మ్మాయ ధార్మ్మిక నిజాగ్రజాత[ము?] భీమ

7. - - - దేకచతుః। నేద్విజాధిపతి -- ధాయుగమత్రవిష్ణోః।
యస్తస్మైవైద్య నాథాహ్వాయ బుధతనయో - - శా

8. - - - క్షోణియ గోకర్ణ్ణ బ్రహ్మపుర్యాం స్థితిమకరమ -
గ్రా - - - ధి సత్యన్మయ్యర్ దో[వి?] పాము [వ్విర్]

No. 45

(No. 266 of 1966)

DEVARAKONDA

(Devarakonda Taluk)

On a slab near the inner gateway of the fort

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

....

The record is fragmentary. It seems that Kumāra Tailapadēva made some gift of 12 *mattars* of land. Details missing.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్త భువనా - -
2. య శ్రీపృథ్వీవల్లభ -
3. హారాజాధి రాజ రాజ - -
4. మేశ్వర పరమ భట్టారక - -
5. - - శ్రయకుళ తిళక - -
6. - - భరణం శ్రీ మత్త్రి భువన - -
7. - - విజయరాజ్య ముత్త [రో] - -
8. - - ద్ధి ప్రవర్ద్ధ మాన - -
9. - - తారంబరం - -
10. - - తొ - -

SECOND SIDE

1. డంగియ
2. మత్తరం ౧౨
3. తారంబరం కొట్ట
4. మెంబుదు. శ్రీమత్కుమార
5. తైలపదేవన ధర్మ్మ దొ --
6. నా[పా]వెక్కిడిసిద వరు
7. గంగె బాణరాసియలు
8. సాయిర కవిల నళిదవరు ఉ ఉ
9. స్వదత్తం పరదత్తం వాయో
10. హరేత్ వసుంధరా షష్టిర్వ్వ
11. రుష శహస్రాణాం విష్టా
12. యాం జాయతే క్రిమి ॥ ఉ

No. 46

(No. 2 of 1976)

BHUVANAGIRI

(Bhuvanagiri Taluk)

On a slab set up in front of the Masjid

Western Chāḷukya

Tribhuvanamalla

....

Fragmentary. It seems to record some gift to the god Bhīmanārāyaṇa of Bhuvanagiri by Soḍḍalayya daṇḍanāyaka, the officer in-charge of Bhuvanagiri (fort) of some *drammas* out of the herjjuṁka. From the eulogy of Bhīmadaṇḍanāyaka in the beginning, it seems that the god Bhīmanārāyaṇa was installed by him.

TEXT

FIRST SIDE

----

1. - - - శ్రీమత్త్రిభు -
2. నమల్ల దేవర విజయ రాజ్య ముత్త రోత్తరా
3. భివృద్ధి ప్రవర్ద్ధ మానమాచంద్రార్క్క తారం
4. సలుత్తుమిరె తత్పాద పద్మోపజీవి భీ -
5. మ దణ్డాధిప నా మహానుభావన ప్రతా -
6. ప మెన్తెనె ॥ బెసనం చాళుక్యరామం బె
7. సె సలతిబళం భీమదణ్డాధిపం రక్ష -
8. [సె] నొవుద్వృత్తరం నుణ్ననెనా [-] పనెన్దెం
9. [వ] కాళింగరాయం బిసిస[వటం] మ
10. ళవేళం పూగలెడెవలెడెయం గూర్జ్జరం గూడు
11. రాణ్డం కుసిదం వేంగీశనళ్ళాడిదనతి భ-
12. యదిం చక్రకూటాధినాథ ॥ జనవె [- ం]
13. క తె వేళ్పు ధాత్రీపురమం సుట్టం గడం
14. ముంత్రిణేత్రన భాళా పి కవహిభా -
15. దు డిటం నొదణ్నరయ త్రిణేత్రన భా[దా]

SECOND SIDE

- - - - - -

- - - - - -

1. వర్ష [దండు] క్రోధనాబ్దదం దుత్తరాయణ సంక్రమణ
2. దండు మహాప్రధానం భువనగిరియ రధికారి కౌడ్డ
3. శయ్య దండనాయక భ్యీర్మవారాయణదేవరి
4. గె హెజ్జర్ంక దల్లి [తింగట్టంగెరెర పవరె] ద్రమ్మ
5. వాగె ధారాపూ ర్వకం మాడికొట్ట రిదంనడ
6. పి దవర్గ్గ క్షయ పుణ్య మిక్కుర్ ॥

THIRD SIDE

1 - - - - -
2. - - - పరదత్తాం వాయో
3. - - - సహస్రా -
4. - - - ః। వింధ్యాది
5. - - - ట రశాయి
6. - - - వభోగ - -
7. - - - గాడె రాంభ -
8. - - - నరకం - - -
9. - - - రామ - - - -
10. - - - సేతు - - -
11. - - - భవద్భ్యః ప - - తా -
12. - - - భూయో భూయో -
13. - - - జాః పరము -
14. - - - దపేత మన
15. - - - పాలయన్తి - - -
16. - - - భ్యో - - -
17. - - - మూర్ద్ని -
18. - - - విః శాల కుం - -
19. - - - డ్డాహళ -
20. - - - నళః జీవ్యా -
21. - - - శ్రిభి - - -

- - - - - - - -

- - - - - - - -

No. 47

(No. 69 of 1973)

ANAMALA

[Miryalaguda Taluk]

Western Chāḷukya

Bhūlōkamalla

C.V.4; (mistake) ; Plavaṁga, Māgha ba. 2 Sōmavāra [**A.D. 1128** Jan. 30, Monday]

The record refers itself to the reign of the Chāḷukya king *Bhūlōkamalladēva.* His subordinate Mahāmaṇḍalēśvara Kaṇḍūru *Gōkarṇa Chōḍa* of the Solar race, *Kāśyapagōtra* and *Karikālānvaya,* the lord of Kōḍūrupura is stated to have made the gift of *twelve* puṭṭis and *two* maṟturs of wet land and two gardens given by the king at *Ēliśvara,* to the god *Varadēśvara* of Alamala for his own merit.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమస్త భు -
2. వనా[శయ శ్రీ -
3. [పిథ్వీ వల్లభ మహా
4. రాజాధిరాజ పర -
5. మేశ్వర పరమభట్టా -
6. రక సత్యా[శయ కు -
7. ళతిలక చాళుక్యా భ-
8. రణ శ్రీమతు భూ -
9. లోకమల్ల దేవరు
10. విజయరాజ్య
11. ముత్తరోత్తరా -
12. భి[విద్ధి శ్రీ మ-
13. చ్చాళుక్య వి[క్రమ
14. కాలము నాలు -
15. గు[శాహి [పవంగ స-
16. ంవ[త్సర] మాఘ
17. బ[హుళ] ౨ సోమ

18. వారమునాండు
19. స్వస్తి సమధిగత ప-
20. ంచమహా శబ్ద మ-
21. హామండలేశ్వరం వీ -
22. ర మహేశ్వరం కోడూ-
23. రి పురవరేశ్వరం సూ-
24. య్యర్ వంసోద్భవ కుళ-
25. తి లక కాస్యాప గోత్ర
26. కరికాలా న్వయ నామా -
27. ది సమస్త ప్రసస్తి సహి -
28. తం శ్రీ [మ]న్మహామండ [లే]-
29. శ్వరం కందూరి గో క న్నర్
30. చోడ మహారాజులు
31. తేనిచ్చిన పండ్రెండువు-
32. ట్ల పట్టును రెండు మఱ్తు -
33. లు నీరు నేలయు రెం -
34. డు [దో]ంటలు నేలీశ్వరం -
35. బున విషువు సంక్రాం -
36. తి నాండు దన ధమ్మర్-
37. వుకు ధారాపూర్వ్వర్ క-
38. ముగా నలమల
39. వరదేశ్వర దేవరకి-
40. చ్చిన సాసన పత్రం
41. శ్వదత్తం పరదత్తం వా
42. యో హరతి వసుంధ-
43. [రా] షష్టి వ్వర్ రుషస-
44. [- - వి] ష్ఠా యాంజాయ -
45. [- - -] మున [- -]
46. [- - - - - - - - - -]

No. 48

(No. 6 of 1973)

PARADA

(Nalgonda Taluk)

On a stone pillar near the Anjaneya temple in the field

Western Chāḷukya

Pratāpachakravarti Jagadēkamalla

7th Regnal year, Raktākshi, Paushya ba. 13 Sunday [**A.D. 1144**......]

Telugu

The king's subordinate Mahāmaṇḍalēśvara Kaṅdūri Udayana Chōḍa Mahārāja of Kāśyapa gōtra and Karikāla lineage is said to have made certain Brammadēva *Karaṇam* of Kauṅḍinyasagōtra the master of *Nemmrāni* (division) included in the one thousand and one hundred (Kaṅdūru) *bāḍamu* and in the subregion of *Bōḍalēṭi*- 70, with *ashṭa-bhōga tējassāmya* and *tribhōgābhyaṅtara*, on the occasion of uttarāyaṇa *saṁkrānti.*

The second part registers various grants of lands to the gods and brāhmaṇas in the village *Nemmrāni* and Paraṇḍā *agrahāra* by *Karaṇam* Brammadēva on the occasion of solar eclipse.

TEXT

FIRST SIDE

1. @ శ్రీ జయత్యావిష్కృతం విష్ణో
2. ర్వ్వారాహం క్షోభితార్ణ్ణ
3. వం దక్షిణోన్నత దంష్ట్రా
4. గ్ర విశ్రాన్త భువనం వపుః ॥
5. @ స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ
6. శ్రీ ప్రిథ్వీవల్లభ మహారా
7. జాధిరాజ పరమేశ్వర పరమ
8. భట్టారక సత్యాశ్రయకుళ
9. తిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీ
10. మత్ప్రతాప చక్రవర్త్తి చాళు
11. క్య జగదేకమల్ల దేవర విజ -
12. య రాజ్యముత్త రోత్తరాభివ్రి

13. ద్ధి ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రా
14. ర్క్క తారమై నడచు చుండం దత్వా
15. ద పద్మోపజీవి సమధిగత పం
16. చ మహాశబ్ద మహామణ్డలే
17. శ్వర వీర మహేశ్వర కోళూ [ప్పు]
18. ర వరేశ్వర సూర్య్యవంశో
19. ద్భవ కులతిలక కాస్యప గో-
20. త్ర కరి కాలాన్వయ నామాది స
21. మస్త ప్రసస్తి సహితం శ్రీ
22. మన్మహా మండళేశ్వర కం
23. దూరి యోదయన చోడమ
24. మహారాజులు శ్రీమత్ప్రతాప చక్ర -
25. వర్త్తి జగదేకమల్లవర్షములు ౭గు-
26. రక్తాక్షి సంవత్సర పౌష్య బ ౧౩
27. ఆదివారము నాండు వేయినూ-
28. ఱు బాడములలో పుట్టము తూ
29. ర్పున బొడలేటి డెబ్బయింటి బ
30. [డి] నెమ్మాని ప్రభుత్వము కౌ
31. ండి ల్య గోత్ర జుండైన కర
32. ణ బ్రమ్మ దేవనికి యష్ట భో

SECOND SIDE

33. గ తేజసామ్య త్రిభోగాభ్యన్తర ము
34. గా నుత్తరాయణ సంక్రాన్తి ని
35. మిత్తమున సర్వ్వ పాప క్షయార్త్థ
36. ము నభ్యుదయార్త్థ ముంగాం గా
37. డ్లు గడ్డి ధారా పూర్వ్వకముగా
38. దానమిచ్చి యిచ్చిన దత్తి ॥ సామా
39. న్యోయం ధర్మ్మ సేతుం న్రిపాణాం
40. కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః

41. సర్వ్యా నేతాన్భావినః పార్థివేంద్రాన్
42. భూయోభూయో యాచతే
43. రామచంద్రః॥ మద్వంశజాః పద
44. మహీపతి వంశజావా పాపా
45. దపేత మనసోభువి భావిభూప (పా)
46. యేపాలయన్తి మమ ధర్మ్మ మిదం
47. సమస్తం తేషాం మయాం విరచితో
48. ంజలిరేష మూర్ధ్ని ॥ బహుభిర్వ్వ
49. సుధాదత్తా రాజభి స్సగరాది
50. భిః యెస్య యెస్య యెదా భూమిస్తస్య
51. తస్య తదాఫలం ॥ ప్రభుత్వము
52. పాలము ఖ ౬౦ టిలోన మల్లపరా
53. జుం గారి ఖ ౧౫ బ్రమ్మరాజు
54. ంగారి ఖ ౧౫ ధర్మ్మ వ్రయము ఖ ౧౫
55. ఉ నమ్రాశేష మరున్నికాయుండు
56. జగన్నాధుండు రక్షింపంగా సాంద్రా
57. జ్యం బుదయ క్షితీశ్వరున కాచంద్రా
58. కర్క తారంబుగాన్ (నె)మ్రానం బడసెం బ్ర
59. భుత్వము హిమానీ హార చంద్ర ప్ర-
60. భా క్రమ శ్లోకుండు బ్రమ్మదేవ వి-
61. భుండా కల్పాన్త రస్థాయి గాను ॥

THIRD SIDE

62. శ్రీ మన్మహా మండళేశ్వర కందూరి యొ
63. దయన చోడ మహారాజుల శ్రీ
64. కరణము కౌండిన్య గోత్రజుండైన
65. బ్రమ్మదేవండు కందూరు వేయిన్నూ
66. ఱు బాడము లోన పుట్ట ము
67. తూప్పూర్ ఆమని కంటి డెబ్బయిం
68. టి బడి సర్వ్వ నమస్యాగ్రహార

69. ము పఱుండా తూర్ప్పు భాగము
70. పురోహితుల వారి తోడి త్రితీ
71. యాంశ ము లోనం దమతండ్రి
72. మల్లపరాజుం గారికిం ధర్మ్మ
73. వుగాం గట్టించిన మల్లి సము
74. ద్ర ము పిఱింది మఱ్తురులూ
75. వెలివాలమూ నెమ్మ్రాని ప్రభు-
76. త్వము వెలివాలము చతుర్త్థాంశ
77. మునందు నుంగా సూర్య్య గ్ర
78. హణ నిమిత్తమున ధారాపూ-
79. ర్వ్వ కముసేసి యిచ్చిన వ్రిత్తులు
80. వారిక ధర్మ్మవుగాం బ్రతిష్ఠిం
81. చ్చిన అభినవ శ్రీ మల్లికార్జ్జునదే
82. వర నివేద్యమునకు మఱ్తు [౧]
83. శంక్కరదేవర నివేద్యము పా [౧]
84. ఆదేవరల పూజారి తపో ధనుని
85. మఱ్తు ౧ వెలివాలము ఖ 3 శ్రీ
86. కేశవ దేవర నివేద్యము మఱ్తు ౧
87. ఆ దేవర పూజారి మఱ్తు ౧ వెలి
88. వాలము ఖ ౨ ఆ దేవరల తిం[డ్ల]
89. వారి మఱ్తు ౧ అడ్డ ౧ వెలి వాల
90. ము ఖ ౫ న ౧౦ ఆదేవరల పూ
91. వ్వుం దోంట సేసెడి మాలకరిమఱ్తు
92. ౧ వెలివాలము ఖ ౨ ఆదేవరల
93. చైత్ర పవిత్ర ములకు గుగ్గులము
94. న కుం గా మఱ్తు ౧ వెలివాలము ఖ 3
95. అతిథిపూజకు మఱ్తు ౧ వెలివా
96. లము ఖ ౨ ఆ చెఱ్వును గుడ్లు ను
97. నొద్దనుండి చేయించ్చిన మాహే

98. శ్వర సూరెభట్ల మత్తు ౨ వెలివా
99. లము ఖ. వారి క పురోహితు
100. లవారి తమ స[న్త] రాశి నిచ్చిన అ
101. డ్డ ౧ వెలివాలము ఖ ౧ న ౧౦
102. ఆ గుడ్ల సేసిన బేతోజునకు [నె] టి
103. య మోజునకు మత్తు ౧ వెలివాల
104. ము ఖ ౨

FOURTH SIDE

105. దేవనభట్ల మత్తు ౧ వెలివాలముఖ [౨]
106. మేడన భట్ల మత్తు ౧ వెలివాలము ఖ ౨
107. నాగన భట్ల మత్తు ౧ వెలివాలము ఖ ౨
108. పోచనభట్ల మత్తు ౧ వెలివాలము ఖ ౨
109. ఓదనభట్ల మత్తు ౧ వెలివాలము ఖ ౨
110. సూరెభట్ల మత్తు ౧ వెలివాలము ఖ ౨
111. మహేశ్వర బ్రమ్మదేవభట్ల కు[౦] త్రితీ
112. యాంశము లోన నా అవుపా
113. లు వెన్నభట్ల మత్తు ౧ వెలివాలము
114. ఖ ౨ మల్లికార్జ్జుని మత్తు ౧ వెలి
115. వాలము ఖ ౨ వెన్ననమత్తు ౧ వె
116. లివాలము ఖ ౨ బాదనభట్ల మత్తు
117. ౧ వెలివాలము ఖ ౨ వింజ ప మ
118. త్తు ౧ వెలివాలము ఖ ౨ అపం
119. పు సోమనాథదేవర నివేద్య
120. మునకు మత్తు ౧ దోచెనభట్ల మ
121. త్తు ౧ మాహేశ్వరముప్పిసెట్టి ఖ
122. ౧ ఆ గుడ్ల బోయకు నుప్పంబాలము
123. సిద్ధాయము పరిహారము వెలివాల
124. ము ఖ ౧ వీని నడపెడి దాతారున్కి
125. నీప్రివిత్తుల పాలము లరిగోరు వెట్టి

126. య్యై నాంజేసి కుడ్వంజవదు. ఈ వ్రిత్తి
127. లవారెల్ల నీయూరన కాంపుండి యను
128. భవింపంగల వారు క్రయవిక్రయ[ణ]
129. లు సనపు దేవర గానువు ౧ నంద ది
130. వియ మేంక్కాలు ౧౦౦ ॥ స్వదత్తాంపర
131. దత్తాం వాయోహరేతి వసుంధరాషష్ఠి
132. వ్వ౯ ష౯ సహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయ
133. తేక్రిమి ॥ షష్ఠివ్వ౯ ష౯ సహస్రాణి
134. షష్ఠివ్వ౯ ష౯ శతానిచ । యాచ్ఛేత్తా చా
135. నుమన్తాచ తాన్యేవనరకం వసేత్ ॥

No. 49

(No. 261 of 1971)

BHUVANAGIRI

(Bhuvanagiri Taluk)

On the broken stone near the well behind the Khaji's house (Fragment)

Western Chāḷukya

Pratāpachakravarti Jagadēkamalla

Regnal year 9, Kshaya, Vaiśākha, śu. 3, Akshatritīya [**A. D. 1146**, April, 15 Monday]

The inscription refers itself to the prosperous reign of the king Chāḷukya Pratāpachakravarti Jagadēkamalla, ruling from [Kalyā]ṇa. His *sēnādhipati* who is said to be governing Bhuvanagiri seems to have made the gift of 4 *chinnas* out of *Herjjuṁka* and 2 *drammas* out of *Vaḍḍarāvuḷa-suṁka* for every month and some land of 1 *mattar* of *gadde* and 50 *mattars* of *Karaṁba* for the worship and offerings of the god (name missing) and the maintenance of the *pūjāris*.

TEXT

FIRST SIDE

1. రాజపరమేశ్వర ప - - -
2. ట్టారక సత్యాశ్రయ కుళతి - - - --
3. కం చాళుక్యాభరణం శ్రీ -
4. జ్జగ దేకమల్ల దేవర విజ -

5. రాజ్య ముత్త రోత్తరాబి -
6. ర్ద్ధి ప్రవర్ద్ధ మాన -
7. మా చంద్రాకర్క తారం
8. - - ణపురద నెలె వీడినో శ్ -
9. - ఖ సంకథావినో[ద]* దింరా -
10. - గెయ్యుత్తమిరె శ్రీమ -
11. - - ళుక్య ప్రతాప చక్రవర్త్తి
12. - గదేకమల్ల దేవవర్షద ౯ -
13. - క్షయసంవత్సరద వైశా -
14. శుద్ధ పక్షద అక్షతితీ -
15. యం సోమవార దందు శ్రీ -
16. హా(ప్ర)ధానెనన్తః [పుర-]
17. [గడ - - -]
18. శ్రీ కరణం - మహాస -
19. విగ్రహి - - - -
20. సేనాధిపతి హడపవ - -
21. నాయకం బమ్మదేవర - -
22. యోళె నడెవ భువనగిరి

SECOND SIDE

....

....

1. - డెవం గంధాక్షత పుష్పదూ
2. పదీప నివేద్యక్కం పూజారి ద-
3. యన గ్రా పక్కం హెజ్జుంక -
4. దల్లి తింగ ళ్గింగళింగె నాల్కు -
5. నాలుకు చింనముమం వడ్డరా-
6. వుళ సుంకదల్లి తింగళ్గింగ -
7. ళింగె ద్రమ్మ ౨ బివరాణ న కాల్వెయ -
8. ల్లి గద్దె మత్త ం కోమటి గుబ్బలియ

9. స్థళదల్లి పాశ్చ్యఁ పణ్డితర కెయ్యకెల
10. భాగదల్లి కరంబ మత్తరు ౫ం
11. ఇంతి నితుమం ధారాపూర్వ్వక మా -
12. డి కొట్టు రీధమ్మఁ మం నడ యిపిద -
13. వ గ్గఁ క్షయ పుణ్య [వ] క్కు ఏధవళి -
14. దవరు రౌరవక్కె ళివర్ ।

No. 50

(No. 93 of 1975)

BOLLEPALLI

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone pillar erected in front of Mallamma gudi

Western Chāḷukya

Pratāpachakravarti Jagadēkamalla (II)

Regnal Year 10; Prabhava, Vaiśākha śu. Akshā-tritīya, Vaḍḍavāra [**A. D. 1147**, April 5, Saturday]

The inscription refers itself to the prosperous reign of the Chāḷukya king Jagaḍēkamalla, ruling from Kalyāṇapura. It records the construction of a temple and the installation of the god Mailāradēva by Mēḍeyabhaṭlu, son of Appanabhaṭlu and Bollanamma, and the grandson of Mēḍiyabhaṭlu of Bhāradvāja gōtra and the *prabhu* of Kollipura in Veṅgināḍu. Appanabhaṭlu is said to be of *brahmapuri* of Mallanāyaka Birudanāyaka, the Saudhara of Podaṭūru. The said temple was built in his garden, situated in front of Bollēpalli included in the district of Bhuvanagiri. Mēḍeyabhaṭṭu has endowed the temple with a gift of some money due from the village, for conducting the *aṁga-bhōgas* to the god and paying salaries to the *adhyaksha - brāhmana* at the rate of 5 *māḍas and* ten *rūkas* per annum, 2 māḍas for the priest's mother, 5 *gadyas* for those who sing in the temple, 3 gadyas for gardeners and 1 *māḍa* for those who clean the premises. It is stated that the amount incurred by Mēḍeyabhaṭṭa for the installation and other things is hundred and one *māḍas and* ten *rūkas*. The Podaṭūri Saudhara, Mallenāyaka - biruda nāyaka is also said to have made to the temple some gift of land measuring 1 *maṛutur* and 15 puṭṭis of *velivolamu* in Bollēpalli. The coins *māḍa* and *gadya* are generally taken to be of the same denomination, their value being equal to ten *rūkas*. But, from the present record they seem to be of slightly different values.

Text

First Side

1. స్వస్తి సమస్త భువనాశ్ర
2. య శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహా -
3. రాజాధి రాజ పరమేశ్వ -
4. ర పరమ భట్టారక సత్యాశ్ర -
5. య కుళతిళకం చాళుక్యా
6. భరణం శ్రీ మజ్జగదేకమ
7. ల్ల దేవర విజయ రాజ్య
8. ముత్తరోత్తరాభి వృద్ధి ప్రవ -
9. ర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క తారంబు
10. కల్యాణపురము నెలవీట సు -
11. ఖ సంకథా వినోదంబున
12. రాజ్యంబు సేయుచు నుండ
13. శ్రీ మచ్చాళుక్య ప్రతాప చ -
14. క్ర వర్త్తి జగదేకమల్ల వర్షము
15. ౧౦ గు ప్రభవ సంవత్సర వైశా -
16. ఖ శుక్ల పక్ష మక్ష త్రితీయ
17. యువడ్డవారము నాండు వేంగి
18. నాంటి లోని కొల్లిపురము ప్ర-
19. భువు భారద్వాజ గోత్ర పవిత్రుం -
20. డు మేడెయ భట్టు తత్పుత్రుండు
21. శ్రీమత్ పాదటూరి సాధర

Second Side

22. మల్లైనాయక బిరుదె నా -
23. యకుల బ్రహ్మపురి అ-
24. ప్పనభట్లు తత్పతి బొల్లి -
25. నమ్మ తద్దంపతుల వర

26. పుత్రుండు మేడెయ
27. భట్లు శ్రీమతు పెంచె అ
28. [మై] లారదేవర పంపున
29. భువనగిరి ప్రతిబద్ధము
30. బొల్లేపల్లి ముందంటి ఈ-
31. [డ్డె] గామ తూర్ప్పున స్ధన
32. వనములోపల సుధా
33. ధవళితోత్తుంగ రమ్య-
34. మైన వవళారము సేయి -
35. ంచి యందు మే డెయభ -
36. ట్టు శ్రీ మైళారదేవరను
37. ప్రతిష్ఠ సేసిరి ॥ ఆ దే-
38. వర నగరికి వచ్చు భణ్డ -
39. రువులోన దేవరకు న-
40. క్షత గంధ పుః ప ధూ-
41. ప దీప నివేద్య తాంబు-
42. ల వస్త్రాభరణా ద్యంగ
43. భోగములకుం దగిన
44. ద్రవ్యమునిచి మిగిలిన
45. ద్రవ్యబ్రయము ఆధ్యక్ష [రుం]
46. డెడు బ్రాహ్మణి జీవితము
47. నకు వర్షంప్రతి పది రూకల
48. మాడలు ౫ దేవర పూజారి
49. మల్లికెయతల్లి గంగనవకు
50. చీరలకు మాడలు ౨ పాడె
51. డువారికి గద్యలు ౫ తాం -
52. టవారికి గద్యలు 3 రంగవలి
53. వెట్టువారికి మాడ ౧ ఇట్టిం
54. దఱకు నీమార్గ్గ మున మేడ-

55. యభట్లు పరితవించిన దేవ -
56. కార్య్యము దప్పక నడపిన వా -
57. రు స్వర్గ్గ గాములు గడపక త -
58. ప్పిన వారు నరకగాములు ॥
59. మేడయభట్లు దేవర ప్ర-
60. తిష్ఠాది క్రియము సేసి
61. నవి పదిసేసి రూకల
62. మాడలు నూటయొక్కటి ॥

FOURTH SIDE

63. దేవరకు పాదటూరి
64. సాధర మల్లెయ నా
65. యక బిరుద నాయ
66. కులు నిచ్చి[న]ణిచెఱు -
67. వు పిఱుద [నిందు] మ
68. ఱుతురు ౧ బొల్లేప -
69. ల్లి పడుమటి శివద్వా-
70. రము పడమట [పద]
71. యేను పుట్ల పట్టువెలి
72. వొలమును ధారా పూ-
73. ర్వ్వకము సేసిరి । స్వద-
74. త్తాం పరదత్తాం వాయో
75. హరేతి వసుంధరాం ష
76. ష్ఠి వర్ష సహస్రాణివి -
77. ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి
78. ః॥ శత్రు ణాపికృతోధ-
79. మ్మః పాలనీయః ప్రయ -
80. త్నతః। శత్రురేవహి శ -
81. త్రుస్యాత్ ధమ్మః శత్రు
82. న్నః కస్యచిత్ ॥

No. 51

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

Locus not stated

Western Chāḷukya

Jagadēkamalla

.... [utta]rāyaṇa

The inscription is copied from five fragmentary pieces. The date portion is missing. Palaeographically it may be assigned to 12th century A.D. i.e. to the reign of Jagadēkamalla II. His Daṇḍanāyaka, certain Varmayya seems to have made some gift of land measuring 300 *mattars* on the occasion of the installation of some deity. Certain *dīkshāguru* [Paṁpa] Permānaḍigaḷu is said to have made the gift of 3 *mattars* of land and one *mattar* of flower garden. Some other gifts are also stated.

Text

First Piece

1. స్వస్తి -------
2. య శ్రీ -------
3. హారా -------
4. శ్వరప -------
5. త్యాశ్ర -------
6. ళుక్యా -------
7. జగదే -------
8. విజయ ------
9. ద్ధి ప్రవర్ధ -----

Second Piece

1. చన్ద్రార్క -----
2. ఉత్తమి -------
3. యన నె లె వి -----
4. ద పద్మావ -----

5. గతపంచ ------
6. మహాస
7. తి మహా -
8. ణ్డ నాయక -

THIRD PIECE

----

1. కీర్త్తి ------
2. --త్ర్వ - ప ---
3. య దణ్డనా ----
4. -- వమ్మర్యయ్య ---
5. శ్రీ వడ్డన ----
6. -- శెమ్మాడి
7. --తనా ----
8. క వర్ష ----
9. య విష స ----
10. -- రాయణ
11. మిత్యాదిం

FOURTH PIECE

----

1. పి రసల్వస్త ధా -
2. -- వ్వర్కంమాడి కొట క--
3. యనేల మత్తరు
4. [మూ] నూఱు అంకళె
5. మత్తరు 300
6. గంబాచరస నయ్య
7. చక్రపచయ బళగ -
8. --దీక్షాగురు శ్రీమత్

9. – పవెమ్మార్గ నడి గళు దే –
10. – ర(ప్రతిష్ఠెయన్ను బీర –
11. – పయ మూడలు కొట్ట –
12. – మత్తరు 3 పూవిన [తొ] –
13. – ట మత్తరు ౧ బసది --
14. – టిగణ తోంట ౧ గాణ --
15. – రీయాదు రస రు --

FIFTH PIECE

----

1. ద్దుఙగె --
2. మ -- చా--
3. ల మత్తరు ---
4. నేలమత్త --
5. సూళెయ --
6. శె ౧౬ (శావి --
7. – – మాల
8. రిస్థాన వసు
9. – యాద్వ --
10. సల్లదు । సా --
11. తుస్యా్ర పా --
12. – నీయోభ --
13. న్యావిన ఙ్వా --
14. యో భూయో --
15. చం(ద్రః । స్వద --
16. యోహరేతి --
17. వ్యాృరిష సహ ---
18. జాయతే కృ ---
19. వ రస రు ----
20. వుం నగర ---
21. శ్రీ మద్దణ్ణ --
22. యస ము ---

No. 52

(No. 11 of 1976)

MOTAKONDURU

(Bhuvanagiri Taluk)

On a broken stone slab lying near the Anjaneya temple

Western Chāḷukya

Jagadēkamalla

....

Fragmentary. Only the names of the king and his *nelavīdu* Pottalakere are available.

Text

First Side

----

1. ---- చా ----
2. -- శ్రీ మజ్జగదేక
3. మల్ల దేవర్ పొట్టళ
4. కెఱెయద నెలవీడి -
5. ళ్ సుఖసంకథా వినో[ద]
6. దిం రాజ్యాభివృద్ధి ప్ర -
7. ర్ధఁ మాన మాచంద్రార్కఁ

Second Side

----

1. -- ణాసియో --
2. --.విలెయుం.కురు -
3. [క్షే]త్ర దోళ్ బ్రా -
4. [హ్మ] ణర కొన్ద పాప
5. కు ॥ సామాన్యో
6. యన్ధర్మ్మఁ సేతు
7. న్రిపాణాం కాలే

No. 53

(No. 68 of 1973)

ANAMALA

(MiryalagudaTaluk)

On a stone pillar set up in the fields towards the west of the village.

Kaṁdūru Chōḍa

Śrīdēvi Toṇḍaya

Ś.1050; Kīlaka, Solar eclipse [**A.D.1128**]

The inscription records that Mahāmaṇḍalēśvara Kaṁdūri Śrīdēvi Toṇḍaya of Kāśyapa-gōtra, Karikālānvaya, and solar race, the lord of Kodūrupura granted the *prabhutva* (lordship) of Alamula included in Cheraku-70 (region) with *ashṭabhōgatējas-svāmyatas* to Ajjala Erayana-peggaḍa. The record, on the other three sides contains, Telugu verses in *Kanda* and one in *Champakamāla* metres, stating that certain Prōlemarāja-*amātya* obtained (from the king) vṛittis consisting of Chāgamari-12 and Doḍidorti-12 and other things. The *Champakamāla* verse states the various royal insignia obtained by Prōleyāmātya which include, *aḍapamu* (betel bag), *aṁdalamu* (palanquin), (royal) seats *kaṁchagaṭṭu* (............), *vichchaḍiya* (permission to pay royal visits?), *dhāralu* (swords), *savaḍi-śaṁkhulu* (sounding conch shells), *bhērulu* (beating drums), *gāṁgu-goṇḍamu* (......), *goḍugulu* (umbrellas), *pīli* (elephant), *barha-kunta* (peacock-fans?) and *khaṁ-vitānamu* ( ).

The last verse states that Aḍapa-Eṛayan-peggaḍe obtained the *prabhutva* (lordship) from Toṇḍarāja of the line of Jata Chōḍa. From this record we understand that the Chōḍa family of Kaṁdūru belonged to the line of Jatā Chōḍa of Eṛuva as said in the Vollala inscription of Mallikārjunachōḍa (Ep. Andhrica IV p.26). Secondly, Śrīdēvi Toṇḍaya the donor of this record is not properly identifiable among the known members of the Kaṁdūri Chōḍa chiefs. Thirdly, it is not known how Prōleyarāja-amātya and Erayana peggaḍa were related to each other.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమధిగత పంచ మహా
2. శబ్ద మహామండలేశ్వర పీర
3. మహేశ్వర కోడూప్పురవరేశ్వ-
4. ర సూర్య్య వంశోద్భవ కులతి -
5. లక [కా]శ్యప గోత్ర కరికా -
6. లాన్వయ నామాది సమస్త

7. ప్రశస్తి సహితం శ్రీ మన్మ-
8. హా మండలేశ్వర కందూరి
9. శ్రీ దేవి తొణ్డయచోడ మహా
10. రాజులు శాకాబ్దంబులు ౧౦ ౫౦
11. కీలక సంవత్సర సూర్య్య
12. గ్రహణ నిమిత్త మునం జెఱ -
13. కుం౨ం బడి అలముల ప్రభు -
14. త్వము ధారాపూర్వ్వ కమున
15. అజ్జల యెఱయన పెగ్గడ
16. కు అష్టభోగ తేజ సా -
17. మ్యముగా నిచ్చిన వ్రిత్తి

SECOND SIDE

18. శ్రీమత్సూ [య్యా - - -]
19. య చూడామణి [జా - - -]
20. డండహిత డ బ్బికము [- -]
21. తామణియనంగనెగడె [ను]
22. నా మండలనాథు మంత్రి
23. యనుపమ మహిమను ॥ [గు] -
24. రు భుజ యుగలుండహిత
25. నిష్ఠురప్రోలమ రా[జా] మా
26. త్య చూడామణి సుస్థిర
27. ముగ వ్రిత్తులు వడసె
28. బురుహూత నిభుండు [చే] -
29. గమరి పంద్రెండును ॥ [దొ] -
30. డి దొత్త్రి పంద్రెణ్డును గొ[ం]
31. డనం గాశ్యప మునీంద్ర
32. గోత్రుండు వేమ్మిరం బడ -
33. సెను సంతానంబును బ -
34. డసె మహామహిమ
35. [నో] లిం బడసెం బెక్కు్రలు ॥

THIRD SIDE

36. – – – – సగ –
37. – – – – ణ చో –
38. – – గ – –
39. – – రెణ్డునియోగము
40. లు గుణవరేణ్యుండు వ –
41. డసెను ॥ వ్రి ॥ అడపయు
42. నందలంబులు సుఖాస –
43. నవర్గ్గము గంచ గ[ట్టు]
44. విచ్చడియయు ధా –
45. రలును నవడి శం –
46. ఖులు భేరులు గాంగు
47. గొణ్డము న్గొడుగులుంబి –
48. లియును బరుహ కుంత
49. చయంబును ఖంవితాన
50. ముం బడసె నమాత్య
51. వ్రోలెండు నృపాలక చి –
52. హ్న లమాన సంపదను ॥

FOURTH SIDE

53. ఆ జట చోడకు –
54. లంబున రాజాధి –
55. కుణ్డైన తొణ్డై –
56. రాజులచే నిర్వ్యా –
57. జముగ నడప
58. ఎఱయన భూజ –
59. నులు నుతింపంగాం బ్ర –
60. భుత్వము నడసెను ॥
61. స్వదత్తం పరదత్తం
62. వాయో హరేతి వ–
63. సుంధరా షష్టి వ్వ –
64. ర్ష సహస్రాణి వి

65. ష్ఠాయాం జాయతే
66. కృమిః ॥

No. 54

(No. 17 of 1976)

RAJAPETA

(Nalgonda Taluk)

In the field near the village

Kaṅdūri Chōḍas

Gōkarṇa Chōḍa

......

It begins with the usual *Praśasti* of the Kaṅdūru Chōḍas and refers to the king Gōkarṇa Chōḍa Mahārāja. His queen Mailama Mahādevi is stated to have made the gift of four *puṭṭis* of *Velugaṭu* land and one *puṭṭi* of *regaṭu* land to the *tammaḍi* of the temple built by certain Kattireḍḍi of Eypūru. She is also said to have given a gift of two *marturs* of wet land for the offerings of the god. The said Kattireḍḍi is said to have given three flower gardens for the worship of the god Prōledēva.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి సమధిగత
2. పంచ మహాశబ్ద
3. మహా మణ్డలేశ్వర
4. వీర మహేశ్వర కో
5. డూప్పూర వరే
6. శ్వర సూర్య్య వంశో
7. ద్భవ కుల తిలక
8. కాస్యపగోత్ర కరి
9. కాలా న్వయ నామా
10. ది సమస్త ప్రశస్తి
11. సహితం శ్రీమ
12. న్మహా మణ్డలేశ్వ-

13. ర కందూరి గోక-
14. ర్ణచోడ మహారా-
15. జాలు పల భోగ
16. భాగిని అగు మైల-
17. మ మహాదేవులు ఎ -
18. య్యూర కత్తి రడ్డి యె -
19. త్తించిన గుడి తమ్మ్రడి కి
20. బెట్టిన పొలము వె -

SECOND SIDE

21. లు గటనాలు
22. వు పుట్లు రేగ
23. ట నొక్క్రి పుట్టి
24. దేవరకు నివే
25. ద్యమునకు నిను
26. మత్తూరు నీరునే
27. ల యీ దేవ సొమ్మ్ము
28. ఎవ్వరైనా యీ ధ
29. ర్మ్మువు నడపంగ
30. ల వారు ॥ స్వద [త్తా]
31. ం పరదత్తాం వా
32. యో హరేత వసుంధరాం
33. షష్ఠిం వర్ష సహస్రా-
34. ణి విష్ఠాయాం జా
35. య[తే] క్రిమిః ॥ ఆ కత్తి
36. రడ్డి ప్రోలె దేవర
37. కు పూజార్థ ము[గ]
38. పూవ్వు తోంటలు
39. మూణ్డును ధర్మ్మ

40. గాడివారి వంస
41. ము వారికి నీ క[ర్రో]
42. చిరేని కవిల [బొ]
43. డిచిన వారు

No. 55

(No. 86 of 1974)

KISHTAPURAM

(Ramannapet Taluk)

On a slab lying near the old Siva temple outside the village.

Kaṁdūri Chōḍa

Bhīma Chōḍa Mahārāja

Ś.10 [--]; Īśvara, uttarāyaṇa-saṁkrānti

The cyclic year Īśvara corresponds to Śaka 1019 and 1079 [A.D. 1097 and 1157 respectively]; but palaeographically it may be assigned to A.D. 1157.

The inscription records the gift of some lands to the god [- - - -] ēśvara of Parivela village by Kaṁdūri Bhīmachōḍa Mahārāja of Kāśyapagōtra and Karikālānvaya for the merit of his father Toṁḍayarāja. (See Journal of the Andhra Historical Research Society Vol. XXXV – part 1, p.66).

Bhīma Chōḍa of this record is likely to be the enemy of Kākatī Rudra described in the latter's Thousand Pillar Temple inscription at Anumakoṇḍa.

TEXT

1. శ్రీ స్వస్తి సమధి గత పంచమ-
2. హా శబ్ద మహామండలేశ్వ -
3. ర వీర మాహేశ్వర కోడూర పు-
4. రవరేశ్వర సూర్య్య వంశోద్భ-
5. వ కులతిలక కాస్యపగో[త్ర]
6. కరి కాలాన్వయ నామాది సమ -
7. స్త ప్రశస్తి సహితం [శ్రీమన్మహా] మం -

8. డలేశ్వర కందూరి భీమచోడ మహా -

9. రాజులు తమ యయ్య తొండయ రా -

10. జులకును బుణ్యార్థము పరివెల మ[-]

11. [జనే]శ్వర దేవరకు సక వర్షములు ౧౦ [- -]

12. ఈశ్వర సంవత్సర ఉత్తరాయణ సంక్రాంతి

13. నిమిత్తమున [ని] చిన నీరునేల మత్తురు

14. [అంద - - - - - -] మూండు

15. [-] అరమత్తరు [- - - -]

16. [పుట్టివె - గ - ట] మూణ్డు పుట్లు । ౨

17. స్వదత్తం పరద[త్తం] వాయోహరేతి

18. [- - - - రష - - - - స హ శ్రా ణి]

19. విష్టాయాం [- - -] క్రిమి

No. 56

(No. 1 of 1975)

MALLEPALLY

(Devarakonda Taluk)

On a stone pillar set up in a field near the cross roads, on the left side of Hyderabad–Nagarjunasagar road.

Kaṁdūri Chōḍa

Bhīmadēva

Ś.1157; Jaya, Kārtika ba.10, Guruvāra [**A.D.1234**, Nov.17, Friday and not Thursday, Śaka year was also 1156].

The inscription is faulty in several aspects. It registers the grant of the village Ākaṁ Mallēpalli for *aṁga-raṁga-bhōgas* and offerings of the god Mahēśvaradēva presiding at the northern gate of Śrīśaila, that is, Umāmahēśvara in Achchampet taluk, Mahbubnagar district. At the end of the inscription there is a description of Ōṁkārarāśi-dēva, the sthānāpati of Mahēśvaradēva, probably the recipient of the gift. The grant was issued by Mahāmaṇḍalēśvara Kaṁdūri Bhīmadēva Chōḍa Mahārāja of Kāśyapa gōtra, Karikāl ānvaya and solar race.

TEXT

FIRST SIDE

1. న మస్తుంగ శిర చం-
2. ద్ర చంద్రచామర తార -
3. వే త్రైలోక్య నకరారంభా
4. ముల స్తంభాయ శంబ -
5. వే ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద -
6. శ్చ శ్యకవర్షంబులు ॥ ౧౧౫౬
7. జయ సంవత్సర కార్త్తిక బ -
8. హుళ దశమియు గురువా -
9. రమునాండు ॥ స్వస్తి శమధి -
10. గత పంచ మహాశబ్ద మ -
11. హా మండళేశ్వర వీరమ -
12. హేశ్వర కోడూర్ప్పుర వరా -
13. ధీశ్వర సూర్య్య వంశోద్భవ
14. కులతిలక కాస్యప గో -
15. త్ర కరికాలాంన్వయ నామా -
16. ది సమస్త ప్రసస్తి శహిత -

SECOND SIDE

17. ం శ్రీమన్మాహా మండ-
18. లేశ్వర కందూరి బీమ -
19. దేవ చోడ మహారా -
20. జులు తమకుం పుణ్య
21. ర్త్తంబుగా స్వస్తిశ్రీ ప -
22. ర్వ్వతోత్తర ద్వార శ్లేష్టశ్రీ
23. మాహేశ్వర దేవరకు
24. ఆకం మల్లేపల్లి అంగరా -
25. గ భోగ ధూప దీప నివే -
26. ద్యాలకు ఇచ్చిన దత్తి

27. ఆచంద్రార్క స్థాయి -
28. గా ॥ స్వదత్తం పర
29. దత్తం వా యోహరే -
30. తి వసుంధరా శష్టి -
31. ర్వర్ష సహస్రాణాం

THIRD SIDE

32. విష్టాయం జాయతే క్రి -
33. మి ॥ స్వదత్తం ద్విగుణం
34. పుణ్యం పరదత్తా
35. ను పాలనం పర -
36. దత్తం హరతేపా-
37. పం శ్వదత్త నిష్ఫలి
38. ం భవేత్ ॥ ఆదిత్య
39. చంద్రా వనిలో నలశ్చ
40. దౌర్భూమి రాపోహ్రిద -
41. యం యమశ్చ హశ్చ
42. రాత్ర శ్చ యుభయే -
43. తిసంధ్య ధర్మశ్చ
44. జానాతి నరశ్చ విత్తం
45. ॥ స్వస్తి యమనియ్య
46. యె మన స్వాధ్యా [నా]

FOURTH SIDE

47. ధ్యాన ధరణ మోనా
48. యనుష్ఠాన జప శ
49. మాధి శీల గుణ స -
50. ంపంన్నరుం విభుధ జ-
51. న చింతామణి గ-
52. ళుం బుధజన సేవ్య -

53. రుం అంన దాన వి -
54. నోదిగళుం కుసుమా
55. త్ర విపర్జితరుం ఆకు-
56. ళి సిద్ధాంత కుటింబినీ నా
57. దరుం నయనాయక
58. నటెనాట్య రంగ విభూ -
59. షణరుం పంచాధీక్ష
60. ప్రతిష్ట కరుం ఆనాత
61. నా తరుం షరణాగత
62. వజ్రరుం మణిరత్న క -
63. చిత యుత్తుంగ శ్రీశైళ సిఖ -
64. ర సింహాశనారుఢ శ్రీమా -
65. హేశ్వర దేవరు స్తానాపతి
66. మాకండరాసి దేవరు యోంకా
67. ర రాశి దేవరు ॥ శ్రీ

No. 57

(No. 41 of 1975)

EDAMPALLI

(Devarakonda Taluk)

On a stone in the field outside the village.

Kaṁdūri Chōḍa

Uḍayāditya Chōḍa, son of Sōmanāthadēva.

Ś.1157; Manmatha, Bhādrapada ba.11 Ādivāra [**A.D. 1235**, Sept. 9, Sunday]

The inscription registers the gift of his part *(pālu)* of the village Nalladāmapalli for the *aṁgaraṁga bhōgas* and offerings to the god Mahēśvara by Mahāmaṇḍalēśvara Kaṁdūri Udayāditya Chōḍa Mahārāja of Kāśyapa gōtra, Karikālānvaya and solar race, the lord of Kōḍūrpura for the merit of his father Sōmanāthadēva.

TEXT

FIRST SIDE

1. @ నమస్తుంగశిర
2. శ్చుంబి చంద్రచామ -
3. ర చారవే త్రైలోక నగ -
4. రారంభ మూలస్తం
5. భాయ శంభవే ॥ స్వస్తి స -
6. మధిగత పంచమహా
7. శబ్ద మహామండలే
8. శ్వర వీర మహేశ్వర
9. కోడూప్పూర వరా-
10. ధీశ్వర సూర్య్యవం-
11. శోద్భవ కులతిలక
12. కాస్యపగోత్ర కరి
13. కాలాన్వయ నామాది
14. సమస్త ప్ర [స] స్తి సహితం శ్రీమ
15. న్మహా మండలేశ్వరం కం-
16. దూరి ఉదయాది-
17. త్య దేవ చోడ మహా
18. రాజులు ౧౧౫౭ గు మ -
19. న్మథ సంవత్సర భాద్రప -

SECOND SIDE

20. ద బహుల ౧౧ ఆదివారా -
21. నం దమతంండ్రి సోమనాథ
22. దేవరకుం బుణ్యంముగా
23. నల్ల దామపల్లి పాలుశ్రీ మ -
24. హేశ్వర దేవరకు నంగ
25. భోగ రంగభోగ ధూపదీప

26. నివేద్య తాంబూలాదుల
27. కు సర్వ్వనమస్యంబుగా
28. ధార వోసి ఇచ్చిరి. దీ
29. నికెవ్వరేనిం దప్పంచింతి-
30. చిన వారు గంగ కఱుతం బ-
31. సులా బ్రాహ్మలా వధించిన దోషా
32. నం బోయినవారు ॥ స్వదత్తం ప
33. రదత్తం వాయోహరేత వసు-
34. ంధరా శష్ఠి వ్వర్షసహస్రాణి
35. విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి ॥
36. స్వదత్తం పరదత్తం వా
37. హరే ద్భూమిం నరా -
38. ధిప ప్రపచ్యం త్యయ -
39. [- త్క-] లం నరకేషు క్రమే -
40. ణసక్తి॥ శ్రీ శ్రీ(ీ)

No. 58

PANUGALLU

(Nalgonda Taluk)

On a broken piece of stone lying near the Muhammadan tomb

(Taken from corpus III)

It registers the gift of the village Pittamapalli, one half of it being to the brāhmaṇas and the other to the god Bhīmanārāyana, by Mailāmbika. Another gift of 2 *nivartanas* and 5 *khāris* in some village in Kaṇḍūru-vishaya with the consent of *grama-nāyaka* by king Toṇḍa son of king Bhima, is also recorded. Details not available.

TEXT

- - - -

1. - - - - సాక్షాత్ప్రసాద మాసే -
2. వితానైకశ్రీక [ర] మచీకరం స్మర రిపో ర్ద్దేవస్య మైలాంబికా

3. గ్రామం పిట్టమపల్లీతి నామానం మహితోర్వ్వరం। ద్విజేభ్యో -
4. ర్ద్ధమదా దర్ద్ధం భీమనారాయణాయ చ। కల్యాణాభ్యు -
5. దయైక కారణమయం సర్వ్వస్యసాధారణో ధర్మ్మస్తద్గత -
6. మత్పరాః క్షితిభృతో యేపాలయంత్యాదరాత్। ధర్మ్మం
7. మత్కృతమిత్యుదారచరితా[న్] తాన్భావినో భూపతీ [న్మా] -
8. లాషేఖరిత స్వహస్త కమలా మైలాంబికా యాచతే।
9. శ్రీమద్భీమరాజనందన స్తాండక్షితీశోపి కందూ-
10. రు విషయే గ్రామం నాయకానుమత్యా ప్రతి గ్రామం
11. శాలిక్షేత్ర నివర్త్తన ద్వయం ఖారీపంచకం చ యాచ (?)

\- - - - - -

No. 59

(No. 71 of 1973)

BATTUVARIGUDA

(Miryalaguda Taluk)

On a slab in front of the Kamesvara temple.

Haihaya chiefs

Sūriyarāja

Undated

The inscription begins with the praśasti of the Haihayas and seems to record the gift of some gold gadyas to the god of Ūriya (i.e. Pedda ūru) by Sūriyarāja. Other details are not known and the last portion is unintelligible.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి అనేక భంగు -
2. ర తర స[ం]ఘత
3. వి[-] విచ్యయ
4. లవణోదధి - -

5. వల - గంగా
6. పరి య త మాహి -
7. స్మృతి పురవరే -
8. శ్వర హైహయ వంశో
9. ద్భవ నరశిరోధట్ట
10. ణ ధ్వజ మహత్వ [ది]

SECOND SIDE

11. ఘోషణ మ [దో్రగ - షి-]
12. త సహస్రబాహు ప్ర -
13. తప గుణ సన్న [ణ్ను]
14. ణ్డయ్న శ్రీమత్సురి -
15. యరజు యూరియ
16. కా[బొ]ల య్యణ్నయు
17. నాల్గు గెద్య ధరణ
18. బు పసిణ్డి
19. ఈ [- - - గు ఆ]

No. 60

(No. 71 of 1973)

BATTUVARIGUDA

(Miryalaguda Taluk)

On a slab set up in front of Vishnu Kamesvara temple.

Haihaya

Rāyaparāja

Ś.1064; Duṅdubhi, Āshāḍha śu.8, Guruvāra (Taking Nija Āshāḍha it corresponds to **A.D. 1142,** July 2)

The inscription begins with the usual *praśasti* of the Haihaya kings and introduces Mahāmaṇḍalēśvara Rāyaparāja who is stated to have made a gift of sixty *puṭṭis* and two *marturs* vṛitti for the worship and offerings to the god Kāmēśvaradēva of Ūriya in Gīdvāka of the kings of his family.

Text

First Side

1. స్వస్తిశక వర్షము -
2. లు ౧౦౬౪ దుం -
3. దుభి సంవత్సర ఆ -
4. షాఢ శుద్ధ ౭ గురు
5. వారమున స్వస్తి స -
6. మధిగత పంచమ-
7. హాశబ్ద మహా మం-
8. డళేశ్వర ననేకోత్తుం -
9. గ తరంగ సంఘా -
10. త లవణోదధి వేలా
11. వలయ వలయిత గం -
12. గా పర్య్యంత మధ్య -
13. దేశాధీశ్వర మా హి -
14. ష్మతీ పురవరేశ్వర నై -
15. హయ వంశో దు -
16. భవ నాత్రేయ గో -
17. త్ర పవిత్ర నత్యుగ్ర
18. నర శిరో దర్ప్పణ
19. ధ్వజ మహత్పుటె ఘో
20. షణ సహస్ర బా -
21. హు ప్రతాప వీర్య్య
22. గుణ సంపన్నులై
23. న శ్రీమన్మహా మం -
24. డలేశ్వర రాయప రా -
25. జులు గీద్వోకంద -
26. మ వంశము రాజాల

27. ఊరియ కామీశ్వ -
28. ర దేవర కిచ్చిన అఱ్వది
29. వుట్లును ఇనుమఱ్తు
30. రు[ ]విత్తి మిందం గామీ-
31. శ్వర దేవరకుం బూ -
32. జ పునస్కారముల
33. కు నివేద్యమునకు [నా]
34. [కరాటన] మున్ను [చేస] -

- - - -

Another Side

1. బహుభిర్వ్వసుధా దత్తా
2. రాజభిస్సగరాదిభిః [1]*
3. యస్యయస్య యదా భూ -
4. మి స్తస్య తస్య తదా ఫలం
5. మద్వంశజాః పరమహీ
6. పతి వంశ జావా పాపా -
7. దపేత మనసోభువి
8. భావి భూపాః యే
9. పాల యంత్తి మమ
10. ధమ్మ్ర్మ మిదం సమ -
11. స్తం తేషాం మయా -
12. విరచితోం జలి రే -
13. - - - -

- - - -

No. 61

(No.140 of 1980)

MATURU

(Miryalaguda Taluk)

On a pillar in the fields outside the village near the Anjaneya image.

Kākatīya

Mahādēva

Ś.1119; Piṅgaḷa, Mārgaśira śu.15, Sōmavāra [Weekday wrong, Wednesday 26th November, **1197 A.D.**]

The inscription registers the grant of the village Leṁkala Mārutūru to the god Mahēśvara of the northern gate of Śrīparvatā by Śrīman Mahāmaṇḍalēśvara Kākati Mahādēva Mahārājulu, the lord of Anmakoṇḍapura. It is peculiar to note that the sword is shown on the top standing inverted, unlike the usual way in some of the Kākatīya records. We notice this feature in the Vijayangara records.

This is one perfect record of Kākati Mahādēva.

Text

First Side

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షము
2. లు ౧౧౧౯ గు పింగ -
3. ల సంవత్సర మార్గ
4. శిర శుద్ధ ౧౫ సోమ
5. వారము నాండు స్వ-
6. స్తి సమధి గత పంచ
7. మహాశబ్ద మహామం -
8. డలేశ్వర అన్మకొండ
9. పురవరేశ్వర పర-
10. మ మహేశ్వర పర
11. హిత చరిత వినయ

SECOND SIDE

12. విభూషణ శ్రీ
13. మన్మహామండలే -
14. శ్వర కాకతి మహ
15. దేవ మహారాజు
16. లు స్వస్తిశ్రీమ ॥
17. తు శ్రీ పర్వ్వ
18. తోత్తర ద్వారశ్రే
19. ష్ఠ శ్రీమతు మ -
20. హేశ్వర దేవరకు
21. లెంకల మారటూ -
22. రు ఆచంద్రార్క
23. స్థాయిగా నిచ్చి
24. నదత్తి శ్రీ

THIRD SIDE

25. ఆదిత్యచంద్రా వని -
26. లో నలశ్చ ద్యౌ భూర్మి
27. రాపో హ్రిదయం య[మ]శ్చ
28. అహశ్చ రాత్రిశ్చ ఉభేతి [చ?]
29. సంధ్యే ధర్మ్మస్య జా-
30. నాతి నరస్య వ్రిత్తం ॥
31. స్వదత్తం పరదత్తం వా
32. యోహరేతి వసుంధరా ।
33. షష్టి వర్ష్ష సహస్రాణి
34. విష్ఠా యాం జాయతే క్రి -
35. మి ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం
36. పుణ్యాం పరదత్తాను
37. పాలనం । పరదత్తా
38. పహారేణ స్వదత్త
39. ం నిష్ఫలం భవేత్

FOURTH SIDE

40. సామాన్యోయం
41. ధర్మసేతుం నృ -
42. పాణాం కాలే
43. కాలే పాలనీయో
44. భవద్భిః । సర్వ్వానేతా -
45. న్భావినః పార్త్థివేంద్రా
46. న్భూయో భూయో యా-
47. చతే రామచంద్రః ॥
48. [illegible] మద్వంశజా -
49. ః పరమహీపతి వంశ -
50. జావా పాపాదపేత
51. మనసోభువి భా
52. వి భూపాః । యేపా -
53. లయంతి మమ
54. ధర్మ్మ మిమం సమస్తం
55. తేభ్యో మయా విరచి
56. తోంజలి రేషమూర్ద్ధ్ని

No. 62

(No.133 of 1966)

JALALPUR

(Suryapet Taluk)

The stone is now preserved in the K.B. Museum, Golkonda, Hyderabad.

Kākatīya

Gaṇapatidēva

S.1124; Duṇdubhi, Chaitra śu.15, Ādivāra; [A.D. **1202**, March 10]

The inscription gives the genealogy of the Cheṛaku chiefs. The founder of the family was Kāṭa who is said to have obtained the lordship of Cheṛaku-12 included in the Ēṛuva-maṇḍala from the

king Bhīma (likely the Telugu Chōḍa chief either Bhīma I or Bhīma II) owing to which they got the family name as Cheṛaku. He had three sons named Kēta, Sūra and Bolla, by his wife Kāmāṁbikā. Kēta by his wife Tikkāṁbikā had four sons named Kāṭa, Māra and two Eṛṛas, who served Kākati Rudra in securing victory over Chōdōdaya, along with his general Arasālu. Kākati Rudra in return gave them the villages Guṁḍiyapūṁḍi, Ṛāpūṁḍi, Goṭṭipasuṁdala, Toṛṛūru and Ṛūpuṛāla. Kāṭa had three sons by his wife Kuppāṁbikā and they were Kāṭa, Māra and Bolla. Kāṭa was the lord of Guṇḍiyapūṁḍi, Māra of ... paṛṛu and Bolla became the lord of Pānugallu, Uppunūtula etc., by the grace of Gaṇapatidēva. Bolla installed the deities Kētēśvara, Kāṭēśvara, [Mā]rēśvara, Sūrya, Gaṇēśa and Durga at Rāṁpūḍi village and endowed those deities with gifts of lands at Maṛikuṇṭa and gardens at other places.

Text

First Side

1. జయత్యాది వరాహస్య వపు -
2. - - - సురాసురం । మళ్లీ మాలాగ్ర జా - -
3. - - - యద్దంష్ట్రాంతే మహీ బభౌ ॥ య - - -
4. - - ణ ప్రాప్త విభవా వాసవాదయ - - -
5. - - - సా విశ్వనాథో వ్యా ద్బొల్లం కుప్పాంబి -
6. [కా] సుతం ॥ వంశోయం శ్రూయతే గంగ్గా - -
7. - - । ఇవనిమ్మర్లత్కి । జమ్ములూరు - - - -
8. - - - - స్య తస్య బొల్ల చమూపతేః॥ శ్రీ
9. మద్బ్రహ్మాంఘ్రి సంభూతా శ్చతుర్థ కుల
10. శేఖరాః । ధమ్మార్త్మానో జయంత్యే-
11. షాం వంశే కాటాహ్వయోభవత్ ॥ క్రొంగ్గం -
12. డ ధవళం వ్యాఘ్రం [ ] త్వేఱు వ మం -
13. [డలే] । చెఱకు ద్వాదశ గ్రామాన్లేభే భీ -
14. మ నరేశ్వరాత్ ॥ తతః ప్రభృతి లోకేయ మ -
15. భవ చ్చెఱకు ప్రభుః॥ తస్య కామాంబికా
16. [పత్నీ] శ్రీపతే శ్రీరివాభవత్ ॥ కేత స్సూర -
17. [శ్చ] బొల్లశ్చతయో జ్జాతా స్త్రయస్సుతా[ః]
18. తేష్వగ్రజస్య కేతస్య పత్నీ తిక్కాంబికా భవ -
19. త్ ॥ సతస్యాం తనయాన్లేభే కాటం మారంచ ధీ -

20. యుతం । ఎఱయ ద్వయ మిత్యేతాన్ చతురః స -
21. ద్గుణాన్వితాన్ ॥ ఆసీత్కాకతి రుద్రదేవ నృపతి
22. స్తేషాం పతిమ్మూర్నినాం । య్యై శ్చోడోదయ ధా -
23. రిణీ తలపతే ద్ధూర్జటీ విశీర్ణ్ణీకృతా । తన్ముఖ్యో -
24. ప్యరసాలు నామ పృతనాధీశో రణే నిర్జ్జితః ।
25. తస్యాశేషధనం సమర్ప్పిత మభూత్తస్మైని -
26. జస్వామినే ॥ కాకతిరుద్ర నృపాలః తేభ్యః
27. దదౌ సగుండియపూండీన్ ఊపూండి గొట్టి -
28. పసుందల తొట్టూర ఊపుటాలు సంజ్ఞ గ్రా [మాన్]
29. కల్యాణ మాల్యవత్పూర్వ్వ పా [ద్వి శి - - -]
30. సా । స్వబాహు పాలితే దేశే ని - - -
31. దదౌ ॥ తటాక సుర స - - - -
32. సతామేషు ప్రక - - - -

SECOND SIDE

33. - - - - త్ ॥ కుప్పాంబాముపయేమే సా -
34. - - సౌభాగ్యశాలినీం రతిం కామః శచీమింద్రః
35. - - నారాయణో యథా ॥ కాటం మారంచ బొ-
36. [ల్లం చ] లేభే తస్యా మసౌ సుతాన్ । కుంత్యాం పాండు
37. ర్ద్ధర్మ్మ సుత భీమార్జ్జునా నివ ॥ సురగృహ
38. భూసుర వృత్తి ర్బ్బహుధా ప్రకల్ప్య కాట [ః]
39. ॥ గుండియప్పూండి గ్రామే రేజే మార శ - - -
40. - - ట్ట పట్టు నామ్ని తథా ॥ బొల్లః కుప్పాంబికా -
41. పుత్రో రాజతే క్షితిమండలే యత్కీర్త్తిః క్షీ
42. ర వారాశే ర్బ్బుద్బుదా ఇవ తారకాః ॥ విజ-
43. యతే హృదయస్థ మహేశ్వరః । సతత దాన
44. వినోద ఖగేశ్వరః । సితయశోంతరితాష్ట
45. దిగీశ్వరః । చఱకు బొల్ల చమూప్రకరే -
46. శ్వరః ॥ బహుభిర్గ్గార్మై స్సహితం ర[ణ -]
47. చఱకు బొల్ల సైన్యే శః । కాకతి గణ -

48. పతి ప్రసాదతోలభత పానుంగ - -

49. తచ్చిత్ర ముప్పునూతుల [భాచనా -] -

50. ది రిపువధూనయన జలైః। ప్రజ్వల యతి

51. యః। కాకతి గణపతి నృప ప్రతాప - -

52. ద [యే]ణ సఫలీకుర్వ్వన్నిజార్త్థం సోయమే కదా

53. సముద్దిశ్య పితృభ్రాతౄన్ దేవ సద్మాన్యకారయత్ ।

54. - - కాబ్దే వేదనేత్రేశ ౧౧౨౪ మితే దుం - -

55. - వత్సరే। చైత్రమాసస్య రాకాయాం - -

56. సుభోదయే ॥ కేతేశ్వర కాటేశ్వ -

57. రేశ్వర రవిగణేశ దుర్గ్గాణాం। భవనా - - -

58. రయిత్వా గ్రామే రాపూండి నామ్ని రమ్యాన్

59. మట్టి కుంటాఖ్యాం వరశాలేయ సం - - -

60. దాత్కాండుకానాం చ చతుష్కం దేవ మా - -

61. నామ్నా కడప ఊయాతిఖ్యాత స్యేశ దిగ - -

62. కే। క్షేత్రంధ్రువ ఫలోపేతం యావదాచంద్రతా -

63. రకం ॥ ప్రాసాదీశానదిగ్భాగే పుష్ప వాటీ మనుత్త -

64. మాం। నివర్త్తన మితాం తత్రతాళానాంచ వనం శుభం

65. - - కాటేశ్వర దేవర గుడ్ల దక్షిణాన పు -

66. [భూ] మి వలయము చెఱువు వెనుక

67. మామిడితోంట పతిక ఆ చెన్నె న పూ -

68. [- -] కాజ్జున దేవరకు పాతిక గుడ్లపడు -

69. - - మంతోంటకు నీడ్లు ఎత్తని

70. - - కుంట చెనుపతిక - -

THIRD SIDE

1. స్వస్తి సమధిగ - -

2. శబ్ద మహామండ - -

3. నుమకొండ పురవరేశ్వర - -

4. మ మాహేశ్వర నామాది సమ -

5. స్త ప్రశస్తి సహితం శ్రీమతు

6. కాకతి గణపతి దేవ మహారాజు
7. లు నిత్యోదితులై రాజ్యంబు సే -
8. యు చుండంగాం తత్పాద పద్మోప జీ -
9. వియై స్వస్తి సమస్త గుణగణా భర -
10. ణ పతిహితాచరణ జమ్ము -
11. నూరి పురవరేశ్వర పరమమా -
12. హేశ్వర శ్రీ విశ్వనాథ దేవ దివ్య శ్రీ
13. పాదా రాధక నామాది సమస్త
14. ప్రశస్తి సహితుండైన శ్రీమతు
15. చఱకు బొల్లి రడ్డి శకవర్షము
16. లు ౧౧౨౪ గు దుందుభి -
17. - - త్సర చైత్ర శు ౧౫ ఆది
18. వారము నాండు శ్రీ కేతేశ్వర దే
19. వర కాటేశ్వర దేవర మారేశ్వర
20. దేవర సూర్య్య దేవరల ప్రతిష్ఠ
21. - - సి ఇచ్చిన దత్తి ఆ దేవరల ఇ -
22. - - మాంట నివేద్యాలకు భూమి -
23. - - యము చెఱువు వెనుకను
24. - - లు ౨ మఱ్ఱి కుంట వెనుక
25. - - లు ౨ అంద అఖండ దీ - -
26. - - మరుతులు ౪ ధూపాలకు -

FOURTH SIDE

27. - గ్గలానకుం జైత్ర పవి -
28. - - ఱ్ఱురు ౧ తాంబూలము
29. - - - ౧ స్థానపతి మల్లిక జియ
30. కడప ఊాతి యీశాన్యము
31. పుట్లు ౨ అచ్చోటన భీ -
32. మేశ్వర దేవరం బూజింప

33. గ నిమెట్ట తూప్పుర్ణ పుట్టి ౧ -
34. ర దేవరకు భూమి - -
35. ము వెనుక మఱ్ఱు -
36. దలని బిండల - -
37. రువున మఱ్ఱు ౧ ఎఱగేశ్వ -
38. ర దేవరకు గనిమెట్ట కుంట మ
39. ఱ్ఱురు ౧ వెలివాలము పా ౧౦ మ
40. ఱ్ఱి కుంటను దేవన పూచి గారి
41. వుపాధ్యాయవృత్తి మఱ్ఱు రు ౧
42. అంద సూత్రధారి కాస మల్లో-
43. జు మఱ్ఱురు ౧ కడప ఊతి తూ -
44. - - పుట్టి ౧ సంకదేవ మఱ్ఱురు -
45. ౧ కొల్లిపాక సోమనాథ దేవర - -
46. మాచమసెట్టి మల్లి కార్జున దేవర
47. అడ్డ ౧ బొల్లేశ్వర దేవర అడ్డ ౧ శ్రీ కేతే -
48. శ్వర దేవర స్థల కాచరియలు గుండెన
49. పెద్ది గొంకికి భూమి వలయము చెఱు -
50. వు వెనుక మఱ్ఱు రు ౧ భీమే -
51. - - దేవర గుడి దక్షిణము వలని
52. - - మారేశ్వర దేవరకు పట్టి సముద్రాన
53. మఱ్ఱురు ౧ ముగితి రాజు వెనె దక్షి -
54. ణాన వెలివలము పుట్టి ౧ కాకుల డా -
55. తి పడుమటి పుట్టి ౧ ముప్పేశ్వర దేవరకు
56. భూమి వలయము చెఱువు వెనుక మ-
57. ఱ్ఱురు ౧ ముగితిరాజు వెనుక డ పుట్టి ౧.

No. 63

(No.125 of 1977)

ALUGADAPA

(Miryalaguda Taluk)

On a stone pillar lying in the fence near the Anjaneya temple

... [Kākatīya]

... [Gaṇapatidēva]

Śaka 1128 (expired); Prabhava, Vaiśākha śu.5 Gu. [**A.D. 1207** April 4, Wednesday?] [also mentions solar eclipse but not noticed on the preceding new moon day].

The inscription introduces the chief named Guṇḍapa-nāyaka of Penumadu gōtra, who bears a string of titles like Sūryānvaya rājya-samuddharaṇa, Gaḍikōṭamalla and Peṭlūri-puravarādhīśvara. His son named Eṟṟamanāyaka is said to have installed the god Tripurāntakadēva to the east of the village Ālumgaḍapa. Certain Mahāpradhāni Simgama-nāyaka who bears the title *Rāyasthāpanāchārya* made a gift of some lands to the same deity at the time of installation. Certain Kaidēverāju is also said to have made a gift of some land and Krannāradēva gave a palmyra grove. Certain Amnu-lemka gave one oil mill, *māḍam-gola-kuncha(?)* and one *tavva* of oil for the lamp of the god.

TEXT

1. వినాయక నమస్తుభ్యం సతతం
2. మోదక ప్రియ అవిఘ్నం కురు
3. మేదేవ సర్వ్వకార్య్యే [షు] సర్వదా ।
4. స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తి సహిత
5. ంబైన ఉత్తుంగ తురగ రేవం -
6. త పరబల సాధన పతిహితా -
7. చరణ గండరగండ గండ భే -
8. రుండ సత్యహరిశ్చంద్ర శౌచ -
9. గాంగేయ శరణాగత వజ్ర -
10. పంజర సకల జనసంస్తుత్య
11. పరనారీదూ[ర] బంధు చింతా -
12. మణి సుభట చూడామణి

13. [సూ] ర్య్యాన్వయ రాజ్య సము -
14. ద్ధరణ సకల విద్యా వినోద
15. విభవ పురందర వివేక చ -
16. తురానన విప్రజనాశ్రయ చ -
17. తుర్థకుల కుముదినీ వార్ద్ధి
18. వర్ద్ధన చంద్రుండును అ -
19. య్యన సిహ్య అ[రి] బిరుదమ-
20. ద ద్విరద నిజభుజ విక్రమ
21. గడికోటమల్ల మనుమ
22. కులాభరణ శ్రీరామేశ్వరదేవ
23. దివ్య శ్రీపాద పద్మారా
24. ధకులైన పెనుమదుం గో-
25. త్ర పవిత్ర పెట్లూరి పురవరా -
26. ధీశ్వర నామాది ప్రశస్తి సహితు -
27. లైన శ్రీమతు గుండప -
28. నాయిని కొడుక్కులు ఎఱ్ఱమ
29. నాయినింగారు స్వస్తిశ్రీ శక
30. వరుషంబులు ౧౧౨౮ అ
31. గునేంటి ప్రభవ సంవత్సర
32. వైశాఖ శు । ౫ । గు । నాండు ఆ-
33. లుంగడప తూర్పున దిక్కునను త్రి-
34. పురాంతక దేవరం బ్రతిష్ఠ శేశి -
35. రి । స్వస్తి మహాప్రధాని రా -
36. య స్థాపనాచార్య్యులైన సింగ -
37. మ దేవ నాయంకులు ప్రతిష్ఠా
38. కాలమప్పుడు త్రిపురాంత క
39. దేవరకును ఆలుంగడప రావు -

40. ల చెఱు వెనక నుత్తర గొంము తూ -

41. ము కాలువను అడ్డా[ను] పెద్దతూ -

42. ము కాలువను వెలంగ్గను

43. ఆ కాలువనే చంద్ర చేను ఆఱు

44. వీసాలూను వ్రిత్తి వెట్టిరి. క్రం-

45. నార దేవనింగారు చెఱులోప -

46. లను తాడితోంట ఇచ్చిరి । కై దే -

47. వె రా[జు] సూర్య్యఁ గ్రహణ కాల -

48. మప్పుడు చంద్రుచేని తూప్పుఁ -

49. నను ఆఱు వీసాలె వ్రిత్తి వెట్టె -

50. ను । అంనూ లెంక దేవర దీపాన -

51. కు నొకగానుగున్ను మాడం

52. గొల గుంచమున్ను తెవ్వెండు

53. నూనెను ఇచ్చెను.

No. 64

GANAPAVARAM

(Huzurnagar Taluk)

On a broken stone lying in the Venkatesa temple

Kākatīya

Gaṇapatidēva

Ś. 1135; Śrīmukha, Māgha śu. 8, Sunday [**A.D. 1214,** Jan. 20 Monday?]

The inscription refers itself to the reign of Kākatīya Gaṇapatidēva in the line of Prōla. A certain Bālasarasvati is said to have served Hemmāḍidēva and Jagaddēva as minister and general. His son Dēvapāla is stated to have served Kākati Prōla bhūpa. As the inscription is badly damaged the main purpose of the record is not known.

It seems to record the installation of Rudrēśvara probably by a descendent of Dēvapāla on the said date in the village Gaṇpati-pura which is described at length. The king Gaṇapati seems to have made some gifts to the same deity and brāhmaṇas. The inscription was composed by a certain Naṅdi, son of Rēchi and grandson of the famous scholar Naṅdimiśra of Bhāradvāja gōtra.

TEXT

FIRST SIDE

- - - - - - - - - - - - - - - -

1. -- పశ్చిమాబ్ధే: కశ్చి --
2. -- ం ప్రతి నృప --
3. -- సర్వ్వ స్వగర్వ్వ: ॥ తదై --
4. -- కర్మ్మణా --
5. -- వత్ । రుద్రదేవాను --
6. -- న్మహాదేవ నృపాత్మజ --
7. -- స్యస్ఫీత జయప్రయాణ --
8. -- హద్ధ్వానే దిగంతం గతే శతృ(త్రు) ణ ·
9. -- రాణి సౌధ భవన -
10. -- తత్ప్రతిద్ధ్వానతః । స--
11. -- ణపండితో గణపతిక్ష్మా --
12. -- మాగచ్ఛతి క్షిప్రం యా--
13. -- హాటవీమితి తదాతేషామ --
14. -- చన్నివ ॥ యస్యానుకూల ప--
15. [వ] నేన విధూయమానాస్తుంగ -
16. ధ్వజాగ్రనిహితాపృతనా పతా -
17. కాః । క్షిప్రం పలాయన పరా --
18. [భ] వతేతి దూరాన్నానా రిపుక్షి -
19. తిపతీ నివతజ్జయంతి ॥ సంగ్రా -
20. మేసంకులాశ్వ ప్రభు [చు] రఖరఖు
21. ర శ్రేణి దీర్ణ్ణ క్షమోద్యద్ధూళీద్ధా -
22. తత్ప్రకాండ ప్రశమిత మిహిర
23. ద్యోతపుంజేయ దీయైః । శస్త్రైశ్చి
24. న్నోద్యదుగ్ర ప్రతినృపతి శి -
25. రాంస్యాకలయ్యాపయాతో రా -

26. హమ్యాహ ్రభమేణ ద్యుమణి –
27. రితిజనా విస్మితాస్తర్క్యర్ యంతి ॥

SECOND SIDE

----

1. -- యుతా --
2. -- సర్వార్నృపాలహేమ --
3. -- ర కోటిస్ఫుర ద్రత్నో ద్భాసు
4. -- పితమహీ త్రశీపాదపద్మ --
5. -- యాత్ । శూరైస్సంయుత శౌయ్యర్ భూష –
6. -- భృతో హేంమాడి దేవాత్సు ధీః శ్రీమ [ద్భా]
7. ల సరస్వతీతి విదితం నామోత్తమం ల –
8. బ్ధవాన్ ॥ యం జగద్దేవ భూపాలో ల–
9. బ్ధ్వా హేంమాడి భూపతేః । సేనా ప–
10. తిమమాత్యంచ చక్రేవిక్రమ ధీయు –
11. తం ॥ యశ్చారి వీరానవజిత్యనిత్యం ధనై –
12. --- భూమి భర్తుర్ః । ఆ పూర –
13. యద్దేశ మపేత తాపంతో యాగమే మే –
14. ఘమివాంబువర్షైర్ః ॥ తత్పుత్రో భూద్దేవ –
15. పాలనామధేయోధియాన్నిధిః । జ –
16. గద్దేవమహీ పాల పాలితః సమ్మత
17. స్సతాం ॥ యంస్వామి భక్తమాలక్ష్య జ –
18. గద్దేవాదనన్తరం । కాకతీశః ప్రో
19. లభూప స్సాదరం పర్య్యర్పాలయ –
20. త్ ॥ ప్రాజ్యైర్భోర్ జైః ప్రాణీనః ప్రీణయంతం

THIRD SIDE

----

1. చ్ఛ ----------
2. --దురతతః క్వచితి ---
3. -- హితరవః । క్వచిచ్ఛ్రత్రశస్త్రప్రబల

4. -- వ్యతికరః క్వచి ద్వంద్వ్రాతస్ఫుట
5. -- । ప్రపఠనం ॥ క్వచిద్వీణానాద [చ్ఛు] రి --
6. -- తిగాన నినదః క్వచిద్వాదద్వానో ధరణి --
7. -- ధానాం కృతధియాం క్వచిన్నానారత్నక్రయ --
8. -- యవాక్యంచ వణిజా మశేష శ్రీగ --
9. -- తతం యస్యనగరే ॥ స్వప్రాణాధికృతా --
10. -- తేనాపి యాభూసుతా యద్దే --
11. -- వైభవయుత క్షోణీసురేన్ద్రై హర్తం । ----
12. -- సంమఖేషు మఘవాభుజ్త్రేపెమోదా --
13. -- నాతి సతైరనంత విభవ ప్రాజ్య - రాజ --
14. యచ్చితః సదనే వివేక శయనే జ్ఞానప్రదీపే --
15. యాశాంతిక్షాంతి సమత్వ సంయమ ముఖై శ్చిత్రై --
16. సచ్చిత్రేగుణైః । చింతాదూతికయా సదాశివ
17. మనసావానీయ తత్రేప్సయసీ రమ్యాభక్తి వధూ
18. రనన్యహృదయాతేనానిశంక్రీడతి ॥ సోయం స-
19. ద్భిస్సేవ్యం సకల కలాలాపముఖరితమకార్షీత్ ।
20. సస్యైస్సమృద్ధ ముపవన విరాజమానం గణపతి పు-
21. రం ॥ యత్ర స్ఫారతరో విభాతి జలధి ప్రఖ్యస్తడాగోత్త -
22. మః స్వచ్ఛంస్వాదుచ సారిణీ పరిగతై ర్మూర్తై ర్యదీయం
23. జలం [పి]త్వాపక్వఫలోరుభార నమితః శాలివ్రజః శోభతే భూ -
24. యః పాతు మివానతీకృత శిరోవక్త్రైః స్వకీయై రపి ॥
25. శాకాబ్దే బాణభువన విభావరీపతి సుధాకిరణ గుణితే
26. శ్రీముఖ సంవత్సరే మఘ శుక్లాష్టమ్యాం దినకర దినే శ-
27. క వర్షేః ౧౧౩౫ శ్రీమద్రుద్రేశ్వరం తత్రప్రత్యష్ఠాపయత్.

FOURTH SIDE

----

1. -- ః కేవలముర్వీః --
2. -- యస్య ॥ సాజ --
3. -- ప్రాదాద్యా గణ --

4. -- త్తి౯ం । గణపతి --
5. -- దేవద్విజ గణాయ --
6. -- యం ధమ్మ౯సేతు నృ౯పా --
7. -- పాలనీయోభవ --
8. -- తాన్భావిన : పాత్థి౯వేం --
9. -- యో భూయోయాచతే --
10. -- చంద్ర: ॥ స్వదత్తాం పరద --
11. వాయోహరేత వసుంధరాం --
12. ష్టింవష౯ సహస్రాణి విష్ఠాయా --
13. యతే క్రిమి : ॥ గామేకాం --
14. మేకాం భూమేరప్యేకమంగులం
15. ం నరకమాప్నోతియావదాభూత -
16. ప్లవం ॥ భారద్వాజస్య [ప్రో] డస్నుమర
17. గుణకథావల్లికన్దస్య విద్యా
18. లీలా శాలాననస్య క్షితివిత
19. తయశా నన్దిమిశ్రస్య పుత్ర [:]
20. వాణీప్రేయో భుజంగ : సుచ
21. రితనిరతోయత్పితారేవిసంజ్ఞ
22. స్తేనోక్తం నన్దినామ్నా జయ -
23. తి కృతధియా శాశసనం యా -
24. వదాక్ర౯ం ॥ దేవర కాలు [గా.]
25. [జీ] ల వారు వీరమల్లియ
26. మోజా వీరికి ప్రిత్తిమ ।

No. 65

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a broken piece of stone in the Museum

Kākatīya

....

Ś. 1142; Vikrama, Jyeshṭha 30, solar eclipse [**A.D. 1220,,** June 2 Tuesday]

The given date is regular in all respects and falls in the reign of Kākati Gaṇapatidēva. As indicated by the mention of several places where Kākati Mailāṁba is known from her other records to have set up Śiva liṅgas and *Inugurki* her capital town, it seems reasonable to believe that Mailama set up this inscription to record the installation of *Sahasraliṅga - Śiva* at Koḷḷipāka by her, on the said date and endowed it with gifts. Other places where she has installed temples for the god Śiva are Śrīśaila and its four gateways viz Tripurāntakaṁ (Siddhavaṭam or) Pushpagiri, Alaṁpura and Umāmahēśvara, Maṅtrakūṭa, Dākshārāma, Ōrugallu, Kāḷēśvara, Kāśi, Dannāḍa, Kaltūru, Hidiṁbāchala, Chaṅdravelli, Kākolnu, Inuṁgurki and Sētu.

TEXT

FIRST SIDE

----

1. ------- నాము
2. శ్రవణాదేవ పలాయంతేనృపా
3. [జిరే] ॥ యస్మిన్నూర్జ్జితవిక్ర -
4. మక్రము పరాభూత ప్రభూత
5. ద్విషి క్షోణీంశాసతి భా -
6. స్వతీం నిజయశస్తోమైస్స
7. ధా నిర్మ్మలైః। దత్తానేక వి-
8. ధోపభోగ లలితానం
9. తాగ్రహార స్థితా విప్రా
10. స్వప్రతిభా స్ఫుర -
11. ంతి సతతం విద్యావినోదో -
12. ద్యతాః ॥ గౌరీవగిరిరాజ

SECOND SIDE

----

1. త్త సముపాశ్రితానాం
2. సాకల్పవల్లీ త్రిదివేసు -

3. -- ం। తన్మత్సరేణేవ కరో -
4. -- త్త న్నిరంతరం సా
5. [భు] విభూషురాణాం ॥
6. నానాపుణ్యక్షితిషు
7. చ మహాదేవతా సన్నిధా -
8. నే కుందేందు శ్రీ కుము.
9. ద విలసచ్చారదాభ్రద్యు -
10. తీవి। నృత్యల్లీలాజిత
11. సురవధూ విభ్రమస్త్రీ
12. గణాని ప్రఖ్యాతాసా

THIRD SIDE

----

1. ముల్లాసినీ। సాకైలా
2. సవిలాసహాసితదిదం
3. నిర్మాప్య ధామోత్తమం
4. సద్భక్త్యాత్రసహస్ర లిం -
5. గ మతులం గౌరీశమ
6. స్థాపయత్ ॥ అశ్వ్యన్యబ్ధీ -
7. శ గణితే శాకేబ్దే విక్ర -
8. మాహ్వయే। రాహుగ్ర
9. స్తే దినాధీశే జ్యేష్ఠాంత్యే
10. భౌమవాసరే ॥ అస్మై
12. సాస్మరవైరిణే సమధికం

FOURTH SIDE

----

1. శ్రీ ఖండంబహుమూ -
2. ల్యకం బహుతరం వస్త్రాణ్య
3. మూల్యాన్యపి ప్రాదాత్రి
4. తిపురస్సరం బహుతరా
5. ణ్యాన్యా న్యభీష్టాన్యపి ॥
6. శ్రీశైలేద్వారతీర్థేష్యపిచ త -
7. త్తదియ్యేషుసామంత్రకూ -
8. టేదాక్షారామోరుగల్వా -
9. హ్వాయనగర కొల్లిపా -
10. క కాళేశ్వరేషు । కాశీదన్నా -
11. డ కల్యాత్మార్థ వితతహిడిం
12. బాచలేచంద్రవెల్యాంకాకో -
13. ల్లినుంగుత్తి సేతుష్వకృత
14. శివముఖా శేషదేవప్ర -
15. తిష్ఠాం ॥

No. 66

(No. 49 of 1975)

VUTLAPALLI

(Devarakonda Taluk)

On a stone in a cattle yard

Kākatīya

Gaṇapatidēva

Ś. 1150; Sarvadhāri, Pushya; ba. 15; Guruvāra [**A.D.1228,** Dec. 28, Thursday], Solar eclipse

The inscription is in Telugu and Sanskrit. Certain [Rēche]rla chief (whose name is missing) is introduced with a string of titles like *Āmanikamti-purvarēśvara, mārbala-bhīma* etc. The chief seems to be the son of Pasāyita Gaṇapaya, which is partly available. He is said to have made the gift of the village Ūtlapalli to the god Śikharēśvaradēva of Śrīparvata, on the eccasion of the solar eclipse, for the merit of his master Gaṇapatidēva. The gift was placed in the hands of Vaṅkedēvara, probably the *sthānāpati* of the Śrīśaila temple. The Sanskrit portion introduces the Kākatīya king Gaṇapati, son of Mahādēva, the younger brother of Rudra and the son of Prōla. To that family of kings, the line of the lords of Rēcherla - pura, were the ministers, of whom Bamma, Kāṭaya and Kāma are described. In the end the record registers some gifts of lands assigned to some individuals including the deity of Ūtlapalli village.

Text

First Side

1. ప్వప్తి పకల గుణగణాలం
2. కార పరవా [రి] - దూర
3. ఆమనికంటి పురవరే
4. శ్వర పెరలక్ష్మివిజేశ్వర
5. మార్బ్బల భీమ రణ -
6. రంగ రామ పితరణ -
7. కర్ణ్ణ శౌర్య్యసాపర్ణ్ణ
8. పతిహితాంజనేయ [శౌ]
9. చ గాంగేయ పత్యరత్నా [కర]
10. దుష్ట జనభీకర మ [ప్మ]
11. కులాదిత్య పుభట ప [--]
12. త్య వామాది పమప్త [ప్రశ]
13. ప్తి పహితుండగు శ్రీ [మ] -
14. ప్మహామండలేశ్వర [-]
15. ర్ల పపాయిత గణ [-]
16. య జాకమాంబా [-]
17. మండు [---] శ [--]

SECOND SIDE

18. ములు ౧౦౫౦ అగు
19. సర్వ్వధారి సంవత్సర పుష్య
20. బహుళ పంచాదశి
21. యు గు
22. రువారలు నాం
23. డు సూయ్యర్య గ్ర.
24. హణ కాలమునప్పుడు శ్రీ ప-
25. వ్వర్తము శిఖరేశ్వర దేవరకు
26. ఆ చంద్రార్క్కముగాను వం -
27. కెదేవర చేతను ఊట్లపల్లి
28. చతుస్సీమసహితం ధా -
29. రాపూర్వ్వకముగా ని -
30. చ్చె తంనేలిన గణపతిదే -
31. వ మహారాజులకు న
32. [ద్రి] ష్టార్థమై దీనంజేసి దే-
33. వరకు అంగభోగ రం
34. గ భోగాలు ఆ చంద్రా -
35. క్కర్కముగా నడచునది దీని -
36. నడపినవారికి అనేక అద్రి [ష్ట]
37. ఫలములవు దీనికి విఘ్న -
38. ముసేసినవారికి అనేక న -
39. రకములవు అట్టకదా
40. పెద్దల వచనాలుంను ॥
41. మద్వంశజాః పరమహీ -
42. భృతవంశజావా పాపాద -
43. పేత మనసోభువి భూమి -

44. పాలాః యేపాలయంతి

45. మమధర్మ్మ మిమం సమస్తం

THIRD SIDE

46. తేషాంమయా విరచితోం

47. జలిరేవమూర్ధ్ని ॥ సర్వా -

48. నేతాన్భావినః పార్థివేం

49. ద్రాన్భూయో భూయోయా -

50. చతేరామచంద్రః । సా -

51. మాన్యోయం ధర్మ్మసేతు -

52. నృపాణాం కాలేకాలేపాల -

53. నియ్యో భవద్భిః ॥ శత్రు ణా -

54. పి కృతోధర్మ్మః పాలనియ్యః

55. ప్రయత్నతః । శత్రురేవహి శత్రు

56. స్యా ధర్మ్మః శత్రుర్న కస్యచిత్ ॥

57. స్వదత్తాం పరదత్తాం వాయో

58. హరేత వసురధరాం । షష్టి -

59. వ్వర్ష సహస్రాణి విష్ఠా -

60. యాం జాయతే క్రిమిః ॥

61. స్వస్తి గౌరీపతే ర్మ్మకుటమం -

62. డన మిందులే ఖాపాయాదశే -

63. ష భువనాని సుధానిధానం ।

64. యత్కాంతి సంతతి దుకూల -

65. తిరస్కరిణ్యా సంచ్ఛాద్యతే -

66. సురనదీగిరిజా సపత్నీ ॥ అ

67. [స్తి] శ్రీ నిజధామ శౌర్య్యవిలస

68. త్ప్రోల క్షితీశాత్మజః । శ్రీ రుద్ర

69. ఖ్య నృపాలకానుజ మహాదేవా -

70. ధిపస్యాంగ భూ ః । వైరీ [జా] త మ -
71. దాంధ సింధుర ఘటా విధ్వం -
72. స కంఠీరవ శ్రీమత్కాకతి వ -
73. ల్లభో గణపతిః క్షోణీశచూ -
74. డామణిః ॥ తద్వంశ మంత్రీశ
75. శిరోమణీనాం వంశో

Fourth Side

76. స్తి రేచర్లాఖ్య పురేశ్వరాణాం
77. గురుశ్చ దైవంచసఏవ య
78. స్యశ్రీ కాకతీశస్సచ లో -
79. కనాధః ॥ తత్రాభవత్ప్ర -
80. థిత విక్రమ చక్రవాలం సే -
81. నాపతిః పతిహితః సమ -
82. [రై] కలీల [ః] । బంముః సమస్తరి
83. పుభీకర చండ బాహుః
84. కోదండ పండిత భటస్ఫుట
85. మౌళిరత్నం ॥ యుద్ధోద్ధం
86. డ మహాసి దండ విదలద్వై -
87. రీభ కుంభోద్గతై మ్ముక్తా -
88. క్తాఫై ర్రధికోజ్వలైస్ఫుర
89. త్తోయాభిషేకై శ్చిరాత్
90. భూయః పాతి బిరక్షతై
91. రివ రణ క్షోణీ సమా -
92. [-] ధయద్యస్తస్యైవకు -
93. [--] వద్భటవరః సేనా ప-
94. [-- కా] టయ ః ॥ రోహణా
95. [-- వ] మాణిక్యం మల -

96. [యా] దివచందనం । తస్మా

97. [--] ద్భూతా(మశ్చమూ

98. [- తి] శిరోమణిః ॥ శా

99. [--] తగోత్రము గండె

100. [---] పుట్టి నీరు నేల -

101. [---] ఈ యూరికి

102. [----] ఉ పచెల్లు

On the top of the First Side

103. చండిసెట్టిమల్నకు --

104. మినాయి [-] పు

105. ట్లు నీరునేల

106. రె [ం] డు మ

107. ఱుతు ॥ ప్రోలె సా -

108. ముల మల్నకుం -

109. ను నాలుగు

110. శ్రీపుట్లు నీరునేల శ్రీ

111. రెండు మ

112. ఱుతులు ॥ ఊట్ల ప-

113. ల్లి దేవరకు పు -

114. టింని అడ్డా -

115. ను.

No. 67

CHERLOPALLI

Kākatīya

Gaṇapatidēva

Śubhakṛit, Bhādrapada, Amāvāsya, solar eclipse. Friday, 26th September, **1242 A.D.** Eclipse falls on this day.]

This inscription registers the gift of two *martars* of wet land and some dry land to certain Tikana peddi and Mādhavapa by Mahāmaṇḍalēśvara Gaṇḍapeṇḍāra Gaṅgaya - Sāhiṇi, on the occasion of the solar eclipse which occurred on the New moon day of Bhādrapada of the cyclic year Śubhakṛit, in the presence of the god [Ē] lēśvaradēva.

This epigraph dated in the year Śubhakṛit, corresponding to AD 1242, is the earliest record of the Kāyastha chief Gaṅgaya - Sāhiṇi.

TEXT

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీమతు మహామండళేస్వర
2. గండపెండార గంగయ్య సాహిణి సుభక్రుతు
3. సవ [చ] ర భాద్రపద బహుళ అమావాస్య
4. [మవా] ర సూర్యగ్రహణమునాడు [విసే] - [ఏలే]
5. స్వరదేవర సంన్నిధానమున తికన పెద్ది [ంగారికి]
6. మాధవపనకు ఇరటికి ఇచిన వ్రిత్తి భీమ [-]
7. [----] నక కొండ [కాలువను] మఱుతురు ౨
8. వెలి [---- పుటి -- టితుఱు ----]

No. 68

(No. 272 of 1972)

CHILKURU

(Huzurnagar Taluk)

On a stone pillar set up in front of the Chennakesava temple

Kākatīya

Gaṇapatidēva

Ś. 1167; Viśvāvasu, Madhava (Vaisākha) śu. 12 (Harivāsara) The week day is Monday but not of Dēvaguru, that is Thursday as said in the record [**A.D. 1245**; April, 10 Monday]

The first side of the inscription is badly damaged. In the second side of the record Kākatīya Mahādēva and his son Gaṇapatidēva are described. Then follows the description of the line of their ministers. In the Vishṇuvṛiddha - gōtra certain Sōmaya - *amātya* was born. His son was Tikkaya - *amātya* to whom was born Dēva - *amātya*. The latter had four sons by his wife Lakshmī, named Rāma *mantri*,

Tkkkaya - *mantri*, Manchana - *mantri* and Bēta - *amātya*. The first of the brothers, that is Rāma - *mantri* is said to be the *sarvādhikāri* in the administration of Gaṇapatidēva. The third brother, Manchena is said to be much learned in several *śāstras* and composed a prabandha (= book) on Raghunātha. The record then states that Manchena - *mantri* installed the god Śrī Prasanna Chennakēśava in the village Chilukūru and endowed the deity with some lands for its worship and lamp.

TEXT

FIRST SIDE

VERY BADLY DAMAGED

నవిన హే --

--మందరక్రీడా --

-- భిద్దేవో

తీశతిలకో వీరశ్రియావ

-- ఆజ్ఞాంయస్య చతుర్వి

-- శావ -- త్యున్నతైః

-- కాన్త్యా మౌళిభిరుల్ల --

-- స్తోమప్ర -- రైః ॥

SECOND SIDE

1. -- తదనుజస్సుధీ రథమహో -
2. [దేవ]ః క్ష్మమాయా [ః] పతియ్యద్యా
3. -- త శత్రుభూపతి తతి
4. -- బద్ధ స్స్పృహోః అద్యాప్యప్సర
5. -- ం ముహుర్విద ధ -
6. -- ద్ధామి ధోయాన గా [గీ] వ్వా

7. -- క్షి [తిజ] ప్రసూన రచిత స్ర క్వా -
8. -- యః ॥ తత్పుత్రః కు -
9. -- ణ [-] గణపతిః ఖ్యా -
10. -- ణానాంగణైః కా [ర్యై] ం
11. -- మసమేవకురుతేదే -
12. -- oభోస్స్వయం । రాజా -
13. -- ణి జనైః సహశిరోరత్నా -
14. -- oకుర్రై ర్య్యాత్పాదౌ శర -
15. -- ద్యుతిముషా నీరాజ -
16. -- స్పుటం ॥ యద్ధాటీ ఘో -
17. -- ప్రకటఖుర పుట [దం]
18. -- రభంగీ భగ్న ప్రత్యర్థి పృథ్వీప -
19. -- తతిః శ్రేణయః శ్రో -
20. -- నీందశతి క్ష్మామమద్యా -
21. -- చయుగళం కించ ధా -
22. -- ద్రాస [తి] రోహంత్యో గు -
23. -- భురభయ చలద్పృష్ట
24. -- ష్టమేతత్ ॥ యస్మి
25. -- ముఖే విముఖే వనమే
26. -- భూపానాం । పరబలసా -
27. -- మనిశరణాగత వజ్రపంజర -
28. -- । అస్తి శ్రీ విష్ణువృద్ధోమునిర -
29. -- యశా వేద శాస్త్రా -
30. -- వర్తిoమేనే శిష్యానుదీక్ష్యక్షితి
31. -- పి సరోజాత జనాయదీయా
32. -- తద్వంశే భూద్గు ణాఢ్యశ్రుతి మ్ప -
33. -- రముఖో బంధురత్నా క -

34. -- ందు సూరీ ః కల్పశాఖీ స-

35. -- యపరిచితధీః సోమయా -

36. మాత్యవర్యః ॥ బభూవతనయ

37. స్తస్యతిక్కయామాత్య పుం -

38. గవః। సత్యవాదీ దయాశీలః

39. సర్వశాస్త్ర విశారదః ॥ క్షీరాబ్దేరి -

40. వ చంద్రామా ఇవ శచీ కాంతా

41. జ్జయంతో మనోజన్మాచక్ర ధరా

42. దివ త్రినయనా త్స్వామీవ కాన్యా

THIRD SIDE

1. శ్రియా సౌందర్యస్యచసంప

2. దా భవదతః శక్త్యాచ తేజోనిధిర్దేవా -

3. మాత్య శిఖామణిః కవిబుధప్రత్యక్ష

4. చింతామణిః ॥ కౌముదీవసుధా

5. సూతేః కమలేవమురద్విషః। గిరిజా

6. గిరీశస్యలక్ష్మీస్తస్యాభవత్ప్రియా ॥

7. చత్వారస్తనయాజాతా స్తాభ్యా ము-

8. భ్యున్నతే శ్రియః । కలా కలాప కు -

9. శలా లక్ష్మీలాలితశ్శైశవాః॥ త్యా -

10. గభోగీచవాగ్మీ సకలనయవి -

11. దామగ్రణీరగ్రజన్మా తేషాం భూ -

12. షాకులస్యస్ఫురదురు మహిమా

13. మంత్రిరామోంశుమాలీ । సూ -

14. రీంద్రాంభోరుహాణాం జలనిధి

15. తనయా జానిపాదాబ్జ భృంగః కీర్తిః

16. క్షీరాబ్ధిశార్జ్ఞీ గణపతి వసు -

17. ధాదీశసర్వాధికారీ ॥ బుద్ధ్యాపు -

18. ణ్యనిబద్ధయా వితరణవ్యాప్త్యా వి-
19. భూత్యా దయారత్యా సత్యవచశ్రీ -
20. యాగుణగణౌన్నత్యా వినత్యా స-
21. తాం ఇత్యోన్నిద్ర పరోపకార రచ
22. నాచాతుర్య్యా నిష్ఠాతధీః కృష్ణా -
23. రాధన తత్పరో విజయతే య -
24. స్తేజసాభూయసా ॥ తదనంతరజ
25. స్తిక్కయమంత్రీ నయశాస్త్ర కో-
26. విదో యస్య । హరచరణకమల
27. యుగళ [ం] భజతే షట్చరణవిభ్ర -
28. మంచేతః ॥ శ్రీమాన్మం చెనమంత్రివ
29. ర్య్యాతిలకస్తస్యానుజో నీతిమానా
30. ధారో విదుషాం ప్రభూత విభవో
31. వాగ్దేవతా మండనం । నానాలంకృతి
32. శాస్త్ర కోవిద మనోహారీ త్రిలో
33. కీతల ప్రఖ్యాతే రఘునాధరామ చ-
34. రితే యేనప్రబంధః కృతః ॥ సంజాత -
35. స్త దనంతరం నయనిధి ఖ్యాత స్సమ -
36. గ్రశ్రియా బేతామాత్యవరోగుణై ర
37. ను పమైరానందయన్నగ్రజం । గో
38. పీనాథపదాబ్జ భక్తి తరుణీ పాణిగ్ర
39. హోల్లాసినం కామం లక్ష్మణ కీర్తి
40. మేవభజతే యో ధైర్య్యావారాం
41. నిధిః ॥ శాకాబ్దే గిరితర్క్కరుద్రగణి
42. తే విశ్వావసౌ వత్సరే మాసే మాధ

FOURTH SIDE

1. వ సౌజ్ఞికేచ విశదేపక్షే హరేర్వా ర

2. నరేదేవగురోస్త్రిలోక మహితే [శ్రీకృ]
3. ష్ణవేణీనదీ తీరస్థే చిలుకూరు [రిత్యా]
4. భిమతే గ్రామే మనోహారి [ణి]
5. తేషాం మంచెనమంత్రిణా గుణవ [తా]
6. రామస్యతేజోనిధే ర్ధ్యాన శ్రీ కమనిం –
7. వాణీ కమల స్సూత్రేణాన్విత యుక్త్యా [వి] –
8. భోః । నానారత్న మనోజ్ఞ సౌ --
9. లశేదేవః ప్రతిష్ఠాపితః । ప్రా [గాదే --]
10. ఆ విలాసమురుర శ్రీ కేశవశ్రే [య --]
11. స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తి సహితులైన [శ్రీ]
12. మన్మహామండలేశ్వర కాకతియ
13. గణపతిదేవమహారాజులు సు
14. ఖసంకథావినోదంబులం బ్రి [-]
15. విరాజ్యంబు సేయుచుండంగా [శ్రీ]
16. మన్మహాప్రధాని నూవుల రామ [దే]
17. వప్రెగ్గడ కు ఆయురారోగ్యైశ్వ [ర్యా]
18. భివృద్ధియుం బుత్రపౌత్రా [--]
19. ద్ధియు రాజ్యాభివృద్ధియుంగా [వా] –
20. రి తమ్ములు మంచెనామాత్యుండు [చి] –
21. లు కూరను శ్రీ ప్రసన్న చెన్నకేశవ [దేవ]
22. రు ప్రతిష్ఠసేయించి యాదేవర [-]
23. పాలమేర బాట కాలువలయు [--]
24. మఱుతురును అంగరంగ భోగ [ము]
25. లకు అంద జువ్వ సముద్రము వెన
26. క ఇనుమఱుతురూ వెలివాల [-]
27. ఇరువుట్టిన్ని తోగ ఊతనుతామటే [టి]
28. చెఱువెనుకను అడ్డాను కూచిపూ –

29. డి ఊరిముందటి కాలువను అడ్డ

30. ఈ మూండు మఱుతురులాను అ -

31. ంద దీపమూను త్రికాల పు [టియి]

32. రమూను పెరుమాడినడపువాం

33. డు ॥

34. సామాన్యోయం ధమ్మ౯ సేతున్నృ౯పాణాం

35. కాలేకాలేపాలనీయో భవద్భి

36. సవ్వా౯నేతాచ్భావినః పాత్థి౯ వేంద్రా

37. భూయోభూయోయా [చ]

38. తేరామచంద్రః ॥ మద్వంశజాః పరమ -

39. హీపతివంశజా పాపాదపేత [-]

40. నసోభువిభావిభూపాః । యేషా [-]

41. యంతిమమధమ్మ౯ మిదంసమస్తం [-]

42. తేభ్యోమయా విరచితోంజలిరే -

43. మూధ్ని౯ ॥ బహుభివ్వ౯సుధాద

44. బహు భిశ్చాను పాలితాయస్య

45. యధాభూమిస్తస్య త -

46. స్యతదాపలం ॥

No. 69

(No. 157 of 1969)

ANNAREDDIGUDEM

(Nalgonda Taluk)

On a stone in the fields

Kākatīya

[Gaṇa]patidēva

Ś. 1173; Sādhāraṇa ?

Much damaged. Certain Viśvanātha is stated to have made a gift to the god. Details not clear.

TEXT

1. స్వస్తిశ్రీ శక వరుషములు
2. ౧౧౭౩ --
3. సాధారణ సవ్వత్సర --
4. -- విదియ గురువార
5. ముస్వస్తిశ్రీమన్మహాప్రధా
6. --
7. పతిదేవ మహారాజు
8. ప్రితివిరాజ్యముసేయు
9. చుండంగాను విస్వనా -
10. -------------
11. -- దేవరకు --
12. ------------
13. ------------
14. ---- ముగా
15. గ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 70

(No. 206 of 1970)

KOTTAPALLI

(Nalgonda Taluk)

Kākatīya

Gaṇapatidēva

Ś. 1173; Virōdhikṛit, Vaiśākha, Amāvāsya, Monday [**A.D. 1251** May, 22].

The inscription gives the account of the Kākatīyas from Prōla, who is said to be the *Kulavardhana* or the founder of the family. He is sated to have protected even his nephew (brother's son) who personally sought asylum in him and reinstated Udaya -kshitipati (on his own throne). His son was Mahādēva whose son was Gaṇapati ruling the earth. The record then narrates the family history of the Kāyasthas. Dhanva of the Kāyastha family had a son named Jasuva Paṇḍita. The latter's son was

Gaṁgaya-sainyanātha who conquered the earth as far as the southern ocean. He is stated to have made the gift of the village named Krottapalli for the merit of himself and his parents for the worship and offerings of the three deites of Saṁgi (Vishṇu), Nṛisimha and Daitya-sūda of Mēkhala-tīrtha and it was made into the hands of Munīndra - dhāmayati, disciple of the ascetic Pānipātra.

The inscription then describes the religious greatness of the place Mēkhala - tīrtha, giving its legendary account. It also records some gifts to some other persons probably connected with the temple. The ascetic Munīndradhāma is stated to have been appointed as sthāna-pāla of the place.

Text

First Side

1. లక్ష్మీం లక్ష్మీపతి ర్ద్దేయా -
2. త్రైలోక్య డరూపీసవో విభుః ।
3. యదీయపృథుదంష్ట్రాగ్రే
4. క్షమాలక్ష్మీ వలక్షితా ॥
5. కాకెత్తవంశ తిలకః
6. కులవర్ద్ధనోభూత్ ప్రో -
7. లాఖ్యభూపతి రనం -
8. తగుణః ప్రవీణః । భ్రా -
9. తృవ్యమప్యవతి య
10. శ్శరణం గతం స్వం యేనోద -
11. యక్షితిపతి స్వపదే న్య -
12. ధాయి ॥ తస్యాత్మజః ప్ర
13. కట సాహస చుంచురాసీద్ధ -
14. ర్మ (ర్మా) న్వితో గుణనిధిర్మహాదేవరా
15. జః । పాతిప్రజా స్వతనయానివ
16. యోభిశాస్తి దుష్టాంశ్చ నీతినిపుణ స్సమ -
17. దర్శనస్సన్ ॥ శ్రీమన్మహాదేవ పదార విం -
18. ద పూజారత శ్రీగణపత్యధీశేతత్సం
19. తతోకుర్వ్వతిరాజ్యమంధ్రదేశా [–]

20. సర్వగుణైకధామ్ని ॥ అవసరమభి
21. కాంక్షై ద్వారదేశేవసద్భిః ప్రతిదిన
22. మవనీశై [ః] స్థాపితోపాయనాని ।
23. కరితురగ సువర్ణాదీనివస్తూని
24. య స్యస్ఫురదురుమణి బాహ్యం ప్రాం -
25. గణం [భూ] షయంతి ॥ సర్వోర్వీపతి మూ -
26. ర్ధబద్ధ మకుటశ్రేణీమణి ప్ర
27. స్ఫురద్రోచిః పుంజ విరాజితాం
28. ఘ్రి కమల శ్రీధన్వధీమానభూత్ ।
29. కాయస్థాన్వయభూషణ గుణగ -
30. ణై శ్శౌర్యా దిభిర్భూషిత ః కుంతాగ్రక్షు -
31. రికాది శస్త్ర నిపుణో నీత్యాధరాంపాతి
32. యః
33. తన్నందనో జనువ పండిత -
34. ఇత్యభూద్యః కృష్ణోపమే
35. య చరతః ప్రకటప్రతా -
36. పః । సత్యాన్వితో బల -
37. యుతః క్షితిదేవ
38. భర్తా యుక్తశ్రియా
39. విబుధ సంస్తుత శాం -
40. తమూర్తిః ॥ తస్యాత్మ -
41. జోగంగయస్సైన్యనాథశ్శౌ -
42. ర్యప్రతాపాది గుణైకభూ -
43. మిః । ఆదక్షిణాబ్ధే స్వభు
44. జప్రభావాజ్జిత్వాజిఖిలారీన్ప -
45. రిహాతిభూమిం ॥ శాకేత్రి
46. సప్తేశమితే విరోధి కృద్వ

47. త్సరేమాధవమాస్య -
48. మాయాం । ఇందోర్ద్దినే
49. శార్ఙ్గిణ నృసింహదైత్య -
50. సూదాఖ్య దేవత్రయ
51. భోగసిద్ధ్యై । భుక్త్యై మే-
52. ఖలవాసినాం చ
53. యతీనాం శ్రీపాణిపా -
54. త్రప్రభోరంతేవాసి
55. మునీంద్ర ధామయ
56. తిన శ్రీహస్త తీర్థే దదాత్
57. గ్రామం గంగయమండ -
58. లేశతిలక స్సక్రొత్త
59. పల్యాఖ్యకం స్వస్యా
60. భీష్ట సమృద్ధయే గు -
61. ణనిధిః పిత్రోశ్చపు -
62. ణ్యాప్తయే ॥
63. స్వదత్తాం పరదత్తాంవాయో-
64. హరేత వసుంధరాం । ష -
65. ష్టింవర్ష సహస్రాణివిష్ఠా -
66. యాం జాయతే క్రిమిః ॥

THIRD SIDE

67. పుణ్యపణ్యాం దండకేమే -
68. ఖలాఖ్యం తీర్థం భూ -
69. మౌనిమ్మితం స్వేనధా -
70. త్రా । తత్రస్వామీశాం
71. గ్గ పాణిమ్ముదారి స్నా -
72. త్వా దృష్ట్వా తన్నరా యాం

73. ంతిముక్తిం ॥ తత్రైవశం
74. ఖ తీర్థస్యా చ్ఛంఖ
75. ధ్వానేనశాంగ్గిణః। త -
76. త్ర. స్వామీయోగరూపీ న -
77. రసింహోజనార్దనః ॥ శ -
78. క్రతీర్థంచ తత్రైవ శుకో -
79. హ్యత్ర తపోచరత్ । శుక్ల
80. తీర్థంచ తత్స్నాతా శుక్లా -
81. భూ దసితాహిగౌః ॥ స్నా -
82. తేపాపే స్వీయ [తోయే] గ
83. తాబ్జయోనిం గంగా స్వీయ
84. పాపాపనుత్త్యై । కృష్ణాగౌ
85. స్త్వం శుక్లతీర్థం ప్రయాహి
86. తత్రతస్నాతాశుద్ధదేహా
87. భవాశు । ఇత్యుక్తా
88. బ్రహ్మణాగంగా కృష్ణ
89. ధేనుస్వరూపిణీ । తత్ర
90. స్నాతా భవచ్ఛుక్లాశు
91. క్లతీర్థం తతస్మృతం ॥

FOURTH SIDE

92. [---------- రమ్యే]
93. యోజనేతత్రతిష్ఠ
94. తి । నృసింహశాం గ్గి
95. ణోరష్టాచత్వారిం
96. శద్విభూతయే నిష్కా
97. వ [పేక్షిత్య] సూదదే -
98. వస్య ద్వావింశతి [తా]

99. గ్రామే షష్ట్యధి
100. కంద్రవ్యం భుక్త
101. యే తీర్థవాసినాం।
102. మునిధామాయ్యర్ణ
103. దేవోత్ర స్థానపా
104. లోనియోజితః॥
105. మల్లపరాజుపు
106. ౧ న ౧౦

107. [మై]యింలారమంచ్చిపు ౧
108. శ్రీరామ మంచి పు ౧
109. గంగాధర పెద్ది పు ౧
110. దొమ్మనపెద్ది పు ౨
111. త్రేదులు పు ౧
112. తైలెమంచి పు ౧ న ౧౦
113. ఈ సపరాజున ౧౦
114. నాగరాజు [పు ౧]
[న ౧] [Here న ౧౦ seems to have been corrected as ౧]
115. కోటసోంపెద్ది న ౧౦
116. ఇంతవటు పూ
117. [ట్ల] ప్పది [- త్తి]

No. 71

(No. 486 of 1968)

CHITYALA

(Ramannapet Taluk)

On a pillar near a ruined mandapa about one mile away from the village

Kākatīya

Gaṇapatidēva

Ś. 1175; Pramādi [**A.D. 1253**].

The inscription begins with the invocation to the god Vishṇu in the form of Varāha and introduces the Kākatīya kings Prōla, Mahādēva and Gaṇapatidēva. Then follows the description of the family of the Kāyastha chiefs. Brahmarākshasa Gaṁgaya is stated to be the right hand of Gaṇapatidēva. Gaṁgaya's great grandfather was Dhanva whose son was Dhasuva. The latter was a follower of Buddhist faith and always interested in protecting the living beings. His son was Gaṁgaya-sēnāpati. The record then gives the description of the god Krishṇa of Dvāraka at the confluence of Gōmati with the ocean. Gaṁga-sēnāpati is said to have granted the village Chiṭṭālu to the god Krishṇa of Dvāraka, for the prosperity of his Kingdom. Although the record states that Gaṅgaya's great grandfather was Dhanva, it mentions the latter's son to be Dhasuva who was the father of Gaṅgaya. Thus we find the names of Gaṅgaya's father and grandfather only as in the Kottapalli inscription.

TEXT

FIRST SIDE

1. శ్రీ వరాహ శ్రియేవోస్తు శ్రీ
2. ముఖాంబుజ భాస్కరః।
3. [ధ] రిత్రీ గృహరాజస్య యద్ధం ప్రాప్తం
4. [భ] తామగాత్ ॥ సర్వ్వోర్వ్వీపతి మూర్ద్ధ్ని బద్ధ
5. మకుట శ్రేణీమణీనాం గణా భాస్వద్భా
6. [-తి] భాసితాంఘ్రి కమలః ప్రోలక్ష్మా
7. [దీ] శ్వరః। ఆ [సీద్వ్భ] త్తలలాట పట్టమకుటస్ఫూ
8. [ర్జ్జ] త్ప్రభానిర్జ్జిత క్ష్మా (?) రాంశుః ప్రతిపక్ష
9. [-] క్షి నిహిత క్ష్మా త(త్ర)ః క్ష్మ మానాన్స్వధీః।
10. [త] స్యాజాయత భూతిచంద్ర విలసన్
11. [పు] త్రోమహాదేవ సంజ్ఞాతః కే
12. వల శబ్దతోపి నపున స్వార్థ్థాదపి
13. [స్ఫూ] యితే। బాణా భీష్ట విధాయకః
14. [--] మధోదక్షాధ్వర ధ్వంస కృతా
15. [---] సంగమజాత విత్తముదిత శ్రీ
16. [--- నా] భప్రియః ॥ గణపతి రథజా

17. [తః కే] వలశబ్దతోర్త్థాత్తదధీకృతి [నృ]
18. [---] మత్తమాతంగపతేః। హిమరు -
19. [---] జాస్యానేక శస్త్రేసమస్యా గురు
20. [గు] రు తరశస్యానేకదంతి సుదారః॥
21. శ్రీమద్గణపతి దేవ మహారాజస్య
22. దక్షిణః। భుజదండ ఇతిఖ్యాతో బ్ర
23. హ్మరాక్షసగంగయః। ఆసీత్తస్య పి
24. తామహస్థిరసుఖః కాయస్థ
25. వంశస్థితో నిర్ధూతోద్ధత వీరవైరినికర
26. శ్రీ ధన్వధీమానభీః। నిత్యంసత్యసువృత్త
27. వర్త్తితమనాస్సన్మత్య సంత్రాయక స్స
28. ర్వ్వన్నిర్మ్మల ధర్మ్మ కర్మ్మ నిరతస్స ద్బంధసం
29. వందితః। తత్సూను ర్ద్ధసువః ప్రశస్తవి.
30. బుధో బుద్ధీద్ధ సిద్ధోధర్గై ర్వ్వంద్యేసుందర
31. నూత్నరత్నఖచిత ప్రఖ్యాత మౌళిప్రజై
32. ః। ప్రాణిత్రాణ పరాయణ సుఖ
33. తను ర్బ్బౌద్దే సదాబద్ధధీ స్సత్పుత్రస్సు
34. కలత్రమిత్ర వసుమాంధాన్యౌఘ సం
35. పూర్త్తిమాన్ ॥

SECOND SIDE

36. తస్మా ద్విస్మిత శౌర్య్య ధైర్య్య
37. నిరతః పు [మ్పు?]ంగవో గంగయః
38. శస్యస్వస్య మహాసుబాహు
39. దళిత ప్రత్యర్త్థిసాత్థోజని। దానీ
40. దీనజనాభివాంఛ్ఛిత ఫలవ్రాత
41. స్య కర్ణ్ణాపరస్సర్వ్వోర్వ్వీధరదు
42. ర్గ్గమార్గ్గ జలధి ప్రఖ్యాత కీర్త్తి

43. ప్రభః॥ సంనందనో మందిర
44. మిందిరాయశ్చంద్రాంశుబృ
45. ందం బుధ బంధుసింధోః। ఆనం
46. దసందోహనయిందు రింద్ర
47. స్సాంద్రాతిభోగేభువి గంగభూప
48. ః॥ బాణేద్రీశమితే ప్రమాదిశర
49. దిజ్యేష్ఠేశకేమాసకే శుక్లేసారి
50. దినే హరస్యదివసే శ్రీ గం
51. గ సేనాపతిః। సంప్రాదాజ్ఞ
52. శర్మ్మణేతినియతో
53. హస్తే మ [హో] ద్వారకా తీర్త్థే
54. క్షేత్ర నివాసనే తిమ [హ]
55. [త్] చిట్టాలు సంజ్ఞంపురం॥
56. దుర్వ్వాస ప్రముఖాస్సర్వ్వే
57. మునయోవినయాన్వితాః। [శ్రీ]
58. కృష్ణం ప్రాత్థయా మాస [ద్వార]
59. రకాయాం వసేతిహి । త
60. ధేత్యంగీ కృతాతేన స్థానం తత్ర
61. కృతంసదా । స్థిత్వామహాంతి రక్షా
62. ంసి లవణాదీన్యహంతదా ॥
63. గా మత్యుదధి సంసంగః కృష్ణ
64. స్వ్యాతి సమీపగః। తత్రస్నాత్వా చ
65. పీత్వాచ నరోయాతి పరాంగతిం ॥
66. కృష్ణదిదృక్షవోమత్యా గోమ
67. త్యుదధి సంగమం । తేషాం [స]
68. దైవనిర్మ్మోకః పాపబృందాతిబ
69. ంధనాత్ ॥ తత్రస్థితాయ కృష్ణా
70. య గ్రామం చిట్టలు సంజ్ఞకం ।

71. రాజ్యాభి వృద్ధయే స్వస్య ప్రాదా
72. ద్గంగ చమూపతిః॥ సామాన్యో
73. యంధర్మ్మ సేతు ర్నృపాణాం కాలే
74. కాలే పాలనీయో మహద్భిః సర్వ్వా
75. నేతాన్భావిన : పార్త్థివేంద్రాన్భూయో
76. భూయోయాచతే రామచంద్రః॥
శ్రీ శ్రీ శ్రీ

THIRD SIDE

1. శ్రీ ఈశాన్యానము న [ట్ట] వనమింద
2. నుండి ఈవలి ద్దడియము [-]
3. [-] ఉత్తర దక్షిణ ముజా [-]
4. దొన । అంతనుండి పడుమ [ర]
5. తమున కుఱువ । అంత నుండి
6. దాలకుఱువ । అంత నుండి పు
7. రిసుబల్లి । అంతనుండి ప్రక్కఊవ -
8. ప్ప అన్త నుండి వడ్ల బండ ।

No. 72

JALALPURAM

(Suryapet Taluk)

On a stone pillar probably brought from Jalalpuram and now preserved in the K. B. Museum, Golkonda, Hyderabad.

Kākatīya

Gaṇapatidēva

Ś. 1175; Pramādi, Vaiśākha śu. 5, Śukravāra [**A.D. 1253** April, 4 Friday].

It is in beautiful sanskrit-verse, containing the *praśasti* of the Cheṛaku chief Immaḍi Viśvanātha, a vassal of Kākati Gaṇapatidēva. It introduces the genealogical account of the Cheṛaku family, the lords of Jammalūrupura. Kēta, Māra, Erra and another Erra are the four sons of Kāṭa and

Kāmāmbika, who have assisted Kākatiya Rudra in the course of his expedition against certain Gandanārāyana and Udaya, probably the Chōda chiefs of Kandūru nādu and secured victory to the Kākatiya king. Kāta had three sons by his wife Kuppāmbika, named Kāta, Māra and Bolla. Bolla is said to have served the Kākatiya kings Rudra, Mahādēva and Ganapatidēva, who conferred on him the lordship of many provinces. His wife was Mallāmba and to them were born four sons named Ganapati, Viśvanātha, Kēta and Immadi Viśvanātha, all noted for their valour and other worthy qualities. The inscription records the construction of three Śiva temples Bollēśvara, Mallēśvara and Ganapēśvara and endowments of lands and villages to the same by Immadi Viśvanātha. He granted the village Sūrēpalli as agrahāra to certain Vishnudēvārya and also some shares in the villages of Tūmkumta, Kārapāka and Rajavrōlu to the gods Brahmēśvara (of Alampur) and Mallikārjuna of Śriparvata.

From this and the previous record of Bollaya, the genealogy of the Cheraku family may be shown as follows :

- Kāta m. Kāmāmbika
  - Kēta
    - Kāta m. Kuppāmbika
      - Kāta
      - Māra
      - Bolla m. Mallāmbika
        - Ganapati
        - Viśvanātha I
        - Kēta
        - Immadi Viśvanātha (donor)
    - Māra
    - Erra
    - Erra
  - Sūra
  - Bolla

TEXT

FIRST SIDE

1. శ్రియమిహ వితనోతు శ్రీపతిః క్రోడరూపః । స
2. -- హితమహిమానః ప్రోద్ధృతం సింధుతోయాత్ - కువ [ల] -
3. యమివనీలం యస్సహేలంమహేలా । వలయ
4. మథితనాలీ కృత్య తస్య స్వదంష్ట్రాం ॥ [1*] ఇష్టాప్తయేస -
5. భవతా ద్భవతా మిభాస్యో యస్యానువే [ల] పరిరంభణ
6. లంబితేన । నూనంమదేన జనితః శితికంఠ కంఠ
7. మూలస్య నీలిమగుణః శ్రియమాతనోతి । [2*] చ -
8. తుమ్ముఖ పదోద్భూత చతుర్థ కులశేఖరాః । జ -
9. యంతి జగతిఖ్యాతా జమ్ములూరపురేశ్వరాః । [3] తేషాం

10. కులేజననుతో జనికేతనామా । ఖ్యాతస్సమ

11. స్త సుగుణైక నికేతనం య ః । శ్రీ ః ప్రాపియే [న]

12. పతగేశ్వర కేతునేవ । యం మేనిరే మకరకేత [న]

13. మాయతాక్ష్యః ॥ [4*] ప్రత్యర్థి పార్థివ చమూ వ -

14. నదావవహ్ని [ః] చాయావలి [విర్]ల సతిస్మయ [దీయ]

15. ఖడ్గే । సోపాన పఙ్క్తి రివ శత్రు నరేశ్వరాణాం స్వర్లో -

16. కయాన కృతమే ఘటితేంద్ర నీలైః ॥ [5*] సూర్య్యం

17. [సూ]ర్య్యం బురుహం । కల్యం కల్యం హసోనిరాసే చ

18. స్వాయం స్వాయం సుజనో । మేనేమేనేశ మురుగరి-

19. మ్ణాయం ॥ [6*] అనంతభోగ వసతేస్తస్య శ [-]

20. సతీవ్రతా । అభూత్కామాభిధాజాయా

21. లక్ష్మీ రివ మురద్విషః ॥ [7*] చతురస్సుతత్ర లభత

22. [స్మరత] శ్చతు రర్ణ్ణవానివ గభీరతమాన్ । చతు

23. రశ్రుతి ప్రియవచోరచనాం శ్చతురశ్ర

24. శోభివపుషస్తనయాన్ ॥ [8*] కాటయనామా -

25. ప్రథమ స్తేషాం మారాహ్వయో ద్వితీ -

26. యోభూత్ । ఎఱ్ఱాభిధావభూతాం తృతీయ

27. తుర్య్యేచ చారుచాతుర్య్యో ॥ [9*] తేషా మాసీ [త్తు] -

28. షార ద్యుతి విశదయశశ్శోభితాశావకాశః

29. వీరః శ్రీ రుద్రదేవో నృపతి రధిపతిః కాకతీ[శో]

30. గరీయాన్ । పిండీభూతారిభూ [మీశ్వ]

31. ర తరుణీ బృందనిశ్వాస వాతై । భూర్యయో [భూ] -

32. యః ప్రతాపా నలమధిక తమై [ర్య - - - -]

33. చకార ॥ [10*] గండనారాయణం మాన - - - -

34. సహితంరణే నాశయిత్వా పి జగ్రాహ - - - -

35. త్రం మానవాహినీ [ం]? ॥ [11*] ఉద్వృత్యోదయ - - - -

36. భృతమద్భుత మాక్రమ్య తస్యదేశం యః । - - - -

37. పూర్వ్వమహీభృ । చ్చరితః స్వయముదిత మిత్ర [చ] -

38. ంద్రో భూత్ । [12*] పరిభూత భూతి ముత్తమ । పరభూ -

39. పశతానినిత్య కలితాని సంఖ్యాతుం కఇవాలం । క -

40. - - - - సంఖ్యా నిత స్య సంఖ్యాని ॥ [13*] తస్మాజ్జైత్రా స్సుతాం

41. - - - - ః కేత నందనాః । లేభిరేజ - - - -

42. - - - - బహుశం పదం ॥ తే - - - -

43. - - - - లాకమలా సమా । - - - -

44. - - - - రీ నయనా నయనా - - - -

45. - - - - తతనూ భవ - - - -

46. - - - - మనోభవ - - - -

47. - - - - ఘటుపటిం - - - -

SECOND SIDE

48. వాసర జాత జగన్ముదం । జనకజారమ -

49. ణ సమవిక్రమం ॥ సకేతయ ఇతి విశ్రుత

50. - - - - ద్గుణై కాశ్రయో వ్యరాజత విరాజి -

51. - - - - వనో యశోభి శ్శుభ్రైః । యదీయ న -

52. - - - - యం కపి శమో సకోపాద్యదా । త -

53. - - - - తాన్వయీ [రి]హ గణో వ్యభూ ద్రదిషు ॥

54. - - - - క్తా లంకారో విగతరసవృత్తిర్వ్యవహి -

55. - - - - యోనర్త్థవ్యక్తి ర్వ్యపగత సువర్ణ్ణ శ్రుతి పద -

56. అభూద్యస్యారాతి క్షితిపతి గణనాతీవ కుక -

57. వి । ప్రబంధో వాహోస్యః శ్రవణ సుఖ సుశ్లోక

58. రహితః ॥ నానాసుపర్వ్వనికరైర్వ్వసుభి స్సమేతై ।

59. ర్వ్విద్యాధరోత్కర యుతైశ్చ సుసిద్ధ సాధ్యైః

60. తస్యాన్వితస్య సుభగా దయితా బభూవ

61. కుప్పాహ్వయా హరిహయస్య పులోమజేవ ।

62. [-గిరి]శపదవందనా స్సకరుణైక్షణ స్పందనా

63. - - - - ర్ణ్న హరిచందనా వితతభూతి సంక్రం -
64. [ధనా]ః । ఉరః కలిత చందనావరతురంగమ -
65. స్యందనా । స్తయో స్సదభి నందనా సమభ -
66. వం స్త్రయో నందనాః ॥ తేష్వాస ప్రథమ స్స
67. వాసవయశాః కాటాహ్వయశ్చాటువా -
68. జ్మారా హ్వో బహుసూరి సంతతనుతో
69. చ్చామోద్వితీయో భవత్ । బొల్లాఖ్య స్సత -
70. తోల్లి సద్గుణ గణాధార స్సుమేరూపమ -
71. స్తుత్యోన్నత్య ధరశ్చిరం వ్య[జ]యత శ్రేయస్సు -
72. తీయస్సతాం । శ్రీమద్బొల్లి వరూధినీశ్వర వ -
73. [ర] ప్రస్థాన భేరీరవైః । సంభ్రాంతా గరి [తా భృ] -
74. [శం] శిఖరిషు భ్రాంతాః ప్రతిద్వంద్వినః । ఆరో -
75. హన్ నకదాపి నా ప్యరచయ న్క్రాంతా కపోల
76. స్థలే । స్థానే కేవలమంశుకస్య విపినే పత్రా -
77. వలీమావహన్ ॥ పంచాస్యం నఖరా యు [తం]
78. జలనిధిం చండై స్సదాసంగతం । ప్రాహు [స్వ]
79. [-న]వనం విమాన సహితం మేరుం నభోగ్ర్య -
80. ర్య్యుతం । కందర్ప్పం బహుశోభయాన్విత [మ] -
81. తః కుష్మాంబికానందనం । తం కేనోపమిమీ -
82. మహే గుణనిధిం శ్రీబొల్లసేనాపతిం ॥ వర్య్యై
83. [శ్వ]ర్య్యం [శ్రే]తేనాఖిల విబుధగణై స్సేవ్యమానేన నానా
84. భోగా భోగాన్వితేన శ్రితవితత మహా రాజతోర్వ్వీ
85. ధరేణ । స్వర్ద్ధున్యా స్పర్ద్ధ మానాం రుచిరరుచి ము -
86. మాం రుద్రదేవేనయాతా । దత్త శ్రీః శ్రీద తుల్య
87. శ్చైళుకు కులపతి బ్బర్ల్లి వీరో వ్యరాజ - - -
88. [అ] థో రుద్రదేవస్య తస్యానుజన్మా । మ[హీ యా]
89. న్మహాదేవనామా నృపోభూత్ । తృణీ - -

90. [త్యా] నే కాన్సమీకే । ప్రతాపానలం - - -

91. - చకార ॥ సోస్మై బొల్ల చమూప - - - -

THIRD SIDE

92. నా వాహిన్యధీశ్వరః । దదౌ సురుచిరం (రాం?) ల -

93. క్ష్మీం సరస్వానివ విష్ణవే ॥ విద్వద్భి మ్మా౯ననీయః

94. సకల నరపతి శ్రేణిభివ్వ౯ందనీయో । వంద్యో -

95. షైః శ్లాఘనీయో జగతి గణపతిః కామినీ ప్రా -

96. త్థ౯నీయః । విధ్వస్తారాతి జాతః శయతి

97. సదృశతాం శౌరిణా శ్రీయుజాతః । సోయం

98. వీరో౽త్రజాతః క్షితిపతి తిలకో౽యస్సతాం

99. పారిజాతః ॥ యస్మిన్నే తాం వహతి మహ

100. తీం భూతధాత్రీం భుజేన । త్రాణం చా [స్యా] -

101. వహతి జగతస్సత్వ సంపత్తి యోగాత్ ।

102. భూ భృచ్చక్రీ భవతి శయసం సర్వ్వ౯ లోకైక ర -

103. క్షా । దక్షః చక్రీ సహకమలయా తత్రశేతే

104. సుఖేన ॥ యస్మిన్నఖిలం కువలయ మా -

105. క్రామతి చక్రిణీవ విక్రమిణి । శ్రవణం కువల -

106. య శూన్యం । భవతి ప్రతిపక్ష పక్ష్మ లాక్షీ -

107. ణాం ॥ సకాకత్యధీశోధి కస్నేహ యా తం

108. దృశా బొల్లవీరం ప్రణ [త్యో] పయాతం । అప -

109. శ్య త్కృపాబ్ధి య్యృ౯థాస్వం స్వపత్యం । వ్యధాత్త -

110. స్య చానేకదేశాధి పత్యం ॥ తటాకై రనేకై వ్వి౯చి -

111. త్రైః శ్చసత్రైః । వ్వ౯నై శీతలాసార హార ప్రపాభిః సు -

112. వణ్ణ౯ ప్రవషై౯ వ్వరై ద్దే౯సుదానై । రసౌ బొల్లవీర స్సు

113. పుణ్యో బభూవ॥ తస్యాసీన్మ ల్లాఖ్యా। జాయాగంగేవ

114. యారేజే । శుచితమ రాసామరాల । మ్ము౯దం స -

115. యంతి ప్రసన్న తయా॥ వివిధ విబుధ రక్షణాన్విపక్ష

116. క్షపణ పటూం శ్చతురో హరేభ్యూ జాన్వా । అమిత
117. బలయుతా న్నతస్సతస్యా మలభతబొల్లచమూప -
118. తి స్తనూజాన్॥ కాంత శ్శాంతే బ్బూవన మలినీదేవరా -
119. జీవరాజీ । పూషాతేషాంగణపతిరితి ఖ్యాతి మా న -
120. గ్రజో భూత్ । ద్వైతీయా కోప్యతనుపృతనాధీశ్వరో విశ్వ
121. నాథో । నామ్నా ధామ్నా తరణి సరణిం మేరుధీరస్సార (॥*)
122. వివిధ బుధ వరౌఘ శ్లాఘనీయస్తృతీయో । జయతి జగ
123. తి వీరః ఖ్యాతి మాన్కేతయాఖ్యః । ద్విషదుదయదశాభి ర్దూహ్యా
124. మానాభిరుచ్చై । జ్జ్వలయతి నితరాం యస్యప్రతాప ప్రదీపం ॥
125. సుశ్రీ రిమ్మడి విశ్వనాథ ఇతి భూలోకైక కల్పద్రుమ
126. స్తుయ్యోయం ద్విజవర్యసేవిత రసాభోగ స్సమాఖ్యా
127. యతే । సామోదస్సుమన స్ఫురన్మధురవాఙ్మానాఫలైర -
128. న్వహం । యోవిద్యాధర సిద్ధ సాధ్యవిబుధా నానందయత్యా
129. [-] తాన్ ॥ రణభువి మృగరాజశ్శత్రుపద్మోడు రాజః । ఖ -
129 ఎ. [భ] గుణ రఘురాజ ః స్సంవిదాం[o] భోజరాజః । గరిమణి గి -
130. రిరాజః సంపదా రాజరాజః । సజయతి జవరాజ ః
131 [సత్యవా] గ్దమ్మ రాజ ః ॥ సదానవిహితాఖిలావనీ --
132. [--] దానవర సాధ్యవాక్సుకవి వర్ణ్యనీయోన్నతి [ః]

FOURTH SIDE

133. --- వారణ ఇవాస్త్రే రణ -
134. --- మురారిత్యపి జనై స్సమాఖ్యాయతే
135. --- కులోత్తంసం తం చిత్ర చరిత్రం క్షమోత్ర
136. --- ం । యస్యప్రతాప దీపా (పే?!) ఘ వీరతమ స్నే -
137. [హవ] త్రి [ధ] గ్జ్వలతి ॥ తస్మై విస్మయ కారిభూరి రణ -
138. --- వ్యాపార పారీణతా । భ్రాజేస్మైజవరాజ
139. --- స చమూనాథాయ తిష్ఠేతక ః । శూరాగ్రేసర
140. --- దేవశిరసాయద్వీరలక్ష్మీకర । క్రీడాకందు

141. --- మోహివిధృత స్సంగ్రామ రంగాంగణే ।
142. --- ణ పతి నృపశస్తం । నానా దేశాధిపత్య మిహాశ -
143. --- త్వామనుతే తనయం । స్వమిహస్నేహేన నిత్యమా -
144. --- ॥ ఆపూండి నామ గ్రామ మత్ర త్రైలోక్య వ్యా --
145. --- న ః ప్రభో ః । సోహంత్రిలోక మూల్యాహార్ణం స్త్రీ -
146. --- సాదాన కారయత్ ॥ శాకేబాణ స్వరేశాన
147. [౧] ౧౫౫ మితేబ్దేచ ప్రమాదిని । వైశాఖ శుద్ధ పంచ -
148. మ్యాం శుక్ర వారే శుభేదినే ॥ బొల్లేశ్వర మల్లేశ్వర గణ -
149. పేశ్వర నామ శైవలింగానాం । కృతవానసౌ ప్రతిష్ఠా -
150. ం । ప్రాసాదేష్విహ శివప్రసాదార్థీ ॥ భక్తజన వ -
151. త్సలేభ్యస్త్రిభ్యో భక్తిస్తి (స్థి)రాంగ భోగార్థం । మామి -
152. డి నఱువ తటాకే । చత్వారి నివర్తనాని సప్రాదాత్ ॥
153. కడప ఆయిత్యాగ్నేయం గనిమెట్ట ప్రాగ్భాగ (గే) యో (యే) ।
154. తేభ్యోదాత్ఖండ్డుకానాంచ ద్వితీయం దేవమాతృకం ।
155. [స] లెంజింతనామాన ముద్భాసమానం । సమగ్రేహి తా ----
156. మప్యగ్రహారం । అదాదుత్తమేభ్య ః ॥ ససూరేపల్లి నా -
157. మాన మగ్రహారం మనోహరం । విష్ణుదేవార్య్యా వ-
158. య్యార్యాయ దత్తవా న్విష్ణుతేజసే ॥ బ్రహ్మేశాయ శ్రీగిరి । ప్రా -
159. [-] త్యద్వారవాసినే ప్రాదా [తో] రిక్షపతి తటాకమసౌ । తుం -
160. కుంటగ్రామ దక్షిణప్రాంతే । మల్లికార్జున దేవా -
161. య శ్రీపర్వత వాసినే । కారపాకాహ్వయ గ్రామ చ-
162. తుర్థాంశ మసావదాత్ ॥ ఖ్యాతో స్యాత్రిజగతి రాజప్రో -
163. [ల] నామగ్రామే శ్రీ గిరి శుభమల్లికార్జునాయ । సత్కీ -
164. ర్తిర్ప్రవణమతి ర్దదౌ తటాక । స్యాప్యర్ధం సుకృత కృద్దో -
165. డ్డ పల్లి నామ్న ః ॥ ఇమ్మడిదేవయ రథి నీశ్వర వరధ
166. ర్మోత్ర సుస్థిరో భవతు । ఆకల్పం భూలోక । స్యా -
167. కల్ప ః కల్పతే తరాం యోయం ॥ చిత్రం సత్రమ

168. వారి భూరి గృహభూరైధేను దానాదికం । కు -

169. ర్వ్వన్ సర్వ్వమపి ప్రపాశ్చమహతోనేకాంస్తటా -

170. కాంస్తథా । నిత్యం సత్యదయా [వితీర్త్తి] వినయా

171. ధారస్స్థిర శ్చిరం । జీవత్విమ్మడి విశ్వనాథ ర-

172. థినీ నాథోధికం ధార్మ్మికః॥ దీర్గ్ఘా యుర్గ్ఘా యుర్ల్ల -

173. భతాం ద్విషో విజయతాం శ్రేయోభిర [ప్యే] ధ -

174. తాం । సద్బుద్ధిం భజతాం సుకీర్త్తి మయ [తా] -

175. ం నిత్యోత్సవైర్మ్మోదతాం రాజన్యోత్తమ [కా]

176. కతీయ గణపత్యుర్వ్వీ పతిప్రేమ భూ। భూర్య్య [యా]

177. దిమ్మడి విశ్వనాథ రథినీ నాథైక చూడామణి [ః ॥]

178. సూత్రధారి కాస్యమల్లోజునకు మామిడి [న] అ -

179. చెఱువు వెనుకను మఱుతులు [౨] కేతేశ్వర దే [వర]

180. బొల్లేశ్వర దేవరల గుడ్ల పాత్ర భోగము

181. నల్లగుంట వెనుక నీరునే-

182. ల పూవుం దోంట.

No. 73

(No. 322 of 1972)

DOSAPADU

(Suryapet Taluk)

On a pillar in the mandapa of the Śivalaya

...

...

Ś. 1176; Ānanda [**A.D. 1254**].

It registers the gift of five *na. (tūmus)* of garden to the south of the village, and a water pulling device *(rāṭna)* along with its furniture (wooden beams) and oxen to the god Toṇḍēśvaradēva by Dōsapāṭi Rudraya for the merit of Hariharadēva and his parents. It is to be examined whether this Hariharadēva is identical with his namesake who is stated in the Iṭikala epigraph to be a Kākatīya king and the lord of Anumakoṇḍa and several dēśās (countries).

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి శ్రీ శక వర్షములు
2. ౧౧౫౬ గు ఆనంద సం-
3. వత్సర మార్గ్గశిర । బ౧౩। బు
4. దోనపాటి రుద్రయ హరిహ-
5. రదేవనికి తమ తండ్రి గుండ్రే
6. డ్డికిం దమతల్లి కామసా -
7. నికింబుణ్యముగా శ్రీ తాం
8. డేశ్వర దేవర నవరికి ఆయూ
9. రి దక్షిణపువలని తన తాం
10. టన ౫ రాట్నము కలప ఆడి ఎ -
11. డ్ల ౩ సహితముగా నిచ్చె.

No. 74

(No. 41 A of 1975)

EDAMPALLI

(Devarakonda Taluk)

On the other two sides of the previous inscription

Kākatīya

[Gaṇapatidēva]

Undated

It records that Sāmanta Cheraku Bolli Reḍḍi who bears among others the title of *Kākatīya - Kaṭaka - prākāra* (the protector of the fort-wall of the Kākatīyas) made the gift (not mentioned) for the *aṁga - raṁga - bhōgas* and offerings to the god Mahēśvara. It is to be noted that the record is incised on the same stone of the previous number, that is the grant of Kaṅdūri Udayāditya Chōḍa, dated Ś.1157. Secondly this is not dated. Thirdly it does not specify the nature of the gift. Thus it seems to be a renewal of the previous gift made by Udayāditya chōḍa, whom Cheraku Bollaya reḍḍi, the Kākatīya subordinate, might have succeeded not long after the date of the first grant. It is not known whether the succession took place either by defeat of the Chōḍa chief or by any order of the Kākatīya king. The exact date of the record cannot be ascertained.

TEXT

FIRST SIDE

1. నమస్తుంగశిర
2. శ్చుంబి చంద్రచామ –
3. ర చారవే త్రైలోక్య
4. నగరారంభ మూల
5. స్తంభాయ శ [ం*] భవే ॥
6. స్వస్తి సమస్త గుణ
7. గణాభరణ పతి –
8. హితాచరణ ర –
9. ణ రంగభైరవ
10. వైరీభ కంఠీరవ కా –
11. కతీయ కటక వజ్ర ప్రకర
12. వీరవతరా జము –
13. లురి ఫురావరాధీ –
14. స్వర పరమహేస్వ –
15. ర సకలహరుడా
    [= సకల హయారూఢ]
16. ప్రమడ్ల రేక రేవం –
    [= ప్రౌఢ రేఖారేవంత]
17. త విజయలక్ష్మి క
18. ంత్త దశా [ది*]. గ్బరిత కీర్త్తి –
19. కమినీ వల్లభ భ –
20. యలోభ వల్లభ
21. సుజనైక మిత్ర

SECOND SIDE

22. పరాంగనా పు –
23. త్ర అరెమణం గొం
24. డ నామాది సమా –
25. స్త ప్రశాస్తి హితం

26. శ్రీ మతు సామం -
27. త చెఱ్కు బొలిరె -
28. డి శ్రీమహేస్వర ధేవా
29. రకు అంగరంగ భోగన -
30. కు నివేద్య తంబులానకు
31. సర్వ్వ సమస్యగా ధరవో -
32. సియిచినదతి [దిని] నె -
33. పరేనిం జెఱి [చి] నవరు
34. గంగ కల్త్త కవ్పుల జం -
35. పినండు పసుల బ్ర
36. హ్మాలం జంపినండు త
37. నయిరు గురుల పద -
38. సేసినండు ॥ స్వదత్తం
39. పరదత్తం యో హరేతు వ -
40. సుంధర [షష్టి వరుష సహస్రాణి విష్టాయాం]
41. జాయతే క్రిమి ॥

No. 75

(No. 265 of 1972)

AMARARAM

(Huzurnagar Taluk)

On a slab in the house of a pujari near the Siva temple

Kākatīya

Gaṇapatidēva

...

The record is badly damaged. It mentions, the king and his minister Gannaya. Other details not clear. It is also incomplete.

Text

First Side

1. అవిఘ్నమస్తు ॥ -
2. వన బ - ంతి శ్రేయ -

3. -- మపనాయ ప్రత -
4. -- ల సరసిజ వికసన -
5. - ణ్రస ॥ బ్రహ్మాండ కోటినికర -
6. -- మగ్రే [వ] శస్తతో భూత్ ।
7. -- దంష్ట్రాగ్రే ధృత -
8. -- ద్ధర మ హీ ---
9. సి చంద్రలేఖా వికసతి --
10. -- తిలక నిభో ----- త [గ]
11. రిగాతరంగ ------ సమా
12. -------------- తా
13. --- పేయం ॥ --- మివ ధృతా
14. ---- అగ్రపతే ----
15. తు ॥ అ ---
16. --- భవతు --- పురరిపు
17. జటామౌక్తికవిభూషణ కృపాణాం ॥ -
18. ద్గణపతి సరపతి రుదభూత్ --
19. ధీదారమం ---
20. పూ [ర్ణ] మణిగణో ---
21. ంబళాసపదేక ---
22. -- వంది -- గ ---
23. భూత్ । ---

SECOND SIDE

----

1. -- యధి --
2. ॥ తస్య సతీనా --
3. యపతీ -- ప --
4. ష్టకం సమగ్ర గు --

5. స్తాం తత్రా వతీయ్యర్
6. యోరాజా గణప -
7. శేషనామాస్తి ॥ ప్ర -
8. తిగణపతి సచివో
9. -- ప్రధానమంత్రీ
10. -- అనుదిన సుక్రు -
11. సుధాకర కాంతి తరుగీత
12. -- గుణజలధిః ॥ కించి -
13. మణి గిరిభిబ్బర్ హ్యబి ః । కి -
14. భూరుహణధ్యానైః -
15. కామధేను బ్రువిదై -
16. -- కుదా రారాజ గంనప -
17. -- రణశిరసి విప --
18. -- శ్రీ [దూ] రాతి - న్ప -
19. పేణ రమణీయ రాజ
20. పతి -- జలి విజ
21. లక్ష్మీః సర్వ్వ సంపద్విశ -
22. -- గత --- వతరత్న భా -
23. స్వాంతం --- తే॥ గణప -
24. గలు --- పుణ్య -
25. -- యం సకల సమ
26. -- విదాయి ॥ భువా -
27. తదీయా [స్తి యాపినో]
28. భజంతే త్రిపుర మప -
29. మితే బ్రహ్మయ
30. ముదయతి --

----

31. పురంరాజా గంనయ

32. -- ॥ యవధిక భక్తి

33. ప్రధిత గ్రామోపభోగ

34. --- ॥ తమి ---

35. --- పతిం సుతమివ స

36. తు పుణ్యాశః ॥ తుహిన

37. --- నూజా వక్త్రాంబుజాత

38. రసుకాచి ద్రుష్టాంకవక్తా

39. --- రూ - జగతి సు ---

40. --- రాజాగన్న ---

41. -------------

No. 76

(No. 8 of 1971)

MIRYALAGUDA

(Miryalaguda Taluk)

On a stone near the old rice mill

[Kākatīya]

Gaṇapatidēva

Some Nāyaka seems to have made a gift of land to the god [Mutkē] śvara dēva. Details not clear.

TEXT

1. శ్రీమ - ముత్కేశ్వర దేరకు [వమ]
2. డి నాయంకులు గణపతి దే -
3. వమహారాజు ప్రిదివిరాజ్య
4. మాచంద్ర తరకంబుగా
5. నిచ్చిన వ్రితిచేలు [త] -
6. కుంటలోపల మ ౫

7. వెలి ఖ ౫ ఇందుత [-]

8. రానే [నీర్నెల మత్తల]

9. ఇధముఖ [పెడిపిన-]

10. వరు విఘ్నము సేసిన

11. గంగ కఆత ----

12. ------------

No. 77

(No. 63 of 1971)

KANNEKALLU

(Miryalaguda Taluk)

On a pillar set up in front of the Mallikarjuna temple

Kākatīya

Rudrakumāra

Krōdhana, Chaitra śu. 1, Guruvāra

The year Krōdhana occurs in A.D. 1265 –6 and 1325–6. The given day Chaitra śu. 1, according to S. K. Pillay corresponds to March 19, Thursday of A. D. 1265, Amāvāsya being only. 09 on that day. In the second case it happens to be March 16, Saturday of A. D. 1325. Further, according to the known history Rudra Kumāra or Pratāparudra was not alive till A. D. 1325. Thus it seems reasonable to take the former date i.e. A. D. 1265, March, 19, the week day also being correct.

The inscription registers the gift of the oil mills and looms along with one gaṁpa (basket) in the aḍvaṭṭa of Ẹraṁballi for the aṁga and raṁga bhōgas of the god Mallināthadēva of Kanekallu by *sarvādhikāri*, Nuvula Maṁchirāju, for the merit of Mahāmaṁḍalēśvara Kākata Rudrakumāra. If the latter date i. e. A. D. 1325 is to be taken, we have to attribute the mistake to the prevailing custom. Also see No. 535 (SII . X) of the year Kshaya which refers to the reign of Pratāparudra (A. D. 1326–7).

TEXT

1. క్రోధన సంవత్సర చైయి -

2. త్ర శుద్ధ ౧ గురువారానా

3. స్వస్తి శ్రీ మన్మహామండలే -

4. శ్వర కాకిత రుద్ర కుమారు -
5. నికి పుణ్యముగాను స్వస్తి
6. శ్రీమతు సర్వార్థికారి
7. ను లు (వు) ల మంచి రాజుంగారు
8. కనెకంటి మల్లినాథ దేవర -
9. కు ఎఱంబల్లి అడవట గాను -
10. గులు [పె] నె మగాలు వక గ -
11. ంప సహితలు గాను ఈ దేవ
12. ర అంగరంగభోగానకు ఈచ్చి -
13. [నా] రు దీని లేదని వారి -
14. క దోశము

No. 78

(No. 92 of 1975)

BOLLEPALLI

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone pillar set up in front of the Mallanna temple.

Kākatīya

Rudradēva (Rudrama)

Ś. 1183; Prabhava, Āshādha śu. 1, Guruvāra [**A. D. 1267**, June, 2, Friday and not Thursday].

The inscription refers itself to the prosperous reign of Mahāmaṇḍalēśvara Kākatīya Rudradēva Mahārāja, (Rudramadēvi). It introduces certain Ṭērāla Ēḍiṁḍla raḍlu who bears a string of titles and he is said to have granted the puṭṭāyati of the pura (town) along with 1 marṭur of wet land and 30 marṭurs of velivolamu to god Mallayadēva of Bollēpalli. He also appoints the *sthānāpatis* of the temple named Malli malliseṭṭi, Pujāri Pōta gāuṇḍa and Pujāri Dēvapa. It is not clear whether the donor is a single person or a community of the Ēḍiṁḍla raḍlu of Ṭērāla. The titles seem to apply to a single chief.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తిశ్రీ విజ-
2. యాభ్యుదయ
3. శకవరుషంబు

4. లు ంంరా అగు

5. నేంటి ప్రభవ

6. సంవత్సర ఆ -

7. షాఢ శుద్ధ పా -

8. డు (డ్య) మి గురు -

9. వారాన స్వ

10. స్తి శ్రీ మను

11. మహా మం-

12. డలేశ్వర కాక -

13. తియ్య రుద్ర దేవ

14. మహారాజులు

15. ఉత్తరోత్తరాభి వ్రి -

16. ద్ధి గాం బ్రిథివిరా -

17. జ్యంబు సేయుచు

18. మండంగాను

19. స్వస్తి సమస్త గుణ

20. గణాశ్రయ । వీర ల -

SECOND SIDE

21. క్ష్మీ నివాస । బ

22. ంధు [illegible]చిం -

23. [illegible]మణి । [illegible]న

24. జన కల్ప వ్రిక్ష

25. భగవతీ వర ప్ర -

26. సాద । లబ్ధ వి -

27. జయుండ –

28. ను । సంగీత వి –

29. ధ్యా వినోద ।

30. చతుర (రు) దధి

31. వసుంధర అరి

32. బిరుద నాయక

33. బెంబళి వండు

34. ను । అశిముశ –

35. ల కణయ కంప

36. ణ । తో మరము –

37. శిండి బిండి పా –

38. ల ముద్గర కామ్మ్ర

39. ఖాస్త్ర విద్యా పా –

40. రంగతుండు –

41. ను ।

THIRD SIDE

42. పరనారీదూరుం

43. డును । పతి హి త

44. గరుడండును । స –

45. మర సాపఙ్నుండు –

46. ను । విటి నాయక

47. గజ కేసరి బిరు

48. ద నాయక జీమూ –

49. త పవనుండును ।

50. గడిగోట మల్లిండు –
51. ను । సమర జయా
52. జ్ఞా నుండును । సత్య
53. హరిశ్చంద్రుండును ।
54. విభవ దేవేంద్రు
55. ండును । విద్వజ్జన
56. రక్షకుండును । ప –
57. రబల శిక్షకుండు
58. ను । తురర (గ) రే వం –
59. తుండును । ఉదా
60. ర కన్నుణాండును । శ్రీ
61. [మే] ళ నిజవంశ వా –
62. ర్ధిణ వర్ధణ న సుధా –
63. కరుండును ।

FOURTH SIDE

64. వాడ పత్తి శ్రీ స్వయ –
65. ంభు దేవ దివ్య శ్రీ పా –
66. ద పద్మారాధ కుం –
67. డును । ఆళింగము –
68. న్ని ఱు వ అసగని గరు –
69. డ నామాది సమ –
70. స్త ప్రశస్తి సహితు –
71. లైన శ్రీ మతు తేజా –
72. ల ఏడింఢ్ల రడ్లున్ను

73. బొల్లేపల్లి మల్లయ
74. దేవునికి పురము
75. పుట్టాయతి అంతవట్టునిచ్చి -
76. తిమి (వ్రిత్తి నీరునేల
77. మఱుతురున్ను వెలి
78. వొలము ముపయి
79. మఱుతురున్ను కార్తీ
80. కవైశాఖాల సర్వ్వ మా -
81. న్యముగా నిచ్చితిమి ।
82. ఇంతపట్టులేద -
83. న్నం దప్పుగంగకట్ల
84. కవిలంబొడ్చిన దోష
85. ము । రాజ్యాలు ఎన్ని ది -
86. రిగినాను మల్లిసెట్టి
87. కాసాని మనుమం
88. డు మల్లి మల్లి సెట్టి
89. పూజారి పోత గొండ
90. పూజరి దేవపలు విడ (రు) ?
91. పురమునకు స్థానప -
92. తులు వీరు గారన్నవా -
93. రు పంచ మహా పా
94. తకులు.

NOTE : On the top portions of the III and IV sides there are few lines abrabed. Words అంగ రంగ భోగానకు are traceable.

No. 79

(No. 51 of 1975)

PEDDAMUNGAL

(Devarakonda Taluk)

On a broken stone near the Siva temple.

Kākatīya

Rudradēva Mahārāja

Ś. [1189]; Prabhava, Āshaḍha śu. 15, Guruvāra [**A. D. 1267**, July 7, Thursday].

Fragmentary and damaged

It refers to the reign of Mahāmaṇḍalēśvara Kākati Rudradēva Mahārāja probably Rudramadēvi, because there was only one Prabhava during the reigns of Rudrama and Pratāpa Rudra and it corresponds to A. D. 1267. A subordinate of the queen (name not available) bears among others the title *Āmanagaṁṭipuravarēśvara.* The details of the gift portion are missing.

TEXT

FIRST SIDE

----

1. -- [౧౧౮౯] అ -
2. గు ప్రభవ వం -
3. వత్సర ఆషాఢ
4. శు ౧౫ గురు వా -
5. రము నాండు
6. శ్రీ బ్రమరాం మ-
7. [శ] దేవరకు అం
8. గ రంగ భోగానకు
9. స్వస్తి సమస్తరా -
10. జాధిరాజ దివా -

11. కరతేజ పరము
12. మాహేశ్వర వీర –

SECOND SIDE

----

1. భూషణ రాజము –
2. ణి మకుట చూడా –
3. మణి రాజ రక్షామ –
4. ణి నామాది సమ
5. స్త ప్రశస్తి సహిత।
6. శ్రీ మన్మహామండ
7. లేశ్వర కాకతీశ్వర రు –
8. ద్ర దేవ మహారాజుల రా –
9. జ్యాన స్వస్తి సకల గు –
10. ణ గణాలంకార ప –
11. రనారీ దూర ఆమ
12. నగంటిపుర వరాధీ –

THIRD SIDE

MUCH ABRADED

----

1. ----------- తిష్ఠా –
2. చాయ్యుర్య ---- నాథ
3. దేవ దివ్య ---- పద్మా
4. రాధక పరబలసాధ –
5. క నామాది సమస్త ప్రశ –

FOURTH SIDE

----

1. రాం । షష్టిర్వ్వర్ష -
2. హస్రాణి విష్ఠాయాం -
3. జాయతేక్రిమి ః ॥ దాన -
4. పాలన యోర్మ్మధ్యే దా నా
5. చ్ఛ్రేయోనుపాలనం । దా -
6. నాత్స్వర్గ్గ మవాప్నోతి పా -
7. ల నాదచ్యుతం పదం ।
8. సామాన్యోయంధర్మ్మ
9. సేతుర్నృపాణాంకాలే.
10. కాలేపాలనీయో భ -
11. వద్భి ------ తాన్భావి -
12. న ః పా ------- భూ
13. యోభూయో యాచతే
14. రామచంద్ర ః ॥ మంగ
15. ళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 80

(No. 65 of 1971)

PALAKAVIDU

(Huzurnagar Taluk)

On a pillar in the donka of the village.

Kākatīya

Rudradēva (Rudramadēvi)

Ś. 1191; Śukla, Kārtika śu. 5 Gu. [A. D. 1269, Oct. 31, Thursday].

The inscription begins with an imprecatory verse in Sanskrit which is generally found at the end of the inscriptions. Then it refers itself to the reign of Mahāmaṇḍalēśvara Kākatīyya Rudradēva

mahārāja, i.e. Rudramadēvi and records the installation of the god Gōpīnātha together with the two goddesses by Sāvāsi Peddirājuṁgāru. The following gifts to the deity were recorded at the time of installation. Certain Guṁḍaya pregaḍa of Gollakōta is said to have donated Rāvikuṁta (village) for the offerings of the god, for the religious merit of (the queen) Rudrayya; Cheṟaku Gaṇapaddēva gave one maṟuturu to the god for the merit of Mārayareddi. The same chief also gave some gardens on the way to Ponuṁgāṭa and a tank Nallaguṁṭa on the way to Jēnapāḍu. Certain Mallebōyini Mallaya gave one putti of land to the god for the religious merit of Pratāparudradēva. Cheṟaku Vēlūri Bollaya raḍḍi gave for the offerings of the god one maṟuturu of land near the bund of the tank Nallaṁjeṟuvu. The same chief gave some more lands at Amaravuramu (Amarāram or Amarābad) and Ganapavuram. A gift of some lands to Chennakēśavadēva was also made by Kesavadeva. Some monetary gifts are also stated to have been made by the *mahājanas* of Pālakaviḍu at the rate of *māḍabāḍi aḍḍugu* for each *maṟutur* of their *vṛitti* lands. The *Kāṁpūs,* all the *prajas,* and the *āyagāṁḍṟu* gave the gift at the rate of *māḍabaḍi - vīsa* per *māḍa* on the entire *pahiṁḍi* (or cash) of *Rācha-siddhāya.* The *banṭus* had to pay at the rate of one *chinna* per *māḍa.* The *Mahājanas, Kāṁpus, Āyagāṁḍru* and *banṭus of* Maṭṭapalli village also had to give at the same rate to the god.

It is to be noted that the name of Pratāparudra is mentioned in this *record* of A.D. 1269, probably as prince designate.

TEXT

FIRST SIDE

1. హరి ఓర్ మద్వంశజాః పరమహీపతి వంశజావా
2. పాపాదపేత మనసోభువి భూమి పాలాః ।
3. యేపాలయంతు మమధర్మ్మ మిమం సమ -
4. స్తం తేషామ్మయా విరచితోంజలి రేష మూ -
5. ర్ధ్ని ॥ స్వస్తి శ్రీ శుభశకవరుషంబులు
6. ౧౧౯౧ అగునేంటి శుక్ల సంవత్సర కార్త్తిక
7. శు । ౫ [గు] స్వస్తి శ్రీ మన్మహామండలేశ్వర కా -
8. కెతియ్య రుద్ర దేవ మహారాజులు ప్రిథ్వీ
9. రాజ్యము సేయుచూనుండంగాను
10. పాల [కా] వీటను సావాసి పెద్దిరాజుంగారు శ్రీ
11. గోపినాథని [ం] ని ఉభయ పిరాట్ల సహితముగా

12. ను తిరుప్రతిష్ఠ సేసిరి ఆ ప్రతిష్ఠ కాలమునం -
13. దు గొల్లకోట గుండయప్రెగడం గా -
14. రు రుద్రయ్య కుం బుణ్యముగాను అము -
15. దుపడి కిచ్చినది రావికుంట చెఱకు
16. గణపద్దేవండు మారయరడ్డి వా -
17. రికి పుణ్యముగాను పెద్ద చెఱు
18. వు పడుమటి కొంమున అంముతు
19. పడికి యిచ్చింది మఱుతురు మారయ
20. రడ్డి వారికి పుణ్యముగాను గణపద్దేవ -
21. ండు భోగానకు జేన [పో] టి తెర్వు ద -
22. క్షిణాన ను ఇచ్చినది నల్లంగుంట పా -
23. నుంగోటి తెర్వు పడుమటను రాట్న పుం -
24. దోంట ఆ పడుమటను తిరుపందన వన
25. ము తోంట మల్లెబోఇని బొల్లియ ప్రతాప -
26. రుద్ర దేవునికి పుణ్యముగాను గట్ల కొ -
27. అనిలోను ఇచ్చినది పుట్టెండు దిరుప -
28. ముచెఱ్ల్లోను చెఱకు వేలూరి బొంల
29. య రడ్డివారు అముదు పడికిం
30. బెట్టినది నల్లంజెఱువు అఱుకట్టను
31. మఱ్తురు అందపానుంగోటి తెరు -
32. వున నఱువ పుట్టి అమరవురమునను [బె]
33. ండ మఱ్తురు అంద పుట్టెండు గణపవా -
34. రానను [ఎ] యంప కాలువను పడియ
35. మఱ్తురు శ్రీ చెన్నకేశవ పెరుమాళకు కే -

36. శివదేవండు వెట్టిన(వ్రిత్తి పెద్ద చెఱ్వువెన
37. క పడె చేను ముప్పాదిక ఆ తూప్పుర్భం
38. గొంమున పాదిక ఎ(లెడి కుంటతూ -
39. ప్పుర్భంగొంమున అడ్డ (వాంత కాలు
40. అడ్డ.

SECOND SIDE

41. పాలకావీటి మహా జ-
42. నాలును తమ(వ్రిత్తి బడి
43. మఱుతురు మాడబడి అ -
44. డ్డుగులు పెటువారు మారయ
45. గణపద్దేవనికి పు -
46. ణ్యముగాను బోగా
47. నకు కాంపులున్ను స -
48. మస్త(ప్రజను ఆయగా
49. ం(డూను రాచసిద్ధాయ
50. నకు పెట్టె పహిండ్డి కెల్ల
51. ను మాడకు మాడబడి
52. వీసం లెఖంబెట్టువారు
53. పరివారమునుం బం -
54. ట్టున మాడబడి చిన్నము
55. లెఖ్ఖం బెట్టువారు
56. మట్టపల్లి కాంపులును
57. ఆయగాం(డూను మా -
58. డను మాడబడి వీసాలు పె -

59. ట్టువారు ఆయూరి ప -

60. రి వారమును బంట్టున చి -

61. ంనము పెట్టువారు ఆమ -

62. హాజనాలుంన్ను తమ్మ్రనిత్తు

63. అ మఱుతున మాడబడి అ -

64. డ్డుగులు బెట్టువారు.

No. 81

ALUGADAPA

(Miryalaguda Taluk)

On a stone pillar lying in the fence near the Anjaneya temple.

Kākatīya

Rudramadēvi

Ś. 1196; Raktākshi, Māgha śu. 5 Gu. [Raktākshi corresponds to Śaka 1186 and **A. D. 1265,**, Jan, 23, Friday].

Following the invocatory verses praying the god Gōvimda - Śrīnivāsa, the inscription refers itself to the reign of Mahāmaṁḍalēśvara Kākati Rudramadēvi (not as Rudradēva Mahārāja) and records the installation of the god Varadagōpīnātha in the middle of the village Ālumgaḍapa by Rāmānujadasa of Kauṁḍinya - gōtra, Piḷa Perumāḍidāsa of Bhāradvāja gōtra, Bambhoni Villidāsu of Kauśika - gōtra and Kōmati Bhaṁḍāri Lakshmaṇadāsa of Chenakula - gōtra. *Mahāpradhāni - rāyasthāpanāchārya* Kaṁnāradēva nāyaka is said to have made a gift of land measuring one *aḍḍa* under the Rāvula cheṟuvu in Ālumgaḍapa. Other gifts of land by Ālavaṭṭam Aṁnayasāhiṇi, Khēyidēvarāja, Ekkapaṁḍita, Pinamaldēvarāja, Vellūri Bollaya and others. Other gifts mentioned in the record made at the time of installation of the deity, are as follows :

An oil mill for lamp by Kaṁnāradēva

A levy of one *tavva* per *chē-sidda* of oil, ghee, castor oil and one *gampa* brought from out side (for sale in the village). One piḍi in the bundle of betel leaves brought for sale, Ten vegetables per one *gampa* of vegetables brought for sale, one *vīsa* per māḍa of the *Kolabaḍi* by the ashtādasa - praja of sesame (gingili) brought by the *nakara*.

The rāchavāru (king) gave the annual *dharaṇa for Tiruveṁṭa* festival, one *chinna* each for *Tirupavitra, and* jayaṁti festival, *one aḍḍuga* form the lamps on Dīpāvali and one *daṁma* for davana on Davana - punnami.

Hemmādidēva, the sarvvādhikārin of Praudha Pratāpa chakravarti Parasurāmadēvarāja and the ashtādasa praja of Ālumgadapa gave one *vīsa* per māda on the *Kolabadi* or grain produce.

Besides the above gifts there is another gift of one *adduga* per māda per each *maruturu* of arable land in the king's land by the *ashtādasa* praja, *nāyakas* and *pekkamdru*. The distribution of gifts of offerings and rangabhōga and the appointment of Peddi, son of Rāmānujadāsa and Kēsaya son of Pillaperumādidāsa as temple priests, are also recorded at the end.

TEXT

FIRST SIDE

1. సి హరిఓమ్ । యః కల్పా దౌవ -
2. రాహోకృతిమథ మహ -
3. తీం ధారయన్వ్యర్ధి మగ్నా -
4. ం గామన్విష్య న్విదిత్వా సర -
5. యముద వహ ద్దంష్ట్ర కా -
6. గ్రే విలగ్నాం । సాకం చి -
7. క్రీడ గోభిః శ్రుతి మయత -
8. నుభిః కేళిగోపాళ బా -
9. లో గోవిందోసావ మం-
10. దాం ముదముపనయ
11. తా మిందిరా కాముకో
12. వః ॥ ఏతద్బ్ర హ్మేంద్ర రుద్రా
13. ది మౌళి మాలావిభూ -
14. షణం । శ్రీ మద్వేంగళ నా -
15. థస్య శ్రీ నివాస స్య శా -
16. సనం ॥ స్వస్తి శ్రీ శక వర్ష -
17. ంబులు ౧౧౯౬ అగునే -
18. ంటి రక్తాక్షి సంవత్సర

19. మాఘ శు । ౫ । గు । స్వస్తి
20. శ్రీ మన్మహామండలేశ్వ –
21. ర కాకతియ్య రుద్రమ
22. దేవి మహారాజులు పృథి –
23. వి రాజ్యము సేయుచు –
24. ం డంగాను ఆలుంగడ –
25. పను గ్రామమధ్యమం –
26. ద కౌండిన్య గోత్ర పవి –
27. త్రులైన శ్రీ రామానుజ
28. దాసులూను భారద్వా –
29. జగోత్ర పవిత్రులైన పి –
30. శ పెరుమాడి దాసులు
31. ంను కౌశిక గోత్ర పవిత్రు –
32. లైన బంభొని విల్లిదాసు –
33. లూను చెనకుల గోత్ర ప –
34. విత్రులైన కోమటె భండా –
35. రి శ్రీ లక్ష్మణ దాసులూ
36. ను ఈ నలుగురున్ను శ్రీ వ
37. రదగోపి నాథదేవరం ది –
38. రుప్రతిష్ట శేశిరి ॥ స్వస్తి శ్రీ
39. మన్మహాప్రధాని రాయస్థా –
40. పనాచార్య్యగా కంనారదే –
41. వనాయంకులు ఈ దేవ –
42. రప్రతిష్ఠా కాలమప్పుడు

43. అముదు పడికిని ఆలుం -
44. గడప రావుల చెఱ్వు వెనక
45. ం బెద తూము కాలువను
46. కుంటలోపలను అడ్డ శేను
47. వ్రిత్తి వెట్టిరి ॥ ఆలవట్టము

SECOND SIDE

48. ంనయసాహిణింగారు
49. ఈ చెఱువ్వెనకనె కుంటవె -
50. నక క్రింది కాలువను రెం -
51. డు వీసాలుశేను వ్రిత్తి వె -
52. ట్టిరి ॥ ఈ చెఱువ్వెనకనె క్రిం
53. ది కాలువను ఖేయిదేవ
54. నింగారు కాలోచితమూ -
55. ల్యముగొని వరద గోపినా -
56. థదేవరకు ముప్పాదిక
57. శేనుక్రయమిచ్చిరి ॥
58. ఈ కాలువనె కేయిదేవ
59. రాజులు అద్దశేను వ్రిత్తి వె-
60. ట్టిరి । ఈ కాలువనె ఎక్కదేవ
61. పండితులు పాదికం -
62. డు శేనువ్రిత్తి వెట్టిరి త్రిపు -
63. రారిభట్టు కాలోచితము
64. ల్యము గొని కుంటలోపల
65. ను అడ్డశేను క్రయమిచ్చి -

66. రి। వల్లభ ప్ప్రయంగారు
67. కాలోచిత మూల్యము గొ -
68. ని కుంటలోపలను ముప్పా -
69. దికండు శేను క్రయమిచ్చిరి.
70. ఏటి కాలువను గుడివా -
71. రు పాదికండుశేను వ్రి -
72. త్తి వెటిరి। పినమల్దేవరా -
73. జులు అలువు కాలువ
74. క్రిందను సర్వ్వ మాన్యము
75. గాను పాదికండుశే
76. ను వ్రిత్తివెట్టిరి। వెలివాల -
77. ము తంమడి బండ దక్షి -
78. ణానను క్రయము గొంనది
79. పుట్టెండు। కొంండ్రుప్రోల
80. ం గ్రయము గొంనది పం -
81. డుము సోంప్రెడి పల్లికు -
82. ంట వెనకం గంనారదేవనా -
83. యుండు వెట్టింది పాదిక
84. దేవినేని పల్లి చెఱువ్వెన -
85. కనువెల్లారి బొల్లయవె -
86. ట్టింది గర్లి చేనుపాదిక। క -
87. ంనారదేవనాయుండు
88. దీపానకు ఒక గాన్గు వ్రిత్తి
89. గాను ఇచ్చిరి। వెలుపలినూ -

THIRD SIDE

90. నెనేయి ఆమిదము చే -
91. సిద్ధాను తవ్వేండు గంపాను
92. తవ్వేండు అంమ వచ్చిన ఆకు
93. మోపున నొక పిడె వెలుపలి
94. కూరగాయ గంపను పది
95. గాయలు అష్టాదశ ప్రజ -
96. లూను కొలబడి మాడ
97. కు మాడబడి వీసాము
98. ఇచ్చిరి । వెలుపలినూవు -
99. లు నూనె కొలమాడ కు
100. మాడబడి వీసాము నక -
101. రము నిత్యదీపాలకు
102. ఇచ్చిరి । రాచవారు తిరు
103. వెంట మహోత్సవానకు
104. ఎంట ధరణము ఇచ్చిరి
105. తిరుపవిత్రానకు ౦ జింనం
106. జయంతి కిం జింనము
107. దీపావలినాంటి దీపాల
108. కు అడ్డుగు దవనవుంన
109. మనాంటి దవనానకు
110. దంమము ఇచ్చిరి । స్వస్తి
111. శ్రీమత్ప్రౌ ఢ ప్రతాప
112. చక్ర వర్తి [౬] పరశురామ దే-

113. వ రాజుల శ్రీపాద పద్మో

114. వ జీవి సర్వ్వాధి కారులైన హె -

115. ం మాడి దేవనాయినింగారు ం

116. ను ఆలుంగడవ అష్టాదశప్రజ

117. లూను కొలబడిని మాడ ఒక -

118. టికి మాడబడివిసాము ఇచ్చి -

119. రి। ఈ ధర్మ్మము పరిపాలించినవా -

120. రికి అనేక స్వర్గ్గాది ఫలాలు అవు

121. ను ఈ ధర్మ్మముసెఱిచినవారికి అ-

122. నేక నరకాలు అవును॥ సామాన్యో

123. యంధర్మ్మసేతుంన్నృపాణాం కా -

124. లే కాలేపాలనీయో భవద్భిః। సర్వ్వా

125. నేతాన్ భావినః పార్త్థివేంద్రాన్భూ -

126. యోభూయో యాచతే రా-

127. మ చంద్రః॥ బహుభిర్వసుధా ద-

128. త్తా రాజభిస్సగరాదిభిః। య -

129. స్యయస్య యదాభూమిస్త -

130. స్యతస్యతదా ఫలం। స్వదత్తా

131. ద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తాను

132. పాలనం। దానాత్స్వర్గ్గ మవాప్నో

133. తి పాలనాదచ్యుతం పదం॥

134. స్వదత్తాం పరదత్తాం వాంయో

135. హరేతవసుంధరాం। షష్టిం

136. వర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయాం

137. జాయతేక్రిమిః॥ 00000

FOURTH SIDE

138. ఆపరశురామ దేవమ -

139. హారాజులు పృథ్వీరాజ్య

140. ముసేయుచుండంగా

141. నె సమస్తమయిన అష్టా

142. దశ ప్రజలూను నాయ -

143. ంకులూను పెక్కండ్రూ

144. ను రాచపాలానకు దు -

145. క్కి బడిని మఱుతురున -

146. కు కారున మాడబడి అ -

147. డ్డగు లెక్కంబెట్టువారు

148. ఈ శాసనస్థమయిన దత్తు ·

149. లవల్న అముదు పడికి

150. మూండవసరాలకున్ను

151. ఆలుంగడపం గుంటలో -

152. పలి అడ్డాను క్రిందికాల్వ

153. రెండు వీసాలూను తం -

154. మడి బండఒద్దం బుట్టెం

155. డు వెలిపాలము కొండ్ర -

156. ప్రోలంబందుము సోం

157. ప్రెడి పల్లి కుంట వెనకంబా -

158. దిక దేవినేని పల్లిం బాదిక

159. ఉంన శేషము రంగభో -

160. గానకు ॥ రామానుజదా -

161. నులకొడుకు పెద్దింని పిళ్ల

162. పెరుమాడ దాసుల కొడు -

163. కు కేపయాను శ్రీ కాయ్య

164. ము చేశెడివారు.

No. 82

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

Kākatīya

Rudramadēvi

Pramādi, Pausha ba. 7 [uttarāyaṇa - saṁkramāṇa; A. D. 1279, December 27].

The inscription after the invocation of the gods Varāha, Gaṇēśa and moon, introduces the line of kings called Durjayas, born from the sholuder of Brahma. In that line of Durjaya, were born the Kākatīya kings, Prōla and his son [Rudra] and his younger brother Mahādēva. His son was Gaṇapatidēva, whose daughter was Rudradēvi. Her husband was Vīrabhadra. To Mahādēva, the elder [brother of Vīrabhadra] of the Chāḷukya family was born Induśēkhara. His *leṁka*, a subordinate, was Niśśaṁka Pōtināyaka whose parents were Māchināyaka and Māḍachi. The inscription, afterwards states that Pōtināyaka caused a canal called *Vaṁsavardhana - kulyā* to be dug and that Induśēkhara made a gift of thirty *nivartanas* (of land) for the worship of the god Sōmanātha.

Other gifts :

God Sōmanātha	1	nivartana
Goddess Gauri	1/2	"
Vighnēśvara of Maṭhya	1/4	"
astrologer Annapeddi	1/4	"
Kōḍūrappa, a brāhmaṇa	1/2	"
Anaṁta Lāṭa	1	"
Achyuta nāyaka	1/2	"
Sūramārya who told the śāsana	1/4	"
for offerings thrice	2	"

Tāṁbūla	1/4	nivartana
24 lamps	2	"
1000 chĕmaṁti flowers	1	"
Raṁgabhōga	3	"
Priest	1	"
shepherd	1/4	"

and remaining for *aṅga - bhōgas* of the god.

Pōtināyaka also gave one brass vessel and its stand, weighing 64 *palas* and 18 *palas* respectively.

TEXT

FIRST SIDE

1. శ్రీ శివమస్తు ॥ అవ్యాద్వరా
2. హస్త్యాం యస్య దంష్ట్రాగ్రే జ -
3. యతిక్షమా । బోధాపేక్షాలి
4. బృందాగ్ర శ్యామ శుభ్రాబ్జ
5. కోరకం (మ్) ॥ అవ్యాజోద్దామ
6. భూమాస భవతు భవతాం
7. భూతయే దంతివక్త్రః పార్వ్వ
8. త్యాః ప్రేమపాత్రం ప్రణత జ-
9. నమన స్తోషపోష ప్రదాయీ । స -
10. ర్వ్వేషామర్ణ్ణవానాం జలమల ·
11. ఘు గలద్దాన పాథః ప్రవాహై
12. రుద్వేలం సావలేపః కలయ
13. తి విహృతౌ యస్య హస్తోవిహ -
14. స్తః ॥ చాంద్రీ కలాదిశతు వస్స -
15. కలాం విభూతిం సాంద్రామ్బు -
16. తౌఘ పరివాహి భి రంశుజాలైః

17. । ఉజ్జీవయంత్య విరతం భువన –
18. ం సమస్తం భువో ః కైరై ః ప్రతి –
19. దినం పరివర్ద్ధ్యమానా ॥ ఆమ్నాయో –
20. దారాధామ్న స్సరసిరుహ దృశస్త –
21. స్థుష్ఠో నాబి(భి) పద్మే ధాతు స్త్రాతు ః ప్ర –
22. జానా మజనిషత భుజ(జాత్) భూ భు
23. జో దుజ్జయాఖ్యా ః । వంశే తేషా
24. మభూవ న్నతులిత విభవా ః
25. కాకతీయ్యా నరేంద్రా ః కుర్వాణా ః
26. క్షోణీరక్షాం నిజభుజ పరి –
27. ఘై ర్జాగరూకానుభావా ః ॥ తద్గో –
28. త్రేజని జన్మధామ మహస శ్శ్రీ –
29. యర్యస్య విశ్రాంతిభూ [ః] కారు –
30. ణ్యస్య గృహం సువేశ్మ యశసో
31. గంబి(భీ)రతాయా ః పదం । జౌదా –
32. యర్యస్య నికేతనం గుణమణి శ్రే –
33. ణ్య ః ఖని మ్మర్మందిరం లక్ష్మ్యాస్స్వచ్ఛ
34. రిత్రస్య కేలిసదనం స్సప్రో ల –
35. రాజాహ్వయ ః ॥ తస్మాజ్జాతో

SECOND SIDE

36. -- ఖ్యాం । మహో ---
37. [ణీ] పతి రతుల దోర్ద్దండ వి –
38. భవో యవీయాంస్తస్యాసీ –
39. త్పరిమృదితవైరిద్విపమదం

40. మహాదేవం దేవం య -
41. మ నుదిత భాలాక్షి మ-
42. హసం భుజంగ వ్యాసం గో -
43. ర్షుతతను య (మ) మన్యంత
44. మనుజాః ॥ తత్పుత్రో
45. గణపతి దేవ నామధేయ
46. స్సంజజ్ఞే జలనిధి మేఖలాం
47. భువంయః । దోస్తంభే
48. మణివలయీ చకార్శైలె
49. ర్ద్దిగ్నాగైః ఫణిపతినాకథం
50. దూఢాం ॥ జాతాతస్య పయో
51. నిధే రివ రమా శ్రీరుద్రదేవీ
52. సుతా భాస్వద్భి నృపమౌలి
53. రత్న నివహై ర్న్నీర్ రాజితాంఘ్రి
54. ద్వయా । త్యాగేనత్రిదివద్రు -
55. మాన్దశదిశః కీత్యా ర్ ధనా -
56. నాంపతిం లక్ష్మ్యా కించ
57. భుజాబలేన విజయం
58. న్యక్కుర్వ్వ తీవర్త్తతే ॥ భార్గ్యై
59. వ్విశ్వస్యతస్యాః పతి రభవ -
60. దథో వీరభద్రాభిధాన స్సా-
61. ందయ్యేర్ణేందు మహ్నాం -
62. పతి మపి మహసా
63. మంద భాసా వితన్వన్ । య
64. ద్వై దగ్ధ్యం విదగ్ధా యదురు

65. వితరణం యాచకా -
66. ఘాయ దాజ్ఞాం రాజానోయ -
67. త్ప్రతాపం విమత నృపత -
68. యో జానతే జ్ఞాతభావాః ॥ జ్యే -
69. ష్ఠశ్చాళుక్య వంశార్ణ్ణ

THIRD SIDE

----

70. [రివా] ఘైర్య్యాత్తేజ స్ఫూర్త్తి [భ]
71. రై రరినృపతి తమ స్సంచయై
72. రాశుయాతం ॥ లక్కాంబా -
73. యాంసుతోజాత [ః॥] శ్రీ మహా
74. దేవ రాజతః । నామ్నేందుశే -
75. ఖరోరాజా కుమారశ్శివయో -
76. రివ ॥ ఇందుశేఖర నరేంద్ర
77. నందనే నందతి స్వయ మ-
78. శేష నందనే । జగ్ముషాం విత
79. రణం రణం ముహు స్వ -
80. స్థైవ విదుషాం ద్విషామ -
81. పి ॥ లెంక స్తస్యాకలంకః ప్రతి నృ -
82. పతి సరోజాత రాజన్మృగాంకో [ని]
83. శ్శంకశ్శస్త్ర తేజస్ఫురతి రణశి -
84. రస్యుద్ధ తారాతి ఘోరే । య -
85. స్యా స్యుత్కృత్తమత్త ద్విపవి [పు] -
86. లశిరోవ్రాత నిర్య్యాత ముక్తా -

87. బీజాజ్జాతాస్సుకీర్తి ప్రతతి వి [త] -

88. తయః ప్రోల్లసంతి త్రిలోక్యాం ॥

89. భువి మాచినాయకాఖ్యో

90. విదితోజనకో జనన్యపిచ

91. సాక్షాత్ । గుణవిజిత మహో

92. లక్ష్మీశ్శీలవతీ భవతి మాడచీ

93. యస్య ॥ వీరేందుశేఖర పదా

94. ంబుజసేవకేన శ్రీపోతి నాయ -

95. క ఇతి ప్రథితేనతేన । యావంశ

96. వర్ధన సమాహ(హ్వా)య విశ్రుతా

97. సాకుల్యాకృతాత్రరుచిరా కొలి

98. పాకపుర్య్యాం ॥ అస్యాంకాకతి

99. సంతతి క్షితి భృతాం భృత్యాశ్చ -

100. రామేశ్వరా ధీరాస్సూన్నృతవా -

101. దిన స్త్రిభువన ఖ్యాతే [కవీనాంప్రియః]

FOURTH SIDE

102. [---] థస --- పాదారవిం -

103. దద్వయా యేతైరప్యఖిలై రసావ

104. నుమతో సంహత్య సామాత్యకః ॥

105. శ్రీ సోమనాథ నియతా చరనవృత్తి

106. హేతో వీరేందుశేఖర నరాధిపశేఖ -

107. రేణ । చాళుక్య వంశమణినా ప్ర -

108. తిపాదితా సాత్రింశన్నివర్తన స-

109. ముద్వహన ప్రవీణా ॥ తత్రోగ్ర [హి]

110. ఒ శ్రీసోమనాథాయ చనివర్త్త-
111. నం। ప్రాదాద్గోయ్యో చ తస్యార్ద్ధ-
112. ం మత్య విఘ్నేశ్వరాయచ। పాదం
113. జ్యోతి వ్విదే పాద మన్నపెద్యాహ్వ
114. యాయచ। కోడూరప్పననామ్నే
115. చ విప్రాయార్ద్ధ నివర్త్తనం॥ అన
116. ంతనాయకాఖ్యాయ లాటాయ
117. చ నివర్త్తనం। తస్యార్ద్ధ మచ్యు
118. తాఖ్యాయ నాయకాయచ శా -
119. సనం॥ సతేప్రోక్తవతేచ శ్రీరామా
120. యా యచపాదకం। తత్రభోగ క్రమ -
121. ంచైవం దేవస్యాచిక్లపత్స్వయం॥
122. సంధ్యాత్రయే[ధి]కాయ ద్వే నివేద్యా
123. యనివర్త్తనే। తాంబూలాప్పణ సి-
124. ధ్యర్థం పాదమేక మనంతరం
125. సాయం ప్రాతస్సదా దీపాశ్చతు
126. రుత్తర వింశతి ౩। తేషాం మానమితం
127. తైలం తదర్థ (ర్ద్ధ)ంద్వేనివర్త్తనే॥ సేవన్తికాసు -
128. మనసాం త్రిసంద్యంచ సహస్రకం। ని
129. త్యార్చన విధానాయ భవత్వితి నివర్త్త -
130. నం॥ నివర్త్తనానాం త్రితయం రంగ
131. భోగ పురస్కృతే। ఏకం నివర్త్తనం తస్య
132. నిత్యార్చక జనాయచ॥ పోతి నా -
133. యకదత్తా జగ (స)ంఘరక్ష న రాయ

134. చ। పాదంచేతి పునస్సర్వ్వ మవశి -

135. ష్టం తదంతికే ॥ సర్వ్వాంగభోగార్థ ము -

136. దా త్సోమనాథస్య భక్తితః। ప్ర -

137. మాద్యబ్దే పౌషకృష్ణ సప్తమ్యా మర్క్క

138. సంక్రమే ॥ షట్త్రిమ్శతం చతుష్ష

139. ష్ట్యా కాంస్య పాత్రంచ [పో] తనః। అష్టౌ ద-

140. శ షట్త్రి యుర్క్తం తదాధారంచ

141. దత్తవాన్ ॥

No. 83

(No. 149 of 1977)

MASAPET

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone in the field

Kākatīya

Rudradēva Mahārāja (Rudramadēvi)

Yuva, Śrāvana śu. 2, Guruvāra [A. D. 1275, July, 25 Friday ?].

It registers the gift of a canal to the god Rāmēśvaradēva and lands to the gods Dāsēśvaradēva and Malnāthadēva and two brāhmaṇas by Yaddaya raḍḍi and Rudraya, the brothers of Nissaṃkavīra Bolnāyani Mallikārjuna Nāyaka at the latter's instructions.

Text

1. స్వస్తి శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కాక -

2. తియ్య రుద్రదేవ మహారాజులు

3. సుఖ సంగతా విన ంబుల

4. ంబిథ్వీరాజ్యంబు సేయుచు -

5. ండంగా యువ సంవత్సర శ్రా -
6. వణ శుద్ధ బిదియా గురువారాన
7. స్వస్తి శ్రీమతు నిస్సంకవీర బొ -
8. ల్నాయని మల్లిఖార్జ్జున నా-
9. యంకుల ఆనతి క్రమాన
10. వారి తమ్ములు యెద్దయ రడ్డి
11. వారుం ఆ రుద్రయం గారుం
12. స్వస్తి శ్రీమతు రామీశ్వర దేవఁ
13. భోగానకు పెద్ద కాల్వ ఇస్తిమి
14. అందుగుడ్డవ్రిత్తి దాసేశ్వర దేవ
15. రకుం౯ మల్నాథదేవరకుం౯
16. ఆ గుడ్ల [కేతె]య కాల్వ [ఠ సడ్ట]
17. వంగార్కి = బ్రాహ్మణ వ్రిత్తి అప్ప
18. యంగార్కి = పోతయకు =!౯
19. మల్నాధనికి = మంచెనకు =
20. ఆ చంద్రార్క్కర్ణ స్తాప్యముగా ని -
21. స్తిమి [శివ] ఆదిత్య చంద్రా [వ] ని -
22. లోనలశ్చ ద్యౌభ్భూమిరాపో [హ్రి] -
23. దయంగమశ్చ । అహస్య రాత్రే
24. యుభయేచ సంధౌ ధమ్మ్రశ్యజా -
25. నాతి నరస్య వృతం । శివాయనమ.

No. 84

AGAMOTUKURU

(Miryalaguda Taluk)

On a stone pillar in front of the Anjaneya temple

Kākatīya

Rudramadēvi

Ś. 1204; Chitrabhānu, Vaiśākha śu. 7, Gu. [**A. D. 1282**, April 16].

The inscription, refers itself to the happy reign of Kākatīyya Rudra Mahādēvulu and introduces her subordinate Mahāmaṇḍalēśvara Kaṁdūri Rāmanāthadēva chōḍa Mahārāja of Kāsyapagōtra, Karikālānvaya and solar race and the lord of Kōḍūrpura. He is said to have installed the god Vīramalnāthadēva after his father and endowed it with several gifts of lands as *vṛittis* and monetary income out of tolls (*suṁka*) and taxes (*ari*) in the village of Mrōṁtukūru. The last portion of the record is the schedule of daily offerings to the god as follows : Rice of Rājana variety = 3 *tūmus:* green gram 3 aḍḍas; ghee - 3 *tavvas;* specials - 2; pāyasa; good curries - 10; curd - 3 aḍḍa; pepper - 1/2 *sōla; iṁguva* - 3 *sinnas;* betel nuts - 15, leaves - 45; sandal - 20, *palas* per annum; Musk and camphor.

Text

First Side

1. స్వస్తి శ్రీ మన్మహామండలే -
2. శ్వర కాకెతియ్య రుద్ర మహా
3. దేవులు సుఖసంకథా వినో -
4. దంబుల బ్రిథివి రాజ్యంబుసే -
5. యుచుండ్డంగాను స్వస్తి సమధిగజ(త)
6. పంచ్చమహా శబుద మహామం
7. డ్డలేశ్వర వీరమాహేశ్వర కోడూరి
8. పురవరాధీశ్వర సూర్య్యవంశోద్భవ
9. కులతిలక కాస్యపగోత్ర కరికాళా -
10. న్వయ నామాదిప్రశస్తి సహితం
11. శ్రీ మన్మహామండ్డలేశ్వర కందూరి రా-

12. మనాథదేవ చోడమహారాజులు

13. శక వర్షములు ౧౨౦౪ అగు చిత్ర

14. భాను సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ౭ గు ।

15. నాండు తమ తండ్రి పేరటను వీరమల్నా -

16. థదేవరం బ్రతిష్ఠ సేసి తమకు ధమ్మార్

17. ర్త్థముగాను అంగరంగ భో -

18. గాది సమస్త ప్రయోజన సి -

19. ధ్యర్త్థము ఆచంద్రార్క తా -

20. రకముగాను సర్వ్వ మాన్యముగా -

21. నుం బెట్టిన ప్రిత్తులు నీరు నేల పొల -

22. ము మ్రోంతుకూరను నూంకనాయి

23. ని చెఱ్వు వెనకను ఊటుపాలమున

24. ను కుంట్టచేను ౨ । = ఆకత్తువను క్రిం -

25. ది కాల్వను౯ ౧ మీంది కాల్వను ౯ ౨

SECOND SIDE

26. కొఱవిలోనను లోకసముద్రానను

27. తిప్ప కాల్వను ౯ ॥ వెలివాలము

28. చం । డు తిప్పను ౯ ౨॥ బొంమకం -

29. ట్టను కొమరినాయిని చెఱ్వు వె -

30. నకను రక్కసలపాయను ౯ । దీపా -

31. లకు సుంకముందు దేవరాయం

32. మాడను వీసామున్ను ఇంత వట్టు

33. న్ను ఓగిరాలకూను దీపాల -

34. కూను । రంగ్గభోగానకు నూంక

35. నాఇని చెఱ్ఱు వెనకను ఏపూరి
36. బ్రాహ్మనిచేత క్రయము గొం -
37. నది ॥ బొంమ్మకంట్టను సూ
38. దేటి లోకసముద్రానను క్రింద్ది
39. కాల్వను ॥ ప్రమాదీచ సంవత్సర మా -
40. ఘ బ ౧౪ గు నాండు శ్రీపర్వతం మీం -
41. దను పాతాడ్ల గంగ్గ లోను ధారవోసిం -
42. ద్ది నూంకనేనిచెఱ్ఱు వెనక ఊటుపాలము
43. నను ౯ ॥ బొంమకంటనుసూదేటిలోక స -
44. ముద్రం వెనకను రుద్రయ కాల్వను ౯ ॥ మ్రో -
45. ంతు కూరను నీరునేల పాలమునను దేవరాయ
46. ము మఱతురు చింన్నాలూను తాడ్ల ఈందులరి
47. ను దీపాలకు మాడను రెండు వీసాలూను
48. రంగభోగానకు బొంమకంటను
49. నీరునేలను దేవరాయము మఱు -
50. తురు చింనాలూను వెలివాలానను
51. పుట్టి చింనాలూను । దీపాలకు దో -
52. సవాటను పెదకాలువను సర్వ్వ -
53. మాన్యముగాను రెండు మఱు -
54. తురు సేను నీరు నేలాను । గుగ్గి -

THIRD SIDE

55. లా [నే] కు గంద్ధానకూ విడెము మంచి బొ-
56. ంకలకుంను మంచాకులకు కప్పూరా -
57. రానకూను కస్తూరికిని యింగువ్వు మిరి -

58. యాలకూను పువుతోంట వాని జీ -

59. తమూను పిండి వంటకూను

60. ముప్పపురాన సర్వ్వమాన్యము

61. గాను రెండు మ -

62. ఉుతురు సేను సీరు నేలాను ।

63. దీపాలకు మ్రోంతు -

64. కూరను ఆకుందోంటరికి దేవ -

65. రాయము మాడరెండువీసాలు

66. ంను । మ్రోంతుకూరి పడుమట -

67. పాసుంగంటి తెరువుత్తరానను

68. తారెపెట్టింపిన మామిండి

69. తోంట అంగరంగ భోగావ

70. కుంను । అంగభోగావకు చలి

71. వందిరి కుంటతూర్పునను వెలి

72. వొలము రెండువుట్లు సేనున్ను

73. 1 యింత పట్టువ్రిత్తులుంను యి -

74. చ్చిరి । ఆ స్థానపతులు దేవర -

75. కు నడపి నిత్యపడ్లు । రాజనపు -

76. బియ్యము ముత్తుము । పె -

77. సలు ముయ్యడ । వేయిమూ -

78. ండు తవ్వలు । రెండు పిండి వంట -

79. లున్ను । పాపెముంను । పదిమేలో -

80. గిరాలుంను । ముయ్యడపెరుగు

81. ంను । మిరియాలు అరసోలెండుం -

82. ను । యింగువు మూండు సిన్నాల ఎ –

83. త్తున్ను । మంచిపొంకలు పదేనుం –

84. ంను । మంచాకులు నలుపదేను ।।

85. గంధ్దము ఏండాదికి యిరువయి

86. ఫలములుంను । కస్తూరింని కప్పు –

87. రమూను ఈ పడ్లు దప్పక నడపిది ॥

FOURTH SIDE

88. ఈ ధర్మ్మవు ప్రతిపాలించిన వారి –

89. కి ననంత పుణ్యమవును । ఈ ధర్మ్మ –

90. వునకు బాధ సేయువార్కి పంచ్చమ –

91. మహా పాతకము లవును ।। అది

92. అట్టి దకదా పెద్దల వచనములు ॥

93. స్వదత్తాం పరదత్తాం వ్వాయో హ –

94. రేతి వసుంధ్ధరాం । షష్ఠివ్వర్షస –

95. హస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతేక్రిమి ।

96. శత్రు (త్రు) ణాపి కృతోధర్మ్మః పాలనియ్య ప్రయ –

97. త్నతః । శ్శత్రు (త్రు) రేవ భవేశ్చత్రు (త్రు)ర్ద్ధర్మ్మశత్రు (త్రు)ర్న్నకస్య –

98. చిత్ ।। సామాన్యోయంధర్మ్మసేతుం

99. నృపాణాం కాలేకాలే పాలనీయ్యోభవ –

100. ద్భిః । సర్వ్వానేతాంన్భావినః పార్త్థివేం

101. ద్రాంన్భూయోభూయోయాచతే రా –

102. మచంద్రః ॥ మంగడ్ల మహా శ్రీ శ్రీ

103. శ్రీ.

No. 85

(No. 135 of 1972)

CHIKATIMAMIDI

(Nalgonda Taluk)

On a slab set up in a field

Kākatīya

Rudradēva Mahārāja

Ś. [——————] ; Sarvajit [A. D. 1288]

It registers the grant of the village Chikanamāviḍi to the god Malnāthadēva and the village Śriḍriyādu to the [Jagam?] for the merit of the king by his messenger (*pampu*) [———dāri] Annaya *preggaḍa* who seems to have performed some rituals (not clear) before making the grants.

TEXT

FIRST SIDE

1. [స్వస్తి] శ్రీ శక వ -
2. --------- లు ం ----
3. --------- [సవజ్జితు]
4. సంవత్సర మా -
5. ఘ శు. ం -----
6. డు ప్రదోష [కాల]
7. మపుడు శ్రీ మ ---
8. న్మహామండలేశ్వర కా -
9. కతియ్య రుద్రదేవమ-
10. హారాజు పంపున
11. [-] డారి అంన్నయ ప్రె

SECOND SIDE

12. - డ [వారి -]

13. [- చ్చి] తాన ---

14. -- శ్రీ మల్నాథ -

15. దేవునికి మహా -

16. ----- మహ

17. ----- ములుం

18. జేయించి శ్రీ

19. మల్నాథ దేవ[ర]

20. కు చికనమావి

21. డి చి[జగానికి] శ్రి

22. ద్రియాలూను

23. మహారాజునకు

24. బుణ్యంబుగావిడిచె

No. 86

(No. 280 of 1965)

TUMMALAGUDEM

(Ramannapet Taluk)

On a stone slab lying near the Pañchaliṅgēśvara temple.

Kākatīya

Rudradēva Mahārāja

Ś. [1211] ; Sarvadhāri **[A. D. 1288–9]**.

The record is badly damaged. Details not known.

Mentions the *pekkaṁdru* of the three paṭṭaṇas

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు

2. దయ శక వర్షంబు

3. లు ౧౨౧౧ అగునే

4. టి [సర్వ్వ] ధారి సంవత్సర

5. ----------------

6. ---- శ్రీ మ మహామం

7. ---- డ లేశ్వర కాకతియ

8. ---- [రుద్రదేవ మహారా]

9. ----------------

SECOND SIDE

DAMAGED.

THIRD SIDE

1. మ్మా

2. ండుప

3. ట్టణాల

4. బె

5. క్రొండ్రు

6. ----------------

7. ----------------

No. 87
SARVEL

(No. 236 of 1976)

Kākatīya

Rudradēva Mahārāja

Śaka 12 – 1 ;

Partly damaged. It seems to register a gift by certain Gannayadēva and Gaṁgasāni to the god Sōmanātha (?) for the merit of Rudradēva Mahārāja, probably queen Rudramadēvi.

TEXT

లు ౧౨ [- ౧]

యవు -------

----

1. స్వస్తి శ్రీ మ [తు]
2. గ నయదేవ
3. డు గంగ [సా]ని అ -
4. మ్మంగారు ను [షెవ]
5. టె న ప [-] నము -
6. రుద్రదేవమహా -
7. రాజులకు పున్నెము
8. [శేపి] వారి సోమనత
9. తమడి చైత [మ]
10. [భయబ]
11. సేసి కొనలదు
12. కొన్నవాడు య -
13. మలోకాన ప -
14. డు.

No. 88

(No. 324 of 1972)

BURUGUGADDA

(Huzurnagar Taluk)

On a wall in the Vēṇugōpāla svāmi temple

Incomplete

Mentions Mahāmaṇḍalēśvara Rudradēva Mahārāju.

TEXT

1. --- స్మహామండలేశ్వర --
2. --- ద్రదేవ మహారాజు
3. --- పుంజెల్లిగాను దద్దడం --
4. --- సర్వ్వ మాన్యముగాను --
5. --- గాను యిరు పు [ట్టి] --

No. 89

(No. 1 of 1976)

INKRIAL

(Miryalaguda Taluk)

On a stone lying in the field near a ruined temple

Kākatīya

Pratāparudradēva Mahārāja

Ś. 1214; Nandana [A. D. 1292].

The inscription, refers itself to the reign of Kākatīya Pratāparudradēva Mahārāja and states that Mahāmaṇḍalēśvara Peṁḍlikoḍku Mallidēva Mahārāja's *leṁka* Ellu-rautu, having assembled the *kampus* and all the *prajā* of the villages Venakarēvulu, Rēvurēla and Rudrapura in the maṇṭapa of the temple of Mallināthadēva and with their consent made the gift of money levied at the rate of one *chinnam* per each *marturu* of wet land of the three villages to the god. Another gift of five cows to the deity Māḍūdēvara stating that the sale proceeds of bullocks and cows are to be utilized for purchasing oil to the lamp in the temple and cows are to be retained in the temple herds.

TEXT

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయాశ్ర[శ]క వ
2. రుసాలు ౧౨౧౪ అవు నందన సం
3. వ్వత్సర చైత్ర శు. 3 గు । నాండు స్వస్తి
4. సమధిగత పంచమహాశబ్ద మహా

5. మహామండలేశ్వర కాకతియ్య ప్రతాప రుద్ర
6. దేవ మహారాజులు ఓరుంగంట సుఖ లీలావినో -
7. దంబులం బ్రిథ్వీరాజ్యంబు సేయుచునుండంగా.
8. ను । స్వస్తి శ్రీ మన్మహామండలేశ్వర పెండ్లి
9. కొడ్కు మల్లిదేవమహారాజుల లెంక ఎల్లు
10. రవుతు మూడూ వెనకఱేవులు ఱేవుఱేల దు -
11. ద్రవురము । మూండు డొడ్ల కాంపులా
12. అశేష ప్రజాను పిల్వంబంచి శ్రీ మల్లినాథ
13. దేవర సభామంటపమందు వారికి దండము
14. వెట్టి వింనపము సేస్తేని ఆ పెక్కండ్రూను ఆ
15. నతిచ్చిన క్రమము ఎట్లంనను మల్లినాథ దేవ -
16. ర భోగానకు సూర్య్య చంద్రులు కలంత దాం
17. [కా] ను చెల్లనిచ్చిన పంసుక్రమము । మూండూ
18. డ్ల నీరు నేలాను మఖ్తురు వింనము లెక్క
19. ను చెల్లనిచ్చిరి ॥ ఇధర్మ్మము ఎవ్వరు ప్ర -
20. తి పాలించిరి వారి శ్రీ పాద ధూలి మా
21. శిరస్సుది మిధర్మ్మము ఎవ్వరు విగ్రహ
22. ము సేసిరి వారి ఏకావింశతి
23. పితాడ్లాంను అథోగతింబడుదు[రు]
24. యి ధర్మ్మానకు సాక్షులు మల్లినాథ
25. దేవరాను భూమిదేవతాను సూ
26. ర్య్య చంద్రులు సాక్షి ॥ మాడూ దేవ[ర]
27. దీపానకిచ్చిన అయిదు మొదవులకు
28. కోడెలు ఎన్ని పుట్టినాను దీపము చమ -

29. రునకే అమ్మెది పెయ్యలు ఎన్ని పుట్టినా

30. [దేవరి జన్నె] పెట్టెది

ON THE TOP OF THE STONE.

31. దేవబ్రాహ్మణ

32. వ్రిత్తులు మొదలు [గా]

33. నుచెల్లనిచ్చిన పన్ను [గ ౧-]

No. 90

GANAPAVARAM

(Huzuranagar Taluk)

On a stone built into the Vishnu temple

Kākatīya

Pratāpa - Kumāra - Rudradēva

Ś. 1214 ; Naṁdana, Chaitra śu. 1, Gu. [A. D. 1292, April 3, Thursday].

It records the gift of some land yielding two crops in the *nāyaṁkaṛa* of Mahāpradhāni Gaṁgidēva. Other details not available.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు -

2. దయ శకవరుష

3. ములు ౧౨౧౪ అవు

4. నేంటి నందన సంవ -

5. త్సర చైత్ర శు ౧ గు.

6. శ్రీ మన్మహామండ -

7. లేశ్వర ప్రతాప కుమా -

8. ర రుద్రదేవ మహారా -

9. జులు ప్రిథివి రాజ్యము -

10. సేయంగాను శ్రీ

11. మన్మహాప్రధాని గంగి -

12. దేవనింగారి నాయం

13. కఱము -------

SECOND SIDE

1. వెరసి పాదికం -

2. డు చేనూను ఇరు

3. గారూం జెల్లనిచ్చిరి

4. స్వదత్తం పరదత్తం వాయో

5. హరేత వసుంధరాం । ష -

6. ష్టి వ్వఱుషసహస్రాణి వి -

7. ష్టాయాంజాయతే క్రిమి ః ॥

8. మీన కక్కఱటక యోమ్మఱధ్యేయా

9. వచ్చరతిభాస్కర ఫలమేకం తు

10. దాయానాం సువన్నఱం కోటిరుచ్య -

11. తే [॥].

No. 91

(No. 18 of 1974)

KURELLA

(Ramannnapet Taluk)

Kâkatīya

Pratāparudra

Ś. 1217; Jaya, Jyēshṭha śu. 15, Budhavāra, Sōmagrahaṇa (lunar eclipse) [**A. D. 1294**, June 9, Wednesday; but Śaka year was 1216 and the lunar eclipse occurred on the 15th of Nija Jyēshṭha month].

The inscription refers itself to the reign of Pratāparudradēva. The commander of his armies Rudraya, son of Cheṛaku Vēlūri Bollaya, is stated to have made the grant of the village Kūḍeḍlu with

sarva-bhōgas to his *purōhita* Lakshmidharappaṇa, on the occasion of the lunar eclipse. The donee in his turn, retaining a portion of it for himself, donated some vṛittis to the deities Svayaṁbhudēva of Orugallu, Narasiṁhadēva of Meṭṭu (probably Meṭṭupalli), Sōmanāthadēva of Kollipāka, Sōmanāthadēva of S trivōḍu, Uppula dēvara, Viśvanāthadēva and Kēśavadēva of Kūḍeḍlu, all these being the old *vṛittis* of Dēvas and Brāhmaṇas numbering 52. The vṛittis of the *vidvan Mahājanas* are specified by names and their respective shares. Some of them were *Bhaṭṭas* and some were *ghaṭa sāsins*.

TEXT

FIRST SIDE

1. ... శ్రీ కం[ఠ] ప్రియ నందనః కమ
2. లజ శ్రీనాథ రుద్రా [ద్రి] తో హే
3. రంబః శరదంబుద ద్యుతిరయం పా
4. యా [ద్వి] (ద) హాయాజ్జగత్ । ఆదే
5. ందితవా [వి] వాక్య విదిత వ్యా
6. పారయాపాద [ం] యః కార్యార్ణ
7. రంభ ముహూర్తార్ణ యాచితను
8. హల్లి ద్విజక ఖం [డ] తినః ॥ ప్రతా
9. పరుద్ర రాజేంద్రే వసుధా మపి
10. ధారయా । సుఖం శాసతి కూ
11. ర్మాకాహి పరాహద్విరదై ర్విణా ॥
12. తత్సేనాపతి రస్తి కశ్చిద (దా) న లక్ష్మ
13. పాళ వక్షస్థళ స్థూణాస్థాణు స
14. మంచితాత్మ బిరుద శ్రీ మన్మ బొ
15. ల్లాహ్వయః । తత్సూను బ్బుర్ణ వి
16. రాచనః ప్రతిభట ప్రాంలేయ తీ
17. వ్ర ద్యుతిః సోయం కన్యస వల్లభ
18. ః పరహితవ్యాపార పారంగ

19. త ॥ అధీతవేదవేదాంగ స్సర్వ

20. శాస్త్ర విశారద ॥ జాగర్తి తద్గురు

21. ః కశ్చిల్లక్ష్మణో గుణలక్షణ ॥ స

22. స్వామి ॥ — ॥

SECOND SIDE

23. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షం

24. బులు ౧౨౧౭ అగు

25. జయ సంవత్సర జ్యే

26. ష్ఠ శుద్ధ ౧౫ బుధ

27. వారాన సోమగ్రహ

28. ణ పుణ్య కాలాన నివృ

29. త్తి సంగమేశ్వర దేవర

30. సంనిధిని చెఱకు [వె]లు

31. రి బొల్లయ కొడుకు రుద్రదే

32. వండు తమ పురోహి

33. తాగ్ర గణ్యులైన లక్ష్మీధర

34. ప్పసంగారికి కూడెడ్లు స

35. ర్వభోగ సహితముగా

36. ధారవోసి ఇస్తేని వా

37. రూను తారనుభవించు

38. చూను పెట్టిన కుర్ట్టె వ్రి

39. త్తులు । ఓరుంగంటి స్వయంభుదే

40. వరకు ౹౬ ౫ ఆ దేవరప

41. రిచారక బ్రాహ్మలకు ॥

42. ర ళ మెట్టు మీంది శ్రీ

43. నరసింహ దేవ [ర]్ కు । ౯ ౨

44. కొర్లిపాక సోమనాథ దే

45. వరకు ।౯౧ వెలినడు ఖ

46. ౧ శిరివాడ్ల సోమనాథ

47. దేవరకు । ౼ ౧

THIRD SIDE

48. ఉప్పుల దేవరకు ౯ ౧ కూడెడ్ల విశ్వనా

49. థన్కి ౯ ౧ వెలిసేను [ఖ ------ కేళ]

50. వదేవరకు ౯ ౧ [------ వెలిసే]

51. ను ఖ ౨ [అనాది] దేవ బ్రాహ్మణ

52. వృత్తులూను [--------] ఊరు

53. ఉన్న చతుసీమ [------ గా] ౫౨ వ్రి

54. త్తులు గాం[జేసి] నానాగో

55. త్రు లైన విద్వన్మహా

56. జనాలకు ధారాపూర్వ్వకముసేసి

57. ఇచ్చిరి । ఆమహాజనాల

58. నామాలు సోమ[య]భ వ్రి ౧

59. వారి షణ్ముఖులు వ్రి ౧ కరు

60. ణాకరు [----] ంగయ వ్రి

61. ౧ ప్రదక్షిణ [ం -] ప్పయవ్రి ౨ పినె వ్రి

62. ౧ వరదయ వ్రి ౨ అల్లాడ ఘ వ్రి ౧ । అ

63. క్కన సోమయాజి వ్రి ౧ అప్పలె మవ్రి ౧

64. రామేశ్వరం వారు వ్రి ౨ త్రేది వ్రి ౧ ఆ

65. అప్పయ[వ్రి ౧ అన్నయభ వ్రి ౧ నారా
66. యణ భ వ్రి ౨ బాదెవరె ఘ వ్రి । ౨ ।
67. ఆరుద్ర ఘ వ్రి ౨ లక్ష్మీధర ఘ వ్రి [౨]
68. [దు]గ్గన వెల్లి నారాయణ ఘ వ్రి ౨
69. పోత ఘ వ్రి ౧ వల్లెన ఘ వ్రి ౧ రామన
70. ఘ వ్రి ౧ కొమ్మయ ఘ వ్రి ౧ భీమయ ఘ
71. [ప] । అన్నె ఘ వ్రి ౧ మంచెన ఘ వ్రి ౧ మైలార
72. ఘ వ్రి ౧ మల్లయ ఘ ౧ ఉప్పుల మల్లి
73. య వ్రి ౧ సరస్వతులు వ్రి ౧ అహ[బె]
74. [-] ండు వ్రి ౧

FOURTH SIDE

75. ఎఱ్ఱపోతి ఘ మారె ఘ వ్రి
76. ౧ కామదేవ[పోలె ఘ వ్రి ౧
77. ఆదిత్య నాగదేవ ఘ వ్రి
78. ౧ నారాయణ మార
79. య ఘ వ్రి ౧ కూచి సింగ
80. య కామదేవ ఘ వ్రి ॥।
81. వెన్నయ అన్నయ ఘవ్రి ౧
82. అన్నయ అన్నయ ఘ వ్రి ॥
83. పోచెన సూరయ ఘ వ్రి ౧
84. [ఆ] మల్లయ రామయ ఘ
85. వ్రి ప ॥ అన్నెపెద్ది బయ
86. న ఘ ప ॥ వల్లెన ఘ ప ।
87. - స్వదత్తాం పరదత్తాం వా

88. యోహరేత వసుంధరాం

89. షష్టి వ్వర్ష సహస్రాణి వి

90. ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః ॥

91. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం ప

92. ర దత్తాను పాలనం । పర

93. దత్తాప హారేణ స్వదత్తం

94. నిష్ఫలంభవేత్ ॥ శత్రు

95. ణాపి క్రుతో ధమ్మః పా

96. లనియ్యః ప్రయత్నతః

97. శత్రు రేవహి శత్రు

98. స్యా ద్ధమ్మః శత్రు న్నకస్య

99. చిత్ ॥ మంగళమహా

100. శ్రీ శ్రీ శ్రీ ॥

No. 92

(No 119 of 1977)

ALUGADAPA

On a broken pillar in the compound of the Śiva temple

Kākatīya

Pratāparudra

Ś. 1217 ; Manmatha, Śrāvaṇa ba. 5 Sō [**A. D. 1295**, July 18, Monday].

The bottom portion of the inscription is missing. It refers itself to the reign of Mahāmaṇḍalēśvara Kākatīyya Pratāparudradēva Mahārāja and seems to register some grants by the *mahājanas,* Khēyidēvarāja, Kaṁnārdēvarāja and Aṁnayasāhiṇi and others, of lands and *suṁka* at the rate of one *vīsa* per māḍa of sale. Other gifts like *burrasuṁka* on oil and ghee at the rate of 1 *ta.* per *chē-siddē, nijayamu (?)* ——————) *illari* (house - tax) tax on oil mill by Alāḍiseṭṭi.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుష

2. ములు ౧౨౧౭ గు నేంటి
3. మన్మథ సంవత్సర శ్రా।
4. బ ౫ సో। స్వస్తి శ్రీ మన్మ -
5. హామండళేశ్వర కా -
6. కతియ్య ప్రతాప రు -
7. ద్రదేవమహారాజులు
8. ప్రుథ్విరాజ్యంబుసేయు -
9. చుండంగా అలుగండ్ప
10. శ్రీ వరద గోపినాథ
11. ని భోగానకు అశేషము -
12. హజనాలూను మం

Second Side

1. తమ తల్లి థంఢ్రు
2. లకుం బుణ్యము
3. గాను ఏసరకు అ -
4. ం మినాను మాడకు
5. మాడబడి వీసాము
6. ఇచ్చిరి క్రయము
7. గొని పెట్టింది కిం -
8. ది కాల్వ ॥ ఖేయి -
9. దేవరాజు పెట్టింది.
10. ౹ అముదుపడి -
11. కి కంనార దేవని

12. పెటింది కుంటలో
13. పల ర ॥ అంనయ
14. సాహిణి పెటింది

THIRD SIDE

1. దేవినాయ్ని పలివి ర ।
2. ఆలుగడ్ప వెలివాలము
3. తంమడి [బ] ండ కడ ఖ ౧
4. నూనెను నెయిని బుఆను -
5. ంకము చేసి ద్దెను త ౧
6. విజయము ఇల్లరి
7. అలాడిసెటి గానుగు
8. సుంకము కొంౘడు్ర్పో
9. లి వెలివాలము న ౧౦
10. స్వదత్తాం పరదత్తాం
11. వాయోహరేతి వసు
12. ంధరా షష్టిర్వ్వఱరుష
13. సహ్రసాణి విష్టయా -
14. ం జాయతే క్రిమి 1 పరద -

No. 93

(No. 334 of 1972)

TOGARAYI

(Huzurnagar Taluk)

Kākatīya

Pratāparudra

Ś. 1211; Virōdhi, Chaitra ba. 1 [A. D. 1289, April]; Two more gifts one dated in Nandana, A. D. 1292 and another in Durmukhi, A. D. 1296 are also recorded.

The inscription refers itself to the reign of Mahāmaṇḍalēśvara Kakatīya Pratāparudra, ruling from Ōrumgallu and introduces his subordinate Sakalalōkāśraya Śrī Vishṇuvardhana Mahārāja Viśvanāthadēva-*chakravarti* holding *nāyamkara*. Some portion here in lines 22 to 31 is damaged and unintelligible. They seem to record some cattle raid and the death of two chiefs named Muḍipikamti Mādaya and his brother Dēvaya. Muḍipikamti Mallaya, probably their brother, the *Karaṇam* of Viśvanātha-*chakravarti* installed at Togaṛāyi three Śivalingas named Madēsvara, Dēvēsvara and Pōchēsvara after his two deceased brothers and the elder's wife Pōsāni. His master Viśvanātha-*chakravarti* is stated to have endowed the *trikūṭa* or triple shrine for the offerings and *angaranga bhōgas* with lands at Togarāyi, irrigated in Kārtika and Vaiśākha seasons. Muḍipikamti Mallaya and the *ashṭādasa praja* also gave lands and monetary gift of one *paḍika* per *māḍa* of *siddāyā* and one *visa* per *māḍa* of the sale of *Kolubaḍi*. Other gifts of a flower garden and more land are made on the occasion of solar eclipse which occurred on Mārgaśira ba. 15 of Durmukha (A.D. 1296 Oct. 28, Sunday solar eclipse, but the month is Kārtika and not Mārgaśira.

As the second grant from line 87 and the third from line 99 with dates in Nandana and Durmukhi years are in continuation of the first grant and as the imprecatory verses are quoted in the end, it is to be assumed that this inscription was set up on the last date in A.D. 1296.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తి ---- ॥ శ్రీ మన్మహా
2. [మండలేశ్వర కాకతియ్య ప్ర]
3. తాప రుద్ర దేవ మహా
4. రాజులు ఓరుంగంటిలో
5. ప్రిథివీ రాజ్యము సేయు

6. చుండంగాను స [కల]

7. లోకాశ్రయ శ్రీ వి

8. ష్ణువర్ద్ధన మహారాజా

9. లైన విశ్వనాథ దేవ చక్ర

10. వర్త్తులు త[మనాయంక] -

11. ఆము చిలుకూరి స్త-

12. లం [వారు] । ముడిపి కం-

13. [-] మలయ వారి త

14. మ్ములు ఆ మాదయ

15. ను ఆ దేవయాను

16. ----- ఉండంగా

17. ను స్వస్తి శ్రీ విజయా

18. భ్యుదయ శకవరుషం

19. బ్బులు ౧౨[౧]౧ [అ] వు [నేం]

20. [టి విరోధి సంవత్సర]

21. చైత్ర [బ ౧-- చ--]

22. ం డ్రిని దరి కడ్రుగూడి

23. కొని వచ్చి చిలుకూరి

24. ఊడ్లను పసులు బ[ట్టి]

25. నను [---- కు లిద]

26. మ పసుల వెనుక [దెగ]

27. యులయి ------ వా

28. రికఱ --------

29. ం [-] ఆ పసుల ------- కొం

30. ని చచ్చి అం -- దుకు గో

31. వులకు [స్దస్వమి] క[యి]

SECOND SIDE

32. మీందప్రాణలిచ్చిన ముడి-

33. పికంటి మాదయాను ఆ-

34. తమ్ముండు దేవయ పేరా -

35. ను ముడిపికంటి మల్లి

36. యంగారి పెండ్లము [పో] -

37. సానిపేరాను విశ్వనాథ

38. దేవ చక్రవర్త్తుల గరణం

39. ముడిపికంటి మల్లయం

40. గారు ఖరసంవత్సర వైశా

41. ఖ బ ౧[౦] గు ॥ తొగఱాతనుం

42. జేసిన త్రికూటము శివలిం -

43. గ ప్రతిష్టలు మదేశ్వర దేవర

44. కు దేవేశ్వర దేవరకుంను పో-

45. చేశ్వర దేవరకూను అంగర-

46. ంగ భోగాలకు కార్త్తిక వైశా

47. ఖాలు వాఱునట్టు గాను

48. విశ్వనాథ దేవ చక్రవర్త్తులు

49. ధారవోసిపెట్టిన వ్రిత్తులు

50. తొగఱాతను రామాఱడి

51. చెఱువునందు ఉత్తరపు-

52. ంగామున మ్పల్నేని ఈ [డ్ప] లో

53. న మాదేశ్వరం [ఓగిరా] ల వ్రిత్తి

54. ౼ ॥ దేవేశ్వరం ఓగిరాల వ్రిత్తి ౼ ॥
55. గడం రామని ఈడ్పులోన పో-
56. చేశ్వరం ఓగిరాల వ్రిత్తి ౼ ॥ మా-
57. దరంగ భోగం వ్రిత్తి ౸॥ పె[ద్ద]
58. రావి మటంక రంగభోగం
59. వ్రిత్తి ౾ ॥ ఊడుగు చేవిలో నె మా -
60. దేశ్వర దేవర ఓగిరాల వ్రిత్తి ౼ । దే-
61. వేశ్వర ఓగిరాల వ్రిత్తి౼ । రంగ భో-
62. గాన కూ ధమవయానకగుట్ట
63. అచేను ౬ ౧ । రంగభోగానకు ము -
64. డపికంటి మల్లయంగారు
65. క్రయంగాని ధారవోసిన
66. పడిదిలం వెనక బం-
67. ద్రడ పడుమట పడేచేను ౬ [3]
68. గిమెరనే ఆ పారుగున రంగ -
69. భోగంవ్రిత్తి గుంటిచేను ౼ । ప-
70. డుమట పంత్తికుంట మా -
71. దె కాలువాను మొరము -
72. ల రంగ భోగం వ్రిత్తి ౬ ॥
73. అంద ఆ తూర్పున పోచేశ్వ-
74. రం ఓగిరాల వ్రిత్తి ౼ । శివ
75. లింగప్రతిష్ట కాలమప్పు
76. డు రంగభోగానకు తొాగ -
77. ఊతను అష్టాదశప్రజాను

78. శివలింగ స -
79. న్నిధి ధారవో -
80. సిన వ్రిత్తి తొ -
81. గ ఊతను సిద్ధాయానను మా
82. డకు మాడబడి పాదికాను

THIRD SIDE

83. దీపాలకూ విడెం పోంకలకూ -
84. ను కొలబడి అందు అమినవారు
85. మాడకు రొక్కవీసము [ఒన్నుపన్ను]
86. [వె] ట్టు ఆచంద్రాక్కర్ణ స్థాయిగా -
87. ను ఇచిరి నందన సంవత్సర ఆశ్వి -
88. జ శుద్ధ ౧౦ గు ॥ రంగభోగానకు
89. విశ్వనాథదేవ చక్రవత్తుర్ణల కొడు -
90. కు రుద్రదేవ కుమారులు తమ నా -
91. యంకుఉంలోని చిలుకూర [నాజదే] ?
92. వ సముద్రాన [-డ్ల] కొమ్మున [గత్తి] (తొగ?)
93. [ఊ] లచేను కార్త్తిక వైశాఖాలు వాఉ
94. నట్టుగాను ధారవోసి పెట్టిన వ్రిత్తి
95. ౬ ౧ పువుందోంటకు ముడి
96. పికంటి మల్లయంగారు
97. క్రయంధారగొని ఇచ్చిన
98. వ్రిత్తి [పుశిగె] బొలం న ౨ దు -
99. మ్మర్ణఖిసంవత్సర మార్గ్గ
100. శిర బ ౧౫ ఆ । రంగభోగం

101. [- టి - ట] కు సూర్య్యగ్ర -
102. హణ కాల మప్పుడు విశ్వ -
103. నాథ దేవ చక్రవర్త్తులు ధా -
104. రవోసిన వ్రిత్తి వొలం ప్రాం[తు] -
105. [8 ----
106. ---------------
107. ------------ వ్రిత్తి
108. ------------ మోచినా
109. -------------సామా -
110. న్యోయం ధర్మ్మసేతుం నృపా-
111. ణాం కాలేకాలే పాలనీయో్యా
112. బవద్భిః సర్వ్వానేషాం భవిన ః
113. పార్త్థివేంద్ర భూయో భూయో
114. యాచతే రామ చంద్ర ॥ స్వదత్తా
115. ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా
116. నుపాలనం పరదత్తాపహా-
117. రేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥
118. స్వదత్తాం పరదత్తా వాయో
119. హరేతు వసుంధరా షష్టిర్వ్వరు
120. ష సహస్రాణి విష్టాయాం జా -
121. యతేక్రిమి ః॥ గామేకా రత్ని
122. నామేకా భూమేరప్యే క మ -
123. ంగుళం । హరన్నరకమాప్నో -
124. తి యావదా భూత సంభవ ॥

125. ఇధమ్మార్గానకు ఎవ్వండు విఘ్న-

126. ము సేయందలంచినాను అ -

127. -- లెండు కుక్క కడుపునం బు

128. ట్టువాండు ఇధమ్మర్గం ప్రతి పా-

129. లింప అసంఖ్యాతులూ [వెనక]

FOURTH SIDE

ILLEGIBLE

1. య --- డను

2. - పినా --

3. ---

4. ----

5. --- దేవస్థానా -

6. ల కూంతొంట.

No. 94

NADIGUDEM

(Huzurnagar Taluk)

On a stone pillar lying in the fort (brought from Taduvayi)

Kākatīya

Pratāparudra

Ś. 1222; Śārvari, Kārttika, śu. 15, śu. [A. D. 1300, Oct. 28, Friday].

The record refers itself to the reign of Kākatīya Pratāparudra. His subordinate Mahāsāmanta Cheṛaku Jagaddāḷu Māraya Gaṇapaya raḍḍi's officer Kētū *leṁka* and all the people made the gift of 2 *vīsas* per *māḍa* out of all the *gadyas* (cash) due to the Government. Similar gift was made by the people of the Nēlamaṟṟi village. Another gift of Palmyra grove was made by Agasāla Dēvōzu to the same god.

TEXT

FIRST SIDE

1. ౕ - సమస్తుంగ శిర

2. ఖ్ఛుంబి చంద్ర చా-
3. మరచారయేత్ (చారవే)।
4. త్రయి (త్రై) లోక్య నగ -
5. రారంభ మూల-
6. స్తంభాయ శంభ -
7. వే ॥ స్వస్తిశ్రీ శకవ -
8. రుషంబులు ౧౨౨౨
9. అగునేంటి శార్వరి
10. సంవత్సర కార్తిక -
11. క శు ౧౫ శు । స్వస్తి
12. శ్రీ మనుమహా
13. మండలేశ్వర కా-
14. కతీయ్య ప్రతాప -
15. రుద్ర దేవ మ -
16. హారాజులు ప్రి -
17. థివీ రాజ్యము సే-
18. యుచుండం
19. గాను ॥ స్వస్తి శ్రీ మం
20. న్మహా సామంత్త చెలి -
21. కు జగద్దాళు మార -

SSECOND SIDE

22. య గణపయరడ్డి వారికి
23. ం బుణ్యముగాను తా
24. డు వాయ శ్రీ చెన్నమ-

25. ల్లి కార్జ్జున మహాలింగ

26. దేవునికి అందుల స -

27. మస్త ప్రజాను కేతూలె -

28. ం కంగారుంన్ను ఆచంద్రా -

29. ర్క్కస్థాయి గాను అంగరంగ

30. భోగానకుం తాడువాయ

31. సర్వ్వాయమంద్దున్ను గద్దె నా -

32. న మాడబడి రెండేసి వీ -

33. సాల లెక్కను ఇచ్చిరి ॥

34. ఇదేవుని కే నేలమట్టి స -

35. మస్తప్రజాను ఆయూ

36. రి సర్వ్వాయ మంద్దుం న్ను

37. యీ క్రమానవె ఇచ్చిరి ॥

38. అగసాలదేవోజు తా-

39. ం బెట్న యేటిమడ తా -

40. టి వనము ఇదేవుని

41. కె దీపాలకు ఇచ్చెను ॥

42. ఇధమ్మ్ర ఎవ్వరేని ఇట్టె ప్ర -

43. తిపాలింత్తురు వారికి

44. అనేక ధమ్మ్రాలు సేసిన ఫ -

45. లము ॥ స్వదత్తా ద్విగుణ-

46. ం పుణ్యం పరదత్తా ను

47. పాలనం పరదత్తా ప-

48. హారేణ స్వదత్తం ని[ష్] ఫ -

49. లం భవేత్ ॥

No. 95

(No. 90 of 1973)

RAJARAM (RAJASAWARAM)

(Miryalaguda Taluk)

On a stone pillar in front of the Vēṇugōpālaśvāmi temple

Kākatīya

Pratāpa Kumāra Rudradēva Mahārāja

Ś. 1223; Plava, Mārgaśira śu. 5, Gu. [**A. D. 1301**, Nov. 6 Monday, not Thursday], Mārgaśira śu. 15 is Thursday.

While Mahāmaṇḍalēśvara, Pratāpa Kumāra Rudradēva mahārāja the lord of Anumakoṇḍapura was ruling the earth, the record states, some seṭṭis (numbering 21) belonging to the Vīrabalañja-samaya, of various villages, having assembled in the *mukha-maṇḍapa* of the temple of Mūlasthāna Śrī Malnāthadēva, made some monetary gifts to the following deities on the sale of each thousand *peṟikas* transacted by the *nakara* in the salt bazars.

Śrīparvatanātha	(one *māḍa*)
Śivadēva	(")
Gupta-Mahēśvaradēva	(")
Ēlēśvaradēva	(")
Mailāradēva	(")
Mailāradēva of Gaṇapavaramu	(")
Gaṁgadēva Dēsi	(one *rūka*)
Venka (Vināyaka) of Aṅdugu	(")
Sōmanātha of Peruru	(one *māḍa*)
Tripurāntaka of Piḍgurāla	(")
Mūlasthāne Malnātha of Rājavuram	(")
Miṁda Gōpīnātha	(")
Gaṇapesvaradēva	(2 *rūkas* and *1 aḍḍuga*)
Sela Mallinātha	(5 *rūkas*)
Gōpīnātha of Aluvālu	(1 *māḍa*)
Chennakēśava Perumaḷḷu of Grabbeṭa	(2 *rūkas* and 1 *aḍḍuga*)
Purātas of Rājavuramu	(1 *māḍa*)

Here *māḍa* is indicated by the vertical stroke I and *ruka* by

Text

First Side

1. ~ , స్వస్తిశ్రీ శకవరు
2. షంబులు ౧౨౨౩
3. అగు ప్లవ సంవత్స
4. ర మార్గసిర శు ౫ గు
5. స్వస్తిశ్రీ మన్మహా మ
6. ండలేశ్వర అన్మకొండ
7. పురవరాధీశ్వర వీరల
8. క్ష్మీ విజేశ్వర కాకెతియ్య
9. [ప్ర] తాప కుమార రు-
10. [ద్ర] దేవ మహారాజులు
11. త్తరోత్త రాభివ్రిధి ప్రవధ[ర్]
12. మాన మాచంద్రార్క స్థాహిగా
13. నుం బ్రిధివి రాజ్యం సేయుచు
14. ండంగాను స్వస్తి సమస్త బు
15. వన వినుత విఖ్యాత పంచాశత్
16. శాసన లబ్ధానేక గుణగణాలంక్రి
17. త సత్య సాచ చారుచారిత్ర న
18. య వినయ విపుల వి
19. జ్ఞాన వీర బలంజిగ సమ[య]
20. ధర్మ ప్రతిపాలితు [లై -]

SECOND SIDE

21. జైష్త్ర త్రిపురారి పెటి
22. ని ఉబ్బ్య పల్లి బ్రంమిపెటి
23. ని కాంరెంపుండి గోపిపెట్టి [వి]
24. ఆపోతము పెటివి గ్రాము -
25. అపాటి కామిపెటివి పిడు -
26. గు తేల పినమారిపెటి కా -
27. మి పెటి తాడురి బపవి పె -
28. టి డోంగలు పెంపి పెటి, తా-
29. డు డ బుపి వాగిపెటివి క -
30. ందిపాటి చెవిపెటి మొర
31. ఫ సూంతుల మూరారివి
32. పెరుమాడి దాపెట్టివి కొ
33. [బూ] రి అవి పెటి ఇప్పలపల్లి
34. మూడిపెట్టి అమురాది బొప్పి
35. పెట్టి అ [స్వపవి] పెటి గుండుంగ
36. ంటి పురమిపెటి బూతుప్పు
37. తేల చోడయాము జిడ్డు
38. ం బోతముపెటివి రాజవు
39. రము గొనిపెటివి పకల ప
40. మ యాలును రాజపుర
41. ము మూలస్తాన శ్రీ మ
42. ల్నాథ దేవర ముఖమం
43. డ ---- గూటంబైయి

THIRD SIDE

1. [ను] నడచి ఉపువీడ్ల వల్ను
2. దేవస్తానలకు అంగరం
3. గ భోగాల కూను ఇచ్చిన
4. దత్తి నగరి క[్క] వలెను వేఇ
5. పెఱ్కాలు యెంనిక వడితే
6. ను దేవరాయాలు శ్రీ ప
7. ర్వతనాథన్కి । ౧ సివదేవ
8. న్కి । ౧ గుప్త మహేశ్వర దేవ
9. రకు । ౧ ఏలేశ్వర దేవరకు
10. । ౧ పేరూరి సోమనాథన్కి । ౧
11. పిడుగుఱాల తి పురాంతకదే
12. వరకు । ౧ రాజపురపు మూ
13. లస్తానంమల్నాధన్కి । ౧ మిం
14. డ గోపినాథన్కి । ౧ గణపేశ్వ
15. ర దేవరకు ౨ గొలమల్లి
16. నాథన్కి ౩ అలువాల గోపి
17. నాధన్కి । ౧ గ్రబ్బెట చెంనకే
18. శవ పెరుమాడ్లకు ౨ ॥ రా
19. జపురము పురాతులకు । ౧
20. మైలార దేవరకు । ౧ గణంప
21. పురపు మైలార దేవరకు । ౧

22. దేసి గంగాదేవికి -। అం
23. ద్గు వెనకెకు ^-। యి ధమ్మర్గ
24. ముతప్పక నడపినవారు ఆ
25. యువంత్తులూను పుత్ర వ -
26. --- లూ నవుదురు లేద

FOURTH SIDE

1. స్వదత్తా ద్విగుణం పు
2. ణ్యం పరదత్తాను
3. పాలనం పరదత్తా
4. పహారేణ స్వదత్తా
5. నిష్పః లం భవేత్॥
6. స్వదత్తం పరదత్తం
7. వాయో హరంత్తి
8. వసుంధరా శష్టి
9. వ్వర్ణ రుష సహస్రాణి
10. విష్టాయాం జాయతే
11. క్రిమి.

No. 96

(No. 17 of 1974)

DUPPALLY

(Ramannapet Taluk)

Kākatīya

Pratāparudradēva

Ś. 1228; Parābhava, Āshāḍha śu. 15, Gu. [**A. D. 1306,** June 27 Monday, not Thursday].

(Āshāḍha śu. 11, Prathama - ēkādaśi and it was Thursday on that day)

While Pratāparudradēva Mahārāja was ruling the earth, the record states that Druppalli Bollamarāju and Raṁgaya Rudradēva were conjointly ruling the *nāyaṅkara* (of Druppalli) in 1 : 3 ratio, made some gifts of lands cultivable in two seasons to the god Kāśmīradēva (of that place) in the presence of the eighteen sects of people. The total area of the lands under the tanks is four and half *maṟṭurs*. In addition to this they have made the monetary gift of *pādika* (one fourth) per each *māḍa* out of the *palachamu* due to them from the village annually at the rate of one and one fourth *chinnamu* per each *māḍa*. How this assessement was made, we have no idea. Probably the villagers had to pay this tax to the *nāyakas* who in their turn made the gift to the god.

The *samasta - praja* (all the people) also made a gift of one *vīsa* on the purchase value of each *māḍa* on all commodities for the maintenance of the lamps in the temple.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తిశ్రీ మన్మహా మం
2. డలేశ్వర కాకతియ్య ప్ర
3. తాప రుద్ర దేవ మ
4. హా రాజులు సుఖ
5. సంకథా వినోదం
6. బులం బ్రిథివి రాజ్య
7. ము సేయుచుం
8. డంగాను శకవరు
9. షంబులు ౧౨౨౮
10. అగు పరాభవ సంవ
11. త్సర ఆషాఢ శు ౧౧ గు
12. ద్రుప్పల్లి బొల్లమ రాజు
13. ముప్పడయి ఒక పాలా
14. [ను] రంగయ రుద్రదేవం

15. డు మూండు వాడ్లాను

16. నాయంకటాము ఏలు

SECOND SIDE

17. [చు] ండి ఆకాశ్మీర దే

18. వరకు రంగ భోగా

19. నకై అష్టాదశప్రజ స

20. ంనిధిని ఇరుగా ల

21. ముంబాఆను స

22. ర్వబాధామాన్యముగా

23. ను ధార వోసిన చే

24. లు సబ్బిసముద్ర

25. ము వెనక నేరడ్ల చేను

26. ముయ్యడ్డాను నా

27. గుల౦తూమునను

28. కుద్రు చేను మఱ్తు

29. రుంను కాన్యాని చె

30. ఱువు వెనకను రా

31. విచేను అడ్డాను నా

32. రాయణదేవరచే

THIRD SIDE

33. చెఱువు వెనక తూమ

34. ర పడెచేను ముయ్యా

35. డ్డాను వెరసి నాలుగు

36. మఱుతురున్ను అడ్డ ఇ

37. ందులోను అనిగట్టిన ని
38. మిత్తమై తామరపడె
39. చేను ముంపెనేని ఆ చే
40. నికై ప్రతిక్షేత్రము సో
41. మయ కాల్వ మొగ
42. వారను జిలగవారి
43. మఱుతురు ఇచ్చి
44. వారు ఊరనుతొల్లి త
45. మకుం జెలెడిచాలు
46. బడి కప్పము మాడ
47. ను చింనముం బాదిక
48. వల్నాను మాడంబాది
49. కసేసి దేవరభోగానకే
50. ఇచ్చిరి ఈమేరకు ఎవ్వరు వి
51. ఘ్నము సేసినాను వారు
50. గంగ కఱుతం గవిలంబొ
51. డిచిన దోషానంబోవువారు.

Fourth Side

52. మఱిన్ని దేవద్రోహానా
53. ను సమయ ద్రోహానా
54. ను పడువారు ఇదిట్టిది ॥
55. సామాన్యోయం ధమ్మర్గ సే

56. తు ర్నృపాణాం కాలే కాలే

57. పాలనీయో భవద్భిః। స

58. ర్వానేతాన్ భావినః పార్థి

59. వేంద్రాన్ భూయో భూ

60. యో యాచతే రామచంద్రః।

61. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్య

62. ం పరదత్తాను పాలనం।

63. పూర్వ దత్తాప హారణం

64. స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

65. స్వదత్తాం పరదత్తాం వా

66. యోహరేతి వసుంధరాం।

67. షష్టి వర్ష సహస్రాణి

68. విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః ॥

69. సమస్తమైన ప్రజాను కూడి దేవ

70. ర దీపాలకై విడిచిన పన్ను ఎల్ల

71. భండములందున్ను విలిచి

72. కొనెడివారు మాడను వీ

73. సము సేసిపెట్టువారు ఈ

74. ధర్మానకు విఘ్నము సేసి

75. న వారు ప్రజకు వెలి శినా

76. లయము భిన్నము సేసి

77. న దోషానంబోవు వారు ॥

No. 97

(No. 123 of 1977)

NADIGUDEM

(Huzurnagar Taluk)

On another side of the same stone of No.94

Kākatīya

Pratāparudradēva

Ś. 1228 (expired) ; Plavaṁga, Śrāvaṇa śu. 12 Gu [**A. D. 1307**; July 13 Thursday]

States that while Mahāsāmanta Cheṟaku Jagadāḷu Annayaraḍḍi was governing, certain Allu Sūri seṭṭi bought some land in Venkarāvula in exchange from Raṁganātha seṭṭi and made it as gift to the god Chenna Mallikārjunadēva.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్ష -
2. లు ౧౨౨౮ అగునేం -
3. టి ప్లవంగ సంవత్సర
4. శ్రావణ శుద్ధ ౧౨ గు.
5. వారాన స్వస్తిశ్రీ మన్మహా
6. సామంత చెఱకు జ -
7. గదాళు అన్నయరడ్డివా
8. రు రాజ్యము శేయు -
9. చుండంగాను చెన్నమల్లి -
10. కార్జున దేవునికి ఆచం -
11. ద్రార్క స్థాయిగాను అన్నయ
12. రడికి రంగనాథ [శెట్టిం] గా -
13. రివ్రిత్తి పందుము వెలి
14. వొలముగొని ఇచ్చి ప్ర -
15. తిక్షేత్రము గాం గొ -
16. న్న పెనకె రావులలోని ప -
17. ందుమున్ను న ౧౦ అందు -

18. లో॑ని మామిడి తోం -

19. టను ఆ చంద్రార్కస్థాయి -

20. గాను అల్లుసూరిశెట్టి ఇ-

21. చ్చెను ॥ ఇధర్మ్మం

22. ప్రతిపాలనం శేశిన వారికి

23. సవ్వ్యర్మైన ధమార్లుం [జే]

24. శి సట్టి ఫలం ॥

No. 98

(No. 337 of 1972)

MELLACHERUVU

(Huzurnagar Taluk)

On a slab in the Temple of Siva

Kākatīya

Pratāparudradēva

Ś. 1233 Virōdhikṛit, Māgha śu. 14, So [A. D. 1312, Jan. 24, Monday]

The inscription states that in *nayamkara* of Chāmirāju Eṟṟaya-pregada and under the authority *(adhikāra)* of Nāgiraḍi Bollayaraḍi, the *Velumas* and the *samasta praja* made a gift to the god Mūlasthāna Svayambhudēva of Meḷacheṟuvu, of one *chinnam* per each *puṭṭi* land of rēgaḍu velgaḍu and sandy soil of the arable *rāchapolamu* (king's land) surrounding the village and one *chinnam* per each *maṟtur* of the wet land cultivated in the two seasons of Kārtika and Vaiśākha, in addition to the brāhmaṇa *vrittis* and the thirteen *maṟturs* of wet land measured according to the big rod. The other people made the gifts of one *māḍa* by Kōmaṭis, six *chinnas* by weavers and four *chinnas* by the gollas (or shepherds) (probably per annum).

Text

First Side

1. ఓం శ్రీ స్వయంభునాథాయ నమః

2. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు ౧౨౩౩ అ -

3. గునేంటి విరో॑ధ క్రుతు సంవత్సర మా -

4. ఘ శుద్ధ ౧ సో । వారాన స్వస్తిశ్రీ మన్మహామ -

5. ండలేశ్వర కాకతియ్య ప్రతాపరుద్ర
6. దేవ మహారాజులు పృథివి రాజ్యము
7. సేయుచుండంగాను చామిరాజు
8. ఎఱ్ఱయ ప్రెగడవారి నాయంకఱమందు
9. నాగిరడి బొల్లయ రడ్డివారి అధికారాన మే -
10. ళ చెఱువ్వమూలస్తానము శ్రీ స్వయంభు
11. దేవరకు రంగభోగానకు అందుల
12. వెలుమ వేగురూను సమస్తప్రజాను ఆదేవు
13. ని సంనిధిని ధారలువోసి ఇచ్చిన క్రమము
14. దేవబ్రాహ్మణవ్రిత్తులూను కార్త్తికాన
15. నీర్నేల పెద్దగడుము పదుమూండు మఱ్ఱు
16. రుంగాక రాచపాలము ఊరిచతు -
17. స్సీమానా రేగడూ వెల్గడూ వుస్కాను
18. చాలువాఱిన అంత్తవట్న కూను
19. పుట్టికి చిన్నములెక్కాను నీర్నేల కా -
20. కార్త్తిక వైశాఖాలకు దుక్కివడ్డంత్త వ -
21. ట్నకు మఱ్ఱురుచిన్నము లెక్కాను
22. ఆ చంద్రార్క్క స్థాఇగాను ధార -
23. లు వోస్తిమి తక్కిన ప్రజలూను ధా -
24. రలు వోసి ఇచ్చినక్రమము కోమటి
25. వారు ఏంట మాడలెక్కాను సాలెవారు
26. ఏంటబడి ఆఱు సింన్నాల లెక్కాను గొ -
27. ల్ల వారు ఏంటబడి నాల్గు సిన్నాల లెక్కా
28. [ను] ఇంతవట్టున్ను భూమిన్ని సూర్య్య
29. చంద్రులూం గలంత్త గాలమూను
30. ధారలు వోసియిస్తిమి. ఈధర్మ్మము
31. ప్రతిపాలించిన వారి పితాళు ఇరువై

32. యొక్క కులమువారున్ను ఈశ్వరసాయూ -
33. ప్యులవుదుడు ఈ ధర్మ్మము విఘ్నము ద -
34. అరెచిన వారి పితాళు నరకస్తు అ -
35. పుదురు । స్వదత్తాం పరదత్తాం వాయోహ -
36. గేతి వసుంధరాం షష్ఠిర్వ్వరుష సహస్రా -
37. ణి విష్టాయాం జాయతేక్రిమిశ్శి ॥

No. 99

(No. 121 of 1977)

NADIGUDEM

(Huzurnagar Taluk)

On a stone in the fort brought from Taduvayi.

Kākatīya

Pratāparudra

Ś. 1236 ; Ānanda, Jyēshṭha ba. 10 Śu [A. D. 1314, June 8 Saturday not Friday]

The inscription begins with the invocation of the god Mailāra who is described as holding *Triśūla* in the left hand, *panapatra* in another (left hand), and *khadga* and *damaru* in the (right) hands. Mahāsāmanta Chaṟaku Annaya raḍḍi and Mārayaraḍḍi (of the same family), with the consent of all the people of the village of Tāḍivāya made the gift of certain contributions on the yield of the crops, sales etc., the details of which are not clear. The two chiefs have granted some lands also.

TEXT

FIRST SIDE

1. ఓం । వామే
2. హస్తేత్రిశూ -
3. లం కనక మ -
4. యసుధా పా -
5. సహ్రాతం ద్వి -
6. తీయ్యే బిభ్రాణ -
7. ం తీక్ష్ణ ఖడ్గం

8. [శిత దశమ]
9. [పరే]దైత్యన్నాశై
10. కోహేతు నాగనా
11. రత్నౌఘ భే - (బ)
12. ద్ధం డ మరు
13. గ మ పరే చా
14. రుగంభీర నా -
15. దం భక్తస్యేష్టా -
16. ర్థగసిద్ధ్యై జయ -
17. తి కులపతి
18. శ్శంభు మైలా
19. ర దేవః॥
20. - - - -
21. - - - -

SECOND SIDE

22. స్వస్తిశ్రీ వి -
23. జయాభ [ఙు]
24. దయ శకాబ
25. ములు ౧ -
26. ౨౩౬ అగునే -
27. ంటి ఆనందసం -
28. వత్సర శ్రేష్ఠబ
29. ౧౦ శు॥ స్వస్తి
30. శ్రీ మన్మహా
31. మండ [లే*] శ్వర కా -
32. క తియ్య ప్ర -
33. తాప రుద్రదేవ -

34. మహారాజులు
35. పృథ్వీరాజ్య [మ్మే]
36. యు చుండం
37. గాను స్వస్తిశ్రీ –
38. మన్మహా సామ –
39. ంత చెఱకు
40. జగదాళు అ–
41. న్నయరడ్డి వా –
42. [రున్ను ఆ మారె]
43. [య రడ్డి వా]
44. రున్ను తాడివా –
45. య సమస్త
46. ప్రజ సమ్మతిన

THIRD SIDE

47. ఆయూ –
48. రి మయిలా–
49. ర దేవునికి అంగ
50. రంగ భోగానకు
51. ఊరను కా(కొ)లబ –
52. డిని మాడను
53. ఽ పర – – –
54. [నకి – – – డి]
55. భండినిఽ సా –
56. లెవారు – – –
57. [మగా] వఽ క [ం] –
58. – – – ఎవ్వరు ఊః –
59. రన [మ్మి నా] భ
60. ండ – ఽ రాచ

61. [రాడను] అము-

62. బడిని మాడను

63. ౽= ఇక్రమాన

64. నిచ్చిరి ၊ అన్నయ

65. రడ్డి వా[రు]వి -

66. - - - - వ్రిత్తి

67. [ఊః] ర కాల్వ పది -

68. కవల్నను ఓ -

69. గి రానకు =

70. ఆదివారానకు

71. = ఆది[వారి]వ్ర -

72. య్యాన[కె] మూర

73. యరడ్డి వెట్టిన

74. వ్రిత్తి - - - -

FOURTH SIDE

SOME LINES DAMAGED

75. [--------- రం]

76. గని భోగానకు అ -

77. న్నయరడ్డి పెట్టిన

78. వ్రిత్తి [తిర్థ] చె -

79. ఱువు వెనక

80. తోట మఱ్ఱురు

81. [ఒడ్డలు] పెద్ద -

82. చెఱువు వెన

83. క - - - వ్రిత్తి

84. ఓగిరానకు ॥ =

85. కొన[నా]ను =

86. - - - టి ఓగిరానకు ॥
87. స్వదత్తం పరదత్త
88. ం వా యోహరేత వ
89. సుంధరా । ష్టివ -
90. ర్ష సహస్రాణి -
91. విష్టాయాం జా -
92. యతే క్రిమి । ప్రతిపా [-]
93. నశేశిన వా -
94. [స]వ్వమైన ధమ్మా౯
95. లున్ను శేశిన
96. ఫలం ॥ [స్వదత్త]
97. [అగును ॥]

No. 100

KANDUKURU

(Devarakonda Taluk)

On a stone pillar in the old Siva temple

Kākatīya

Pratāparudradēva

Ś. 1238 ; Anala, Jyēshṭha śu. 1, Gu [A. D. 1316, May, 23 Sunday and not Thursday]

It is stated that the *asṭā-daśa-praja* (18 sects of people) and the Karaṇams of Kaṁdukūru village, having obtained the consent of the king, made the following gifts of taxes *(pannu)* for the *aṁga-raṁga-bhōgas* of the god Rāmanāthadēva of that village.

1. One *chinna* on each *mạrturu* of the wet land lying behind the tanks and canals of the Kaṁdukūru village including *stana mānyas* and *Dēva-brāhmana-vrittis*.
2. One *chinna* on each *magga* or loom
3. One *aḍḍugu* on each mala-*magga*
4. One *chinna* on each *daṁṭu* (herd of sheep)
5. One *chinna* per head by each *baṁṭu* or warrior.
6. One *chinna* per house by all Komatis.

6. One *chinna* per each oil mill, leaving the one oil mill of the temple
8. Two *aḍḍugas* (per house) by the washermen
9. Two *chinnas* by all artisans (smiths and barbers)
10. One *chinna* per wheel by the potters
11. Two *chinnas* and one *aḍḍugu* by the *nīruviḍis* (i.e. those who let out water)
12. Two *chinnas* and one *aḍḍugu* by the *mādigas* and *iḍigas*
13. One *chinna* per each *penamu* of salt
14. One *māḍa* and three aḍḍas on *tūmu-nyāya* by the merchants
15. Two *māḍas* from *aḍḍavaṭṭa-suṁka*
16. Two *māḍas* by the *tūmu-nyāyaṁvāru* (levy collectors?)
17. Two *māḍas* and one *aḍḍuga* by the *Chopparis* (?)
18. One *vīsa* out of each *māḍa* collected as *ari* (tax)
19. One *tūmu* out of the grain collected as king's share on dry lands
20. One *chinna* per each *kuṁpaṭi* or furnace of the goldsmiths

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తిశ్రీ సమస్త భువనాధీశ్వ -
2. ర స్వయంభు దేవ దివ్యశ్రీ పా -
3. ద పద్మారాధక అనుమకొండపు -
4. ర వరాధీశ్వర కాకతియ్య ప్రతాపరు -
5. ద్రదేవ మహారాజులు ఓరుంగల్లు
6. మొదలి పట్టనంబుగా సుఖ సంక -
7. థా వినోదంబున ప్రుత్తివీ రాజ్యంబు
8. సేయుచుండంగాను స్వస్తిశ్రీ జా -
9. తకాభ్యుదయ శకవరుషాలు
10. ౧౨౩౮ అగునేటి [అ]నల సంవత్స -
11. ర జ్యేష్ట శుద్ధ ౧ గు కందుకూరి రా -
12. మనాథ దేవర అంగరంగ భోగానకు,
13. కందుకూరి అష్టాదశ ప్రజాను కరణా -

14. లున్ను స్వామ్యను మఠానం పన్ను వి -
15. డిచింది కందుకూరి చెఱువుల వెవ -
16. క కాలువల, ఊట్ల [సర్వ్వమైన] నీరువేల
17. లాను స్తానమాన్యాల సహితమై
18. మఱతురున చిన్నం దేవబ్రా -
19. హ్మణ్రవిత్తులాను మఱతురు -
20. న చిన్నం మగ్గాన చిన్నం మాల మ-

SECOND SIDE

21. గ్గానను అడ్డగు గొల్లవారు
22. దాంటునను చిన్నం బంటు
23. వారు జీతానను తల చిన్నం
24. కోమటివారు ఇంటచిన్నం గా -
25. ల్లవారు గానుగున చిన్నం దేవగాను -
26. గు ఒకటి చాకులవారు రెండు చిన్నా -
27. లు నడ్డగు కనుమరోజా రెం -
28. [-] చిన్నాలు వడ్ల గోజాలు రెండు
29. [-] న్నాలు మంగలోజాలు రెండు చి -
30. న్నాలు కుమ్మరిసారె చిన్నం చెఱ్వు
31. నీరు విడ్లు రెండు చిన్నాలు నడ్డగు
32. మాదిగులు రెండు చిన్నాలు నడ్డగు
33. ఇడగులు రెండు చిన్నాలు నడ్డగు
34. ఉప్పుంబెనమున చిన్నం తూము
35. నాయం అమ్మకము బడిని వ్యవ -
36. హారి ముయ్యేడ అడ్డవట్ట
37. సుంకాలవల్ల రెండు మాడలు
38. తూమునాయం వారు రెండు
39. మాడలు చొప్పరు రెండు చిన్నా ·

40. ౹ లు నడ్డుగు రుద్రసముద్రము వె -
41. నక ప్రవిత్తి నీరునేల ఇరుగారుం
42. బాఱమరతురు ఇంతవ -
43. ట్టు ఆచంద్రార్క్కర్ స్థా ౹ఇ౹చెల్లి -
44. ది ॥ అరిబడిని మాడ వీసం
45. వెలివొలాన ఆయబడిని
46. వ[న్య] తూము అగసాలలు
47. కుంపటినిం జింనం [॥]*

THIRD SIDE

48. సావ ాన్యోయం ధమ్మర్సేతు
49. నృ[ర్] పాణాం కాలేకాలే పాలనీ -
50. యో భవద్భి[ః] సర్వార్ నేతాన్భావిన -
51. ః పార్థిర్ వేంద్రా న్భూయో భూయో
52. యాచతే రామచంద్రః ॥ షష్టివ్వర్ -
53. షర్సహస్రాణి షష్టివ్వర్షర్శతాని చే
54. వసంతి నరకే ఘోరే దేవద్రవ్యాప౹-
55. హారకాః॥ స్వదత్తాం ద్విగుణం పు -
56. ణ్యం పరదత్తాను పాళనం పరదత్తా -
57. [పహా] రేణ స్వదత్తం నిఫలం భవే (
58. త్ । శాస్త్రేషు నిష్కృతి దృర్ష్టా మ-
59. హాపాతకి నామపి । దేవద్రవ్యాపహ -
60. ర్తుర్స్తు నిష్కృతిన్నర్ కదాచన ॥ స్వద -
61. త్తాం పరదత్తాం వాయోహరే -
62. త నరాధమః। ప్రాపయత్యాశునర
63. [క]ం స్వకులాన్యేకవింశతి ॥ దశవష౯
64. సహస్రాణి స్వర్గే తిష్ఠతి పాలకః
65. అపహర్త్తాను మంతాచ తాన్యే

66. వ నరకే వ[సే]త్। భూయాదయం

67. భువన మంగళ నామధేయోరా -

68. మేశ్వర స్తు హిన భూదరజానహ్ -

69. యశ్చ శ్రీ వీరరుద్రనృపతేరనిశం

70. విభూత్యై చూడామణీకృత హి -

71. మాంశు రహినభోగః।

No. 101

ALUGADAPA

On another side of the same stone

Kākatīya

Pratāparudra

Ś. 1241; Siddhārthin, Śrāvaṇa śu. 5 Ā [A. D. 1319, July 22, Sunday]

I. The inscription refers itself to the reign of Mahāmaṇḍalēśvara Kākatīya Pratāparudradēva Mahārāja. Certain Hemmāḍidēva, the *sarvādhikārin* of *Prauḍha Pratāpa chakravarti* Paraśurāmadēvarāja and all the representatives of the eighteen sects of Āluṁgaḍapa, together made the gift to the god Tripurāntaka dēva on the eastern-side of that village, of one *pādika* (1/4) per each *māḍa* of *pahiṁḍi* on all dues to the king on the king's land, dry land, wet land, *suṁka*, etc. The chief Paraśurāmadēvarāja also gave 5 *māḍas* out of *suṁka* (toll tax) to the same deity.

II. On the other side of the same stone there is another inscription which is not dated. But it seems to be of the same date as No : 1. It is stated that *Praudha Pratāpa chakravartu* Paraśurāmadēvarāja granted some land under the tank Rāvula cheṛuvu and one garden in Āluṁgaḍapa village as sarvamānya to the god Prōlēśvaradēva and some more land as sarvamānya for filling water in the tub near the western entrance of the village Āluṁgaḍapa, thrice a day. Paraśurāmadēva also gave one oil mill for a lamp to the god (name not given) probably Prōlēśvaradēva.

TEXT

FIRST SIDE

1. ఓ స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబు

2. లు ౧౨౪౧ అగునేంటి

3. సిద్ధార్థి సంవత్సర శ్రా-

4. వణ శు ౧ ఆ । స్వస్తి శ్రీ
5. మన్మహా మండలేశ్వ
6. ర కాకతియ్య ప్రతాప
7. రుద్ర దేవమహారాజు
8. లు పృథివి రాజ్యము సేయు
9. చుండంగాను స్వస్తిశ్రీ మ -
10. త్ ప్రౌఢప్రతాప చక్రవత్తి ప -
11. రశురామ దేవరాజుల శ్రీ -
12. పాద పద్మోపజీవి సవ్వాధికా -
13. . లైన హెంమాడి దేవనాయ్ని-
14. ంగారూనూ ఆలుంగడప సమస్త
15. మయిన అష్టాదశప్రజలును రా -
16. చ చేలు వెలివాలము నీర్నేల
17. అరివహిండంని సుంకము మొ-
18. దలైన సవ్వాయాల పైండంని రా -
19. చ వారికింబెట్టెడి పహిండి ఎం -
20. ని మాడలు అంతవట్టునకు
21. ంను మాడఒకటికి మాడ బ -
22. డి పాదిక లెక్కను ఆయూ -
23. రి తూప్పూ దిక్కున మునంత్రి -
24. పురాంతక దేవర రంగ భో
25. గానకు ఆ చంద్రాక్క[ా]స్థాయై
26. న్రవిత్తిగాను ఇస్తిమి [।]* శ్రీ
27. పరశురామ దేవరాజులు సు -
28. ంకము వల్ప నిచ్చినవి । ౧ మాడ -
29. లు ఈ రంగభోగధమ్మా ము ఎ -
30. ల్ల కాలముం నడపినవారికి-

31. ని అనేక స్వర్గ్గాది ఫలాలు అ -
32. వును [I] ఈ ధర్మ్మము శెఱిచి -
33. న వారికిని అనేక నరకాలు అ -
34. వును ॥ సామాన్యోయం ధ -
35. ర్మ్మసేతు నృపాణాం కాలేకాలే
36. పాలనీయోభవద్భిః। సర్వ్వానే -
37. తాన్ భావినః పార్త్థివేంద్రాన్
38. భూయోభూయో యాచతే
39. రామచంద్రః॥ యావచ్చం
40. ద్రశ్చ సూర్య్యశ్చయావత్తిష్ఠతి
41. మేదినీ। తావద్వర్ష సహస్రా -
42. ణి స్వర్గ్గలోకే మహీయ్యతే
43. ॥

ON ANOTHER SIDE

1. శ్రీ స్వస్తిశ్రీ మత్ప్రౌఢప్రతా -
2. ప చక్రవర్త్తి పరశురామ -
3. దేవరాజులు ప్రోలేశ్వర దేవ -
4. రకు ఆలుంగడపను రా -
5. వులచెఱువు తూముకాల్వ
6. క్రింది కాలువను పాదికాను
7. తూము కాలువ రెండు
8. వీసాలూను సర్వ్వ మాన్య -
9. ముగాను వ్రిత్తి ఇచ్చిరి ॥
10. త్రిపురాంతక దేవరకు కు -
11. ంట వెనక తోంట ఇచ్చిరి ఆ-
12. లుంగడప పడుమటి మొ

13. గసాలక్కుడి గాడికి త్రికాల -

14. ముం నీడ్లెత్తను తూము -

15. కాలువను పి[ల్ల] మఱి పా -

16. దిక సర్వ్వ మాన్యముగాను

17. వ్రిత్తి ఇచ్చిరి । బహుభిర్వ్వ -

18. సుధా దత్తా రాజభిః స -

19. గరాదిభిః యస్య యస్య

20. యధాభూమి తస్య తస్య

21. తదా [ఫ]లం ॥ స్వదత్తాద్విగు -

22. ణం పుణ్యం పరదత్తాను-

23. పాలనం । దానాత్స్వర్గ్గ మవా

24. ప్నోతి పాలనా దచ్యు -

25. తం పదం ॥ స్వదత్తాం పర

26. దత్తాం వాయోహరేత

27. వసుంధరాం । షష్టింవర్ష -

28. సహస్రాణి విష్ఠాయా -

29. ంజాయతే క్రిమిః ॥ గామే -

30. కాం రత్నికామేకాం భూ

31. మేరప్యేక మంగుళం । హ

32. రం నరక మాప్నోతి యా -

33. వదాభూత సంప్లవం ॥

34. శ్రీ పరశు రామదేవ రా -

35. జులు దేవరదీపానకు

36. నొక గానుగు వ్రిత్తిగా ని -

37. చ్చిరి ॥

No. 102

(No. 9 of 1975)

BOLLARAM

(Devarakonda Taluk)

Provenance not noted.

Kākatīya

Ś. 1242; Rudri, Jyēshṭha śu. 7 śukravāra [A. D. 1320, May 15, Thursday, not Friday]

Partly illegible

It seems to register some——————

by Mahāsāmanta Cheṛaku Rudraya Reḍḍi. Details not clear.

Text

First Side

1. స్వస్తిశ్రీ జయా -
2. భ్యుదయ శకవరు -
3. షాలు ౧౨౪౨ - నే -
4. టి రవుద్రి సంవత్స
5. ర శ్రేష్ఠశుధ ౭ శుక్ర
6. వారాన స్వస్తిశ్రీ మ -
7. న్మహామండలే స్వ -
8. ర కకతీయ్య ప్ర -
9. తాప రుద్ర దేవ
10. మహారాజా -
11. లు ప్రిథీ రాజ్య -
12. ము సేయు చు -
13. ండగాను స్వస్తి
14. శ్రీమన్మహా సా -
15. మంత చెఱకు
16. రుద్ర యరెడ్డి
17. వారు [- - -]

SECOND SIDE

18. - - - -
19. - - - -
20. - - - -
21. పరగినా
22. వుదక ఆ
23. రాధన సేసి
24. .రి ॥ స్వదత్తం
25. పర దత్తం వా
26. యోహరేతు
27. వసుంధరం
28. షష్ఠి వర్ష
29. సహ - ణి వి -
30. యాం జాయ
31. తే క్రిమి ॥

No. 103

(No. 6 of 1975)

SARAMPET

(Devarakonda Taluk)

Provenance not noted

Kākatīya

Pratāparudradēva

...

Damaged. Details not known Mentions certain Kāmana and Sōmanātha

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తిశ్రీ మహా
2. మండలేశ్వర క -
3. తియ్య ప్రతా
4. ప రుద్ర దేవ మ-
5. హా రాజు ల [-]
6. లారి [- - -] రా -
7. న కామ్మన

SECOND SIDE

1. ప్ర - - - - నాపూ
2. - - - - త్రో వి
3. - - - -
4. - - చ్చిరి - - -
5. సోమనాధ ని కి
6. చేసిన వ రు మ ల
7. - - - -
8. గా - - - -

THIRD SIDE

1. వాడ ఎట [చు]
2. లాయపటి పా -
3. - - - -
4. పంచ్చి -

ILLEGIBLE

No. 104

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone built in the compound wall of the Jain mandir

Kākatīya

Pratāparudra

...

Only one side of the inscription is available. It begins with the usual Jain invocatory verse and introduces the king Pratāparudra, the lord of Kākatipura ruling from the capital Ōruṁgallu. Certain chief (?) the best of the Rāshṭrakūṭa and the lord of Kolipākapura, it seems, has made a gift for the daily worship (*nirvachana*) of the god Svayaṁbhu Māṇikya Tīrthēśvara (incomplete)

TEXT

FIRST SIDE

1. అర్హంనమ శ్రీమత్పరమ గంభీర స్యాద్వా
2. దామోఘ లాంఛనం జీయ్యాత్రైళోక్యనాం -
3. థస్య శాసనం జినశాసనం ॥ బహుభి -
4. వ్వర్ణ సుధాదత్తా రాజభిః సగరాదిభి । య -
5. స్యయస్య యథాభూమిః తస్య తస్య తదా
6. ఫలం ॥ స్వస్తిశ్రీ మన్మహామండళేశ్వ -
7. ర కాక[ం]తి పురవరాధీశ్వర ప్రతాప రుద్ర
8. దేవ మహారాజా వోరుంగల్ల నెలెవీడి
9. నోళ్సుఖ సంకథావినో దదిం పృ[థ్వీ]
10. రాజ్యంగెయుత్తమిరలు రాష్ట్ర
11. కుల తిలక కొలిపాకాపు
12. రవరాధీశ్వర శ్రీమత్స్వయం
13. భుమాణిక్య తీర్థేశ్వర ర
14. నిత్య త్రికాలనైవర్ -
15. చ నానిమిత్త వాగి ।
16. - శ్రీమత్సకల గుణ

- - - - - - - -

Other Sides built in the wall

No. 105

(No. 337 A of 1972)

MELLACHERUVU

(Huzurnagar Taluk)

On a slab in the temple of Siva

This is a fragment and palacographically seems to be earlier. It states that the temple priests have to pay the salaries of the temple *bhōgaṁ vāru* (= dancers) from the amount due to the king as *ari* and *kōru* amounting fifteen *māḍas*.

TEXT

1. స్వయంభుదేవర ప్రిత్తి చేల ఆ-
2. రి గోరి వల్నను దేవరభోగం
3. వారి జీతాలకు తంమళు
4. ఏంటను పదేను V\ మాడ
5. అలెఖ్ఖను తప్పక పెట్టువారు.

Another Inscription

In-early characters of 8th Century Telugu. Only imprecatory

1. వ్రకంబు వచ్చువారు బారణాసి - - -
2. కవిలను - పాఊాను టొచ్చినవారు
3. అరను - - -

No. 106

(No. 4 of 1975)

BATTUGUDA

(Miryalaguda Taluk)

Provenance not noted

Pravaṁga, Chaitra śu. 1, Gu.

It records that certain Gaṇapaya, the *(mudiseṭi ?)* of Dōchena - *preggaḍlu* made the gifts to the god Sōmanāthadēva of (——————) I, *buṭrasuṁkamu*, and *gānugu* (Oil mill) and constructed the *maṁṭapa*. The second part mentions 1 *paḍlemu* (plate), 3 (kuṁ)ḍilu and 1 Pidighaṁta (bell).

TEXT

FIRST PIECE

1. ప్రవంగ సంవత్సర
2. చైత్ర శు ౧ గు శ్రీ మ -
3. తు దోచెన ప్రెగ్గడ్లము [-]
4. [సెటి] గణపయ శ్రీ సోమ -
5. [-] థదేవర కిచ్చిన వ్రిత్తి
6. [-] ౧ బుఱ్ఱుసుంకము
7. గాన్గూనిచ్చె మంటప -
8. ము గట్టించె

SECOND PIECE

1. [ఇ] చిన పడ్లెము
2. ౧ [కుం] తూలు 3
3. పిడి ఘంట ౧

No. 107
KANNEKALLU

(Nalgonda Taluk)

On a slab in the Anjaneya temple

Raktākshi [datable to the Kākatīya period]

It records that Manuma Bollaya made the gift to the god Gaṇapeśvara of Kanekallu, of one *maṟturu* of wet land under Indula tank, another *maṟturu* under the canal, dry land one *kha* and some more land at other places. This donor is probably to be a member of the Cheṟaku family, the subordinates of the Kākatīyas.

TEXT

1. రక్తాక్షి సంవత్సర చైత్ర శుద్ధ
2. పంచమి గురువారమున స్వస్తి
3. శ్రీ గణపేస్వర దేవరకు మను -

4. మ బొల్లయ కనెకంట ఇందు -
5. లచెఱువున ప్రాంతనీరునే
6. ల మఱుతురు ౧ ఆమొదలకొ -
7. లువనీరునే [లో] మఱ్తురు ౧ వెలివొ -
8. లము౪.౫౧ క్రంపల స్థల్రిఆంకల
9. ముకుంటను నీరునే [లో] మఱుతురు
10. ౧ వెలివొలము౪.౧ దుగె
11. పల్లి నీరునేల అడ ౧ వెలివొ[ల] -
12. [ము] వ ౧౦

On The Top

1. శ్రీ గణపేస్వర దేవర వ్రిత్తి [అ]
2. మి కొనవాడు [యి యాద - - -]
3. [నం] గోవ్రు చంపినండ [గు]

No. 108

RACHAKONDA

(Nalgonda Taluk)

On the wall near the entrance of the fort.

Velama chiefs

Anavōta

Ś.1287; Viśvāvasu, Śrāvaṇa ba. Ā [A.D. 1365 Aug. 10, Sunday]

The inscription, after invocation to the god Bhairava, introduces the chief Anavōtanāyaka, son of Śiṅgamanāyaka, son of Eradāchināyaka of the Rēcherla family, with titles Mahāmaṇḍalēśvara, Āndhradēśādhīśvara, Gajadaḷa-vibhāḷa, Rāyagāya gōvāḷa, Pañcha-Pāṇḍyadaḷa vibhāḷa, Pratigaṇḍa Bhairava, Bhujabaḷa-Bhīma, Khaḍga-Nārāyaṇa, Kākata-rājya-sthāpanāchārya and Ashṭadikurāya - manōbhayaṁkara and Sōmakula - Paraśurāma. The chief is said to be residing in Rājagiri and ruling all the earth. It is also stated that he conducted the defence works of the fort and constructed wells on Rājukoṇḍa to the south of Anavōta-samudra and on Nāganāyamkoṇḍa to the north of the same tank, and a mud fort to the west of the same. The tank Anavōta - samudra was caused to be dug between the two hills, for the benefit of all beings and named after his title *Pratigaṇḍabhairava*. His Karaṇam Chilamarāju Tippana wrote it.

Text

1. శ్రీ బయిరవాయసమః। స్వస్తి శ్రీ మంన్మహామండలేస్వర ఆంధ్ర దేశాధీశ్వర గజదళ విభా –
2. ళ రాయగాయ గోవాళ పంచపాండ్యదళవిభాళ ప్రతిగండ భైరవ భుజబళభీమ ఖడ్గ నా –
3. రాయణ కాకెత రాజ్య స్థాపనాచార్య అష్టదికురాయ మనోభయంకర రేచెఱ్ఱ్ల వంశో –
4. ద్భవ ఎఱ్ఱదాచినాయిని శింగ్గమనాయిని వరసుతుండు సోమకుల పరుశరామ అరి
5. రాయ విభాళ అప్రతిహత ప్రతాపుండయిన అనవోతాయనాయినింగారు రాజ
6. గిరినివాసులయి శకళ భూవలయమున్ను పరిపాలింస్సున్ శకవరు శంబులు ౧౨౮౭ అగు
7. విశ్వావసుసంవత్సర శ్రావణ బ ౮ ఆ॥ నా అనవోత సముద్రము దక్షణాన రాజుకొండ మీం
8. ది కలుకోటలు బావులు దుగ్గసవురక్షణ సేయించి ఆ చెఱువు ఉత్తరాన నాగాయనాయిని
9. కొండ మీంది కలు కోటలు బావులు సవ్వమైన దుగ్గ సవురక్షణము సేయించి ఆ పడుమట
10. భూమికోటలు సేయించి రెండుంగొండలనడుమ అనవోత సముద్రము సవ్వభూతహితాత్థ ము
11. గాను తమ బిరుదాంకితము సేసి పరగంగ చేయించిరి ప్రతిగండ భైరవ ప్రతిష్ట॥ రాయ గాయగోవా
12. ళుని కరణము చిలమరాజుతిప్పనప్రాలు। మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 109

RACHAKONDA

(Nalgonda Taluk)

Near another gate of the fort.

Velama chiefs

Anavōta

Ś. 1287; Viśvāvasu, Śrāvaṇa ba. 8, A [A. D. 1365, Aug. 10, Sunday]

With all the titles mentioned in the previous number, the chief Anavōtanāyaka is said to have constructed the forts on the hills as said before and also the entrance gate.

TEXT

1. శ్రీ స్వస్తిశ్రీ మంన్మహామండలేశ్వర ఆంధ్రదేశాధీశ్వర గజదళవి [భా]
2. ళ రాయగాయగోపాళ పంచపాండ్యదళ విభాళ ప్రతిగండభైరవ
3. భుజబలభీమ ఖడ్గనారాయణ కాకతి రాజ్యస్థాపనాచార్య్యా అ -
4. ష్ట దికురాయ మనోభయంకర రేచెర్ల వంశోద్భవ ఎఱదాచినాయని సి -
5. ంగమనాయిని వరసుతుండు సోమకుల పరుసరామ అరిరాయవిభా -
6. ళ అప్రతిహత ప్రతాపుండయిన అనవోతాయ నాయినింగారు రా -
7. జగిరి నివాసులయి శకళ బూవలయమున్ను పరిపాలింస్సు
8. [ను] శకవరుశంబులు ౧౨౮౭ అగు విశ్వావసు సంవత్సర శ్రావణ బ ౮
9. ఆ నాండు [I]* అనవోత సముద్ర దక్షణాన రాజకొండ మీం
10. [ది] కలు కోటలు బావులు దుర్గాళవు రక్షణ సేయించి ఆ చెఱువు ఉత్త -
11. రాన నాగాయనాయిని కొండమీంది కలుకోటలు బావులు స -
12. వ్వామైన దుర్గావురక్షణము [న్గా] సేయించి ఆ పడుమటి భూమి కోట సహిత
13. ము సేయించి ఆ రాజకొండ మీంది గవనివాకిటను సర్వ్వాభూత హితార్ధా ము
14. గాను తమ బిరుదాంకితము సేసి భూమిలో బరగంగ సేయించిరి ప్రతిగండభై -
15. రవ ప్రతిష్ట యిడి । రాయ గాయగోపాళుని కరణము చిం(ల)మరాజా [తి]ప్పన
16. వ్రాలు [--] మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 110

RACHAKONDA

(Nalgonda Taluk)

(Near the Bhairava temple?)

Velama chiefs

Anavōtānāyaka

Ś. 1287; Viśvāvasu, Śrāvaṇa ba. 8, Ā [A. D. 1365, Aug. 10, Sunday]

The inscription beginning with the same titles of Anavōtānāyaka of the preceding records, states that he installed the image of the god Pratigaṇda - Bhairava after his title for the well being of all beings in the tank Anavōtasamudra. The same karaṇam of Rāyagōvaḷa named Chilamarāju Tippana attested the record.

TEXT

1. స్వస్తిశ్రీమన్మహామండలేశ్వర ఆంధ్రదేశాధీశ్వర గజదళ విభా
2. ళ రాయగాయ గోవాళ పంచపాండ్యదళవిభాళ ప్రతిగ -
3. ండభైరవ భుజబళభీమ ఖడ్గనారాయణ కాకెతరాజ్య
4. స్థాపనాచార్య్య అష్ట దిక్కురాయ మనోభయంకర రేచెర్ల
5. వంశోద్భవ దాచినాయిని సింగమనాయిని వరసుతుం -
6. డు సోమకుల పరశురామ అరిరాయవిభాళ అప్రతిహత ప్రతాపు -
7. డు సోమకుల పరశురామ అరిరాయ విభాళ అప్రతిహతప్రతాపు -
8. ండైన అనవోతాయనాయినింగారు రాజగిరి నివాసులై సకళ భూ -
9. వలయమున్ పరిపాలిస్సున్ శకవర్షంబులు ౧౨౮౭ అగు విశ్వావ -
10. సు సంవత్సర శ్రావణ బ ౮ ఆ । అనవోత సముద్రంలోన సర్వభూత హి
11. తార్థముగాను తమ బిరుదాంకితమై చేసిన ప్రతిగండ భైరవ ప్రతిష్ఠ
12. రాయగాయ గోవాళు [ర] కరణం చిలమరాజు తిప్పన వ్రాలు

No. 111

RACHAKONDA

(Nalgonda Taluk)

Near the image of Anjaneya near the *Gurrala-cheruvu*

Velama chiefs

Anavōta

Ś. 1287; Viśvāvasu [____________ A. D. 1365]

Partly damaged. Contents seem to be same as in the preceding one.

Text

1. శ్రీ నారాయణాయనమః। శ్రీ రామచంద్రాయనమః॥ శ్రీ నరసింహాయనమః॥ శ్రీ రామ
లక్ష్మణాయనమః॥

2. ---- యనమః॥ స్వస్తి శ్రీమంన్మహా మండ [లే]* శ్వర ఆంధ్రదేశాధీశ్వర
గజదళ విభాళ, రాయగాయ గోపాళ ప

3. [ంచపాండ్య ----] ప్రతిగండ బయిరవ భుజబలభీమ ఖడ్గ నారాయణ
కాకెత రాజ్యస్థాపనాచార్య్య అష్టది

4. [-----కర] రేచెఱ్ల వంశోద్భవ ఎఱ్ఱదాచ నాయిని శింగమనాయిని వరసుతుండు సోమ -

5. [-----] విభాళ అప్ర్ప తిహత ప్రతాపుండయిన అనవోతాయ నాయినింగా

6. [-----] శకళభూవలయమున్ను పరిపాలింస్సున్ను శకవరుశంబులు ౧౨౮౭ అగు

7. [వి స్వంవ ------] నాడు అనవోతసముద్రము దక్షణాన రాజుకొండ

8. [------- దక్షిణము --- యింవి --- చెఱు

9. [--------- కొండ --- కలుకోట బావులు సర్వ్వమ్మైయిున దుర్గ్గ సను -

10. ------------ సర్వ్వ భూత హితార్థముగాను తమ బిరుదాం -

11. ---------- కుల ప్రతిపాలకండయి। అనవోతాయ నాయినిం -

12. ------------ తుండయిన వాయుడు చాపుతు శ్రీ పబాషణ హ -

13. ------------ శ్రీ శ్రీ శ్రీ॥ రాయగాయ గోపాళుని కరణము చిలమరా -

14. ------------ తగ ------------

No. 112

(No. 89 of 1973)

DOMALAPALLI

(Nalgonda Taluk)

On a stone lying under a tree near the Panchayat office

Velama

[Mādānēḍu]

Ś. 1289; Plavaṅga, [A. D. 1367]

The names of Pasāitta and Dāchaya siṅga of the Rēcherla family are stated. The latter's son Mādānēḍu is also mentioned. The inscription is partly broken. It records the installation of the god Chennakēśava in the village Dōmalapalli and the gifts of lands to deities and brāhmaṇas on that occasion (by Māchāṁba probably the queen of Mādānēḍu).

TEXT

FIRST SIDE

----

1. ం శ్రీ లీలా కోలాయిత త
2. నుహార్ణారే రవ్యాన్మహా
3. న్నతః। య ద్దంష్ట్రా కోరకే
4. యాతి పృథ్వీ షట్పద వి -
5. భ్రమం। అభూదంభోజ
6. సంభూతేశి పాదపద్మ భ
7. వః ప్రభుః। ప్రసాఇత్త
8. ఇతిఖ్యాతో ధర్మ్మే మను
9. రివాపరః॥ తస్యాన్వయే
10. [దాచ] య శింగనామా
11. [భూ]పాల మౌళిః ప్రశ
12. [శాస] భూమిం। రేచెర్ల వం
13. [శాంబు] ధి పూర్ణ్ణ చంద్ర శ్చ

SECOND SIDE

abraded

----

1. కార --- పసాచ్ఛ -
2. ర ------న్యాసు తే -
3. సు ----- థా ॥ మా -
4. దాని ----- తే వరది --
5. నయో --- శ్రీ శాకే
6. నవ [నాగాక్క౯గణి] తేవషే౯
7. ప్లవ [ంగ -] యాతి తి
8. థౌ----------- దయే
9. విష్ణు --------- దోమల ప-
10. శ్లీ తి [నామకే] శ్రీ దాచ మా -
11. [ంబా తతోదేవం --- ఖలు]
12. చెన్న వేశవ [రమానాథ] ప్రతి
13. ష్ఠాంధ్రువం ॥ ఆచార్య్య౯ త్రి౯
14. గు పదేష్ట విప్రేభ్యో

THIRD SIDE

1. దాన్మహామతిశ్చ । ని వత్త౯న
2. త్రయమితాం కేదార భు -
3. వ మాదరాత్ । కేశవదే -
4. వాయాదా త్కేదార నివత్త౯
5. సం ఘటీ యంత్రం । కాలేస్మి
6. న్విప్రేభ్యశ్చ కుల్యాంతాం
7. గాడిచెల్ల౯ పల్లి స్థాం ॥
8. దేవరకు చెలిభూమి
9. మఱుతుర్ల గ తొం -
10. ట్టలు ఎ గొల్ల నూంతిం
11. నీన్నె౯ల మతు౯ ।

No. 113

(No. 71 of 1975)

MURUPUNUTHULA

(Devarakonda Taluk)

On a stone pillar lying near the Muthyalamma temple

Velama chiefs

Vēdagiri

Ś. 1321 (The chronogram, *Śaśi-vahni-nētra śaśi* the reading is to be from left to right); Pramāthin, Chaitra śu. 1, Saturday; [A. D. 1399, March, 8, Sunday]

The inscription is much damaged. After invoking the god Varāha, it introduces the chiefs of the Rēcherla family, Eṟa Dācha, Siṅga and his son Mādhava and the latter's son Vēdagiri. This last named chief is said to be ruling the country lying between Śrīśaila and Vindhya mountains. He is stated to have made the grant of the agrahāra named Mōrupunūtula to the god Mallāri. Certain Maṁchena bhaṭṭu, otherwise known by his title [Niśśaṁkula] Bhārati son of Nārāyaṇa Sōmayājulu of Brāhmanapalli wrote this inscription. The Velama chief Vēdagiri is obviously Peda Vēdagiri or Vēdagiri I of the Dēvarakoṇḍa branch of the family.

TEXT

FIRST SIDE

వేదగిరి -----

ంగారు - వ

శ్రీ

1. అవిఘ్నమస్తు ।
2. పాయాదాది వ
3. రాహస్యదంష్ట్రా య -
4. త్రోద్ధ(ద్ధృ)తామహీ ।
5. అథాతలా
6. ----------
7. శ్రీ యం ।
8. భువః పదారవింద
9. ----------

10. ---------- పతేః స -
11. ముదభూద్రేచెల్ల నామా
12. వ్వయః తత్రాభూద్వై -
13. ఆదాచ శింగయ సుతః
14. శ్రీ మాధవః
15. జా [తో] వేదగిరి [----------] గు
16. ణ ఖనిః -------- శ్రీ
17. యాం శ్రీశైల విం
18. ధ్యాచల [మద్యవర్త్తి దయా
19. పరో [భామ్యక] చక్రవర్త్తిః
20. జీయ్యాచ్చిరం వేదగిరి క్షి -
21. తీశః శ్రీ [--] పాణింధ -
22. మపుణ్య కీర్త్తిః । ------ మాధ -
23. వ సూనుః దునారాయ -
24. ణాహ్వయః । అనరుద్దయ -
25. శః చిత్రం ధ ----- దశ్వయ -
26. భిక్షేత్తసతియస్మిన్ అ
27. ----- దేకేవ కపిలము
28. ఘోషం । ఆరో -

SECOND SIDE

----

1. -------------
2. వ్విత రిపురాయగా [య]
3. [గో] వాళః । ఆః శ్చిత్రం జ
4. - యినః ప్రతాప తపనః
5. శ్రీ మాధవ క్ష్మోపతే [ః]
6. పద్మానందకరోప్యై -

7. క కుముద ప్రాప్తోద

8. యో [భూ] తలే । కన్యాం

9. నస్పృశతీహతేనచ

10. తులాం కుంభేనసం

11. ంభావ్యతే నిత్యం హం -

12. తవ్య [వ] స్థితోపిధ -

13. నుషా సంగచ్ఛతే కే -

14. వలం । పుత్రేణతే -

15. న సుచరిత్ర పవిత్ర -

బోయిని మద

న బోయుండు

THIRD SIDE

1. న శ్రీమాధవేన

2. భువి వేదగిరి క్షి -

3. తీంద్రకః । యుక్తోని

4. రగ్గళ భుజాగ్గళ స

5.ంవృతేన తేన శౌర్యే

6. ష్మణాజయతి

7. జంగము పా -

8. రిజాతః ॥ శాకాబ్దే శశి

9. వహ్ని నేత్రశశిభిర్గణ్యే ప్ర -

10. మాద్యబ్దకే చైత్రాదౌ శ

11. నివాసరే గుణనిధిః శ్రీ

12. మాధవేంద్రాత్మజః ।

13. ప్రాదాద్వేదగిరీశ్వర స్త్రి -

14. భువనాధీశాయ

15. మల్లారయే భక్త్యా

16. సూ ------------ ప్రతి
17. మోరుపనూతు -
18. ం పదఖ్యాతా
19. గ్రహారం ము
20. దా। శ్రీ ప్రియా -
21. ణానంద దేవాయ
22. న [మః శు] భమస్తు

FOURTH SIDE

1. సామాన్యోయ
2. ం ధమ్మర్ సేతున్నృర్-
3. పాణాం కాలే కా -
4. లే పాలనీయోభ
5. వద్భిః సర్వ్వాన్నేతాన్
6. భావినః పార్థ్ధివే -
7. ంద్రాన్ భూయో -
8. భూయో యాచతే
9. రామచంద్రః ॥ ఏకై -
10. వభగినీలోకే సర్వ్వే
11. షామేవ భూభుజాం
12. నభోగ్యా నకరగ్రాహ్యా
13. విప్రదత్తా వసుంధరా
14. మంగళమహా శ్రీ శ్రీ
15. ఈ శాసనము బ్రాహ్మ
16. ణపల్లి నారాయణ
17. సోమయాజుల కొడు -
18. కులు ని[శంకుల] భార -
19. తినామ విఖ్యాతులైన
20. మాంచెనభటు చెప్పె.

No. 114

(No. 262 of 1971)

BHUVANAGIRI

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone near the Kaji's house

Velama

Siṅgayanāyaka

...

Fragmentary. It begins with the mention of Anavōta and his son Siṁgamanāyaka who bears the titles BhujabalaBhīma, Sōmakula Paraśurāma and Khadganārāyaṇa (incomplete)

TEXT

FRAGMENTARY

1. విశోభమాన మనూత సాభూపతిమున్న [వో ----- దోపతిమ ---]
2. ని సర్వ్వలోకః। ద్విషన్మహీభృత్కుల పక్ష [--------------]
3. మరరుధిరా సారసిక్తావనీకం। యం [------------------]
4. ంద్రమసేవ దుగ్ధజలధిన్నిర్వ్ణ త్రోత్సవం కుర్వ్వతా [---నానాకం -]
5. సింగమనాయకేన నితరామాభాతియ [------ రాన్నృహూన్ -----]
6. ఇష్ట్వాయజ్ఞపతిం సమగ్ర విభవైర్యోదేవ [---- జితసులరిపుకు--]
7. లో భుజబలభీమ సోమకుల పరశురామ గజదళ [---] ఖడ్గనారాయణ.

No. 115

RACHAKONDA

(Nalgonda Taluk)

Qutub Shāhi

Ibrahim Qutub Shah

Sadhāraṇa, Māgha śu. 5 Gu. [Thursday]

It records that all Mannes, subordinates and eighteen sects of people unitedly made the pledge that they would remain only under the command of the Malik Ibrahim Shahi Voḍayalu and none else.

TEXT

1. శ్రీ కృష్ణాయ నమః
2. వర్తమాన వ్యవహారిక సాధారణనామ సంవ్స -
3. త్సర మాఘశు ౫ గు । రాజకొండ్ల [సా] రుమానా
4. నివహదే [దారాని వడాయువాడియ ---
5. రు ఆనతు ---- మువమన్నె వారు [సా]
6. మన్త చౌకడ్లుంన్ను కసు [బా ------ తి] అష్టాదశ -
7. ఆప్రజలుంన్ను యాకస్థులై తమలో తాము చేసుకొ -
8. న్న ప్రతిజ్ఞ శరతి శాసనము । [మనకు మనసద] । [-ము]
9. లుక యిబురాహిము శాహ వొడయులుంగారి సాహి
10. బు ఆయన అన ఆజ్ఞ లోనై నడచువారము అంన్యధా నురివాకరు
11. --------- వ్వరము తప్పి తిరిగినాను తురుకలకు మక్కా
12. లోను మసీదులోను పందిని కోసిన పాపాన బడుదును-----
13. ----------- పాపాన పోన్నువారము హిందూలు --------
14. కాశిలోను గోవునున్ను బ్రాహ్మడినిన్ని జంప్పిన పాపానంబోన్నువారు ---

No. 116

(No. 2 of 1973)

MANGALAPALLI

(Nalgonda Taluk)

Provenance not noted

Qutub Shāhi

Mohammad Qulli Pādshāh

Ś. 1524; Śubhakṛit [A. D. 1602]

While Mohmmad Quli Pādshāh was ruling the kingdom and Narasanāyaka of Panugallu was administering the Nallagoṇḍa Faujdur Mokhāsa, the latter's servant Chāma Venkaṭaya son of Sarvaya caused the well to be dug near the Śiva - Kēśava (temple), and installed the Vināyaka pillar and a garden. The garden is exempted from *ari* and *kōru*.

Certain Kāsa Ainavōlu Pōtana is said to have made the Vināyaka pillar.

TEXT

శ్రీ శ్రీగణాధిప
తయేనమః శ్రీ

1. శివకేశవాభ్యాం నమః॥ స్వస్తిశ్రీ జ
2. యాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షాలు
3. ౧౭౦౪ అగట నేటి వర్తా [మా] న వ్యవహారిక చా
4. ంద్రమాన శుభకృతు సంవత్సర చైత్ర శుధ ౭
5. గు॥ రాజశ్రీ మామందు ఖుల్లి పాదుశా చ –
6. క్రవర్తి భూమి యాలంగాను పానుంగంటి న
7. రుసనాయినింగారు నల్లగొండ హజారనా
8. యకం శేయుచున్న పజ్దారు మొఖాస
9. యాలంగాను వారి నిజహితుడు చామన
10. ర్వయ కుమారుడు వెంకటయ [కతారిరునికి]
11. శివకేశవులకు పుణ్యంగాను బావితవ్వించి
12. వినాయకస్తంభ వన ప్రతిష్టలు చేశినందుకు
13. నరుసానాయనింగారు యీనాయం యి –
14. స్తే చామా వెంక్కటయ వ్రాయించిన ధర్మ
15. శాసన వివరం। యీతోట వల్న గల ఫలం దేవ
16. బ్రాంహ్మలకు సమప్పణ చేసినాము యి
17. చొప్పు నడిపవలెను నడిపిన వారికి
18. కోటిపుణ్యం నడపక యీతోటకు
19. యవ్వరు అరిగొల్లు కొనుమంనాను
20. కొన్నాను తురుకలాయనా మక్కాలో ప –
21. ందిని గోశినపాపాన బోదురు తెలగా
22. లాయనా కాసిలో గోబ్రాంహ్మని వధిం
23. చిన పాపాన బోదుగు॥ స్వదత్తా

24. ద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తాను
25. పాలనం । పరదత్తాపహారేణ
26. స్వదత్తా నిష్ఫలంభవేత్ ॥ మం
27. గళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ ంజేయు
28. ను ॥ కాళ అఞనవోలు పోతన వి -
29. నాయకుంని కంభము చేసినది.

No. 117

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone set up before the main shrine

A label mentioning the name of 'Pushpasēnadēva'

TEXT

1. స్వస్తి @ శ్రీ పుష్ప సేనదేవ.

No. 118

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a broken stone unearthed near a ruined temple outside the village on the other side of the big tank.

The characters seem to be of 9th - 10th century A. D. and is likely to be the earliest record found at this place.

It seems to record some *sthiti* by certain Maṇḍalādhipati (name missing). Certain Bhōgiseṭṭi is also mentioned.

TEXT

FIRST SIDE

----

1. [పీ] రాజ్య [వ -----------]
2. - మహామ -------
3. - పటలాధిప -
4. - బృహస్పతి స -
5. - న శక్తిత్రయ
6. - ంపన్న శుద్ధ చ -
7. -- జనాశ్రయ
8. -- మ్మకులాంబు -
9. -- వాకర శ్రీ

SECOND SIDE

MUCH ABRADED

----

1. - కణంగ - రా
2. [--- దు ----
3. కిత్తు -------
4. ర -------- రా
5. ప్తృద --------
6. ---------- పురా
7. ణద ------- మల్లా
8. ------ బోళయ కొణ్డ
9. ------------ ర --
10. ద కొట్ట స్థితి మ

THIRD SIDE

----

1. భోగి సెట్టి --
2. దలాగి ఎక -
3. పాణియొుళాచం

4. ద్ర తారక మె -

5. దఱ - సు [ట్ట]

6. బొట్ర్వమ్ మ --

7. శమహా శ్రీ

No. 119

(No. 88 of 1974)

CHERVUGUTTA

(Ramannapet Taluk)

In Telugu characters of 10th century

Contents not intelligible. Mentions Rāghavēndra, Pāṇḍunandana, Cheṛakēśvara.

TEXT

1. [-] మ కామ [దే] వస్య ద్వితీయ ప్రతివీస్వరు

2. తివె రాఘవే [న్ద్రే] ణ చతుర్థ్ణ పాణ్డు నన్దన

3. తిగ్రహ లి[ం]గ ర[మె] చెఱకే స్వరస్య క -

4. లియుగే నిడిగలేన్ద్రేణాశివమస్తు సర్వ్ణ జగ -

Seems to be incomplete

No. 120

(No. 72 of 1973)

BATTAVARIGUDA

(Miryalaguda Taluk)

On a hero stone near the Vishnukamesvara temple

In Telugu characters of 10th century A. D.

It records the death of the hero named Kolliya Bālatēja son of Vāchcharāja in Kāmēśvara probably in a fight with the enemies.

TEXT

1. శ్రీ కొల్లియ బొలతేజు
2. ణ్డ వాచ్ప్రరాజు కొడు [–]
3. [శాత్ర----] బు కామీ
4. శ్వరంబున [దడిగూ --]

No. 121

(No. 70 of 1973)

BATTAVARIGUDA

(Miryalaguda Taluk)

On a hero stone near Kamesvara Temple

Mentions the son of Siddhirāju, who seems to have died in a battle near [----] Kuḍukēru.

TEXT

1. స్వస్తి సిద్ధిరాజుల కొడుకు
2. ----------------
3. కుడుకేటి కయ్యమున --

No. 122

(No. 278 of 1965)

TUMMALAGUDEM

(Ramannapet Taluk)

The inscription is broken into two pieces, lying near the old temple of Siva

Ś. 9[8]7; Viśvāvasu Pau ba, 12, Sōmavāra [Monday, 26th December, 1065 A. D.]

It seems to register a gift of .... to the god Mallikārjunadēva by certain Chabbiseṭṭi. Details missing.

Text

First Side

1. స్వస్తి సకవ
2. ర్ష ౯[౦]౭ నె
3. య విస్వావ
4. సు సంవత్స
5. రద పౌష్య
6. బహుళ ౧౨
7. సోమువార
8. ర------------

Second Side

----

1. మజెనూ
2. వ్వ౯రణె గం
3. చబ్బి సెట్టి
4. మల్లి కా
5. జ్జ౯న దేవ
6. గ్గ౯ తన్న అగ [తా]
7. సు దనెయ్య
8. లెటెయ పా
9. య్య౯రుం తె -

ANOTHER PIECE

----

1. ప్ర సలెం -

2. కె ఊగం ళె

3. వర్గ్గ శ్రీ

4. ఖణ్డ దూ -

5. ప ంగళాది

6. యాగప్ర

7. యాగ----- కా

8. ట్టం చంద్రార్క్క

9. తారంబరం -

ANOTHER SIDE

----

1. ప్రతిపాళిసి -

2. ద వరు ------

3 స్వదత్తాంపరద

4 దత్తం వాయోమ

5 రేత వసుంధరా

6 షష్ఠివ్వర్షస

7. హశ్రాణి వి

8. ష్టాయాంజా

9. యతేక్రిమి I

THIRD SIDE

1. సామాన్యో
2. యంధర్మ్మసే
3. తుంన్రి పాణాం
4. కాలేకాలే పా
5. లనీయో భవ
6. ద్భిః సర్వ్వా నేతా
7. ంభావినః పార్థి
8. వేంద్రా భూయో
9. భూయో యా
10. చతే రామభ
11. ద్ర । బహు -

FOURTH SIDE

1. భిః వసుధా
2. దత్తా రాజ
3. భిః సగరా
4. దిభిః య
5. స్య యస్య
6. యధా భూ
7. మితస్య
8. తస్యతదా
9. ఫలం ।
10. స్వానీహద
11. త్తా నిపురా

12. ణ రేంద్రై
13. ర్ధానానియ
14. శస్కారాని ని
15. మ్మార్గార్య వా
16. త్త ప్రతిమా
17. నితాని కోనా -
18. మ సాధుః
19. పునరాద
20. దీతః ।

ANOTHER SIDE

----

1. తప్పి
2. దవరు బార
3. ణాసి ప్ర -
4. యాగి యోం
5. కవిలెయుం
6. బ్రాహ్మణ
7. రు మనిబి
8. దపాపము
9. థరి కాల
10. కాలాస్త ం

No. 123

UTUKURU

(Miryalaguda Taluk)

S. 1008 [A. D. 1087] ; Solar eclipse

Telugu verse

The inscription registers the gift of seven *puṭṭis* of land to certain Gaṁgarāsi - paṇḍita by certain Matturi Malla son of Reṁtama - nāyaka. He also granted some lands to the god Mallēśvara, Saṁkadēva and Uttarēśvara.

TEXT

1. శ్రీయుత మట్టు రా
2. న్వయుండజేయుండు తె -
3. ంటమ నాయకాత్మజుండ్డా -
4. యతమై గజాంబర వియత్స -
5. సి సంఖ్యంజనను శకాబ్దములు
6. వాయని భక్తి మెయి రవియు -
7. పప్లవ కాలమునంద్దు మల్లిం
8. డాత్మీయ కులోద్వహోర్థ్గముున ని -
9. ద్ధయకోవిభవాభిరాముండై [॥]*
10. చతుర విచారుండా విబుధ
11. సంస్తవనీయుండు గంగరాసి [ప] -
12. ండ్డితునకు భూమిదానము వ [టి]
13. ష్ఠ భుజాగ్గ్రలు ండేడు వుట్ల పట్ట -
14. తిశయ లీలనిచ్చి వెలయంగ్గ నఖ
15. ండిత దీపవర్త్తిగ కుస్సత యశుండా -

16. క్కొ ఖండువు ఘనంబుగనిచ్చె గృ -

17. తాత్థు౯ండై మహిని । సితకాహి -

18. లధరుంద్రిలోక వరదును శ్రీ -

19. కంట్టు మల్లేశు నచ్చి౯తుం గావిం -

20. చి నివేద్య సాత్థ౯కముగాం జె -

21. ల్వోంద నిన్మఱ్తు రుర్వి౯తలం

22. బిచ్చెనుందాంబ్రశాసనము -

23. గా విద్వన్నుతుండైన భారతవీ -

24. ర ప్రతిమ ప్రతాపుండు బు -

25. ధా రాధ్యుండ్డు మల్లండ్డిలను ॥

26. సంక్రదేవనికిను [యేంద్దు] ము

27. పట్టు వెలివాలమును [నా] తని

28. క్రొప్పించిన జెఱువును నిచ్చె

29. ఉత్తరేశ్వర దేవరకుంబందు -

30. ముపట్టిచ్చె శ్రీ స్వదత్తాంపర

INCOMPLETE

No. 124

UTUKURU

(Miryalaguda Taluk)

Ś. 1011 [A. D. 1089]

It records the gift of some land, a tank *dūbakuṁṭa* to Kēśava bhaṭṭa on the occasion of the solar eclipse by Maṭṭuri Sabbināyaka. The grant was made at Ēlēśvaraṁ

TEXT

1. స్వస్తి శ్రీ
2. శుట్టురి
3. పబ్బినాయకుండ్డు సక -
4. వరుశంబులు వేయిప -
5. దు నొకణ్డుగు ప్రొహి
6. యెలీస్వరంబున సూ -
7. య్యగ్రహణ నిమి -
8. త్తంబున కేసవ భ -
9. ట్టకు పది [యె - ము]
10. [-] పట్టు వాలమును
11. [దూబ] కుంటయు పసన
12. బిచ్చిరి శ్రీరమ ద -
13. త్తి.

No. 125

UTUKURU

(Miryalguda Taluk)

This inscription is copied from Collagunta near Utukuru

Ś. 1011 ; [A. D. 1089] ; Solar eclipse

It records the gift of a grove in Gollaguṇta and some land to certain Kēśavabhaṭṭu by Matturi Prōla-nāyaka. The gift was made at Mallikārjuna, that is Śrīparvata on the occasion of the solar eclipse. The last lines seem to contain a Telugu verse in Kanda metre.

TEXT

1. స్వస్తిశ్రీ మట్టురిప్రోలె నాయకుణ్డు
2. మల్లికార్జ్జునమున సకవరుషంబులు
3. వేయింబదునొకణ్డగు స్రాహి
4. సూర్య్యగ్రహణ నిమిత్తంబున
5. కేశవభట్లకు గొల్లనిగుణ్టతోపును
6. మల్లయ ప్రోలుణ్డుయి [ల] మడి పడిమట[ను]
7. నల్లని రేవడు [నెల్యి] సల్లలితుండు దుబకుంట
8. సాసన మిచ్చెను శ్రీ రమదత్తి.

No. 126

GAGILLAPURAM

(Devārakonda Taluk)

Old Collection;
Śaka 1030, Sarvadhāri,
States that certain Hūṭukūri (= of Ūṭukūru) Prōli Reddi's son Pōte set up the pillar.

TEXT

1. స్వస్తి సకవర్ష -.
2. లు ౧౦౩౦ సర్వ్వధారి
3. సంవత్సరమున [హూ]
4. టుకూరి ప్రోలిరెడ్డి
5. కొడుకు పోతె కం -
6. భమునిల్పె.

No. 127

(No. 336 of 1972)

MEDLACHERU

(Huzurnagar Taluk)

On the ceiling of the (temple?) near the patakota.

The record seems to have been partly built in.

...

...

Ś. 1042 ; Sārvari [A. D. 1120-21]

It is in Sanskrit verse. Contains the names of devotees named Malla, Benna and Pōta of Māphalya-gōtra and Āpastaṁba-sūtra stated to be the sons of Neravōda - gaṁda and his wife Dārāṁbika. Benna, of the three brothers is said to have constructed (........................,...............................)

TEXT

1. [-స్తి] శ్రీ@ జీయాచ్చిరాయ సుకవి ద్విజపారిజాతః
సీమంతినీజన విభావిత చిత్తజా [తః]
2. [--] త్రికుల సింధువరాత్రిజాతః। కవలియ పదవీంలబ్ధ్వా
తస్మాన్నెరవోడగండమం [-]
3. [--] వేకవాణిజానిః। ఆపస్తంబమునీంద్రవంద్యకులజో
మాఫల్యగోత్రః [-]
4. [---ం] బికాం తత్సుతాః మల్లః సల్లలిత పరార్థ నిరతో
బెన్నశ్చ కన్దర్పమః పోతః [-]
5. [---] మద్వయః। తేషాంసుతానాం గుణమండనానాం
బెన్నస్తుతస్త్వబభూవభార్య్యా [ర్-]
6. [---] వృద్ధి స్థిరవర్ణనార్థం। శాకోబ్దేనయనాబ్ధి ఖేందు
గణితే సంవత్సరే శార్వ్వరే శవ్యా [ర్-]

7. [---] ష్ఠాంసుధీః రమ్యం కారయతిస్మసుస్థిరతరం శైలోపమం

8. [---ం - యతో] దారాంబికానందనః ॥ మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 128

(No. 92 of 1973)

PANUGALLU

(Nalgonda Taluk)

...

...

...

It records that a wet land of three *ghaḍa-marturs* behind the tank and a dry land with a sowing capacity of six *ghaḍa-puṭṭis* are granted to Vāgīśvarapaṇḍita for conducting worship and offerings to the god. Other details not mentioned.

TEXT

1. చెఱు [వెన]క మూఁడు ఘడమఱ్తులును ఘడలాఋవు

2. ట్ల పట్టు వెలివొలమును దేవర ధూప దీప నివేద్యము

3. నకు వా[గీ]శ్వర పండిత [దే]రకు [ఇచ్చిరి] ॥

No. 129

(No. 14 of 1976)

BHUVANAGIRI

(Bhuvanagiri Taluk)

On the gate near Peenugula dibba

...

...

... Kannaḍa

Fragmentary

Mentions certain Bāchirāja and a gift (of land)

TEXT

----

1. బళియ జొన్న గో ---
2. [- యం] ధారాపూర్వ్వకం
3. [----] త్రిభోగాభ్యంత్తర సి
4. [ద్ధి]యిం బిట్టు కొట్ట -
5. - ర్త్తదె బాచిరాజం
6. ---- ప్రభ - థ అష్టభోగ
7. గ తేజస్స్వామ్యము
8. -- మ ఆళ కెయ -
9. వర్గ్గ పడెదు కొట్ట
10. సామాన్యోయం ధ
11. -- తు నృపాణాం
12. కాలే కాలే పాలనీ -
13. - వద్భిః సర్వ్వానే
14. తా భావినః పార్త్థి
15. -- భూయో భూ -
16. యో యాచతే రామచ
17. ంద్రః ॥

No. 130

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On the pedestal of a Jaina image

The inscription records the installation of Pārśvadēva of Mūlasaṁgha, Kānūrgaṇa and Tiṁtriṇīgachcha, by Mahāmaṇḍalēśvara Kumāra Māyidēva, the disciple of Nēmichandradēva.

TEXT

1. स्वत्त श्रीमार्ज्र्, श्रीमुल्लसंग [का]
2. णूरूगण तिंत्रिणीगच्छ श्रीपार्श्व देवर प्रति-
3. [ष्ठेय] नु श्री नेमिचंद्र देवर गुडनु श्रीमन्म-
4. हामंडलेश्वर कुमार मायिदेवनु क्रि [

 - दिल्लिमा [-] संट् ॥ श्री -----

No. 131

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone in the wall of the Jain mandir

Seems to have been broken or built in to the wall on both sides. Contents not clear.

TEXT

1. ----
2. ---- । नक्षत्रचर ---- । भूवक्ष । रचकक ----
3. ---- स्वककर मुदा । तटियंयणे तितिणीव्यष्ट, ----
4. ---- २ शकण्णघर - शिष्टि ---- प्राभूत् ॥ ----
5. ---- कादो किं वृक्षता पायवः किय त्काले । ----
6. ---- र्या महोदरा महिता ॥३॥ चंस्वाछए माघार्या ----
7. ---- ल्ल ते । तत्रापिकिंव । स्वहेपि कि ताधिराधो ---- ॥३॥
8. ---- प सीवायेव तत्रभागेभव । नरक्षति र्बलवा ----

No. 132

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone built in to the wall of the Jain mandir hall

...

...

...

Probably one face of the record is available.

Mentions certain ascetic of Mūlasaṅgha and Balātkāra gachha whose disciple was certain Nāgaya. The latter's daughter named Marudēvi who was versed in the arts (incomplete).

TEXT

1. స్వస్తిశ్రీ మూల సంఘస్య బలా-
2. త్కార గణాగ్రణీ కు[రో]
3. [నా] ంధు వరచ్ఛాత్రోనామ్నా మణికా -
4. [-] నాగయః । తస్యాభూత్తను -
5. [జా] నామ్నా మరుదేవీ మనో-
6. హరా కలాసు కౌసలాచారు
7. లోచనా చ ఘనస్తనీ । ఓ -
8. సౌ స్వకా - నియ --

INCOMPLETE

No. 133

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

On a stone built in to the wall of Jain mandir

Partly damaged and illegible. It mentions the Jaina ascetic Jayachandra sūri and his disciple Siṁhagaṇadatta and some Vāmadēva.

TEXT

1. ओं अर्हंनमः ॥ श्री इक्ष्वाकु वरेण्यवं
2. गगन प्रोद्भूता [त्म म] हर्मणि । [प ----]
3. का दवादणरूहः प्रक्षालितांतर्मलः ।
4. देवता किं निवहैः संसेव्यमानक्षमः । पायाद्वो
5. ------------- सर्वदा ॥१॥ श्री ---- देव
6. -------------
7. श्रीजयचंद्रसूरिशिष्य [रघु] सिंहगणिरत्न ति
8. लक -------- जय ---- गणपवामदेव
9. ----------------
10. ----------------
11. ----------------

No. 134
MANGALARAM

From old stock. First side seems to be missing.

While certain Ayyaṇa bearing the titles *Kaṭṭiganaṁkakāra, Nanneyamēru,* was governing Koḷḷipāka, his subordinates Anantamarāja and Podurāja holding the *prabhutva* of Maṅgaḷapura made some gift.

TEXT

SECOND SIDE - ?

1. ధటీ [ధో ఘాదిత్య వా]
2. బ్రవకింగి కొల్వ్యగు
3. ట్టక నావిం బెళహ్రా

4. నరాసక కామ [వి] -
5. శ్రేష్ఠ జనాశ్రయ
6. [కట్ట]గ నంక కాలం
7. నన్నెయమేరుం శ్రీ-
8. [మ]త్ అయ్యణ [రు]
9. మ్ కొల్లిపాకెయెుళ్ళు -
10. క సంకతా వినోద
11. దొళరసుం గెయ్యు
12. త్తుమిరె మంగ
13. పురదనన్తమ రాజ
14. ను పొదురాజను ప్ర -
15. భుత్వం గెయ్దు మల్ల -
16. [-ళ] నగమయ్యన
17. డేగలక్క అయ్య
18. ణ రాసకె ధారాపూ -
19. ర్వక్ష కదిం చిరెలచిన్త
20. య కెయ్య కొట్టరు
21. యీనారె ఆచన్ద్ర -
22. తారంబరం సల్గు

THIRD SIDE ?

1. సామాన్యో [యం ధ]
2. మ్మసేతున్నృపా -
3. ణ కలే కాలే పా -
4. లనీయో భవ

5. ద్రిపః సర్వ్యాఞనేతాం

6. భావినఃపార్థిః

7. వే (న్ద్రాం భూయో భూ -

8. యో యాచతే -

9. రామభద్రః -

10. బహుభిః వసు

11. ధా దత్తా రాజభిః

12. సగరాధిభి య -

13. స్యయస్యయ

14. దాభూమి తస్య

15. తస్య తదాప -

16. ల స్వదత్తాంప -

17. ర దత్తం వాయో -

18. హరే ణ వసు

19. న్ధరాచష్టిన -

20. రిష సహస్రాణి -

21. క్రిమి మిష్ట [న్ద]

22. జాయతే ॥

No. 135

UTUKURU

(Miryalaguda Taluk)

Certain Mahāmaṇḍalēśvara Kō[ya]pirāja is said to have made some gift of land to the god Vīrēśvara of Ūṭūru and Jina Jiyya.

TEXT

FIRST SIDE

1. స్వస్తిశ్రీ మనుమహామండలే-
2. శ్వర కొ[య] పిరాజులు ప్రభవ [సం] ·
3. వత్సర వైశాఖ [పున్నమి] సో --
4. టూర పిరేస్వర దేవరకు నివేద్యా --
5. తిమ భైరవు కాలువ తు [మ -] -
6. తురు । జినజియ్యకు

Seems to be incomplete.

LABEL

1. శ్రీమతు డః లి
2. కె మూలత[న] ము
3. వ ఒు[చ] లా

Unintellegible

No. 130

NAGULAPADU

(Suryapet Taluk)

On a stone lying in a field (taken from Corpus III)

Śaka 1124 ; Kāḷayukti [A. D. 1198-99], (The Śaka year seems to be a mistake for 1120).

It registers the gift of one *aḍḍa* of land to the god Bhīmēśvara of Maṟṟepādu by Nāmireḍḍi, probably the Rēcherla chief.

TEXT

1. స్వస్తిశ్రీ
2. శకవర్ష
3. ములు ౧౧౨౪

4. యగు కాల ఉ -

5. క్షి సంవత్సరము

6. నందు శ్రీ మత్తి

7. పాటి [భీమే]

8. శ్వర దేవరకు

9. నివేద్యము -

10. నకు నామి -

11. రడ్డి ఀట్టిన

12. అడ్డ ఆచం -

13. ద్రాక్షారామము [।।]*

14. స్వదత్తాం పరదత్తాంవా

15. యోహరేత వసుంధరాం

16. షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి

17. విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః

No. 137

UTUKURU

(Miryalaguda Taluk)

On a stone set up near the tank.

Ś. 1137 ; Yuva, Chaitra śukla 1, Guruvāra [A. D. 1215, March 3, Tuesday, not Thursday]

The purpose of the inscription is to record the construction of the tank by Lōki Reḍḍi son of Pillalamaṟṟi Bētireḍḍi of the Rēcherla family. It was named as Lōka-samudra. Bēti Reḍḍi as we know from the Pillalamaṟṟi inscription was the son of Kāma-sēnāpati. In another inscription at Pillalamaṟṟi Bēti Reḍḍi's son by Erakasāni was Malla. It is likely that Bēti Reḍḍi of the present record was the same as the Pillalamarri inscriptions.

TEXT

1. సస్తిశ్రీ జ్జయాభ్యుదయ
2. శ్చ శకవరుషములు
3. ౧౧౩౦ యగు యుప
4. సంవత్సర చైత్రశుద్ధ ౧ గు -
5. శ్రీమతు రేచెఱ్ల కులోది -
6. తుండు పిల్లలమఱ్ఱి బేతి[ర] -
7. డ్డి కొడుకు లోకిరెడ్డి
8. కట్టించిన చెఱువు యీ -
9. చెఱువు పేరు లోక స-
10. ముద్రము.

No. 138

(No. 91 of 1973)

PANUGAL

(Nalgonda Taluk)

On a broken stone near the Siva temple.

Fragmentary

Mentions Kuṅtala Vallabha. Details not clear.

TEXT

FIRST SIDE

------

1. ప్రస్మాత్స్వవాధాన్వయే --
2. - లేతికావలంబన ---

3. – ధానః ప్రభుః । తస్యా --

4. – కులాన్తరిక్ష తరణి ర్ధర్మైక

5. – మాత్మజో నిత్యన్నీతి పథ

6. – త్తినిరతః ప్రౌఢః ప్రజాపాల

7. ----

SECOND SIDE

1. – త్రేవ రాజ్ఞో దవినా

2. – తోవాపి । తాతే --

3. – పతౌ దివమితే జ్యేష్ఠేపి --

4. – పితరి క్రుద్ధే కుంతల వల్లభే చ

5. – హసా సంప్రాప్త దేశాంతరం

6. – యాత్మబలేన భీమనృపతిం తం-

7. – గామి భవన్నామంత్రై స్సహ --

8. – భస్స్వహతవాన్యోసౌ పదస్థ

9. – । ఇత్థం ప్రకోపిత ధియోపి –

10. – రన్యదుస్సాధ బుద్ధి ముపహ –

11. – లప్రకషాత్ । సంధాయసాధు

INCOMPLETE

No. 139

(No 64 of 1971)

KANEKALLU

(Miryalaguda Taluk)

On a pillar set up in front of Mallikarjuna temple

...

...

In characters of 13th century A. D.

It registers a gift of one *māḍa* out of the yield from the palmyrah trees for the worship of the god Mallināthadēva, for the merit of Cheṟaku Māraya and Bolaya by the devotee I[ta]ṟa Eṟṟa Sūraya.

TEXT

1. [శ్రీసుక్లస]ంవత్సర చైత్ర శు ౧ గురు
2. వారాన ఇ [త] ఱ ఎఱ్ఱ సూరయి భ -
3. క్తుండు తాడ్లవల్న మల్లి నా -
4. త దేవర భోగానకు మా -
5. డ చెఱకు మారయకు బో -
6. ల యకు పుణ్యముగాను.

No. 140

(No 64 of 1971)

GUDIVADA

(Nalgonda Taluk)

...

...

...

(Thirteenth century A. D.)

On two sides of a broken stone found in the house of Sri Raghavarao. Fragmentary in Sanskrit and Telugu verse. Seems to record the construction of a temple to the god Śiva by a certain Mallaya, probably son of Gaṇapaya-chamūnātha or military commander, who was the ruler of Mushṭyāla village. Other details are not clear. The chief seems to be a scion of the Rēcherla family of Pillalamaṟṟi Reḍḍis.

TEXT

FIRST SIDE

----

1. -- మతిశేతే। ---

2. -- స్త దీప్త్యా వైరి --

3. -- తి తయాచిత సా --

4. -- తి గణపయ చమూ --

5. -- యతి లోకే చింతామణిరి --

6. -- జేభ్యః॥ ముష్ట్యాల పాలక --

7. -- సవిటపి స్కంధ మాశ్రితా --

8. -- దసి లతా జయలక్ష్మీంపల --

9. -- స్తువత మల్లయ చమూ --

10. -- త్రా శివలోక సంభవకృతే --

11. -- నత్యః శంభోః శోభిత --

12. -- యే వర్షాసు ఘర్మ --

13. -- టినామన ----

SECOND SIDE

------

1. -- ంబుగా భూనుతు --

2. -- వర్యముగా గుడివాడ --

3. -- పు గనంగ రంగ నిజ --

4. -- కెల్లకాలముంజలు --

5. -- నట్టి మహిశాశ్వత మైచను --

6. -- సత్యలఘుండు మల్లినా --

7. -- యాకరుండంచితపు --

8. -- కుర్కాల వెలయంగ ధమ్మర్గాల -

9. -- దురీతండనా ధరిత్రిలో

No. 141

PEDDAVIDU

Partly damaged

It seems to record some *vritti* called Gaṁḍemukuṁṭa to the god [Gū]ṭēśvara Mahā-ḷiṁgadēva by certain Nāyaka and Pekkaṁḍru.

TEXT

1. శ్రీమద ---- రూపాయ

2. -- హేతవే। గుణాతీ -

3. తాయ లింగ ----- లింగా

4. త్మనేనమః॥ శ్రీ జయాభ్యుద

5. యముగా [గూ] టేశ్వరదేవమహా -

6. లిం [గ] దేవరకు వ్రితి [గ]ండెముకుం -

7. ట అంగరంగభోగాలకు [బంబొ]

8. గప -- బయనా --- పెకం -

9. డ్రు

10. ---- య -

11. సిన ప్రతిష్ట । మంగళమహా శ్రీ శ్రీ

12. శ్రీ స్వదత్తాద్విగుణంపుణ్యం పరద -

13. త్తాను పాలనం । పరదత్తాప హారేణ -

14. ---- భవేత్ । స్వదత్తాం పరదత్తాం

15. -------- షష్టివ్వర్ష --

16. ---- ష్టాయాం జాయతే క్రిమి ।

No. 142

VADAPALLI

(Miryalaguda Taluk,

In the Agastyesvara temple

Fragment

It records the installation of the goddess Mīnākshi along with *utsava* images at Vōḍapalli near the confluence (of the rivers) under the supervision of certain *Mahājanas*. The name of the donor is not available.

TEXT

FRAGMENT

----

1. తాము ------

2. వోడపల్లికి శివరాత్రి ---

3. నదిసంగమ క్షేత్రమందు ---

4. మీనాక్షంమ్మవారిని ప్రతిష్ఠ చేసి ---

5. త్సవ విగ్రహాలు ప్రతిష్ఠ వివాహముంన్ను ---

6. వమునిత్య అభిషేక నైవేద్యదీపారాధన ---

7. ంగరంగ్గవైభవాలు మీనాక్షి అగ ---

8. సోమయాజులు జక్కెపల్లి నరసింహ ---

9. తుల కొండావధానులు పద్మనాభుడు ---

10. ---- భట్లు వీరు మొదలైనషువంటి ---

11. నాలు యీస్థళాన ప్రసాదపంన్యారాలు ---

12. స్వీకారం చేశి అనుగ్రహించిరి ధ ---

13. దానపాలయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రే ---

14. తిపాలనాదచ్యుతం పదం

15. శ్రీ యందె హయశాదెహి ---

No. 143

(No 7 of 1973)

AKARAM

(Nalgonda Taluk)

On the tank bund

...

...

...

Fragmentary

It seems to record a grant of land.

TEXT

FIRST SIDE

FRAGMENTARY

1. -- త్యాంజ

2. నేయం కు
3. కౌంతేయ -
4. యక పవిత్ర
5. పరాంగనా -
6. సుజన రక్ష --
7. గడి సన్ధి --
8. శ్రీమతు పె
9. మ నె పణ -
10. తుణ్ణుమల్ల --
11. పియ గా [--]
12. కిచ్చినది న -
13. --- చిలోన ౧౦
14. --- ని కొడుక్కునకు
15. --- బహ్మనికి నూ --

SECOND SIDE

1. స్వదత్తాం పర --
2. యో హరేతి వసున్ధర --
3. షష్ఠిం వర్ష సహస్రాణి
4. విష్ఠాయం జాయతే క్రిమి -
5. సామాన్యోయం ధర్మ్మసే -
6. తుంస్రని పాణాం కాలేకాలే
7. పాలనీయో భవద్భిః సర్వ్వానే
8. తాం భావినప్పార్థివేంద్రా
9. భూయో భూయో యాచతే

10. రామభద్రః ॥ మద్వంశ
11. జా ప్పరమహీపంశ -
12. సో భువి భావి భూపా
13. మ్మార్గ మిదం సమస్తం తేషాం
14. షనూర్ధ్నిఖ

(AT THE BOTTOM OF THE FIRST SIDE)

జావాపా - పేత

యన్తి మమ (PROBABLY CONTINUATION OF LINES 11 TO 13 ABOVE)

విరచితోంజలిరే

No. 144

((No 215 of 1972)

HUZURNAGAR

On a stone slab fixed in the steps of the Venugopalasvami temple.

Only imprecatory portion is available.

TEXT

1. యోహరేతి
2. వసుంధరాం
3. షష్ఠిం వర్ష స -
4. హస్రాణి వి
5. ష్ఠాయాంజా
6. యతే(క్రిమి ॥
7. ఎవండు

8. ఇ ధమ్ముర్మ

9. ------

10. నడిపిన వా -

11. ండు శ్రీ వా -

12. రణాసి [-]

13. ంద్దును క

14. విలలాను

15. ------ లా

16. నుం జంపి -

17. న పాపానం

18. బడువారు

19. ఇధమ్మార్మ -

20. చెల్లించిన వా

21. రు బ్రదికిన

22. [సులెతు ం]

23. తు -- శ్రీ

No. 145

((No 10 of 1976)

PITTALAGUNDU

(Bhuvanagiri Taluk)

Records the installation by certain Ayitana son of Kolipāka Aṁkaya.

TEXT

1. శ్రీ రా ------

2. కొలిపాక అంకన

3. అంకయ కొమా --

4. రుడు యయితన

5. చేశిన ప్ర ది

6. ష్ఠ శ్రీ

No. 146

((No 88 of 1973)

KANGAL

(Nalgonda Taluk)

On a stone in the Gopalasvami temple

Fragmentary

Mentions 5 *gadyas of Siddhāya* and some canal ....

TEXT

---

1. గ ౫ సిద్ధాయ --
2. -- ధ దేవమా --
3. కంబుగాను మ --
4. [మ]రి కాలువలనేల
5. -- సేసియి
6. -- పర్వ్వకాలము
7. -- ంచునట్లుగా ధా -
8. -- యిచ్చిరి ॥ స్వ --
9. త్తాం పరదత్తా --
10. వాయోహరేత --
11. ----

No. 147

((No 267 of 1966)

DEVARAKONDA

On a slab lying near the inner gateway of the Mosque.

...

...

Parābhava ; in Telugu characters of 14th century

It records the gift of one *maṛturu* of land, irrigated in two seasons, as *sarvamānya* to compensate the land inundated and used as *doravu* (pond) under the tank Mahādēvasamudra in the village Nalladāmepalli of Śrī Māhēśvaradēva by Rudradēva son of Viśvanāthadēya, probably of the Cheṛaku family.

TEXT

1. ౦ ఫరాభవ కార్తిక బ ౧౦ గు
2. శ్రీ మాహేశ్వర దేవర ఊ -
3. రు నల్లదామపల్లి పొల
4. ము (మ) మహాదేవ సముద్ర
5. ము నీరు ముంపుడు న -
6. కూ దొరవునకూ నై
7. విశనాతదేవని రు
8. ద్ర దేవండు ప్రతిక్షే -
9. త్రగా ఇరుగాలము
10. ౦ బాఊను సర్వ్వ మా -
11. న్యముగానూ ఇ -
12. చ్చినది మఊాతురు

No. 148

((No 193 of 1971)

MATTAPALLI

(Huzurnagar Taluk)

On a boulder in front of the Narasimhasvami temple

The inscription begins with the eulogy of the chief Malnāyini of Taṅgeḍa who bears among others the titles like *Haihaya-rājya-pratishthitāchārya, Māraṭla-gōtrapavitra,* Mallav ōli-puravarādhīśvara. While he was ruling the earth, it is said, his *tīrpai* named Bollaseṭṭi got the temple of Ahōbaḷa of Maṭṭapalli constructed and set up the pinnacle (*śikhara*) for the merit of his parents [Gaṁ]giseṭṭi and Mārasāni. This epigraph is datable to the 14th century A. D.

TEXT

----

1. పాలిత । దేశ ప్రజాపాలన । మహామహిష్మతీదేశ అట్టడిసామోటికత [ర్] । సకలజన
2. తానంద । ఆ శ్రిత --- మాకంద । హరచరణ కమల షట్చరణ ।

-------- నానా

3. దేశ భూసుర రక్షణదక్ష । --- మధ్యమకల్పవిక్ష । దుర్బిక్షవైరి ।

. పతి హితాచార బుద్ధి [సా -]

4. వా ----- నెవితరణ సహకార । అనుహలబలుగండ । నాడుదంతిగండ ।

హైహయరా -

5. జ్య ప్రతిష్టితా చాయ్యర్ । నిరత ఔదాయ్యర్ మారట్ల గోత్రపవిత్ర

మల్లవ్రోలు పురవరాధీశ్వర శ్రీ మ[ర్త్య]

6. [--] ని ప్ర ---- చెంనకేశవ దేవదివ్య శ్రీ పాదపద్మారాధకులైన తంగెడ

మాల్నాయినింగారు

7. ప్రిథివి రాజ్యము సేయు చుండంగాను వారి తీపర్రి బోళ్లసెట్టి తమ

తండ్రి [గంగి] సెట్టికిని తమత

8. ల్లి మారసానికిం బుణ్యము గాను మట్టపలి అహోభళ దేవర గుడి

ఆచంద్రార్కముగాంగట్టి సి -

9. ఖరప్రతిష్ట సేసెను మంగళమహా శ్రీ, శ్రీ శ్రీ.

No. 149

(No 200 of 1970)

GUNDAMPALLI

(Nalgonda Taluk)

On a stone in the field of Dr. Gopalarao

...

...

...... Prabhava (in 14th century characters)

Fragmentary. It seems to register the grant of some land to the god Gaṇapatīśvara of Pānuṁgallu. Details not clear.

TEXT

1. శ్రీ ప్రభవ సంవత్సర వైశాఖ శు -
2. దియా గురువారమునాండు --
3. [- వి] దేవమహారాజా [పేరిటవి] --
4. [పా]నుంగంటి గణపతీశ్వర దేవరకు -
5. [అం]గ రంగభోగానకు [బొత్త్ర - బు --]
6. [-కె] డ మ లు ర తు [మగడ్లపతి] ఇచ్చె
7. రి మాధజియ పెదమ [లు] జియ
8. --------------------

No. 150

((No 19 of 1973)

VELLATURU

(Huzurnagar Taluk)

On a slab near the Sivalaya

...

...

Ś. 1390 ; Sarvajit [A. D. 1468]

The inscription records the installation of the golden images of Virūpāksha, Gaṇapati, Bhairava and Nāgas by Śrī Nityānanda Mahāyōgi in the river Kṛishṇa in Vellatūru, near Pāpavināśēśvara. It also extols the spiritual greatness of the place, stating that those who suffer from *bhūtas*, snake bites, and diseases, will be relieved of all ills if they worship the god, on seven Mondays without break. The childless will beget children.

TEXT

1. శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వరుషంబులు
2. ౧౩[౯]౦ అగునేటి సర్వ్వజిత్తుసంవత్సర ఫాల్గుణ
3. బ. ౩ గు॥ శ్రీ నిత్యానంద్ద మహాయోగి శ్రీ మల్లికా
4. ర్జున మహాలింగ్గము ఆనతిని భూలోకంవారికి
5. పరోపకారార్ద్ధమై వెల్లటూరను పాపవినాశేశ్వర దే
6. వర దక్షణాన కృష్ణ లోను శ్రీ సువర్ణ విరుపాక్షలిం
7. గ్గము సువర్న గణపతి । సువర్ణభైరవుండు । నాగులు వీరిని ప్ర -
8. తిష్ఠ సేయించెను । బూతము [--- పాము] ఇందుల
9. అంకిలి పడ్డవారు యీ [క్షేతమందు -----] స్నానం సేసి దేవరకు
10. దండం పెట్టి [----] భూతం ము [మానవారికి --] కట్టు విడి
11. మానును । పాము గఱచిన వారికి విషము [-] గును । యీ దేవర
12. ను సోమవార ము మొదలుకొని ధూపదీ
13. ప నివేద్యమిచ్చి యేడుసోమవారాలు
14. ం యడపడకుండ్డను పెనివిటి పెండ్లామ
15. వాక్క చిరగ కొనిస్నానం చేస్తేను బిడలు లేనివా
16. ర్కి కలుగును । బిడలు చచ్చేవారికి బ్రతుకు
17. దురు । చాతుర్త్థికం మానును । [గ్రహ] రోగాదు
18. లు పొలయును । యీ రీతున
19. ను స్నానం చేస్తేను కృష్ఠవ్యాధులు మానును

20. మహాదేవుని కృపగల్గును ।

21. మంత్రేతీర్థేద్విజే దైవే దైవజ్ఞే భేషజేగురౌ । యాదృ

22. శీ భావనా యత్ర సిద్ధిర్భవతి తాదృశీ ॥

23. దుగ్గిరాల మూర్తి సూరంమగారి

24. కుమారుడు అయ్యప్ప పూర్వమైన శా --

No. 151

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri Taluk)

Saṁvat 1481 ;

Seems to record the pilgrimage of certain devotees. Mentions Māṇikasvāmi, Rājashas, Rājahaṁs, Dēvarāj, Saṁghībai and Gōdābai.

TEXT

1. ॥ 0 ॥ संवतू १४७१ वर्षे श्रीमाणिकस्वामि भूव ॥

॥ लेसा कामा स्तुत गुण राजसहस राजहंस ॥

॥ राजपासरान दसराज देवराज जात्रा सफल

॥ संध वी [पाद्धा] नि संघीबाई षेहसरि माता

2. ॥ – 0 ॥ संवत १४७१ वर्पे श्रीमाणिकस्वामि भूव

॥ नेसो, जेसंगसुत वहे सीह जात्रा सफल

॥ संघवीपाद्धानि संधै माता गोदाबाई ·

No. 152

MAREPALLI

(Miryalaguda Tāluk)

On a slab near the temple.

Illegible. In 15th century characters.

Contents not clear.

TEXT

1. శ్రీ సకవరు ---
2. బులు ---
3. చవన బ
4. శ్రీ ---- పగు
5. -------------

No. 153

((No 282 of 1968)

TUMMALAGUDEM

(Ramaṇnapet Taluk)

On a pillar in the Jaina temple near Indrapalagutta

Durmati; in characters of 16th century Telugu.

It records the construction of the compound of the temple of Kēśavanātha by certain Narasayya son of Pōlarāju. It may be noted that the name of the place is mentioned as Indranagara or Śakrabhidhāna-pura in the Vishṇukuṇḍi copper plates found here recently. The name was in vogue till 16th century as can be noticed from this and another record (.................).

TEXT

1. శ్రీ దుర్మతిసం -
2. హ్వత్సర శ్రావణ శు
3. ద్ధ పంచ్చాదశి గురు
4. వారం నాడు యిం -
5. ద్బురాల శ్రీ కేశవ నా
6. థనికి [ప్రద్ధకారి] పోత
7. రాజా కొమారుడు
8. నరసయ్య·[నగరుక]
9. ట్టించ్చి పెరుమాల్లకు
10. [సమర్పించ్చెను].

No. 154

(No 20 of 1973)

VELLATURU

(Huzurnagar Taluk)

On a stone set up near Ranganayakasvami Temple

...

...

Ś. 1561 ; Vikrama [A. D. 1640]

The inscription records the installation of the images of Malleśvara, Vēṇunāda Krishṇa, along with a garden, *maṇḍapa* and *prākāra* by certain Jaṭṭema, the disciple of Veṅkaṭāchārya Ayyavāru. The two invocation verses are taken from *Kṛishṇa Karṇāmṛita* of Leela śuka.

TEXT

1. శ్రీ రామచంద్రాయ నమః । గోపాలస్వామిధ్యానం । మందారమూ -
2. లే మదనాభిరామం బింబాధరాపూరిత వేణునాదం గోగోప గో
3. పీజన మధ్యసంస్థం గోపంభజే గోకులపూర్ణ చంద్రం ॥ శుభమస్తు
4. అధరేవినివేశ్య వంశనాళం వివరాణ్యస్యసలీల మంగుళీభిః । ము
5. హురం తరయన్ముహుర్విపృణ్వన్ మధురం గాయతి మాధవో వనాం
6. తే ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు అగునేటి ౧౫౬౧
7. విక్రమనామ సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౨ లు కుమ్మరకుంట్ల కృష్ణమాచా
8. ర్యుల కుమారుడు వెంకటాచార్య అయ్యవారి సిష్యురాలైన
9. జలుకులగోత్రోద్భవురాలైన గోపిశట్టి జక్కులనాగులు కుమా -
10. ర్తె అయిన ముసలను కుమార్తె అయిన జంగమకుమార్తె అ-
11. యిన జట్టెమ । సీతాసమేత శ్రీరామచంద్రార్పణంగాను చేసిన ప్ర -
12. తిష్ఠలు । ఉత్సవ విగ్రహాలున్ను ప్రాకారంతో కూడిన మండ
13. పమున్ను మల్లేశ్వర్లున్ను వనమున్ను వేణునాదకృష్ణుడున్ను । ఇవ
14. న్నిన్ని దైనందిన ప్రళయ పర్యంతమున్ను ఆచంద్రార్క స్థా
15. యిగా నిలిపిన ధర్మాలు । జట్టెను చెల్లెలు పుల్లమ తమ్ముండు
16. మల్లియ తమ్ముండు చినమల్లియ ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ ॥

No. 155

(No. 13 of 1973)

VELLATURU

On a slab near the Pāpanāsani temple near the Krishṇa river

...

...

Ś. 157 [9] ; Vilaṁbi ; [**A.D. 1658**]

It records the installation of the deities Pāpavināśēśvara, Nīlakaṇṭhēśvara, Viśvēśvara, and Sōmēśvara in the Pāpavināśakshētra by the Yatīndra (ascetic) named Raghurāmāśrama Śrīpāda whose ascetic lineage is given. It also states the religious merit that can be acquired by worshipping the deities and denies the duality of the gods Vishṇu and Śiva.

TEXT

1. శ్రీ గురుచరణేభ్యోనమః। శివాయగరవేనమః। గురు ర్బ్రహ్మ
గురుర్వ్విష్ణు ర్గ్గురుర్దేవో మ -
2. శ్వరః గురురేవ పరబ్రహ్మ తస్మైశ్రీ గురవేనమః। స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా -
3. హన శకవర్షంబులు అగునేటి ౧౫౭ [౯] విళంబి నామసంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ద్వాదశ్యాం
4. శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్య సత్యస్థానానంతానందామృత స్వరూప శ్రీ కృష్ణా
5. శ్రమ భగవత్పాదపూజ్య శిష్య రామభద్రాశ్రమ భగవత్పాద పూజ్య శిష్య రఘురామాశ్ర
6. మ భగవత్పాద పూజ్య శిష్య రామగోపాలాశ్రమ భగవత్పాద పూజ్య శిష్య శ్రీరామ చం
7. ద్ర చరణారవింద మకరంద భృంగాయమాన సర్వోపనిషత్ప్రమాణ సర్వశాస్త్రార్థ - ష్ట
8. --- ప్రతిపాద్య నిస్తరంగ పూర్ణబ్రహ్మానంద సుధాబ్ధిశయాన శమదమోపేత యతీం
9. -- ద్ర [పావనివ -] రఘురామాశ్రమ శ్రీపాదప్రతిష్ఠిత పాపవినాశ మహాపుణ్యక్షేత్ర మధ్య
10. స్థ పాపవినాశేశ్వర నీలకంఠేశ్వర విశ్వేశ్వర సోమేశ్వరాణాం యైస్సర్వైర్విప్రై ర్గంగాస్నా
11. ర్ధమాగత్యాదౌ శ్రీపాదప్రతిష్ఠిత విష్ణురుద్ర చరణ శాసన నమస్కార పూర్వక స్నానసం
12. ధ్యాది క్రియాంతేనమకేన పంచాక్షర్యావా త్ర్యంబక మంత్రేణవా అభిషేచన బిల్వదళపూజా
13. ది నైవేద్యాంతం భక్త్యా క్రియతే చేత్తేవ సర్వపాపముక్తాః పుత్రవంతః శతాయుష్మం

14. తో భుక్తిముక్తి ఫలవంతో భవిష్యంతి నసంశయఇత్యేవంనారాయణ స్మరణపూర్వకంక్షేమం ని

15. శ్చిత్య శ్రీపాదైః శాసనంకారితం లోకోపకారాయ క్షేత్రంవర్ణితం। అహోపాప వినాశాఖ్యం క్షేత్రం

16. హరి హరాన్వితం। సర్వ సౌఖ్యయుతం నిత్యం సర్వ సౌభాగ్యదాయకం నానావిధ గుహా [దీ--] నానో

17. పలసుశోభితం । ఏకాంతినాం యతీనాంతు సుఖదంమోక్షదం శుభం । సర్వక్షేత్రాధికసుఖం కాశీతుల్యం

18. విరాజతే । ఏంనిశ్చిత్య మాహాత్మ్యం యాదవేంద్రాదిభిః పురా క్షేత్రదర్శన మాత్రేణ సర్వపాతక సం

19. చయాః । నష్టా ఏవభవిష్యంతి సత్యముక్తం నసంశయః । కిముతస్నానపానాభ్యాం భాగ్యం భాగ్యమహో

20. అహో । మంత్రే తీర్థే ద్విజేదైవే దైవజ్ఞే భేషజే గురౌ । యాదృశీభావనాయత్ర సిద్ధి ర్భవతి తాదృశీ ।

21. భావనాయదిత్యాచార్యోక్తంచ ॥ అగస్త్య రామాదిభిరాద్య తత్వా దముష్య మంత్రస్య చవైదికత్వా

22. త్। పరస్య తత్వస్యచ వా చకత్వాన్నమః శివాయేతి సదాజపధ్వం। హేమత్యాః పరమంహిదం శృ

23. ణుతతో వక్ష్యామి సంక్షేపతః సంసారార్ణవ మాపదూర్మిః బహుళం స్యమ్యక్ప్రవిశ్య స్థితాః ।

24. నానా జ్ఞానమపాస్య చేతసి నమోనారాయణాయేత్యముం మంత్రం సప్రణవం ప్రణామన

25. హితం ప్రావర్తః యధ్వంముహుః । భక్తిర్ముక్తివిధాయినీ భగవతః శ్రీ రామచంద్రస్య హేలోకాః!

26. కామదుఘాంఘ్రిపద్మ యుగళం సేవధ్వమత్యుత్సుకాః । నానాజ్ఞాన విశేషమంత్ర పదవీం త్యక్త్వా

27. సుదూరేభృశం రామంశ్యామతనుం స్మరార్తిహృదయే భాంతం భజధ్వంబుధాః। భోవైష్ణవాః

28. శైవాః విష్ణుమాశ్రిత్య శివనిందాంచ శివమాశ్రిత్యహరినిందాంచ మాకురుధ్వం । హరిః శివ ఏవ

29. కేవలః । హరిరేవజగదితి భేదబుద్ధి నరకహేతు కరీతిజ్ఞేయా హరేర్నః కించి ద్వ్య తిరిక్తమస్తి ।

30. శ్రుతి స్మృతీమ [మ ---------- మమ --------న శైవోనచవైష్ణవః । -- కృష్ణే

31. ---------------- శాసనం సంపూర్ణం ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 156

(No. 265 of 1966)

DEVARAKONDA

On a stone lying by the side of the Masjid

...

...

... In 17th century Telugu characters

Fragmentary

It seems to record certain privileges to the local chief - consisting of some *maḷigas* (shops), gardens and wet land. The details of the *maḷigas* and gardens are stated. The donor seems to be a certain Azaṁ Malūkhān Voḍayalu.

TEXT

----

1. -- అజంమలూఖాను వొడయలుంగారు మా -
2. -- ముగాను కృప చేయనవధరించిన మళిగెలుంన్ను తోంటలు
3. ంన్ను నీర్నేలాను నీకు యిచ్చిన వివరము మళిగెలు లోపల వెలుపలలుసై
4. తం పుట్టకోటలోని [చౌ] బట్టివద్ద అంగడి దక్షిణపువంక ఉత్తరం మొఖ
5. ము దుకానాలు మూటికి మా [చ్చిౘ] పడమర దేవిలుగోడ గజాలు ౧౨
6. ఉత్తర దక్షిణాలు దేవిలు గోడగజాలు 3 ॥ దానికి అంట్టిపుంన్న తూపుౘ
7. మొఖం దుకానం తూపుౘపడమర గజాలు ౨ ఉత్తర దక్షిణాలు దేఖీలు
8. గోడగజాలు ౧౨ కలుకోటలోని మలుక మి[రన్నా] గారి యింట్టి ము
9. ందట మళిగె ------ గోడగజాలు 3 ౩
10. ళ పటిఖిలాగోడ ------- ౨౨ పుట్టకోట లోని తూపుౘ గ
11. వని దక్షిణపు --------- యేతపు తోంట బి
12. గాలు ౫ ------------ తోంట గిరుకబావి
13. ౧ యేతపు బా ---------- పడమర్లు బిగువు -

14. లు ర ఉత్తర దక్షి --------నీర్నేల పర్వత రా

15. య సముద్ర ---------- పాతికె చేనుంన్ను

16. యీా చేనుతోంట --------- ను వేసగివానకాలచరి

17. కాలాలు మొదలైన --------- చరివెంటివెట్టి వుదకం పోయ

18. ను కట్టడిచేసియిస్తిమి ------ యి యీా దుర్గ్గం యేలిన

19. వారల్లాను ---------- హిందూలు తప్పిరా

20. యనా వారణాసి --------- దోషానంబోయి

21. న వారు -------- మక్కాలోపలను మునాబుకు

22. ందప్పి ---------- నవారు - దోషాలకుంన్ను

23. రోయక యి --------- ందను వా గాడిది యెక్కిం

24. టి మీంద --------- మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

25. యీాతో ---- నీర్నేల [లా భముంన్ను] ----- తోంటలుంను చేశి -

26. వారికింన్ని యీామన ------- లోగాను న్నట -

27. పర దే - లూ వారాలు -- ౨ సరతలు ౨ రావని నారికిదేశ

28. బిడాళనివంన్ను ------------ కోటపంన్ను రతి బాలు

29. [ల వాది యితి] మొదలైనవి మాన్యం సేసి యిచ్చినారలు యీాధంర్మంపాలించిన వా ---

No. 157

SAIDAPUR

౨(Bhuvanagiri Taluk)

In 17th century Telugu characters

Some portions damaged. It seems to record the grant of some land as sarvamanya to the *Kāpus* and *Karaṇas* of Saṁḍupura. Other details not clear.

TEXT

1. శ్రీ రఘు
2. [------ రామి] గారికి
3. క్రోధి సంవ్వత్సర
4. మార్గ్గశిరశు ‖ ౭
5. గురువారంనాడు
6. సొండుపురపు
7. [కాపుకరణాలు
8. వంగ్గ [-------
9. ------ రుమరుయ --
10. చేలుతాడులు వె -
11. -- కంతాలు వేయిచ్చి
12. ఆ చంద్రాకఱంగాను
13. సవ్వఱమాన్యంగాయిస్తి -
14. మి కాంల్వ తీసుకొని
15. నుయ్యితవ్వుకొని
16. తోటవెట్టి ---
17. [చా] సుకొని
18. -----------
19. ----------- ఆ
20. ------------
21. ----- నె -----
22. -------------
23. -------------

No. 158

(No. 87 of 1974)

CHERUVUGUTTA

(Ramannapet taluk)

Raktākshi

In Telugu characters of 17th century

It registers the construction of the compound wall *(nagaru)* and setting up of the *śikhara* to the god Rāmēśvara of Charaku by Chiṁtala Sarvisetti of Mōrakulagōtra, for the merit of his parents.

TEXT

1. శుభమస్తు । వర్తమాన వ్యవి హారిక చాం[ం]ద్ర మాన రక్తాక్షి
2. సంత్సర శ్రావణ శు[ధ] ౧౫ ఆదివారంనాడు మోరకుల గోత్ర
3. పవిత్రుండైనా చింత్తల సర్విసెటిగారు తమతండ్రి రామి సె -
4. టి[కి] పుణ్యముగాను తమతలి మచకకు పుంణ్యముగా నుం
5. చరకు రామేశ్వరుని నగరు కటించ్చి శిఖరం యత్తించ్చి
6. [మి] ఆచందర్క స్థాయిగాను మంగ్గళ మాహశ్రీం జేయును.

No. 159

(No. 281 of 1965)

TUMMALAGUDEM

(Ramannapeta taluk)

On a pillar in the Jaina temple near Indrapalagutta

In Telugu characters of 17th century

It records the service of certain Treṁmaya son of Lakharaju Nāgaya to the god Kēśavanātha of Iṁdupura.

TEXT

1. వేలూరి లఖ్కరాజు
2. నాగయ కుమారుడు
3. త్రెంమయ యిందు
4. పురం కేసవనాధని శే
5. వ శ్రీహరి నీవు [గ -]

No. 160

KOLANUPAKA

(Bhuvanagiri taluk)

On the left side of the wall near the entrance

In Telugu characters of 17th century A. D.

Saumya, Mārgaśira ba. 11, Sōmavāra

It records the gift of the *vartanas* for the lamp and Kārtika festival to the god Sōmēśvara for the spiritual merit of Vīraśaiva Śānta Bhikshāvarti ayyavāru probably by his disciple. Name not clear.

TEXT

1. శ్రీ సౌమ్య సంహత్సర మార్గ
2. శిర బహుళ యేకాదశి సోమవారం -
3. - డు శ్రీ వీరశైవ శాంతభిక్షావ -
4. ర్తి అయ్యవారికి పుణ్యముగాను రా -
5. మ శిరి [సిన వీర వతయనవా -] శ్రీ సో
6. మేశ్వరునికి దీపారాధనకు కార్తికానకు
7. [అయ్యా]వారు యిచ్చి వర్తన సమర్పిస్తి -
8. మి యివర్తన యెవండా[వి]తపిన అ -
9. య్యవారి పాదాలకు త[ప్పను]

No. 161

(No. 52 of 1975)

TANGEDUPALLI

(Devarakonda taluk)

Hēmaḷaṁbi,

In Telugu characters of 18th century A. D.

It records the construction of a well for the god Hanumaṁta of Taṅgaripalli in Rājukoṁḍa *(sīma)* by certain Chennamallamma wife of Sidda iah, son of Dārivarti Tammiseṭṭi of Nallagoḍḍa.

TEXT

1. శ్రీ హేమళంబ్బి సం -
2. వ్వత్సర ఆశ్వ్విజ శు ॥ ౨ గురు
3. వారంనాడు లయినకుల -
4. గోత్రం నల్లిగొడ్డ దారివ -
5. ర్తి. తమ్మిసెట్టి కొమారుడు
6. [సి]ద్దయ్య్య పెండ్లాము చెన్నమ -
7. ల్లమ్మగారు రాజకొండ్డ [సీమ]
8. తంగిరిపల్లి హనుమంత్తు [ని -] వు
9. పం ౧ గాను ఆచంద్రార్క్కమూ -
10. ను బావి కట్టించ్చెను శ్రీ రా
11. ---------- మూ

No. 162

(No. 10 of 1973)

AITAPAMALA

(Nalgonda taluk)

On a stone in the Siva temple

In 18th century Telugu Characters

Details missing. Mentions the cyclic year Vikṛiti, Pha, śu. : 7, Saturday.

TEXT

1. వికృతిసం
2. వత్సర ఫా
3. ల్గుణ శు
4. ద్ధ ॥౭॥ శ
5. నివారం
6. నాడు
7. విడము
8. డాల అ

INCOMPLETE

No. 163

(No. 16 of 1974)

ATMAKUR

(Ramannapet taluk)

Śaka 17 [30] ; Vibhava [**A. D. 1808 ?**]

It records the consecration of the deities Pārvati and Rāmēśvarasvāmi by a certain Nārāyaṇagaru son of Muttem Rāmadāsu.

TEXT

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యు -
2. దయ శాలివాహన శ -
3. కవర్షా ః ౧౭[౩]౦ అగు [నే]
4. [డు] ప్రవర్తమాన విభ -
5. వ నామ సంవత్సర మా -
6. ఘ బ॥ ౫ సోమవారం నా -
7. డు [శ్రీపార్వతి] రామే[శ్వ]
8. [ర] స్వామిని దేవర [--]
9. [ంచి] ప్రతిష్ఠచేశిన వారు
10. ముత్తెం రామదాసు కొ -
11. మారుడు నారాయ -
12. ణ గారూ ॥ శ్రీ

No. 164

VADAPALLI

(Miryalaguda taluk)

On a broken stone in the Agastyēśvara temple

Ś. 1774 ; Nandana

It seems that the record begins with the genealogy of a certain Mahārāshtra devotee who seems to have made some gift. The last portion is not available.

TEXT

1. అవిఘ్నమస్తు । నిరంతరాయోస్తు । ---------
2. శ్రీ లక్ష్మి నరసింహ్వ శ్రీ [అగస్త్యేశ్వర ------

3. శ్రీ - విశ్వేశోగస్య లింగ్గం -- [నివసతి పురతో కాలభైరవః ---
4. -- సా గంగా క్రిష్ణవేణీ ముశిరపి యమునా సం
5. గమస్తు ప్రయాగః లోలార్క శ్రీ [నృసింహ్వ -----]
6. ------ నాప్సరోస్తత్సాక్షా త్కైవల్యమేతి ------
7. కాశికాక్షేత్రమేవ ॥ ౧ ॥ శ్రీ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద -
8. య శక వర్షంబులు ౧౭౭ ౪ అగునేటి నంధన నామసంవ -----
9. [------సో] మవారం [నాడు] । శుక్ల యజు శాఖాధ్యాయులైన కాత్యాయ
10. న సూత్రులైన
11. కౌశిక గోత్రోద్భవులైన తానాజీ కాశ్యప గోత్రోద్భవులైన చెగయ
12. పంతుల పౌత్రుడున్ను [-] పుజీ కొండ -
13. పంత్తులు బాయంమ గారి అంబాజీ నంవడర్పు ముదు --
14 పుత్రులైన నెం -------------
15. - సంగిమాంబా --------------
16. --- ప్ప తథాజగన్నాయ ------------
17. ---- పరహితంగాను ఖరసంవత్సర మాఘ -
18. --------------------

No. 165

(No. 335 of 1972)

ANANTAGIRI

(Huzurnagar taluk)

Ś. 17 [70] ; Nala [19th century **A. D.**] ; solar eclipse

It states that the well named Rāmaguṁḍamu was inspected by Chaṁdrabhānu *(tālukhdār)* of the kshatri ya family of Chāḷukya who found that there was an inner well buried under mud. Thereon he is said to have renovated the well.

TEXT

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీ ॥ శా ॥ శె ॥ ౧౭[౬౦] అ ॥ నల నామ సంవ్వ -
2. త్సర జ్యేష్ఠ బ॥ 30 బు । సూర్యగ్రహణ పుణ్య కాలము
3. నాడు రామకుండ్డము పరామరిక చెశి పూడికె తీ
4. యించంగా నడమ గాడి బావి కనిపెంచె గనక పునరు -
5. ద్ధారికము చేశిన వారు చాళుక్య వంశజక్షత్రియుడు చంద్రు
6. భాను తా[లుఖ] దారునింగారు ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 166

(No. 10 of 1975)

GURRAMPADU

(Miryalaguda taluk)

States that the choultry at Gurraṁpahad was constructed during the reign of Sheik Mahammed I, the Talukdar of Nalgonda in A. H. 1318 (= A. D. 1897)

URUDU PORTION.

TEXT

(TELUGU)

1. ధర్మశాలము గుర్రంపాడు.

No. 167

(No. 321 of 1972)

NARAYANA GUDEM

(Suryapet taluk)

On a slab lying under a tree

...

Nizam

Ś. [18] 26 ; Krōdhi [--------------------]

It records the construction of Nārāyaṇapura, tank, wells and gardens by Aṁkāyamma wife of certain Liṁgāreḍḍi and her sons and daughters.

TEXT

1. ------------------ యుగభో ----
2. శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧ [౮]౨౬ --------
3. ------ 1313 స ------- క్రోధినామ సంవ ------
4. ర వుత్తరాయణ వసంతరుతౌ వైశాఖ మా
5. స శు ౧౫ భృగువాసరంబున నిర్నయించు
6. శాసనంబేమనిన నిజాందేశమున హైదరా
7. బాద సుబ నాగులపహాడు జిమన దే[శ]
8. ముఖ దేశపాండ్యాలు అయ్ను త [-------]
9. ళ్ల వారి అభిమాన వాత్సల్యతతో ము -
10. ------ గోత్రోద్భవుండును నారాయ
11. ణంవారి వంశంబున బుట్టిన అప్పిరెడ్డి - ధ
12. ర్మపత్ని చంద్రదంమ్మగారికి జన్మించి --
13. పుత్పం [డెసగ] లింగారెడ్డి భార్య అంకాయ
14. మ్మ తద్భ్రాతృపుత్ర పుత్రిక సహితురాలై
15. త్నగృహనామమున సార్ధకం బేర్పడే
16. సిటుల జన్మాదారభ్య తథానఖిల
17. గుణంబుల ప్రకాశించుతు సప్తసంతా
18. నముల చందునటుల నారాయణ పు-
19. రమును నిర్మించి తటాక వాపి కూ-
20. పములు అనేకముగా ప్రతిష్ఠించి ఆ
21. మల ఆమలక తింత్రిణీ తాళజ
22. యత్యాది వృక్షములు వేశి ఆరా

23. మ [వ]నంబు చేశిని(నా)రు యింతవర
24. కు సహస్రమాస జీవితుండై స్వశ -
25. - నాచరించుతు రామయ్య అప్పయ్య
26. రంగయ్య నర్సయ్య ప్రభృత పుత్రపుత్రిక
27. దాస దాశీజన పరివృతుండై కాశిలిం
28. గమును తెచ్చి నూతనముగా - పురం
29. లో ప్రతిష్ఠ చేశి భగవద్గుణధ్యాన [ప]రుం
30. డై ఆచంద్రార్కం అందరికి విశదంబుగ
31. శిలా శాసనంబు యేర్పరచడమైనది
32. రామలింగస్వామికి గంమరిపాలంకి
33. -------- చాలధరాచలముగా సమర్పించిరి.

---

1. యేభూమిపాసంతతముజ్వల ధర్మ
2. చిత్తాః । మద్వంశజాః పరమహీ
3. పతి ధర్మజాః షా । మద్ధర్మమేక - సతతం
4. పరిపాలయంత్తి । తత్పాదుకద్వయం
5. శిరసావహామ్యహం ॥

No. 168

(No. 12 of 1973)

GANAPAVARAM

(Huzurnagar taluk)

On the dhvajastambha of the Vishnu temple

Ś. 1837 ; Kali 5016 and Rākshasa

It records the gift of the *dhvaja* to the god Śrīraṅganāyakasvāmi of ------- pura by certain Komḍapalli Varadayya.

TEXT

1. శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౮౩౭
2. కల్యాది ౫౦౧౬ అగు నేటి వర్తమా -
3. న వ్యవహారిక రాక్షసనామ సం ॥ ర
4. చైత్ర బ ౯ గురువారం శ్రీ మ[ద్వ]రావ
5. రపుర శ్రీ రంగనాయక స్వామి వా
6. రి సంన్నిధిన దాసాన దాసుడు కొం
7. డపల్లి వరదయ్య సమర్పించ్చి
8. ధ్వజం.

No. 169

(No. 268 of 1966)

DEVARAKONDA

On a Nandi pillar near boddurayi

Seems to be a memorial stone set up to commemorate the death of a devotee of Bhairava and Mallikārjuna.

TEXT

1. భైరవుని
2. పదసేవ
3. పరుడై
4. మల్లికా
5. రుజుని
6. కొలువు
7. [--] నిలి పీ
8. రబమ -
9. -- జను ।

No. 170

(No. 269 of 1966)

DEVARAKONDA

On a Nandi pillar near boddurayi

Pramādīcha

States that a certain Vīrayadēva returned from Kāśī to Dēvarakoṇḍa and seems to record the installation of the pillar to Śivadēva, by his disciple.

TEXT

1. ప్రమాదీచసం
2. వత్సర మాఘ
3. సు ౧౦ సు నా -
4. మంచాన
5. శివపూజ
6. ------ రు
7. వీర యదేవర
8. కాసి నుండి
9. వచ దేవరకొ
10. ండ ---- చేశే
11. ను ------ ంక
12. ల్ప [ల్లి ?] మూచెను
13. ఆయన శిషు
14. ండు మరుతు
15. సివ దేవర కం
16. భం [నిల్పె] ను
17. ----------

No. 171

KOLANUPAKA

On a tub near the Nandi in Somesvara temple

Seems to state that certain Veṁkaṇa son of Dharmayya set up this tub.

TEXT

శ్రీ రావి చెడి ధర్మయ్య కొమారులు వెంక్కణయి ---

No. 172

(No. 15 of 1973)

VELLATURU

(Huzurnagar taluk)

On a stone near the Siva temple

A votive label - Records the worship of certain Veṅkanna and Narsaṁna sons of Budharāju Pāvanna to the god Narasiṁha and the river Kṛishṇa.

TEXT

1. శుక్ల జ్యే ॥ శు ॥ ౧౫ ॥ శు
2. బుధరాజు పావన్న
3. గారి కొమాళ్లు వెం
4. కంన్న నర్సంన్న గారు
5. లక్ష్మి నృసింహుల
6. కు కృష్ణవేణికి నిత్య
7. శేవ. ॥

No. 173

(No. 14 of 1973)

VELLATURU

(Huzurnagar taluk)

On a stone near the Siva temple

A votive label. Mentions Nōri Narasiṁhaṁ who pays his homage to the god Suvarna Virūpāksha and (the river) Kṛishṇa.

TEXT

1. దుర్ముఖ సం॥ మార్గశి
2. ర శు ౪ గురువారం।
3. నుంచి క్రి --- సువర్న వి
4. రూపాక్ష [కారుణ్య] మూర్తి వా
5. రికిన్ని కృష్ణవేణికిన్ని నోరి
6. క్రిష్టయ్య కుమారుడు
7. నరసింహం నిత్యమనేక
8. వందనములు ।

No. 174

(No. 16 of 1973)

VELLATURU

(Huzurnagar taluk)

On a slab near the Krishna river

A Sanskrit verse praising the god Mahēśvara and the goddess Gauri.

TEXT

1. వాగీశ విష్ణు ముని పూజిత పాద పీ
2. ఠౌ [ప్రోత్తుంగ] రక్త విలసన్ము[ఖ] చక్ర
3. వాళౌ సంసార సాగర సముత్త
4. రణైక పోతౌ గౌరీమహే
5. శ చరణౌ శరణం ప్రపద్యే.

No. 175

(No. 17 of 1973)

VELLATURU

(Huzurnagar taluk)

On a slab near the river Krishna

A sanskrit verse praising the god Lakśhmi Narasiṁha at whose lotus like feet the devotee submits himself.

TEXT

1. శుభమస్తు । లక్ష్మీ నృసింహ పా
2. ర్వతీ పరమేశ్వర చరణేభ్యో
3. నమః [శ్లో] బ్రహ్మేంద్ర శంభు సురభా
4. ను కిరీటకోటి సంమర్ద్దితా వ
5. రుణ కోమలపంకజాభౌ । వజ్రా
6. ది లాంఛన యుతౌ నిజభక్తసే
7. వ్యౌ లక్ష్మీ నృసింహ చరణౌ శర
8. ణం ప్రపద్యే ॥

No. 176

(No. 18 of 1973)

VELLATURU

(Huzurnagar taluk)

On a stone near the river Krishna

A sanskrit verse praising the god Kṛishṇa in the form of Gōpālasvāmi described as playing the flute among the cows and cowherds (from Kṛishṇa - Karṇāmṛita I - 100).

TEXT

1. శ్రీ గోపాల స్వామి ధ్యానం
2. మందారమూలే మద
3. నాభిరామం బింబాధ

4. రాపూరిత వేణునాదం ।

5. గో గోప గోపీజన మధ్యస

6.ంస్థం గోపంభజే గోకులపూ

7. ర్ణ చంద్రం । శ్రీ కృష్ణాయ గు

8. రవేనమః ।।

No. 177

(No. 94 of 1975)

INDNAL

(Bhuvanagiri taluk)

On one of the steps of the old small Siva temple

In late characters

Meaning not clear.

TEXT

1. ఖరస అలశానర అ –

2. ల వరు వెలంబ జా

3. ద తెలకు బాలెఖాను

4. అ ------- బక్త

5. రు ఖాన

6. ----------- గజి ·

7. --------------

No. 178

(No. 12 of 1974)

GUNDLAPALLI

(Huzurnagar taluk)

On a stone in the house of Sri Venkatareddi

Details not stated. Mentions the cyclic year Prajāpati Vai śu : 10.

TEXT

1. శ్రీ రామా
2. ప్రజాపతి సవ్వ
3. చ్ఛర వైశాఖ
4. శు ౧౦ నాం
5. [కవులి వేసె]

No. 179

(No. 14 of 1971)

RAJUPETA

(Nalgonda taluk)

On a pillar set up on the bund of tank

...

...

Rudhirōdgāri (in Telugu characters of 20th century)

It records that the tank was caused to be dug by certain Jāligāma Aṁtanna paṁtulu. Seems to be incomplete.

TEXT

1. శ్రీ
2. రుధిరో
3. ద్గారి నా
4. మ సంవ్వత్స
5. రం రాజశ్రీ
6. జాలిగామ
7. అంత్తన్నపం
8. త్తులుంగా
9. రు ఖరీదు చే -

10. శి చెర్వు వెయి

11. ం చ్చెను పు [ట్ట -]

12. [- యి] ఌ ధ --

13. --------------

INCOMPLETE

No. 180
MAREPALLI
(Miryalaguda taluk)

On a boulder in the Veṅkaṭēśvara temple.

Illegible.

In late characters.

Contents not clear.

TEXT

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శక వర్షంబులు
3. --------- అగునష్టువంటి
4. --------- చాంద్రమాన [విరోధి]
5. సం॥ మాఘ శు॥ ౫ లా --------
6. -----------------------

No. 181
MARAPALLI
(Miryalaguda taluk)

On a slab in front of the Temple.

In Nagari characters. 'Īśvaradāsabhāva'

TEXT

1. श्री ईश्वर दास भावमु
2. लिवा ---- नमुरव.